Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

VOLDGIFTSKENDELSER OM HUSDYR

VOLDGIFTSKENDELSER OM HUSDYR

1941 OG 1942

UDARBEJDET AF LANDBRUGSRAADETS VOLDGIFTSUDVALG

VED

SVEND TRUELSEN

UDGIVET AF LANDBRUGSRAADET

KØBENHAVN 1942

NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKIÆR), KØBENHAVN.

INDHOLD

Side

Forord

Nogle Oplysninger om Husdyrvoldgift 9

Voldgifts- og Overvoldgiftskendelser 12

Vestre Landsrets Dom om Ugyldighed af Aftaler om Afgørelse ved ordinær Ret. Endvidere om Formaalet med Fristerne i Lovens § 6 56

Voldgifts- og Overvoldgiftskendelser 58

Afgørelse ved ordinær Ret vedrørende Voldgiftsrettens Kompetence, naar Køb af Husdyr er sket som Led i Ejendomshandel.. 200

Voldgifts- og Overvoldgiftskendelser 203

Husdyrvoldgiftslovens Tekst 243

Justitsministeriets Afgørelser i Sager vedrørende Husdyrvoldgiftsloven i Tiden efter 1939 253

Sagregister 261

FORKORTELSER:

Aarsberetningen:	Det veterinære Sundhedsraads Aarsberetning.
H. H.:	Stephan Hurwitz: »Husdyr-Voldgift«, udgivet af Landbrugsraadet, København 1942.
»Juristen«:	Tidsskrift udgivet af Juristforbundet.
Justitsmin. Skr.:	Justitsministeriets Skrivelse. Det før Skrivelsen angivne Nummer henviser til Skrivelsens Offentliggørelse i Ministerialtidende.
Kommissionsbetænkning:	Betænkning om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr, afgivet af det ved Justitsministeriets Skrivelse af 27. April 1936 nedsatte Udvalg, København 1938.
L. M.:	Ugeskriftet »Landbrugsraadets Meddelelser«.
U. f. R.:	Ugeskrift for Retsvæsen.
V. L.:	Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr.
V. L. T.:	Vestre Landsrets Tidende.

FORORD

Landbrugsraadet besluttede i sin Tid at gøre en Indsats for at lette Administrationen af Husdyrvoldgiftsloven. Med dette Formaal for Øje nedsattes Landbrugsraadets Voldgiftsudvalg.

Som et Middel til at naa det ønskede Maal valgte Udvalget at paabegynde et Oplysningsarbejde angaaende disse Spørgsmaal, og Voldgiftskendelser fra hele Landet blev i dette Øjemed samlet og offentliggjort i »*Landbrugsraadets Meddelelser*«, der blev udsendt til Dommere og Voldgiftsformænd. Man ønskede derigennem at medvirke til at fjærne den Uensartethed, der herskede i de forskellige Voldgiftskredse med Hensyn til Kendelsesafsigelserne, et Forhold som havde været stærkt kritiseret fra juridisk Side.

Dernæst stillede Raadet Midler til Raadighed for Udarbejdelsen af en Kommentar til Husdyrvoldgiftsloven. Den er nu udkommet og er udarbejdet af Professor ved Københavns Universitet, Dr. jur. *Stephan Hurwitz*, i Samarbejde med Landbrugsraadets Voldgiftsudvalg ved Sekretær *Svend Truelsen*. Man har dermed ønsket at skabe en nyttig Haandbog, som giver Vejledning i de mangfoldige Retsspørgsmaal, der knytter sig til Lovens Anvendelse, og Løsning paa de talrige Problemer, der kan opstaa i Forbindelse med Husdyrhandel.

Landbrugsraadet er fra flere Sider blevet opfordret til at samle Voldgiftskendelserne i en Bog, saaledes at de kunde være tilgængelige for en større Kreds af de Personer, der har med Husdyrhandel at gøre, og navnlig for dem, der behandler de opstaaede Tvistigheder. Dette Ønske er hermed opfyldt, og Landbrugsraadet haaber med denne Samling at have afhjulpet det Savn, der har været, og dermed at have medvirket til at give Loven de bedst mulige Arbejdsvilkaar.

Landbrugsraadet, November 1912.

H. Hauch.

/Høgsbro Holm.

Da Landbrugsraadets Voldgiftsudvalg i sin Tid fik til Opgave at samle Husdyrvoldgiftskendelser, blev Arbejdet tilrettelagt saaledes, at Kendelserne samtidig kunde tjene som et Grundmateriale for Udarbejdelsen af en Kommentar til Husdyrvoldgiftsloven og dermed som Diskussionsgrundlag for Lovens Problemer. Det har maaske forundret, at nogle af Kendelserne, skønt tilsyneladende ikke fuldt korrekte ud

fra den juridiske Teori, dog er medtaget i denne Samling. Det er imidlertid gjort, fordi man har ønsket at bringe et Billede af Voldgifslovens Anvendelse, og samtidig for at skabe Mulighed for en Behandling af Forholdenes juridiske Forsvarlighed i den nu udkomne Kommentar.

Dertil kommer, at selvom en Kendelse afviger fra et almindeligt juridisk Synspunkt, kan dette undertiden forsvares, idet Voldgiftsretterne maa anses for at have en noget større Frihed end Domstolene i Almindelighed med Henblik paa ulovbestemte Omraader.

Ligeledes maa Voldgiftsretterne staa relativt frit i processuel Henseende, idet Retsplejelovens Regler om Tvistemaal for Domstolene ikke i Enkeltheder kan eller bør overføres til Husdyrvoldgiftsretterne.

Da Kendelserne i denne Bog i stor Udstrækning er særskilt behandlet i Kommentaren til Husdyrvoldgiftsloven, er disse Kendelser forsynet med Henvisningsnoter til de Steder i Kommentaren, hvor de er særlig omtalt. Ligeledes er der Henvisninger til Kommissionsbetænkningen, Retsafgørelser ved ordinær Ret og det veterinære Sundhedsraads Aarsberetninger samt andre Kendelser i »Landbrugsraadets Meddelelser«. Man haaber herigennem at have lettet Arbejdet for dem, der søger Vejledning, eller som arbejder med Tilrettelægningen af Husdyrsager.

Af Hensyn til at der ved den nye Kommentars Henvisninger til Kendelserne er benyttet Aargang og Sidetal i »Landbrugsraadets Meddelelser«, har det været nødvendigt at forsyne hver enkelt Kendelse i denne Bog med en Marginal, der oplyser, hvor og hvornaar Kendelsen har været offentliggjort. Af samme Grund har det været nødvendigt at bibeholde den Rækkefølge, hvori Kendelserne har været offentliggjort i »*Landbrugsraadets Meddelelser*«. Man har derfor været udelukket fra at foretage en anden Gruppering af Kendelserne, f. Eks. kronologisk eller i Husdyrgrupper.

Landbrugsraadets Voldgiftsudvalg, November 1942.

Marius Byriel.

/Svend Truelsen.

VOLDGIFTSKENDELSER

Landbrugsraadet har i længere Tid ønsket at støtte den nuværende Voldgiftsinstitution for Husdyrsager i det Omfang, det er muligt inden for Raadets Arbejdsomraade. Raadet nedsatte derfor et Udvalg, der bestaar af Repræsentanter for Landbruget, der har fast Tilknytning til Voldgiftsdomstolene.

Trykt i L. M. 1941 Side 501

Udvalget har følgende Sammensætning:

Gaardejer *M. Byriel,* Lyngby pr. Sporup (Formand),
Kredsdyrlæge *Edwin Jensen,* Aalborg,
Proprietær *N. Andersen,* Bred,
Gaardejer *P. Hesselvig,* Tvenstrup, Odder,
Gaardejer *A. Nyvang,* Bjerregaarden pr. Kongerslev.

Som Sekretær for Udvalget fungerer Sekretær *Svend Truelsen,* Landbrugsraadet.

Udvalgets Formaal er navnlig at vejlede Voldgiftsmændene i deres Arbejde og gennem Oplysningsarbejde at foranledige større Ensartethed gennemført i Kendelsesafsigelserne, saaledes at det bliver muligt at bibeholde den Institution, som Landbruget i sin Tid selv har skabt, og hvis Betydning som Forligsfaktor sikkert anerkendes af alle.

Raadet ønsker saaledes at bidrage til, at Voldgiftsdomstolen udadtil kan faa et saa værdigt og sagligt Præg som muligt.

Udvalget har ment, at en større Ensartethed bedst opnaas ved at gøre større Kredse af interesserede bekendt med de principielle Kendelser, der afsiges i de forskellige Voldgiftskredse. Man har derfor anmodet samtlige Voldgiftskredse Landet over om at indsende Voldgiftskendelserne til Udvalget, og det er Hensigten fremtidig at offentliggøre saadanne principielle Kendelser i »Landbrugsraadets Meddelelser«.

Udvalget bestræber sig for at udvælge Kendelser, hvis Indhold helt eller delvis har almen Interesse.

Udvalget kan ikke paatage sig noget Ansvar for Kendelsernes rigtige og lovmæssige Udformning, ligesom de offentliggjorte Kendelser ikke i alle Tilfælde kan opfattes som Eksempler til Efterfølgelse, men f. Eks. kan tjene til at vejlede i Erstatningsbeløbenes Størrelse el. lign.

Samtidig med Anmodningen om Indsendelse af Kendelser udsendte Udvalget et Spørgeskema til de læge Voldgiftsformænd for at skabe Klarhed over den nye Lovs Virken og eventuelle Mangler.

Gennem de tilbagesendte Skemaer har Udvalget faaet en god Oversigt over de Fejltagelser og differerende Opfattelser, der gør sig gældende særlig med Henblik paa Lovens Fortolkning.

Det er derfor Udvalgets Hensigt samtidig med Offentliggørelsen af Kendelser at udsende Vejledning angaaende visse Forhold, saaledes at Uensartetheden, bl. a. i Arbejdsfordelingen inden for de enkelte Kredse, kan blive rettet til Gavn for alle Parter.

I det følgende bringes derfor visse Vejledninger angaaende Lovens Fortolkning.

Skillelinier for Voldgiftsformandens og den juridiske Dommers Arbejdsomraade[1]).

Trykt i L. M. 1941 Side 502

Udvalget er kommet til Klarhed over, at netop dette Spørgsmaal har givet Anledning til store Divergenser inden for de forskellige Kredse, idet Forstaaelsen af Loven paa dette Punkt synes vanskelig. Man skal derfor oplyse, at der i Justitsministeriet har været rettet følgende Forespørgsler om Omfanget af de Pligter, der paahviler henholdsvis den læge Voldgiftsmand og Retskredsens Dommer i Henhold til Lovens § 5, naar sidstnævnte i Henhold til Paragraffens Stk. 1 har overtaget Hvervet som Formand:

1) Hvem paahviler det at føre Voldgiftsprotokollen, efter at Dommeren har overtaget Formandshvervet?
2) Hvem paahviler det at korrespondere med Sagens Parter for at faa opklaret Ufuldkommenheder og Unøjagtigheder i Parternes skriftlige Fremstilling?
3) Hvem paahviler det og hvem er berettiget til at udstede Udskrifter af Vidne- og Bevisførsel?
4) Hvem paahviler det at udføre Korrespondancen med f. Eks. Det veterinære Sundhedsraad og at sende Parterne Genparter heraf samt af andre Fremstillinger og Erklæringer?

Herpaa har Justitsministeriet svaret, at »de omhandlede Hverv efter Justitsministeriets Formening maa paahvile Dommeren, naar denne i Medfør af Lovens § 5 Stk. 1 har overtaget Formandsskabet i Voldgiftsretten og indtil Sagen er sluttet.«

Portoudlæg[2]).

Trykt i L. M. 1941 Side 502

Det har vist sig, at i 28 pCt. af Voldgiftskredsene betaler den læge Voldgiftsformand selv Portoen. Udvalget meddeler derfor i Henhold til Justitsministeriets Besvarelse af dette Spørgsmaal, at »Udgifter til Porto og Blanketter i Husdyrvoldgiftssager henhører til de med Voldgiften forbundne Omkostninger og skal ved Kendelse paalægges en af Parterne.«

---

[1]) *Om Forholdet mellem Dommeren og den læge Voldgiftsformand* se H. H. S. 174.

[2]) *Om Portoudlæg* se H. H. S. 216.

Retten til at opkræve Formandsgebyr, naar Klageren trækker Sagen tilbage inden Forligsprøven[1]).

Der har fra flere Sider været rettet Henvendelse til Udvalget angaaende ovennævnte Spørgsmaal. Udvalget offentliggør derfor nedenfor en Dom, der er afsagt ved den ordinære Ret:

Trykt i L. M. 1941 Side 502

Efter at Sagsøgeren, Dyrlæge D, der er Formand for den i Henhold til Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr nedsatte Voldgiftsret, fra Politimesteren har modtaget en af Sagsøgte, Forpagter F, mod Staldforpagter S indgiven Klage, anmodede Sagsøgeren nævnte Staldforpagter i Medfør af nævnte Lovs § 4, III, om eventuelt at opgive sin Hjemmelsmand og fik opgivet Gaardejer G. Sagsøgeren tilskrev derefter denne i Henhold til samme Lovbestemmelse, men inden Sagsøgeren fik Svar fra Gaardejeren, meddelte Sagsøgte Sagsøgeren, at Sagen var forligt. Da Sagsøgeren derefter afkrævede Sagsøgte 15 Kr. som Gebyr i Henhold til ovennævnte Lovs § 5, VIII, nægtede Sagsøgte at betale, da denne Betaling kun tilkom Sagsøgeren for Udførelse af de skriftlige Arbejder og den indledende Forligsprøve; men der var ikke afholdt nogen saadan Forligsprøve, hvorfor Sagsøgeren savnede Hjemmel til at afkræve Sagsøgte de 15 Kr.

Sagsøgeren har herefter anlagt Sag mod Sagsøgte med Paastand om Betaling af 15 Kr. 75 Øre med Renter 5 pCt. aarlig fra den 3. September 1940 til Betaling sker; de 15 Kr. er det nævnte Honorar, medens de 75 Øre er Porto.

Det er rigtigt, at der i den nævnte § 5, VIII, staar, at for Udførelsen af de skriftlige Arbejder og den indledende Forligsprøve tilkommer der Voldgiftsformanden 15 Kr., men der staar intet om, at dette Beløb først tilkommer Voldgiftsformanden efter Forligsprøvens Afholdelse, og at han skulde arbejde gratis, hvis Sagen blev udenrettig forligt inden Prøvens Afholdelse. Loven maa forstaas saaledes, at der i alle Tilfælde tilkommer Voldgiftsformanden 15 Kr., naar Sagen er henvist til Voldgiftsretten, og dette Beløb omfatter Betalingen for de skriftlige Arbejder og for Forligsprøven. Herefter vil Sagsøgte være at dømme til at betale det paastævnte Beløb med Renter som paastaaet, hvorhos han vil have at godtgøre Sagsøgeren Sagens Omkostninger med 25 Kr.

Thi kendes for Ret:

Sagsøgte, Forpagter F, bør til Sagsøgeren, Dyrlæge D, betale de paastævnte 15 Kr. 75 Øre med Renter 5 pCt. aarlig fra den 3. September 1940 til Betaling sker samt Sagens Omkostninger med 25 Kr.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Intet Stempelforbehold.

Et Aars Forældelsesfristen[2]).

Trykt i L. M. 1941 Side 503

En Voldgiftsformand har spurgt, hvor langt man med Rimelighed kan gaa tilbage med Inddragelse af Parter i en Sag.

Udvalget mener, at 1 Aars Forældelsesfristen, som den er udtrykt i Lov Nr. 102 af 6. April 1906 om Køb, § 54, maa gælde ogsaa for Voldgiftssager, hvilket Synspunkt ogsaa er udtrykt i den Betænkning, der er afgivet af det Udvalg, der var nedsat af Justitsministeriet med Henblik paa en Ændring af den tidligere Lov.

[1]) *Om Spørgsmaal vedr. Voldgiftsformandens Honorar* se H. H. S. 219 ff.

[2]) *Om Forældelse af Mangelsansvar* se H. H. S. 135 f.

Bødeindbetaling i Henhold til Lovens § 5, Stk. 2[1]).

Trykt i L. M. 1941 Side 503

I Henhold til Justitsministeriets Svar skal en saadan Bøde tilfalde Statskassen. Ved Bødeikendelse fastsættes ikke Forvandlingsstraf.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager. Kendelse 11. December 1940.

Gaardejer G mod Hestehandler H[1] mod Hestehandler H[2] mod Landmand L.

Trykt i L. M. 1941 Side 503

Knæskalsforrækkelse — Fodergerrighed — Afvisning paa Grund af Udeblivelse. — En Gaardejer G købte den 9. Oktober 1940 en 1½ Aar gammel Hoppeplag, der blev trukket hjem, en Tur paa ca. 17 km. Efter Hjemkomsten viste Plagen Træthed og havde paa Turen trukket paa venstre Bagben, ligesom den i Stalden viste Fodergerrighed. Gaardejeren lod Plagen hvile i 3 Dage og tilkaldte derpaa Dyrlægen, der konstaterede en Knæskalsforrækkelse, som han formente Dyret havde haft i Handelsøjeblikket. Gaardejeren satte derefter Plagen paa Græs i 14 Dage, uden at der viste sig nogen Bedring. Den 28. November blev Plagen paany dyrlægeundersøgt, hvorved tidligere Fejl blev bekræftet, ligesom Dyrlægen konstaterede Fodergerrighed. Gaardejeren indstævnede derpaa Sælgeren, Hestehandler H[1], der igen indstævnede sin Hjemmelsmand, Hestehandler H[2], der krævede sin Hjemmelsmand Landmand L medinddraget. Fra Voldgiftsretten udeblev Hestehandler H[2], hvorfor Landmand L forlangte Sagen afvist for sit Vedkommende i Henhold til Lovens § 5, 3. Stk. Voldgiftsretten fandt, at Handelen skulde gaa tilbage. Indstævnte skulde betale Købesummen plus Omkostninger, ialt 655 Kr. + Foderpenge, 1,50 Kr. pr. Dag fra den 10. Oktober 1940 til Plagens Afhentelse, samt Sagens Omkostninger med 22,40 Kr. Det bestemtes endvidere, at Sælgerens Klage mod hans Hjemmelsmand skulde tages til Følge, hvorimod Hestehandler H[2]'s Klage mod Landmand L afvistes paa Grund af Udeblivelse.

Kendelse:

Under Sagen har Klageren, Gaardejer G, paastaaet Indklagede, Hestehandler H[1], dømt til mod Tilbagebetaling af Købesummen 600 Kr. at tage en 1½ Aar gammel Hoppeplag, som han den 9. Oktober 1940 købte af ham som reel, tilbage, samt til at godtgøre ham hans Dyrlægeudgifter med 31 Kr., Omkostninger ved Forligsprøven 24 Kr. samt Foderpenge 1,50 Kr. pr. Dag fra den 10. Oktober 1940 til Plagen afhentes. Endelig paastaar han sig tilkendt denne Sags Omkostninger.

Han har nærmere oplyst, at han købte den af Sælgeren paa dennes Bopæl, hvorefter han trak den hjem, en Tur paa ca. 17 km. Plagen syntes at være træt og var fire Timer om Turen, og den havde under Turen trukket paa venstre Bagben. Efter Hjemkomsten havde han hørt det smække i Benet paa den, og det viste sig, at den var fodergerrig. Han lod den hvile i tre Dage og tilkaldte saa en Dyrlæge, i hvis Paasyn den blev travet, og Dyrlægen har derefter afgivet Attest om, at Plagen var lidende af »Fremføringshalthed paa venstre Bagben, og at det smækkede og svuppede med Mellemrum i venstre Knæled, idet Knæskallen med Mellemrum holdtes fast et Øjeblik paa den

[1]) *Om Bøden* se II. H. S. 182.

stærkest fremspringende Del af dens Glidebane paa Laarbenet, for derefter at glide tilbage i dens øverste Leje med et Smæld eller Svup«. Dyrlægen formener derefter, at Plagen maatte have haft Fejlen *Knæskalsforrækkelse* i Handelsøjeblikket. Nogle Dage efter prøvede Klageren den for Plov, og den trak stadig paa Benet, hvorefter han satte den paa Græs i ca. 14 Dage, men uden at dette hjalp. Den 28. November lod han paany Plagen undersøge, og Lidelsen fandtes da uforandret, og Dyrlægen har dernæst i den fremlagte Erklæring udtalt, at »da Plagen stod paa Stald, fik den et Foder og viste, da man vilde gaa op til den, tydelige Tegn paa *Fodergerrighed,* idet den lagde Ørene, gik frem og tilbage i Baasen fra den ene Side af Baasen til den anden og vilde klemme samt gjorde Tegn til at bide, naar man gik ned fra den.« Dyrlægen attesterede derefter, at foruden at lide af Knæskalsforrækkelse havde den ogsaa Unoden Fodergerrighed, og at denne Fejl ogsaa maatte have været til Stede i Handelsøjeblikket.

Indklagede, Hestehandler H^1, har forklaret, at han har købt Plagen den 7. Oktober 1940 telefonisk af Hestehandler H^2, og han ved, at denne havde købt den to Dage i Forvejen af Landmand L, og at den var blevet trukket fra Randers til Viborg, formentlig ca. 40 km. Da han havde handlet, blev Plagen pr. Jernbane transporteret til Silkeborg, hvor den samme Dag blev ført ud i hans Indhegning, og han mener ikke at have set paa den, før han var ude at handle med Gaardejeren. Plagen blev købt sammen med to andre Heste og sat til 525 Kr., og da han har haft 16 Kr. i Omkostninger, staar den ham altsaa i 541 Kr. Hverken han eller hans Folk har bemærket, at der var noget i Vejen med Plagen, og skulde Klagerens Paastand blive taget til Følge, nedlægger han over for sin Hjemmelsmand Paastand om, at denne kendes pligtig at svare den Erstatning, som han maatte blive idømt over for Klageren, mod Tilbagelevering af Plagen. Han har paastaaet Hestehandler H^2 inddraget under Sagen, og denne har paastaaet Landmand L medinddraget.

Hestehandler H^2 har ikke givet Møde i Voldgiftsretten.

Medindklagede Landmand L har givet Møde og forklaret, at han har ejet Plagen i 9 Maaneder, og at den hele Tiden havde gaaet enten i Boks eller Indhegning og aldrig havde fejlet noget. Den var blevet trukket 10 km sammen med nogle andre Plage, og den havde været villig nok til at gaa, og hverken han eller hans Folk havde bemærket nogle Fejl hos Plagen. Han paastaar for sit Vedkommende Sagen afvist i Henhold til Voldgiftslovens § 5, Stk. 3.

Da det efter det oplyste maa antages, at Plagen har lidt af Knæskalsforrækkelse og Fodergerrighed, da Handelen fandt Sted mellem Klageren og Indklagede H^1, har den ikke været reel, og denne Handel vil derfor være at ophæve, og Indklagede H^1 vil være at dømme til at tage Plagen tilbage mod Tilbagebetaling af Købesummen samt til at betale de paastaaede Omkostninger.

Da Medindklagede Hestehandler H^2 *ikke er mødt,* vil han være at dømme i Overensstemmelse med Landmand L's Paastand til at tilbagebetale denne hans Købesum samt godtgøre ham hans Omkostninger og de Omkostninger, han dømmes til at betale Gaardejer G.

Medindklagede Hestehandler H²'s Klage mod Medindklagede Landmand L afvises.

Thi bestemmes:

Indklagede Hestehandler H¹ bør mod Tilbagelevering af den under Sagen ommeldte Plag til Klageren Gaardejer G betale Købesummen med Omkostninger, ialt 655 Kr., Foderpenge 1,50 Kr. pr. Dag fra den 10. Oktober 1940, til Plagen afhentes, samt denne Sags Omkostninger med 22,40 Kr.

Medindklagede Hestehandler H² bør ligeledes mod Tilbagelevering af Plagen tilbagebetale Hestehandler H¹ 541 Kr., de forannævnte Omkostninger 55 Kr., de Foderpenge, som H¹ maa erlægge, samt yderligere 1,50 Kr. pr. Dag, til Plagen afhentes, samt denne Sags Omkostninger med 22,40 Kr.

Medindklagede Hestehandler H²'s Klage mod Landmand L, afvises.

Kendelsen vil kunne fuldbyrdes efter Udløbet af 3 Uger fra dens Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager.
Kendelse 22. April 1941.

Parcellist P mod Slagter S mod Husmand H.

Trykt i L. M. 1941 Side 528

Misligholdelse af Videresalgsklausul[1]) **— Afvist ved Kendelse.** Klageren Parcellist P har solgt en 17—18 Aar gammel Hest for 235 Kr. til Indklagede Slagter S med den Klausul, at Hesten ikke maatte videresælges. Senere fik Indklagede Tilladelse til at videresælge Hesten til Husmand H paa Betingelse af, at samme Klausul overførtes til den nye Ejer. Husmanden solgte imidlertid alligevel Hesten som almindelig Brugshest. Klageren paastaar derfor indklagede kendt pligtig at skaffe Hesten tilbage mod at faa Købesummen 235 Kr. tilbagebetalt eller kendt pligtig at sørge for, at Hesten slaas ned. — —

Kendelse:

Under nærværende Sag, der efter Henvisning fra Politimesteren er behandlet for Husdyrvoldgiftsretten, har Klageren Parcellist P gjort gældende, at han den 8. April 1940 til Indklagede, Slagter S, solgte en 17—18 Aar gammel sort Hest for en Købesum af 235 Kr. paa det Vilkaar, at Hesten ikke maatte sælges videre, dog saaledes at han nogen Tid senere — vistnok i Maj 1940 — ved Slagterens Henvendelse gav denne Tilladelse til at sælge Hesten til Husmand H paa Betingelse af, at der over for denne blev taget det Forbehold, at Hesten ikke maatte videresælges fra ham. Og da nu Husmand H har videresolgt Hesten som almindelig Brugshest, paastaar Klageren Indklagede kendt pligtig at skaffe sig Hesten tilbage mod at faa Købesummen 235 Kr. tilbagebetalt eller kendt pligtig at sørge for, at Hesten slaas ned.

Indklagede, der har erkendt at have indgaaet Handelen med Klageren paa de af denne anførte Vilkaar og at have solgt Hesten til Husmanden med Klagerens Samtykke og med det af denne tagne Forbe-

[1]) *Om Vilkaar, der ikke vedrører Dyrets Kvalitet,* se H. H. S. 29.

hold om, at Hesten ikke maatte sælges videre fra Husmanden, har paastaaet sig frifundet, men har i øvrigt ikke nedlagt nogen Paastand i Sagen.

Husmanden, der er indvarslet i Sagen, har bestridt, at der ved Handelen over for ham er taget det fornævnte Forbehold om ikke at maatte videresælge Hesten. Han har i øvrigt ikke nedlagt nogen Paastand i Sagen.

Da Voldgiftsretten efter det oplyste finder, at Sagen ligger uden for de Sager, som efter Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 vil være at behandle ved Voldgiftsret, vil denne Sag være at afvise fra Voldgiftsretten.

De med Sagens Behandling ved Voldgiftsretten forbundne Omkostninger udreder Klageren, Parcellist P, med 37 Kr. 60 Øre. — — —

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager. Parcellist P[1] mod Parcellist P[2].
Kendelse af 18. December 1940.

Trykt i L. M. 1941 Side 529

Muk — Rosen — Forlængelse i Henhold til Voldgiftslovens § 6 — Købelovens §§ 42, 47 og 17 — Fejl som Køberen har bemærket[1]). — Sygdom begyndt at spire.[2]) — Klageren, Parcellist P[1], købte den 9. September 1940 en 6 Aar gammel Vallak af Indklagede, Parcellist P[2], for 1 110 Kr. Klageren vedkender at have haft Kendskab til, at Hesten led af Muk i Salgsøjeblikket. Efter Afleveringen vilde Hesten ikke æde. En Dyrlæge konstaterede rheumatisk Kolik. Dagen efter stod Hesten med tykt Ben, og Dyrlægen konstaterede en Infektion, og Klagen gaar ud paa, at denne Lidelse var til Stede i Handelsøjeblikket. Der kræves Handelens Tilbagegang. Sagen blev tilsendt det veterinære Sundhedsraad og udsat i 8 Uger i Henhold til Lovens § 6. Da Sagen blev genoptaget, havde Hesten i Mellemtiden faaet Udbrud af Rosen og var faktisk uarbejdsdygtig. Ved Kendelse blev det bestemt, at Handelen skulde gaa tilbage og Indklagede betale Sagens Omkostninger.

Sagen udviklede sig i øvrigt saaledes:

Den 14. Oktober 1940 blev Voldgiftsretten sat. Der fremlagdes Klage af 16. September og Dyrlægeerklæring af 17. Oktober og 10. September.

Parterne var mødt.

Indklagede, Parcellist P[2], forklarede, at han havde ejet Hesten i 2½ Maaned forinden Salget. Han havde ikke iagttaget anden Sygdom hos Hesten end Muk i begge Bagben, hvilket viste sig bl. a. ved nogle Smaasaar i de sidste Dage, Hesten var i hans Besiddelse.

Han solgte Hesten til Klageren den 9. September og leverede den Dagen efter i Faxe til Klageren, der var indforstaaet med, at Hesten var lidende af Muk. Købesummen var 1 110 Kr.

Klageren godkendte foranstaaende, specielt at han var klar over, at Hesten led af Muk, og at han besaa Hesten den 9. September. Da

[1]) *Om Fejl som Køberen har bemærket,* se H. H. S. 59, samt L. M. 1942 S. 397, og Aarsberetningen 1901 S. 84, 1911 S. 122.

[2]) *Om Sygdom, der er begyndt at spire,* se H. H. S. 67 og L. M. 1941 S. 1290, 1942 S. 395; cfr. derimod U. f. R. 1893 S. 1212.

Hesten efter sin Hjemkomst den 10. September ikke vilde æde, tilkaldte han Dyrlæge, der erklærede, at Hesten led af rheumatisk Kolik, og gav den en Indsprøjtning, hvorefter den begyndte at æde. Om Hesten havde Feber nævnte Dag, ved Klageren ikke; men da den Dagen efter stod med et tykt Ben, tilkaldte han paany Dyrlægen, der konstaterede en Infektion. Klageren maatte gaa ud fra, at denne Lidelse havde været til Stede forinden Handelen og maatte derfor paastaa Handelens Tilbagegang.

Indklagede kunde ikke erkende, at Hesten var lidende af Sygdommen forinden Leveringen, og han maatte mene, at naar Klageren var klar over, at Hesten led af Muk, maatte han ogsaa være klar over, at den derigennem muligvis var blevet smittet med anden Sygdom.

Voldgiftsretten besluttede at forelægge Sagen for det veterinære Sundhedsraad til Afgørelse af, hvorvidt Lidelsen har været til Stede forinden Leveringen.

Aar 1940 den 13. November Kl. 2,30 Eftermiddag blev der paa Dommerkontoret afsagt saalydende

Kendelse:

Da Sagen Parcellist P^1 contra Parcellist P^2 under 16. September er indsendt til det veterinære Sundhedsraad og endnu ikke er modtaget tilbage, besluttes det, at den i Lov af 15. Marts 1939 § 6 ommeldte Frist forlænges med 8 Uger fra 13. November at regne.

Aar 1940 den 3. December Kl. 2,30 Eftermiddag blev Voldgiftsretten sat og foranstaaende Sag behandlet.

Der fremlagdes Skrivelse fra det veterinære Sundhedsraad af 4. Oktober.

Klageren og Indklagede var mødt og blev gjort bekendt med det fremlagte.

Indklagede foreviste Afskrift af en Attest, udstedt af Dyrlægen den 10. September 1940, der gik ud paa, at Hesten var haltfri og tilsyneladende sund og frisk. Han vilde ikke aflevere nævnte Attestafskrift til Sagen. Det fremgik i øvrigt af Attesten, at denne var udfærdiget til Brug for Hesteforsikringsforeningen.

Indklagede var uvillig til at indgaa paa en mindelig Ordning og havde i øvrigt intet at anføre i Sagen. Han tilføjede, at Sagens Forelæggelse for det veterinære Sundhedsraad var sket paa mangelfuldt Grundlag.

Klageren oplyste, at Hesten for Tiden har Udbrud af Rosen og faktisk var uarbejdsdygtig. Han paastod Handelens Tilbagegang og sig tillagt Sagens Omkostninger. Han havde intet yderligere at anføre.

Retten optog Sagen til Kendelse med Tilkendegivelse, at denne afsiges Tirsdag den 17. December Kl. 2,30 Eftermiddag.

Aar 1940 den 17. December Kl. 2,30 Eftermiddag blev Voldgiftsretten sat, og foranstaaende Sag behandledes.

Der afsagdes følgende

Kendelse:

Den 9. Septbr. 1940 solgte Indklagede Parcellist P[1] til Klageren Parcellist P[2] en 6 Aar gammel rød Vallak for 1 110 Kr. Hesten blev solgt som reel, men Parterne var begge klar over, at den led af Muk i begge Bagben.

Efter at Hesten den følgende Dag var blevet leveret, bemærkede Klageren, at den ikke vilde æde, hvorfor han tilkaldte Dyrlæge L, der i Attest af 17. s. M. erklærede: »Ved Undersøgelsen viste det sig, at Hesten led af rheumatisk Kolik, men da den tillige var højfebril, maatte det formodes, at der tillige var en Infektion til Stede. Infektionens Sæde kunde dog først konstateres ved et Besøg, jeg aflagde næste Formiddag, den 11. ds. Det viste sig da, at Hesten var angrebet af en meget ondartet Rosen i højre Bagben. Denne Lidelse, der nu efter den foretagne Behandling delvis er svundet, har dog efterladt en betydelig og formentlig varig Fortykkelse af omtalte Lem, der medfører en betydelig Forringelse af Dyrets Handelsværdi.«

Samme Dyrlæge har i en Erklæring af 10. Oktober 1940 yderligere udtalt: »Ved den af mig foretagne Undersøgelse lykkedes det ikke at finde noget Saar som Indgangsport for Roseninfektionen. Derimod fandtes et ikke særlig udtalt eksematøst Muk — af ældre Dato — der maa anses for at være Infektionsporten.«

Klageren indgav den 16. September 1940 Begæring om Nedsættelse af en Voldgiftsret, og Sagen blev derefter under 19. September oversendt fra Politimesteren til Behandling af nærværende Ret.

Klagerens Paastand gaar ud paa Handelens Tilbagegang og paa, at Sagens Omkostninger godtgøres ham, idet han anfører, at Sygdommen har været til Stede forinden Handelens Afslutning.

Indklagede paastaar sig frifundet, idet han ikke kan erkende, at Sygdommen var til Stede forinden Leveringen, og idet han tillige anfører, at naar Klageren var klar over, at Hesten led af Muk, maatte han ogsaa være klar over, at den derigennem muligvis var blevet smittet med anden Sygdom.

Sagen har af Voldgiftsretten været forelagt det veterinære Sundhedsraad, der i Erklæring af 4. December udtaler: »Det kan ikke med Bestemthed afgøres, hvorvidt selve Lidelsen — Rosen — har været til Stede paa Leveringstiden; men det maa bestemt antages, at den til Grund liggende Infektion har været til Stede paa det nævnte Tidspunkt. Paa den givne Anledning skal bemærkes, at en læg Køber ikke kan antages at være klar over, at en tilstedeværende Muklidelse kan medføre Rosen.«

Efter det saaledes oplyste maa Voldgiftsretten gaa ud fra, at Sygdommen — i hvert Fald i sin første Begyndelse — har været til Stede paa Leveringstiden, og Klagerens Paastand om Handelens Tilbagegang findes herefter at maatte tages til Følge, jfr. Købelovens § 42 sammenholdt med §§ 44 og 17.

Indklagede bør tillige godtgøre Klageren nærværende Sags Omkostninger med 118 Kr. 60 Øre. — — —

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager.
Kendelse 13. November 1940.

Københavnsk Firma mod
Gaardejer G.

Trykt i L. M. 1941 Side 556

Nervøs ved Beslag. — Der burde tages Forbehold, naar der viste sig Vanskeligheder, førend Udbetalingen af Restkøbesummen. — Et københavnsk Firma købte den 9. September 1940 en Hoppe til en Pris af 1 500 Kr. Firmaet betalte 100 Kr. paa Haanden og fem Dage efter Overtagelsen Restkøbesummen til Sælgeren. — Firmaet fastholder Paastand om Handelens Tilbagegang, da Hoppen har vist sig vanskelig at beslaa. — Indklagede Gaardejer paastaar sig frifunden, idet det hævdes, at Hoppen aldrig har vist sig vanskelig, da han var Ejer. Erklæring om Rigtighed af begges Paastande fremlægges. Voldgiftsretten finder, at det ikke maa antages, at der før Salgsdagen har vist sig Vanskeligheder med Hoppen, og at Firmaet burde have taget Forbehold, naar der viste sig Vanskeligheder, førend Restkøbesummen udbetaltes. — Klagen afvises, Omkostninger betales af Klageren.

Kendelse:

Klageren mødte ved sin Salgschef, der fremlagde Fuldmagt. Han henholdt sig til det fremlagte.

Indklagede mødte personlig. Han har aldrig mærket, at Hesten skulde være nervøs ved Beslag.

Som Vidne fremstod den Smedemester, der de sidste 3 Aar for Gaardejeren har beslaaet Hesten baade paa For- og Bagben. Der har aldrig været Vanskeligheder med den paa nogen Maade. Han vedstod sin Erklæring af 16. Oktober 1940.

Som Vidne fremstod en anden Smedemester, der behørigt forberedt forklarer, at han for ca. 3 Maaneder siden og i tidligere Tid for godt 3 Aar siden har beslaaet Hesten med to Bagsko. Han har aldrig maattet anvende Tvangsmidler eller haft Vanskeligheder af nogen Art med den. Han vedstod sin Erklæring af 16. Oktober 1940.

Forlig blev forgæves forsøgt.

Klageren fastholdt Paastanden om Handelens Tilbagegang mod Tilbagebetaling af Købesummen.

Indklagede paastaar sig frifunden.

Optaget til Kendelse, der afsagdes saalydende:

Under nærværende Sag paastaar Klageren, et københavnsk Firma, en Gaardejer G tilpligtet at tage en af denne til Klageren den 9. September solgt Hoppe tilbage mod Tilbagebetaling af Købesummen, Kr. 1 500, idet Hoppen var meget vanskelig at beslaa paa Grund af Nervøsitet.

Til Støtte herfor har Klageren fremlagt Erklæring fra to Smedemestre samt to Erklæringer fra en Dyrlæge, hvorefter Hoppen var meget vanskelig at beslaa, umuligt for en veltrænet Smedemester.

Indklagede har paastaaet sig frifundet, idet han har gjort gældende, at der ingen Vanskeligheder har været med den, mens han havde den, og har ført den lokale Smedemester, der har beslaaet den i de sidste 3 Aar, og en anden Smedemester, der har beslaaet den de sidste Maaneder og i tidligere Tid som Vidner. Disse har forklaret, at de ikke har mærket nogen som helst Vanskelighed ved at beslaa Hoppen.

Efter Forklaring af Firmaets Repræsentant i Voldgiftsretten, Salgschauffør S, blev Hoppen, der ifølge det oplyste af Gaardejerens Smedemester var beslaaet paa Bagbenene den 28. August, paany beslaaet den 5. September ifølge Erklæring fra det københavnske Firmas Smed, fordi Skoene var for korte og Hagerne slidt af. Den 4. September har Firmaet betalt Sælgerens Repræsentant, der afleverede Hoppen, 100 Kr., den 9. September blev Restsummen udbetalt Sælgeren.

Efter det oplyste maa det antages, at der ikke før den 5. September har vist sig Vanskeligheder ved Hoppen, og Firmaet burde have taget Forbehold, naar der viste sig Vanskeligheder, før de udbetalte Restkøbesummen. Der findes herefter ikke at kunne gives Klageren Medhold i hans Paastand.

Klageren betaler Omkostningerne ved Voldgiften for de to Voldgiftsmænd henholdsvis 32 Kr. og 13 Kr. og for Dommeren 5 Kr. samt Dommerkontorets Porto 5 Kr., ialt 55 Kr.

Thi bestemmes:

Den af Klageren over for indklagede Gaardejer G nedlagte Paastand om Tilbagegang af den foranførte Handel kan ikke tages til Følge.

Klageren betaler Omkostninger ved Voldgiften med 55 Kr.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager.
Kendelse 17. August 1941.

Landmand L[1] mod Handelsmand H
mod Landmand L[2].

Afslag i Købesummen[1]). — Tilsikrede Egenskaber[2]). — Tilkøring. — Sælgerens Oplysningspligt[3]).

Trykt i L. M. 1941 Side 557

Landmand L[1] købte paa Markedet i Hobro den 10. Juli 1940 en 2 Aar gammel Hoppe for en Sum af 1 200 Kr. af Handelsmand H. Denne havde købt Hoppen af Landmand L[2] paa Ulstrup Marked den 1. Juli 1940. Købesum 1 175 Kr. Hoppen er begge Gange handlet som fejlfri og kørevant, men første Gang Klageren L[1] spændte Hoppen for Vogn, viste det sig, at den var bange for Vognen og helt ustyrlig, hvorved den sprængte to gode Seler. Dyrlægeattest foreligger. Under Afhøringen af to Vidner, som Medindklagede, Landmand L[2], fremstillede, viste det sig, at Hoppen kun havde været forspændt Vogn ialt 3 Gange, og det havde været i November 1939. Dengang havde den i øvrigt gaaet godt og ikke været bange for Vogn. I Foraaret 1940 havde den været brugt til Markarbejde, og ogsaa det var gaaet godt, men aldrig været forspændt Vogn.

---

[1]) *Om Afslag i Købesummen* se H. H. S. 108. Se endvidere Kendelser, der har statueret Afslag i Købesummen, L. M. 1941 S. 798, 870, 1194 og 1217.

[2]) *Om tilsikrede Egenskaber, derunder »tøjvant«*, se H. H. S. 81 ff. samt L. M. 1942 S. 24.

[3]) *Om Sælgerens Oplysningspligt* se H. H. S. 62 ff. og L. M. 1941 S. 1215. *Om Tilfælde, hvor Undladelse af at give Oplysning kan medføre, at Forholdet bliver svigagtigt*, se H. H. S. 99 f. og L. M. 1942 S. 477.

Retten fandt, at Medindklagede, Landmand L², ved at sælge Hoppen for at være »tøjvant« burde have oplyst Indklagede H om, at Hoppen ikke havde været forspændt Vogn siden November 1939. Denne Mangel fandtes dog ikke at være saa væsentlig, at den betingede Handelens Tilbagegang, men kun fremkaldte et Afslag i Købesummen, som efter Omstændighederne fandtes at kunne bestemmes til 200 Kr.

Thi eragtes:

Indklagede H bør til Klageren L¹ betale 200 Kr. + Dyrlægeomkostninger 20 Kr., ialt 220 Kr., med Rente 5 pCt. pro anno fra den 24. Juli 1940 til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 56 Kr.

Medindklagede L² bør til Indklagede H betale de nævnte Beløb. Det idømte at udrede inden 5 Dage efter denne Kendelses Afsigelse.

Denne Sag blev af Indklagede appelleret og optaget af Overvoldgiftsretten, der stadfæstede Voldgiftsrettens Kendelse.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager.

Gaardejer G mod Hestehandler H¹ mod Hestehandler H² mod Hestehandler H³.

Trykt i L. M. 1941 Side 589

Død af Hjertedegeneration som Følge af Handelsanstrengelse og Kulde — Sygdom under Udvikling fra Sælger til Sælger — Retsforholdet[1]) — — Gaardejer G udleverede den 24. Januar 1941 en i Forvejen solgt Hest til Hestehandler H¹. Hesten blev trukket 10 km til Markedet i Aalborg, hvor den solgtes til Hestehandler H², der samme Dag solgte den til Hestehandler H³. Den følgende Dag var Hesten syg, og Dagen efter døde den. H³ satte sig straks i Forbindelse med H² og meddelte det passerede, samt at han vilde lade Hesten obducere. En Politidyrlæge konstaterede, at Dødsaarsagen var Hjertefejl, der havde været til Stede før Handelens Afslutning. Det veterinære Sundhedsraad forespurgtes. Raadet mente, at det var sandsynligt, at Hjertedegenerationen var en Følge af, at Hesten var udsat for Handelsanstrengelse i Forbindelse med, at det frøs 16,5—20 Grader den omtalte Dag.

Kendelse.

Den 24. Januar 1941 leverede Gaardejer G en i Forvejen for 1 250 Kr. solgt Hest til Hestehandler H¹. Hesten blev trukket fra H¹'s Ejendom 10 km til Markedet i Aalborg, hvor den samme Dag solgtes til Hestehandler H² for 1300 Kr. H² lod samme Dag Hesten sende i Banevogn til Viborg, hvor han paa Vej til Markedet solgte den for 1300 Kr. til Hestehandler H³, Aarhus. Hesten solgtes hver Gang reel. H³ lod samme Dag Hesten indlade i Banevogn til Aarhus. Den følgende Dag var Hesten syg og blev tilset af en Dyrlæge, og Dagen efter døde den.

H³ satte sig straks i Forbindelse med H² og meddelte det passerede, og at han agtede at lade Hesten obducere. Dette havde H² intet

[1]) *Om Afgørelse af hvert enkelt Retsforhold i H. t. V. L. § 5, Stk. 1,* se H. H. S. 176 ff.

at indvende imod, og Hesten blev derefter obduceret af Politidyrlægen, der udtalte, at Dødsaarsagen var en Hjertefejl, der havde været til Stede før den 25. Januar.

H^3 har derefter under nærværende Sag nedlagt Paastand om, at hans Sælger H^2 tilpligtes at erstatte ham det af ham lidte Tab, som han opgør saaledes:

Hestens Pris	1 300	Kr.
Betalt for Obduktion	35	»
Ialt....	1 335	Kr.
Indkommet for Kadaveret	40	»
Rest....	1 295	Kr.

Sagen har været forelagt det veterinære Sundhedsraad, der har udtalt, at de meddelte Oplysninger om Hesten ikke giver Grundlag for den Antagelse, at der har foreligget en primær Hjertelidelse, som har været til Stede den 25. og 24. Januar 1941.

Derefter er der stillet Raadet følgende Spørgsmaal: Om det kan antages

a) at Hesten ved Handelsanstrengelse i Forbindelse med den usædvanlig stærke Kulde (det er oplyst fra Forsøgsgaarden Scheelsminde ved Aalborg, at det Natten til den 25. og 26. Januar d. A. frøs henholdsvis 16,5 og 20 Grader) kan have paadraget sig en Betændelsestilstand eller Katarrh i Tarmkanalens og Luftvejens Slimhinder (der henvises til, at Politidyrlægen har paavist dels Diarrhoe, dels blodoverfyldte Lunger), og at dette har givet Anledning til den øjensynlig akute, højfebrile Tilstand, hvori Hesten befandt sig den 27. Januar?

b) samt at den paaviste Hjertedegeneration kan være en Følge af ovenfor under a) nævnte Forhold?,

hvortil Raadet har svaret:

ad a: Ja, dette maa anses for muligt,

ad b: Dette maa anses for sandsynligt.

Efter nogle af Gaardejer G fremlagte Erklæringer maa det antages, at Hesten, som G havde købt af H^1 et halvt Aar tidligere, ikke i G's Besiddelse har fejlet noget.

H^2 har nedlagt Paastand om, at for saa vidt han kendes pligtig at betale Erstatning, der da tilkendes ham Erstatning af samme Størrelse hos H^1, der for sit Vedkommende har nedlagt tilsvarende Paastand over for Gaardejer G, der paa sin Side har paastaaet sig fritundet.

I Henhold til det veterinære Sundhedsraads Erklæring maa det antages, at Hesten er død som Følge af en Sygdom, som den har paadraget sig ved Handelsanstrengelse i Forbindelse med den stærke Kulde i de paagældende Dage, og idet der findes at maatte gaas ud fra, at Hesten har paadraget sig Sygdommen i Tidsrummet fra den forlod Gaardejer G's Gaard og til den ankom til H^3 i Aarhus, maa det statueres, at Sygdommen kan have været under Udvikling hos Hesten, medens den har været i alle Sagens 4 Parters Besiddelse, og Tabet,

saaledes som det er opgjort til	1 295,00	Kr
med Tillæg af	25,00	»
til det vetr. Sundhedsraad og Voldgiftsrettens Omkostninger	70,70	»

findes derfor at maatte falde paa alle 4 i et Forhold, som Retten fandt burde fastsættes til $^1/_4$ til hver.

Herefter vil Gaardejer G, H^1 og H^2 være at dømme til hver for sig at betale til H^3 347 Kr. 68 Øre, hvorefter det paahviler H^3 at betale de 25 Kr. til det veterinære Sundhedsraad og Voldgiftssagens Omkostninger 70 Kr. 70 Øre.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Parcellist D mod Handelsmand H.
Kendelse af 28. Maj 1941.

Klage ikke taget til Følge i Henhold til Voldgiftslovens § 4, Stk. 1[1]). — Det paahviler Voldgiftsretten ex officio at iagttage de i Husdyrvoldgiftslovens § 4, Stk. 1, fastsatte Frister for Klagens rettidige Indgivelse.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 610

Under denne for nærværende Voldgiftsret behandlede Sag paastaar Klageren, Parcellist P, Indklagede, Handelsmand H, tilpligtet til at betale ham en Erstatning stor 300 Kr. samt til at anerkende, at Klageren ikke er pligtig at betale Indklagede et Beløb af 150 Kr., der udgør resterende kontant Købesum ifølge en mellem Parterne den 20. Januar 1941 indgaaet Byttehandel, hvorefter Klageren af Indklagede har faaet leveret en Kælvekvie mod at give en Kvie i Bytte og betale 150 Kr.

Det fremgaar af Sagen, at den Klageren leverede Kælvekvie den 11. Marts 1941 har maattet nedslagtes, fordi den viste sig at være drægtig med et Misfoster, nemlig en Dobbeltmisdannelse (to sammenvoksede Kalve), som ikke kunde forløses. Den Kvie, som Klageren skulde levere i Bytte, er leveret, medens Klageren derimod ikke har betalt Beløbet 150 Kr.

Klageren, der ifølge Klagen støttede sin Paastand med, at Kælvekvien som Følge af det stærkt misdannede Foster ikke var reel, har for Voldgiftsretten erklæret, at han alene vil støtte Paastanden med, at der er leveret ham en Andenkalvskvie i Stedet for en Førstekalvskvie, hvorom der efter hans Anbringende var handlet.

Indklagede paastaar sig i det hele frifundet og gør til Støtte herfor gældende, at Indklagede har solgt Koen som en Ungko.

Klageren har forklaret, at han under Handelen udtrykkelig sagde til Indklagede, at han ønskede en Førstekalvskvie, og at Indklagede hertil svarede, at det var en Førstekalvskvie.

Indklagede har forklaret, at han til Klageren har sagt, at det var en Kvieko, hvormed han mener en Ko, der kun har haft een Kalv. Han

[1]) *Om de Tilfælde, der omfattes af den ordinære Klagefrist i V. L. § 4, Stk. 1,* se H. II. S. 137.

har benægtet, at Klageren krævede, at det skulde være en Førstekalvskvie.

Staldmesteren ved Eksportstalden har som Vidne forklaret, at han har hørt Indklagede over for Klageren betegne Koen som en Kvieko, samt at Indklagede udtalte, at han kun vilde yde Garanti for, at den var med Kalv.

Landmand L har som Vidnet forklaret, at han saa Kvien lige efter, at Klageren havde faaet denne, at Klageren da udtalte, at han havde købt en Kælvekvie, og at Vidnet hertil bemærkede, at det ikke var nogen Førstekalvskvie, idet han saa, at Mælken løb fra den, hvilket ogsaa blev iagttaget af Klageren.

Da Klageren efter det først i Voldgiftsrettens Møde oplyste alene støtter sin Klage paa, at der skulde være leveret ham en Førstekalvskvie, og det efter foranstaaende maa have staaet ham klart umiddelbart efter Leveringen den 20. Januar 1941, at den leverede Kvie ikke svarede hertil, og da Klageren først den 7. April 1941 til Politimesteren har indgivet Begæring om Udmeldelse af Voldgiftsmænd, samt da det maa paahvile Voldgiftsretten ex officio at iagttage de i Husdyrvoldgiftslovens § 4 Stk. 1 fastsatte Frister for Begæringens rettidige Indgivelse, hvilken Frist i nærværende Tilfælde maa regnes som 30 Dage fra Leveringsdagen, findes det, at Klagen i Medfør af den anførte Lovbestemmelse ikke bør tages til Følge.

Sagens Omkostninger findes at burde ophæves; hvorved bemærkes, at Klageren har afholdt Voldgiftsrettens Omkostninger.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager,
Kendelse af 21. Maj 1941.

Statshusmand S mod Gaardejer G
mod Forpagter F.

Rumpegal. — Ansvar naar Sælgeren har haft begrundet Mistanke[1]).

Kendelse.

Trykt i L. M. 1941 Side 612

Den 15. Februar 1941 tilbyttede Klageren Statshusmand S sig hos Hovedindklagede fhv. Gaardejer G en 2½ Aar gammel Hoppe mod en 5 Aar gammel Vallak og 250 Kr. kontant, og idet Klageren gør gældende, at Hoppen er rumpegal, paastaar han Handelen ophævet eller Hovedindklagede tilpligtet mod Tilbagelevering af Hoppen at betale ham 1 700 Kr., nemlig Byttesummen 250 Kr. og 1 450 Kr., som Klageren vil have givet for Vallakken.

Hovedindklagede har forklaret, at han 14 Dage før han bortbyttede Hoppen havde købt den af Forpagter F som reel, og at han bortbyttede den til Klageren paa samme Maade. I de 14 Dage, han ejede Hoppen, stod den opstaldet hos hans Søn, og han er ganske ukendt med den paastaaede Skavank. Han forbeholder sig Regres hos sin Sælger for det Tilfælde, at han maatte blive dømt.

[1]) *Om »negativ Kontraktsinteresse«* se H. H. S. 105.

Medindklagede Forpagter F. har forklaret, at Hoppen er lagt til paa hans Gaard, og at han solgte Hesten, der aldrig, medens den har været i Medindklagedes Besiddelse, har vist sig rumpegal, som reel. Han mener, det kan skyldes forkert Behandling, at Hesten nu skal lide af den nævnte Fejl, men han er villig til at tage Hoppen tilbage for 1500 Kr.

Det fremgaar af Sagen, at en Gaardejer i Sommeren 1940 havde Hoppen paa Prøve med Køb for Øje, men at den da havde den Skavank, at den slog ud med Bagbenene, naar Rumperemmen skulde spændes paa, og at han derfor maatte bruge Hesten uden den nævnte Rem. Nielsen underrettede Forpagteren om Forholdet, da han tilbageleverede Hesten, om hvilken der ingen Handel kom i Stand.

Det er ubestridt, at Hoppen lider af den paastaaede Fejl, som efter det oplyste maa betegnes som væsentlig, og selv om Hoppen ikke hos Forpagteren maatte have vist sig rumpegal, har medindklagede Forpagter, der solgte Hoppen som reel, ikke handlet forsvarligt ved ikke at meddele sin Køber, at Hoppen under Opholdet hos den Gaardejer, der havde den paa Prøve, havde Skavanken, og Sagen vil derfor, idet der ikke findes Anledning til at paalægge Hovedindklagede Erstatningspligt, og Vallakken siden Handelen er videre bortbyttet flere Gange, være at afgøre saaledes, at Medindklagede mod Udlevering af Hoppen betaler Klageren Vallakkens Værdi, der sættes til 1400 Kr., det af Klageren betalte kontante Beløb 250 Kr., ialt 1 650 Kr. samt Sagens Omkostninger 75 Kr.

Thi bestemmes:

Inden 3 Uger efter denne Kendelses Forkyndelse bør medindklagede Forpagter F til Statshusmand S mod Udlevering af den fornævnte 2½ Aar gamle Frederiksborger Hoppe betale 1 650 Kr. samt Sagens Omkostninger med 74 Kr:

Voldgiftskendelse.

Voldgiftskendelse i Husdyrsager — Slagtermester S mod Forpagter F.
Kendelse af 5. Juni 1941.

Stortarmsforstoppelse med Betændelse af Tarmvæggen. — Fareovergang før Levering[1]).

Kendelse.

Trykt i L. M. 1941 Side 632

Den 28. Marts 1941 købte Slagtermester S af Forpagter F en 7 Aar gl. Vallak med fuld Garanti for 1 500 Kr., som straks blev betalt, medens Hesten fik Lov at staa til næste Dag, da han lod den afhente og senere paa Dagen trække til Gaarden, hvor den næste Morgen, den 30. Marts, var meget syg og døde samme Dags Formiddag Kl. 11.

For Voldgiftsretten har Slagtermester S i denne Anledning rejst Krav om, at Forpagteren tilpligtes at lade Handelen gaa tilbage og

[1]) *Om Fareovergang før Levering* se H. H. S. 55.

tilbagebetale Købesummen 1 500 Kr. med Renter 5 pCt. p. a. fra Voldgiftsklagens Dato den 9. April 1941, til Betaling sker, samt Voldgiftssagens Omkostninger.

Forpagteren har paastaaet Frifindelse.

I Erklæring af 5. April 1941 har en Dyrlæge udtalt, at han ved Undersøgelse den 30. Marts fandt Hesten lidende af Stormtarmsforstoppelse med Betændelse af Tarmvæggen og eventuelt allerede Tarmbristning. Sygdomsforløbet var meget akut, og Hesten døde samme Dags Formiddag Kl. 11.

»Efter Sygdomsforløb og Obduktionsfund kan jeg erklære, at der intet fandtes, der belyste Aarsagen til Sygdommen, men Hesten har været syg i mindst 24 Timer, inden den døde.«

Om Obduktionen, som foretoges af Overdyrlæge O, oplyser denne i Erklæring af 31. Marts 1941, »at Stortarmsslyngens ventrale Lag var Sæde for en hæmorrhagisk Betændelse. Tarmvæggen stærkt ødematøs og blodigt infiltreret. Vægtykkelsen indtil 2 cm. Slimhinden stærkt blodfyldt af blaasort Farve. Tarmindholdet stærkt blodblandet og grødet. De nævnte Forandringer taber sig bagtil i den dorsale Slynge, saaledes at denne kun maaler indtil 1 cm Tykkelse. Farven lysere og Indholdet mindre blodblandet«, og i en Tillægserklæring af 26. April »at der ved Sectionen ikke fandtes Bristninger paa Tarmen eller Tegn til Aksedrejning af Tarmene, ligesom der ikke kunde paavises Trombedannelse i de interesserede Blodkar.«

Klageren har som Part forklaret, at Hesten blev mønstret, da han købte den d. 28. Marts; der var da intet at mærke paa den. Da den næste Dag kom hjem i hans Stald, var der heller intet særligt at mærke ud over, at den skrabede noget i Baasen.

Staldkarlen paa Gaarden, hvor Hesten døde, har som Vidne forklaret, at Hesten, da den hen under Aften den 29. Marts kom i Stald, var lidt urolig, og den vilde ikke æde. Næste Morgen vilde den ligge; den fik et Kolikpulver, hvorefter der kom store Slimtarme fra den.

Forvalter S paa samme Gaard har som Vidne forklaret, at han saa Hesten den 29. Marts; der var intet sygeligt at bemærke; men Hesten gjorde Indtryk af at være lidt sløv eller »død« i det. Søndag Morgen — den 30. Marts — Kl. 8—9 saa han den i Stalden paa Gaarden. Det var tydeligt, at den var meget syg, hvorfor Dyrlægen blev hentet.

Endelig har Staldkarlen hos Indklagede som Vidne forklaret, at han har kendt Hesten, siden den blev købt i Januar eller Februar 1941. Den har i den Tid ikke været syg og altid haft god Appetit; baade den 28. og 29. Marts aad den ogsaa godt, og der var intet Tegn paa, at Maven fejlede noget. Gødningen var naturlig. Hesten var i Arbejde i Marken indtil den 28. om Middagen.

Det veterinære Sundhedsraad, hvem Sagen har været forelagt, har i Erklæring af 28. Maj udtalt, at det i Sagen oplyste ikke giver tilstrækkeligt Grundlag for at antage, at Hesten har været syg den 28. Marts, da den blev solgt til S.

Herefter og idet der er Enighed om, at Handelen blev endelig afsluttet den 28. Marts, og at Hesten kun efter Klagerens Ønske blev henstaaende til Afhentning Dagen efter, findes det ikke godtgjort, at

Hesten har været syg, da Indklagede solgte den den 28. Marts, fra hvilken Dag Risikoen er overgaaet til Klageren.

Indklagede F vil derfor være at frifinde.

Voldgiftssagens Omkostninger, 110 Kr. 00 Øre, betaler Klageren.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Kendelse 31. Maj 1941. — Bestyrer B mod Gaardejer G.

Halthed — Bevisbyrden ved Løfte om Afhjælpning af en konstateret Mangel[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 634

Under denne Sag paastaar Klageren, Bestyrer B, Indklagede, Gaardejer G dømt til at tage den af ham den 2. April d. A. købte og samme Dag leverede røde Hoppe tilbage og samtidig tilbagebetale Købesummen 2 000 Kr. Endvidere paastaar han sig tilkendt Foderpenge 1 Kr. pr. Dag, Godtgørelse for Udlæg til Dyrlæge 24 Kr., til Forligsprøve 20 Kr. og til Voldgiftsretten i Dag 25 Kr.

Indklagede har paastaaet Frifindelse.

Parterne har afgivet Partsforklaring, hvorunder Klageren har forklaret, at Indklagede efter at have taget Hoppens venstre Forben op, sagde, at Hoppen var noget surstraalet, men tilføjede, at det snart vilde fortage sig, naar den blev behandlet med Blaasten.

Indklagede har hævdet, at han kun har udtalt sig om, at Surstraaletheden snart vilde forsvinde, men at han ikke vilde garantere noget vedrørende Hoppens Halthed, da han ikke vidste, hvorfor den var halt.

Klageren paastaar, at Indklagede har sagt, at Haltheden snart vilde forsvinde.

Indklagede benægter Rigtigheden heraf.

Det fremgaar af en i Sagen fremlagt Dyrlægeattest, at Hoppen har en kronisk Betændelse i Hoven med Dannelse af en Hornsøjle, der gør Hoppen halt. Det hedder videre i Dyrlægeerklæringen, at Fejlen er en skjult Fejl, som har været til Stede i Handelsøjeblikket. Tillige anfører Dyrlægen, at Hestens Værdi paa Grund af denne Mangel er forringet betydeligt.

Da Klageren ikke mod Indklagedes Benægtelse har bevist, at Indklagede har garanteret for, at Haltheden snart vilde forsvinde, vil Indklagedes Frifindelsespaastand være at tage til Følge.

Uden Stempel og Gebyr i Henhold til Voldgiftslovens § 5, Stk. 6.

---

[1]) *Om Bevisbyrden ved Løfte om Afhjælpning af en konstateret Mangel* se H. H. S. 60.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager.
Kendelse af 3. Juni 1941.

Gaardejer G mod Kreaturhandler K[1]
medinddraget Kreaturhandler K[2].

Skedekrængning — § 10 i Købelov af 6. April 1906 (Fareovergang før Levering)[1]).

Den 14. Marts 1941 købte Gaardejer G paa Odense Marked en drægtig Kvie af Kreaturhandler K[1], der umiddelbart forud samme Dag havde købt Kvien af Kreaturhandler K[2], der et Par Dage før havde købt Kvien paa Langeland.

Trykt i L. M. 1941 Side 653

Kvien var transporteret i Jernbanevogn fra Langeland til Odense og blev den 15. Marts for Klagerens Regning sendt med Jerbane til Horsens, medens der intet er oplyst om Transportmaaden fra Horsens til Klagerens Gaard.

Den 15. Marts d. A. saa Klageren Kvien »vise Liv«. Det samme blev iagttaget af en Dyrlæge den 16. Marts d. A. Dyrlægen afgav Erklæring om, at Fejlen hos Kvien var til Stede, »før den blev modtaget«. Den 21. Marts d. A. kælvede Kvien, der kort efter døde.

Ingen af Parterne ønskede Sagen forelagt det veterinære Sundhedsraad eller skaffet yderligere Oplysninger.

Kendelse:

Ifølge de af Klageren fremlagte Dyrlægeattester har Dyrlæge D set den paagældende Kvie »vise Liv« den 16. Marts 1941, nemlig Dagen efter, at Kvien var kommet til Klagerens Gaard. Dyrlægen attesterer, at Fejlen Skedekrængning har været til Stede, da Klageren »modtog« Kvien. Skedekrængning kan ifølge den af Medinddragne Kreaturhandler K[2] paaberaabte »Veterinær Retslære«, Side 239—240, opstaa i Løbet af et Par Dage og kan fremkomme derved, at Kvien har foretaget en lang Vandring i drægtig Tilstand.

Ifølge Erklæring fra Kviens tidligere Ejer har Kvien ikke »vist Liv«, medens den var i hans Besiddelse.

Voldgiftsretten maa herefter antage, at Skedekrængning er opstaaet, efter at Kvien er ført bort fra dens tidligere Ejer. Spørgsmaalet om Ansvar maa herefter afhænge af, hvornaar Kvien kan siges at være »leveret« Klageren. Efter § 10 i Købelov af 6. April 1906 maa det paa det foreliggende Grundlag antages, at »Levering« til Klageren er sket i Odense den 14. Marts 1941.

Voldgiftsretten maa gaa ud fra, at »modtaget« i Dyrlægens Erklæring betyder modtaget paa Klagerens Gaard.

Da det herefter ikke kan anses bevist, at Kvien har lidt af Skedekrængning før dens Overgivelse til Transport i Odense, maa Risikoen for den skete Skade falde paa Klageren, og Indklagede vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger ophæves, saaledes at hver Part betaler de Omkostninger, de har udlagt.

---

[1]) *Om Fareovergang før Levering* se H. H. S. 55 og L. M. 1941 S. 632.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Kendelse af 11. Juni 1941.

Kvægavlsforening F[1] mod Kvægavlsforening F[2].

Klage for sent indgivet i Henhold til § 4, Stk. 1[1])

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 654

Den 20. Marts 1941 købte Kvægavlsforening F[1] ved sin Formand af Indklagede Kvægavlsforening F[2] ved Formanden en Tyr for 3 000 Kr. Den 24. s. M. blev Tyren leveret. Allerede faa Dage efter Modtagelsen talte den klagende Forenings Formand med Foreningens Dyrlæge om, at Tyren led af Staldkrampe; den 15. April s. A. gav nævnte Dyrlæge Attest herom, hvorfor Kvægavlsforening F[1] under 23. April 1941 anmodede Politimesteren om at føre Sagen frem til Voldgiftsrets-Kendelse, og under 24. s. M., samme Dag Begæringen var modtaget, blev Sagen henvist til Voldgiftsretten.

Der er saaledes gaaet over 30 Dage efter Tyrens Modtagelse, inden Klagen er modtaget af Politimesteren, og da Undtagelsesbestemmelsen i Lovens § 4 ikke kan komme til Anvendelse, kan Klagen ikke tages til Følge. Sagens Omkostninger betaler Klageren med 37 Kr. 50 Øre.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager. Kendelse af 25. Juni 1941.

Handelsmand H mod Gaardejer G mod Hestehandler E.

Kronisk Knæledsbetændelse — Forbeholdsklausul mod Ansvar[2]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 674

Under denne Sag paastaar Klageren, Handelsmand H, Indklagede, Gaardejer G, dømt til at tilbagebetale Købesummen 850 Kr. for en til ham af Indklagede den 25. April 1941 købt og samme Dag leveret ældre Hoppe minus dens Slagteværdi 250 Kr. eller ialt 600 Kr. + 46 Kr. til Dyrlægeattester + Voldgiftssagens Omkostninger 78 Kr., ialt 724 Kr. i Anledning af, at Hoppen, da den leveredes, led af kronisk Knæledsbetændelse.

Indklagede har anerkendt Klagerens Krav som berettiget, men har samtidig paastaaet sin Hjemmelsmand, Hestehandler E, dømt til at tilbagebetale ham fornævnte Sum, 724 Kr., minus Indklagedes Fortjeneste 100 Kr. = 624 Kr., idet han har hævdet, at fornævnte Mangel ogsaa forelaa, da Hoppen leveredes ham den 23. April 1941.

Fornævnte Hjemmelsmand har paastaaet sig frifundet, idet han har henvist til Købekontrakten angaaende Salget, hvori staar anført, at det drejer sig om en ældre Hoppe, som er »brugt af Ben«.

---

[1]) *Om 30 Dages Fristen i V. L. § 4, Stk. 1,* se H. H. S. 136.

[2]) *Om Forbeholdsklausuler mod Ansvar* se H. H. S. 90 ff. samt L. M. 1942 S. 601.

Ved Handelens Afslutning sagde Hjemmelsmanden ifølge sin Forklaring, som støttes af et Vidnes Forklaring, at Hoppen var springhalt, da han fik den ca. 14 Dage før. Hertil skal Indklagede have sagt under Mønstringen: »Ja men den halter jo slet ikke i Dag«. Indklagede har ikke kunnet huske denne Udtalelse, men har dog ikke turdet bestride dens Rigtighed.

Hjemmelsmanden og et Vidne har forklaret, at Hoppen, da den blev solgt til Indklagede, havde en stor Knude paa venstre Bagknæ. Indklagede har hævdet, at han ikke har set denne Knude, og tilføjet: »Saadanne gamle Heste undersøger man jo ikke saa nøje«.

Det bemærkes, at Købekontrakten angaaende Salget af Hoppen den 23. April 1941 indeholder en Bemærkning anført i Parentes, hvori der staar: »men garanteret reel og skikkelig til Arbejde«. Købekontrakten indeholder tillige en trykt Bemærkning om, at Hoppen sælges i den Stand, hvori den forefindes ved Overtagelsen uden Ansvar for Sælgeren.

Det maa anses godtgjort, at Knæledsbetændelsen har været til Stede den 23. April 1941, jfr. Dyrlægeattest af 7. Maj 1941.

Om end Udtrykkene i Kontrakten er noget uklare, skønnes det dog at være tilstrækkeligt godtgjort, at Hjemmelsmanden ikke har garanteret for den foreliggende Mangel, og hans Frifindelsespaastand bør derfor tages til Følge, medens Indklagede findes at burde dømmes i Overensstemmelse med den af Klageren nedlagte Paastand.

Intet Stempelforbehold.

Uden Stpl. og Gebyr i Henh. til Voldgiftsl. § 5, Stk. 6.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager.
Kendelse 26. Juni 1941.

Entreprenør E mod
Husmand H.

Afvist fra Voldgiftsretten, da Salget af Dyrene er sket som Led i en Ejendomshandel[1]).

Kendelse:

Under denne Sag paastaar Klageren, Entreprenør E, Indklagede, Husmand H, dømt til Betaling af 3 000 Kr. som Afslag i Købesummen for den faste Ejendom, han havde købt, i Anledning af at der paa denne Ejendom ved Overtagelsen fandtes 2 Heste, hvis Værdi var 3 000 Kr. mindre, end den efter Aftale skulde være.

Trykt i L. M. 1941 Side 675

Det er oplyst, at Hestene er solgt som Tilbehør sammen med fast Ejendom, og som Følge heraf vil denne Sag ex officio være at afvise fra Voldgiftsretten, jfr. U. f. R. 1921 Side 188 og 1920, Side 495.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at kunne ophæves.

Uden Stpl. og Gebyr i Henh. til Voldgiftsl. § 5, Stk. 6.

[1]) *Om Køb af Husdyr som Led i Ejendomshandel* se H. H. S. 37 samt L. M. 1941 S. 1046, 1942 S. 873 samt U. f. R. 1920 S. 495 og 1921 S. 188.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Kendelse af 15. Decbr. 1939.

Slagtermester S ctr. Hjulmand H.

Lungebetændelse — Græskvie.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 708

Midt i September 1939 købte Klageren i denne Sag en lille Græskvie af Indklagede for 100 Kr. Sælgeren garanterede for, at Kvien havde bestaaet Tuberkulinprøven. Køberen videsolgte Kvien 2—3 Uger efter for 130 Kr., men maatte tage den tilbage, da den var syg, og han lod den slagte den 16. Oktober 1939 paa det offentlige Slagtehus for at faa konstateret Sygdommen. Ifølge Dyrlægeattest var Kvien lidende af Lungebetændelse, der maa antages at have været tilstede i ca. 2—3 Maaneder. Kroppen blev totalt kasseret. Klageren har herefter nedlagt Paastand over for Indklagede paa Tilbagebetaling af Købesummen med Omkostninger ialt 171 Kr. 20 Øre.

Medens Klageren har hævdet, at Indklagede foruden at garantere for Tuberkulosefrihed har solgt ham Kvien som reel, har Indklagede nægtet dette sidste, idet han har anført, at enhver kunde se, at der var noget i Vejen med den. Som Vidner paa Rigtigheden heraf har Indklagede foruden sin Søn tillige ført en Slagtermester, der besigtigede Kvien samme Dag, Klageren købte den.

Herefter bestemmes:

Indklagede frifindes for Tilbagebetaling af Købesum med Omkostninger.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager
Kendelse af 28. Januar 1941.

Gaardejer S[1] ctr.
Hestehandler H[1].

2-aarig Hest solgt som 3-aarig[1]) [2]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 708

I Juni Maaned 1940 købte Klageren, Gaardejer S[1], en brun Hest af Indklagede, Hestehandler H[1], for en Pris af 1 400 Kr. med den Erklæring, at den var 3 Aar gammel, men da han fik Mistanke om, at Hesten ikke var saa gammel som angivet, lod han den den 14. August 1940 undersøge af en Dyrlæge, der konstaterede, at Hesten endnu stod med alle sine Føltænder, og erklærede, at den kun var 2 Aar gammel. Han paastaar Indklagede dømt til at betale sig en Erstatning paa 500 Kr. samt Omkostningerne ved Forligsprøven hos Voldgiftsmanden 22 Kr. 50 Øre og denne Sags Omkostninger.

---

[1]) *Se Overvoldgiftsrettens Kendelse i denne Sag,* L. M. 1941 S. 767.

[2]) *Om særlige Tilsikringer, derunder Aldersangivelser,* se H. H. S. 83 ff. og Kendelserne i L. M. 1941 S. 1194, 1217 og 1268; L. M. 1942 S. 122, 685 og 686.

Indklagede har forklaret, at han ligeledes i Juni Maaned 1940 havde købt Hesten af Hestehandler H^2 som 3-aarig, og saafremt han dømtes til at betale nogen Erstatning, nedlægger han over for sin Hjemmelsmand Krav paa tilsvarende Beløb.

Han har derefter medindklaget sin Hjemmelsmand, Hestehandler H^2, der har erklæret, at han havde købt Hesten ca. 8 Dage, før han solgte den til Hestehandler H^1, af Gaardejer S^2 som 3-aarig, og han paastaar denne medinddraget under Sagen og nedlægger Paastand over for ham i det Omfang, han selv bliver dømt.

Nævnte Medindklagede, Gaardejer S^2, har oplyst, at han havde haft Hesten ca. 1 Aar, idet han købte den i August 1939 som 2-aarig af Hestehandler H^3, og det blev sagt af denne, at den var lagt silde til, og han solgte den med samme Bemærkning til sin Køber. Han nedlægger samme Paastand som de foranførte Medindklagede.

Medindklagede, Hestehandler H^3, har forklaret, at han i Juli 1939 tilbyttede sig den omhandlede Hest af Hestehandler H^4, og han siger, at det enten af H^4 selv eller dennes Opkøber blev sagt, at Hesten var lagt til om Efteraaret, og at den blev 2 Aar i Efteraaret 1939. Han nedlægger samme Paastand som de øvrige mod sin Sælger.

Medindklagede, Hestehandler H^4, har forklaret, at da han solgte Hesten til H^3 den 21. Juli 1939, opgav han, at den var født paa en »aparte Tid«, idet den blev 2 Aar til Nytaar (1940). Han kan ikke føre Vidner paa sin Forklarings Rigtighed. Han siger, at han købte Hesten med samme Bemærkning af en Hestehandler i Ringkøbing. Han paastaar sig frifundet.

Medens der i øvrigt ikke af nogen af de foranførte er ført noget Bevis, for saa vidt deres Forklaringer har været afvigende fra den Forklaring, den anden Part har givet, er der med Hensyn til Handelens Vilkaar mellem H^4 og H^3 forklaret, at det ved H^4's Salg til H^3 var blevet sagt, at Plagen var født paa en lidt aparte Tid, men han kan hverken benægte eller bekræfte, at det er blevet sagt, at den er født i Efteraaret 1937 eller Oktober 1937. Derimod har en Hestehandler forklaret, at han husker, at det flere Gange under Handelen var omtalt, at Hesten var lagt silde til, omkring 1. Oktober, og at den blev solgt som 2-aarig, og en Landmand har som Vidne forklaret, at han husker tydeligt, at enten H^4 eller dennes Opkøber udtalte, at den skulde blive 2 Aar omkring 2. Oktober. En Tjenestekarl har dernæst forklaret, at han hørte, at det blev opgivet, at Hesten var 2 Aar, dog at det blev sagt, at den var lagt til omkring Oktober.

Det Tab, som Klageren har lidt ved, at Hesten ikke som angivet var 3 Aar, men kun 2 Aar, findes passende at kunne sættes til 400 Kr., og dette Beløb tilligemed de nedennævnte Omkostninger vil Indklagede H^1 i H. t. foranstaaende have at betale Klageren, Gaardejer S^1. Medindklagede Hestehandler H^2 vil have at godtgøre H^1 det samme Beløb. Ligeledes vil Gaardejer S^2 have at godtgøre sin Køber dette Beløb, idet det ikke kan fritage ham for Erstatningsansvar, om han til sin Bemærkning om at have solgt den som 3-aarig har tilføjet, at den var lagt silde til.

Ligeledes findes Hestehandler H^3 pligtig at betale Erstatning. Noget Bevis for, om hans eller S^2's Forklaring om Handelsvilkaarene er den

rigtige, er ikke ført, men selv om Handelen maatte være sket som af H^3 paastaaet, er den efter det af H^4 oplyste om Hestens Alder ogsaa urigtig.

Om de Vilkaar, paa hvilke der blev handlet mellem H^3 og H^4, er der ligeledes Uenighed, men efter de afgivne Vidnesforklaringer maa H^3's Forklaring om, at Hesten blev solgt saaledes, at den vilde blive 2 Aar omkring Oktober 1939, lægges til Grund ved Sagens Paakendelse. Herefter bliver ogsaa H^4 erstatningspligtig. Foruden det fornævnte Erstatningsbeløb paa 400 Kr. vil de Indklagede have at betale Forligsomkostninger 22 Kr. 50 Øre samt denne Sags Omkostninger med 67 Kr. 50 Øre, hvorhos H^4 yderligere vil have at godtgøre Hestehandler H^3 de særlige Omkostninger ved Vidneførslen med 50 Kr.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager.
Kendelse 1. Marts 1941.

Gaardejer G mod Kreaturhandler K^1 og denne mod Kreaturhandler K^2.

Ikke taget til Følge i Henhold til V. L.'s § 4, Stk. 1[1]).

Kendelse.

Trykt i L. M. 1941 Side 743

Paa Varde Marked den 2. Maj 1940 købte Klageren, Gdr. G., af Kreaturhandler K^1 en 2½ Aar gl. rød Ko af dansk Malkerace og lod s. D. Koen transportere til sit daværende Landbrug. Ved Aflevering til Klagerens Hustru lagde hun Mærke til, at Koen gik saa underligt og strittede med Hovedet, som om den var stivnakket. Samme Dag eller muligt næste Dag kom Klagerens Hustru med en Bemærkning til Klageren om, at der var noget underligt ved Koen, hvorfor Klageren undersøgte Koen og lagde Mærke til, at den strittede med Hovedet, og at den var ligesom stivnakket. Da Kreaturerne 3 à 4 Dage senere blev lukket ud paa Græs, var denne Ko gaaet stille og lagde sig hyppigt ned. Efter at have kælvet den 16. Maj paa Stald, kom den atter paa Græs; men Klageren saa den stadigt, idet den var paa Stald hver Nat; den gjorde et træt Indtryk, og den 1. Juni laa den for det meste ned. Den 2. Juni hentede Klageren Dyrlæge. Den 9. Juni døde Koen, og der blev konstateret Hjerne- og Halsmarvsbetændelse.

Paa Klagerens Begæring blev der den 5. Juli 1940 udmeldt Voldgiftsmænd. Kreaturhandler K^1 begærede Kreaturhandler K^2, af hvem han havde købt Koen, inddraget i Sagen. Klageren har nedlagt Paastand om Handelens Tilbagegang mod Betaling af Købesummen 275 Kr. med Fradrag af 30 Kr. for Kalven og Koens Kadaver, hvorhos han har paastaaet sig tilkendt Dyrlægeomkostninger med 49 Kr., Klagen til Voldgiftsretten 15 Kr. samt Omkostningerne for denne, medens de indklagede principalt har paastaaet Sagen afvist som for sent anlagt og desuden nedlagt subsidiære Paastande. Det veterinære Sundhedsraad,

[1]) *Om Klagen har været holdt unødvendig længe tilbage* se H. H. S. 148, L. M. 1941 S. 1193 og 1942 S. 848 samt »Juristen« 1942 S. 31.

hvem Sagen 2 Gange har været forelagt, har bl. a. udtalt, at der synes at have været rimelig Anledning for Klageren til at hente Dyrlæge eller indse, at Koen var alvorlig syg, paa et væsentlig tidligere Tidspunkt end sket er, om end det næppe vil kunne anses urimeligt, om han havde set Tiden an den første Uges Tid.

Da Retten maa formene, at Klageren, der allerede i Begyndelsen af Maj var opmærksom paa Koens abnorme Væremaade, har holdt Klagen unødvendig længe tilbage, vil den ikke kunne tages til Følge. Omkostningerne ved Voldgiftsretten udredes af Klageren med 100 Kr. — —

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager. Fru F mod
Kendelse 20. Februar 1941. Handelsmand H.

Trykt i L. M. 1941 Side 744

Smitsom Kastning — Fortolkning af Voldgiftslovens § 5, Stk. 1, sidste Sætning — Overenskomst mellem første Sælger og fjerde Køber godkendt[1]**. — Forelæggelse for raadgivende Institution nægtet**[2]**.** — Klagerinden fremfører Klage over en Kvie, som har vist sig befængt med smitsom Kastning, og paastaar Handelens Tilbagegang. Kvien er solgt af Handelsmand H, der havde købt den af Kreaturhandler K, og denne havde igen købt den af Gaardejer G. Af sidstnævntes Besætning har Klagerinden ialt købt 3 Kvier Nr. 1, 2 og 3. Sagen drejer sig om Kvie Nr. 1. Da H og K ikke har haft Kvien i deres Besiddelse, og da den hele Tiden har staaet hos G, hvor den kælvede normalt og fra hvem den tillige med Kalven blev afhentet direkte til Klagerinden, har Retten opfattet H og K som formelle Parter i Sagen, saaledes at Sagen i Realiteten angaar G (§ 5, Stk. 1). Da Kvie Nr. 3 viste Tegn paa at ville kælve for tidligt, blev der indgaaet Forlig mellem Klagerinden og G og i H. t. Vidneudsagn skulde alt Mellemværende derefter være ude af Verden, navnlig da Klagerinden paa Forespørgsel ang. Kvie Nr. 1 udtalte, »at den var god nok«.

Da der ikke tidligere havde været smitsom Kastning i G's Besætning, og da Kvie Nr. 3 efter at have været hos Klagerinden i et længere Tidsrum, døde som Følge af smitsom Kastning, og da hendes Besætning var indkøbt i Løbet af en Maaneds Tid fra forskellige Steder, og da endvidere en anden af hendes Køer viste positiv Reaktion for smitsom Kastning, finder Retten rent bortset fra, at Overenskomsten om Tilbagetagelse af Kvie Nr. 3 maa være bindende for Klagerinden og udelukke nærværende Sag, at der under denne intet er oplyst, der kan medføre Ansvar for G, og denne frifindes som Følge heraf.

Klagerindens Begæring om Sagens Forelæggelse for det veterinære Sundhedsraad finder Retten ingen Anledning til at fremme.

Kendelse.

Under nærværende Husdyrvoldgiftssag har Klagerinden Fru F ved Klage af 15. November 1940 under Anbringelse af, at en Kvie, som hun ved sin Bestyrer paa Ejendommen den 20. August 1940 købte af Indklagede Handelsmand H, efter Prøve indsendt til Serumlaboratoriet

[1]) *Om Overenskomst angaaende Følgerne af kontaterede Mangler* se H. H. S. 95 samt N. f. R. 1909 S. 766, 1910 S. 493 og 748, 1921 S. 865, 1926 S. 493 og Vestre Landsretstidende 1929 S. 196. Se derimod L. M. 1942 S. 640.

[2]) *Om Forelæggelse for raadgivende Institution* se H. H. S. 204.

ifølge sammes Skrivelse af 31. Oktober 1940 havde vist sig at være befængt med smitsom Kastning, paastaaet Handelens Tilbagegang og Købesummen 475 Kr. tilbagebetalt tilligemed forskellige andre under Nr. 1—5 i Klagen omhandlede Beløb.

Efter H's Begæring er Kreaturhandler K og efter sidstnævntes Begæring Gaardejer G inddragne som Parter under Sagen.

Under Sagen har der været afgivet Partsforklaring af de forskellige Parter i denne samt Vidneforklaring af Dyrlægerne I og II.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Klagerinden ialt har købt 3 Kvier fra Gaardejer G's Besætning, hvilke her under Sagen betegnes som Nr. 1, 2 og 3, og at Sagen alene drejer sig om Nr. 1, mærket i Hornet med Nr. 6.

Kvie Nr. 1 blev købt hos G af Kreaturhandler K og videresolgt af denne til H, der igen solgte den til Fru F.

Ingen af de to Kreaturhandlere havde haft Kvien i deres Besiddelse.

Den har hele Tiden staaet hos G, hvor den kælvede normalt den 17. August 1940, og fra hvem den tilligemed Kalven blev afhentet direkte til Fru F den 20. s. M.

H og K er herefter kun formelt Parter i Sagen, der i Realiteten angaar G.

Derimod drejer Sagen sig ikke om Kvierne Nr. 2 og 3.

Nr. 2 kælvede hos G og døde 2 Dage efter. — Indsendt Prøve fra denne til Serumlaboratoriet gav negativ Reaktion for smitsom Kastning.

Nr. 3 viste hos Fru F Tegn til at ville kælve for tidligt. G indfandt sig med Dyrlæge I hos Fru F. *Der blev indgaaet Forlig, hvorefter Kvien blev taget tilbage.*

Dyrlægen forklarer som Vidne herom, at det var Vidnets Opfattelse, at hermed skulde alt Mellemværende være ude af Verden, og Vidnet spurgte i denne Forbindelse netop, hvordan Kvie Nr. 1 havde det og fik Svaret, »at den var god nok«.

Forholdet var dette, at Nr. 1 blev erklæret for god nok, Nr. 2 var død og Nr. 3 blev taget tilbage, og herefter skulde alt være i Orden.

Vidnet har videre forklaret, at han har været Dyrlæge hos G i ca. 12 Aar og i Tidens Løb udtaget utallige Blodprøver af solgte Avlsdyr, og at der, saavidt Vidnet husker, ikke nogen Sinde har været nogen, der har vist Reaktion. Den senest udtagne Blodprøve af en Tyr, solgt for ca. en Maaned siden, var der heller ikke noget i Vejen med.

En anden Dyrlæge II har forklaret, at Kvie Nr. 3, efter at den var taget tilbage af G og solgt til en Slagter, har været undersøgt af Vidnet og frembød udpræget kliniske Symptomer paa smitsom Kastning, og Dyrlægen vil heri se et Bevis paa, at der i G's Besætning har været smitsom Kastning.

Der er dog ikke af denne udtaget nogen Prøve til Serumlaboratoriet, og under Hensyn til, at det efter Dyrlæge I's Forklaring maa antages, at G's Besætning har været fri for Kastning, og til, at Kvien i et længere Tidsrum har haft Ophold hos Fru F, hvor den kan være smittet, jfr. nedenfor, kan der ikke lægges Vægt paa denne Opfattelse.

Derfor kan det heller ikke antages, at Kvie Nr. 1, som kælvede normalt 17. August hos G, har bragt nogen Smitte med sig; det maa anses for udelukket, da den som Kvie ellers vilde have kastet, og naar denne efter Erklæringen af 31. Oktober 1940 fra Serumlaboratoriet efter nu indsendt Blodprøve viste positiv Reaktion for smitsom Kastning, maa den have faaet Smitten hos Fru F, i hvilken Henseende maa bemærkes, at Fruens Besætning efter Dyrlæge II's Forklaring var indkøbt i Løbet af en Maaneds Tid fra flere forskellige Steder, og navnlig maa Retten henvise til den Omstændighed, at Ko Nr. 22 hos Fru F efter indsendt Prøve ifølge Serumlaboratoriets Skrivelse af 17. Oktober 1940 gav positiv Reaktion for smitsom Kastning. Altsaa Smitten var i F's Besætning, medens intet er godtgjort om, at det samme var Tilfældet med G's Besætning. Tværtimod.

Rent bortset fra at Retten finder, at Overenskomsten ved Tilbagetagelsen af Kvie Nr. 3 maa være bindende for Klagerinden og udelukke nærværende Sag, er der under denne intet oplyst, der kan medføre noget Ansvar for G, og denne vil som Følge heraf være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil Klagerinden have at udrede, saaledes som disse nærmere vil blive opgjort af Retten.

Under Sagen er der af Klagerindens Sagfører fremsat Begæring om Sagens Forelæggelse for det veterinære Sundhedsraad, men Retten finder ingen Anledning hertil. — — —

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager
Kendelse af 24. Januar 1940.

Gaardejer S ctr. Hestehandler H^1
ctr. Hestehandler H^2 og H^3.

»Slingerhed«.

Kendelse:

Af nærværende Sag fremgaar, at Gaardejer S den 8. November 1939 af Hestehandler H^1 i en Byttehandel har købt en $2^1/_2$ Aar gl. Hoppe, som denne havde købt af Hestehandler H^2 og Hestehandler H^3, der er i Kompagni, den 24. Oktober 1939 paa Løgumkloster Marked. — Sidstnævnte havde tilbyttet sig Hoppen den 8. Oktober 1939.

Trykt i L. M. 1941 Side 766

Hos Gaardejeren viste det sig, at Hesten led af Slingerhed, jfr. udstedt Dyrlægeattest. Af Attesten fremgaar det, at »Slingerhed« er en skjult og væsentlig Fejl, der nedsætter Hestens Brugsværdi, samt at det maa anses for overvejende sandsynligt, at Hesten har været behæftet med Fejlen i Handelsøjeblikket.

Ingen af de 2 Hestehandlere H^2 & H^3 har givet Møde, trods behørig Tilsigelse ved N. B.-Brev.

S har paastaaet Hesten tilbagekøbt af H^1 for 725 Kr. samt Foderpenge 1 Kr. pr. Dag fra 1. Decbr. 1939, positive Omkostninger 25 Kr. og Forligsomkostninger.

H^1 har paastaaet sig frifunden, da han har købt og solgt Hesten som reel, og har paastaaet Klagen rettet mod H^2 & H^3.

Da Hesten lider af Slingerhed og dette er en skjult og væsentlig Fejl, og da Hesten er solgt som reel, vil Handelen være at ophæve, saaledes at Hoppen tilbageleveres til Hestehandlerne H[2] & H[3], som til Gaardejer S vil have at betale 640 Kr. samt betale i Foderpenge 1 Kr. pr. Dag fra 1. Decbr. 1939 til den Dag, Hesten afhentes, og i Omkostninger 50 Kr., hvorhos H[1] i Erstatning til S vil have at betale 45 Kr. og i Sagsomkostninger 15 Kr., medens Resten af Omkostningerne — 15 Kr. — betales af S.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsrettens Kendelse den 7. April 1941.

Hestehandler H[4] mod Hestehandler H[3].

Aldersangivelse[1]).

Trykt i L. M. 1941 Side 767

Ved Skrivelse af 8. Marts 1941 har Aarhus Stiftamt meddelt Tilladelse til, at Sagen indbringes for nærværende Voldgiftsdomstol.

Det er ved anførte Kendelse rettelig anset for godtgjort, at Hestehandler H[4] har solgt Hesten som værende 2-aarig omkring Oktober Maaned 1939, og under nærværende Sag for Overvoldgiftsretten er det uden Indvending fra nogen af Parternes Side hævdet, at Hesten er fyldt 3 Aar i Januar 1941.

Appellanten H[4] maa saaledes ved sin Udtalelse om Hestens tidligere Fødsel omkring Oktober bære Risikoen ved, at det har vist sig, at Hesten først fyldte 2 Aar ca. 3 Maaneder senere end af ham opgivet.

Efter det foreliggende vil indankede Kendelse være at stadfæste i Henhold til de deri anførte Grunde, dog at Erstatningen nedsættes til 200 Kr. under Hensyn til, at der i Hestens af Appellanten H[4] opgivne Alder til 2 Aar kun har manglet ca. 3 Maaneder.

Omkostningerne ved Appellen betales af Appellanten Hestehandler H[4] med 70 Kr.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Kendelse 23. Oktober 1939.

Husmand A mod Hestehandler B.

Strubepibning — Erstatningskravet reduceret, da det angik en af Krigskonjunkturer foraarsaget ekstraordinær Avance[2]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 797

Den 13. Oktober 1939 indgav Husmand A Voldgiftsklage mod Hestehandler B i Anledning af, at A 19. August 1939 af B havde købt som fuldt reel en 7—8 aarig rød Vallak, og at det havde vist sig, at Hesten var Strubepiber.

---

[1]) Se Voldgiftsrettens Kendelse i denne Sag L. M. 1941 S. 708.

[2]) *Om Erstatningskravets Omfang* se H. H. S. 105 ff. og L. M. 1941 S. 976.

Den 13. September 1939 udmeldte Politimesteren Voldgiftsmanden til at deltage i Forretningen.

Den 6. Oktober 1939 afholdt Voldgiftsformanden forgæves Forligsprøve i Sagen, som derefter er foretaget den 18. Oktober 1939 under Forsæde af Dommeren.

Klageren A har produceret Dyrlægeattest af 3. September 1939, hvori anføres:

Det angives, at Hesten viste Tegn paa Strubepibning 2 Dage efter Modtagelsen, da den blev sat i Arbejde. Ved Undersøgelsen fandtes Hestens Almenbefindende normalt, de tilgængelige Slimhinder og Lymfekirtler var normale. Naar Hesten staar stille, er der intet unormalt at paavise. Hesten blev kørt sammen med en anden for en tom Kornvogn i jævn Trav ca. 1 km, dens Aandedræt blev stærkt forstyrret og anstrengt, der fremkom en hvæsende Lyd, der forstærkedes, naar man trak Mulen tilbage mod Halsen og ligeledes ved Tryk paa Strubehovedet.

Hesten fik Lov at puste ud og blev derefter travet 100 m, derved gentog det sig.

Efter Undersøgelsen kan jeg erklære Hesten for lidende af Strubepibning, hvilket er en Ansvarsfejl og i dette Tilfælde en skjult Fejl, idet man ikke opdager den ved en almindelig Handelsundersøgelse.

Da Fejlen opdagedes umiddelbart efter Modtagelsen, er det givet, at Fejlen har været til Stede i Handelsøjeblikket.

Klageren paastaar, at Handelen gaar tilbage saaledes, at han tilbageleverer Vallakken til Indklagede, mod at denne tilbagebetaler Købesummen 790 Kr. + Fragtudgift 10 Kr.

Indklagede B har medindklaget Gaardejer C fra Sønderjylland, af hvem B har købt Vallakken den 15. August 1939 som fuldt reel for en Pris af 540 Kr., og B paastaar C tilpligtet at tage Vallakken tilbage og erstatte ham det Beløb, han bliver tilpligtet at betale til A.

Medindklagede C erkender, at han, der har haft Vallakken i et Aar, har solgt den til Indklagede B, saaledes som af denne anført. C erkender, at han nok har lagt Mærke til, at Hesten, naar der blev jaget lidt haardt med den, kom til at puste lidt mere end de andre Heste, men han vil ikke have tillagt dette nogen Betydning.

C vil ikke gaa ind paa at tage Hesten tilbage, men har under Sagen tilbudt en mindre Erstatning.

Efter de foreliggende Oplysninger, særlig Dyrlægeattesten og Medindklagede C's Erkendelse, maa det anses behørig godgtjort, at Hesten allerede i Medindklagede C's Besiddelse har været behæftet med den paaklagede Fejl, og at denne Fejl er af en saadan Beskaffenhed, at Klagerne ikke er bundne ved deres indgaaede Handler.

Herefter vil Medindklagede C være at tilpligte at tage Hesten tilbage. Indklagede B vil have at betale til Klageren A det paastaaede Beløb 800 Kr. *Hvad angaar Indklagede B's Erstatningskrav mod Medindklagede C bemærkes, at det maa antages, at det skyldes særlige Forhold (Krigskonjunkturer), at B har haft en saa forholdsvis stor Fortjeneste paa Hesten, 250 Kr., og at det ikke findes rimeligt, at hele denne extraordinære Avance kommer Medindklagede C til Skade.*

Medindklagede C findes herefter at burde udrede i Erstatning til Indklagede B et Beløb af 700 Kr.

C vil derhos have at udrede de med Dyrlægeundersøgelsen og nærværende Sag forbundne Omkostninger, nemlig 17 Kr. i Dyrlægeudgifter og Voldgiftens Omkostninger med 69 Kr.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager. Gaardejer A mod Handelsmand B.
Kendelse 18. Marts 1940.

Stivsyge hos Kvie — Afslag i Købesummen[1]) — Retsforholdet[2]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 798

1. Under nærværende Sag anfører Klageren A, at Indklagede B den 1. December 1939 solgte ham en rød Kvie, Øreklipmærke Nr. 5, som reel for en Pris af 500 Kr., og at det har vist sig, at Kvien er lidende af *Stivsyge* og var lidende deraf, da Handelen fandt Sted. Klageren nedlægger under Henvisning hertil Paastand om, at Handelen gaar tilbage, saaledes at Indklagede tilpligtes at tilbagebetale Købesummen mod at faa Kvien og den Kalv, som den har født den 7. December 1939, stillet til Disposition paa Klagerens Bopæl. Klageren paastaar derhos Indklagede dømt til at betale Foderpenge fra 1. December 1939.

2. Indklagede B erkender at have solgt Kvien som anført af Klageren. Han har selv transporteret Kvien i Jernbanevogn fra Højby til Aalborg, hvilket tager 18 Timer, og Kvien var lidt øm i Benene efter Rejsen. Han har selv købt den som reel af Handelsmand C den 30. November 1939 for 450 Kr. B medinddrager C, og saafremt B bliver tilpligtet at tage Kvien tilbage, forlanger han, at hans Handel med C ogsaa gaar tilbage, saaledes at han faar godtgjort 450 Kr. og Transportudgift 20 Kr.

3. Medindklagede C forklarer, at han har købt Kvien som reel af Husmand D i Begyndelsen af November 1939 for 430 Kr., og at Kvien blev staaende i D's Stald, indtil B transporterede den til Aalborg. C har kun set Kvien, da han købte den, og da var der ikke noget i Vejen med den. Saafremt han bliver tilpligtet at tage Kvien tilbage, forlanger han, at hans Handel med D gaar tilbage.

4. Endelig forklarer Medindklagede D, at han har opdrættet Kvien, som er 2 Aar gl. og solgt den til C som af denne forklaret. Kvien har aldrig fejlet noget i hans Besiddelse, den har aldrig vist Ømhed i Koderne eller andetsteds og har aldrig haft Besvær med at rejse sig. Han paastaar sig frifunden.

---

[1]) *Om Afslag i Købesummen* se H. H. S. 108 og Eksempler paa Tilfælde, hvor Afslag i Købesummen er statueret, L. M. 1941 S. 557, 870, 1194 og 1217.

[2]) *Om Afgørelse af hvert enkelt Retsforhold i H. t. V. L. § 5, Stk. 1,* se H. H. S. 176 ff.

Klageren A har ladet en Dyrlæge undersøge Kvien den 9. og 16. December 1939, og Dyrlægen har paa Grundlag heraf erklæret, »at Kvien er lidende af det, man i Handel og Vandel kalder Stivsyge. Det er en Mangelssygdom, som skyldes en Mangel i Foderet i lang Tid (Maaneder), hvorfor Sygdommen har været tilstede i Handelsøjeblikket den 1. ds. om end i skjult Tilstand. Kvien kunde derfor ikke i Handelsøjeblikket kaldes reel.«

Under Sagen har Kredsdyrlæge Edwin Jensen, Aalborg, den 11. Februar 1940 foretaget en nøje Undersøgelse af Kvien og paa Basis deraf besvaret nogle af Retten stillede Spørgsmaal saaledes:

»Ja! Kvien er syg — og lider af en kronisk Stofskiftesygdom med i nogen Grad rakitiske Symptomer, men hvis Aarsagsforhold dog ikke helt lader sig udrede paa nærværende Tidspunkt, idet den foruden eventuelle Mangler ogsaa kan skyldes Optagelse af et fremmed Legeme (Staaltraad, Søm el. lign.).

Man kan derfor ejheller udtale sig om Helbredelsesmulighederne. I Øjeblikket er der intet Tegn paa begyndende Bedring.

Det er overvejende sandsynligt, at Sygdommen har været under Udvikling nogen Tid — Uger eller mere — før den 1. December 1939, selvom Rejsen og Transporten har været medvirkende Aarsager til Sygdommens mere synlige Fremtræden.

Dyret maa derfor i Handelsøjeblikket siges at have været »ureel«.«

Klageren A har afgivet Partsforklaring ved Retten og udtalt, at Kvien, da han fik den, døjede med at rejse sig og med at gaa ind i Stalden, den aad næsten intet indtil Kælvningen den 7. December 1939. Kælvningen forløb normalt. Kalven, en Tyrekalv, er nærmest af middel Kvalitet. Da Kvien stadig ikke vilde æde og ikke kunde rejse sig, tilkaldte han en Dyrlæge, som ordinerede Medicin. Kvien har kun haft 10 à 15 Pund Mælk, hvad der indtil Datoen for Klagerens Forklaring (den 20. Februar 1940) har kunnet betale Foderet. Klageren forklarer endvidere, at Kvien nu er bedre til at staa og æder lidt mere, men vil dog stadig ikke have Kraftfoder.

Dyrlægen har som Vidne smsts. forklaret, at han senere tilfældig har besigtiget Kvien og er gjort bekendt med Kredsdyrlægens Erklæring. Han føler sig overbevist om, at Kvien er lidende af Rakitis, og at den har haft Sygdommen i over en Maaned inden 1. December 1939. Han tilføjer, at en Kvie med Rakitis ofte vil blive daarligere ved en lang Rejse eller ved at komme under andre Forhold; han anser det for udelukket, at Sygdommen skyldes et Fremmedlegeme. Han mener, at det er sandsynligt, at Kvien bliver rask, naar den til Foraaret i et Par Maaneder har været paa Græs, paa sund velmerglet Jord, men anser det for usandsynligt, at den bliver rask før.

Under de saaledes oplyste Omstændigheder finder Voldgiftsretten det vel tilstrækkeligt godtgjort, at Kvien, da Handelen den 1. December 1939 blev indgaaet, var lidende af en Sygdom, ligesom Voldgiftsretten ogsaa anser det efter Omstændighederne tilstrækkeligt godtgjort, at Sygdommen allerede har været tilstede, da Medindklagede D i Begyndelsen af November 1939 solgte den, men paa den anden Side findes det ikke ved de afgivne Forklaringer og Dyrlægeerklæringer godtgjort,

at den Mangel, hvormed Kvien paa Grund af Sygdommen er behæftet, har været af en saa væsentlig Karakter, at den giver Klageren A Føje til at forlange Handelen ophævet; derimod findes han at have Krav paa et Afslag i Købesummen, hvilket Afslag efter Omstændighederne passende findes at kunne ansættes til 150 Kr. Han findes derhos hos Medindklagede D at burde tilkendes i Sagsomkostninger et Beløb af 100 Kr., medens Sagens Omkostninger iøvrigt vil være at ophæve.

Under Hensyn til, at Kvien efter det foreliggende maa antages at have været værdiforringet, allerede da den første Handel mellem D og C blev indgaaet, findes det rimeligt, at Mellemhandlerne D og C bærer en forholdsmæssig Andel af det Afslag, der foran er fastsat i Købesummen, og deres Andel i Afslaget findes efter Omstændighederne passende at kunne sættes til 25 Kr. til hver.

Thi bestemmes:

Indklagede Handelsmand B betaler til Klageren Gaardejer A 150 Kr. Medindklagede Handelsmand C refunderer Indklagede B 125 Kr. og Medindklagede Husmand D refunderer Medindklagede C 100 Kr.

I Sagsomkostninger udreder Medindklagede D til Klageren Gaardejer A 100 Kr.

Iøvrigt ophæves Sagens Omkostninger

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager. Gaardejer A mod Hestehandler B.
Kendelse af 26. Juli 1941.

Ikke taget til Følge i Henhold til Voldgiftslovens § 4, Stk. 1.

Kendelse.

Trykt i L. M. 1941 Side 823

Under denne Sag paastaar Klageren, Gdr. A, Indklagede, Hestehandler B, dømt til at tage en af Klageren den 19. Maj d. A. købt Hoppe tilbage og betale Købesummen 1 200 Kr. + en passende Erstatning for de af ham afholdte Udgifter, derunder til Dyrlægeattest 20 Kr., Forligsprøve 20 Kr., Foderpenge til Dato 30 Kr. Erstatning paastaar han sig tilkendt med ialt 92 Kr. 80 Øre, derunder Voldgiftssagens Omkostninger.

Indklagede bemærker, at Hoppen er leveret den 21. Maj.

Klage er ikke indgivet inden 30 Dage fra denne Leveringsdag.

Klageren indrømmer Rigtigheden heraf, men siger, at han ikke regner saa meget med Datoer. Han videresolgte Hesten den 26. Maj til C, der fik Hoppen leveret den 29. Maj. Ca. 14 Dage efter den 29. Maj klagede C over, at Hoppen var halt, og Klageren har senere godvillig taget Hoppen tilbage.

Indklagede paastaar Sagen afvist som for sent indgivet.

Efter de saaledes foreliggende Oplysninger er Klagen ikke indgivet inden 30 Dage fra Leveringsdagen, og Sagen vil derfor være at afvise.

Uden Stempel og Gebyr i Henhold til Voldgiftslovens § 5, Stk. 6.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager. Proprietær A mod Handelsmand B.
Kendelse af 10. April 1940.

Tuberkulose[1]). — Identitet[2]).

Kendelse.

Under nærværende Sag anfører Klageren A, at han den 10. November 1939 af Indklagede B købte en rød Kælvekvie, »Øremærke 50«, for 345 Kr., at Kvien blev solgt som reel og med Garanti for at være »ren« og at stamme fra ren Besætning, samt at Kvien ved en den 27. November 1939 foretaget Tuberkulinprøve faldt for Prøven. Klageren nedlægger under Henvisning hertil Paastand om, at Handelen gaar tilbage, og at han faar sine Omkostninger til Dyrlægeattest m. v. godtgjort; subsidiært paastaar han sig tilkendt et Afslag stort 150 Kr. i Købesummen. *Trykt i L. M. 1941 Side 823*

Indklagede B erkender at have solgt Kvien som anført af Klageren. Han forklarer, at han har købt Kvien sammen med to andre Kvier i Juli 1939 af Gaardejer C. Kvierne blev købte som reelle og stammende fra tuberkulinprøvet Besætning. Den her omhandlede Kvie blev leveret B af C den 15. August 1939 og blev af B anbragt paa Græs sammen med tuberkulinprøvet Besætning i en lejet Fold indtil 1. November 1939, hvorefter den stod i en anden Fold, indtil den blev solgt til Klageren den 10. November 1939.

B medinddrager C i Sagen og paastaar, saafremt han bliver dømt til at tage Kvien tilbage, at hans Handel med C ogsaa gaar tilbage, saaledes at han faar godtgjort det Beløb 300 Kr., han har givet for Kvien, foruden Omkostninger.

Medindklagede C forklarer, at han selv har lagt Kvien til, og at han har solgt den til B, som af denne forklaret. Han hævder, at hans Besætning er ren og altid har været ren, hvorfor han paastaar sig frifunden.

Klageren har produceret Dyrlægeattest af 6. Januar 1940, hvorefter Kvien den 27. November 1939 har reageret for Tuberkulinprøve, Reaktionstal 3,0 mm. Ved foretagen Omprøve med Fjerkræ- og Kvægtuberkulin var Reaktionstallet i begge Tilfælde 3,0 mm.

---

[1]) *Om særlige Tilsikringer,* derunder »ren Besætning«, se H. H. S. 83, 84 og 85. Se endvidere Aarsberetningen 1935 S. 88 og 1936 S. 104.

[2]) *Om Afgørelse af Identitetsspørgsmaal* se H. H. S. 101, jfr. Kendelser i L. M. 1941 S. 1193 og 1217 og 1942 S. 942; cfr. dog L. M. 1941 S. 1149.

Indklagede B har som Vidne ført en Gaardejer, der forklarer, at han i August 1939 har givet B Tilladelse til at anbringe 2 Kvier, købte af Medindklagede C, i en af Vidnet lejet Fold, og at Vidnet i denne Fold havde gaaende 3 Kvier, som var rene og fra ren Besætning.

Der er fremlagt forskellige Dyrlægeerklæringer m. v. til Dokumentation for, at Vidnets Kreaturer er tuberkelfri.

Indklagede B har derhos til Dokumentation for, at en anden af de af ham fra C købte 3 Kvier ogsaa har vist sig at reagere for Tuberkulinprøve, dels fremlagt en Erklæring fra en Kreaturhandler, til hvem han den 19. August 1939 har solgt en af de af Medindklagede C købte 3 Kvier, Øremærke Nr. 82, ifølge hvilken Erklæring denne Kvie ved Tuberkulinprøve den 28. Oktober 1939 faldt for Prøven og viste Reaktionstal 6 mm, dels ført som Vidne nævnte Kreaturhandlers Assistent, der forklarer overensstemmende hermed, og endelig fremlagt en hermed stemmende Erklæring af 8. April 1940 fra hans Dyrlæge.

Der har under Sagen været rejst Tvivl om, hvorvidt den af Indklagede B til Kreaturhandleren solgte Kvie er identisk med en af de Kvier, som Indklagede B har købt af Medindklagede C, men det maa ved de fremlagte Attester og ved Vidneførslen anses behørig godtgjort, at dette er Tilfældet.

Medindklagede C har produceret Dyrlægeattest af 17. Januar 1940 for, at hans Kvægbesætning gennem de sidste 6 Aar har været tuberkulosefri, men han har ikke trods Opfordring været i Stand til at producere dokumenterede Oplysninger om Reaktionstallene for hans Besætning ved de sidste 2 Tuberkulinprøver.

Sagen har været forelagt for Det veterinære Sundhedsraad, som i Skrivelse af 12. Marts 1940 besvarer forskellige af Retten stillede Spørgsmaal derhen

1. at det ved det fremkomne er behørigt dokumenteret — saavidt dette kan lade sig gøre uden at slagte Dyret — at den heromhandlede Ko er behæftet med Tuberkulose.
2. at Infektionen har været til Stede før Handelen den 10. November 1939.
3. at nogen bestemt Udtalelse om, hvorvidt Koen har faaet Tuberkulosen i Tiden fra 15. August til 15. November 1939, eller om Sygdommen allerede er indtraadt tidligere, ikke kan gives, da der, naar et Dyr skifter Opholdssted flere Gange, saaledes som i nærværende Tilfælde, kan foreligge Mulighed for Smitte derved, saaledes paa Grund af Transporten. Da den til Kreaturhandleren solgte, fra samme Oprindelsesbesætning hidrørende, Kvie Nr. 82 har vist sig smittet, kan Oprindelsesbesætningen ikke siges at have været tuberkulosefri, og Smitten kan derfor hidrøre derfra.
4. Under Henvisning til Svaret ad 3 besvarer Raadet endelig benægtende et Spørgsmaal om, hvorvidt det ved det foreliggende kan siges at være godtgjort eller dog sandsynliggjort, at C's Besætning, hvorfra Koen er solgt, har været »ren«, da Koen blev solgt.

Det maa herefter anses for efter Omstændighederne tilstrækkelig godtgjort, baade at den her under Sagen omhandlede Kvie har været behæftet med Tuberkulose, da Handelen mellem Klageren og Indklagede

B fandt Sted, samt at hverken Indklagede B eller Medindklagede C har opfyldt det Vilkaar for de paagældende Handeler, som bestod i, at Kvien skulde stamme fra ren Besætning.

Der findes dog ikke aldeles tilstrækkelig Anledning til paa Grund af den konstaterede Mangel at ophæve de paagældende Handeler, hvorimod der findes at burde tilkendes dels Klageren og dels Indklagede B Afslag i de respektive Købesummer saaledes som nedenfor anført.

Medindklagede C vil herhos have til Klageren A at udrede de med Voldgiftssagen forbundne Omkostninger.

Thi bestemmes:

Indklagede B bør til Klageren Proprietær A udrede 150 Kr. Medindklagede C bør til Indklagede B udrede 105 Kr.

Medindklagede C betaler Klageren A de med Voldgiftssagen forbundne Omkostninger med 129 Kr. 60 Øre.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager.
Kendelse af 30. September 1940.

Hestehandler A mod Hestehandler B.
Medindklagede:
Hestehandler C og Gaardejer D.

Vallak med »Trappebid« og mangler 2 Kindtænder — Formuleringen i H. t. Lovens § 5, Stk. 1[1]). — Foderpenge tildelt med Tidsbegrænsning[2]).

Kendelse.

Under nærværende Sag anfører Klageren 1) Hestehandler A, at han den 10. Juli 1940 har købt en rød stramtandet Vallak som reel for 300 Kr. af Indklagede 2) Hestehandler B, og at det har vist sig, at Hesten lider af Bølgebid og mangler to Kindtænder, saa at den ikke kan tygge; han forlanger derfor Købet ophævet og Købesummen 300 Kr. tilbagebetalt tillige med Dyrlægeattest 21 Kr. og Foderpenge 1 Kr. daglig fra 11. Juli 1940, til Vallaken kan tilbageleveres.

Trykt i L. M. 1941 Side 843

En Dyrlæge udtaler i Erklæring af 6. September 1940: Den 10. Juli d. A. har jeg tilset en gammel rød Vallak m. Stjern, Snip, Sok paa højre Bagben, 150 cm høj, tilhørende Hestehandler A. Ved Undersøgelsen af Hesten, der var meget mager, paavistes, at bageste Overmundskindtand i hver Side manglede, og som Følge af det manglende Modtryk, ragede de modstaaende Tænder 1—2 cm op over den øvrige Tandrække. Denne var iøvrigt slidt meget uens, idet nogle Tænder var slidt helt ned til Tandkødet, andre ragede tilsvarende frem.

---

[1]) *Om Afgørelse af hvert enkelt Retsforhold i H. t. V. L. § 5, Stk. 1,* se H. H. S. 176 ff.

[2]) *Om Erstatningskravets Omfang, herunder Godtgørelse for de positive Udgifter saasom Foderpenge,* se H. H. S. 105 ff.

Jeg kan attestere, at ovennævnte Vallak mangler de to bageste Kindtænder i Overmunden og er lidende af »Trappebid« i høj Grad, saaledes at Tygningen er meget vanskeliggjort og mangelfuld. Disse Tandfejl har været til Stede i lang Tid (mindst 2 Aar).

Jeg har Dags Dato atter tilset Hesten, og trods det, at den i den fortløbne Tid har gaaet paa Græs, var den stadig lige mager. I Betragtning af Hestens Alder og Tændernes daarlige Tilstand paalægges det rette vedkommende at drage Omsorg for, at den slagtes, da det maa betragtes som Dyrplageri fortsat at lade den leve.

Indklagede B erkender at have solgt Hesten som anført af Klageren A, men indklager Hestehandler C, idet han anfører, at han den 8. Juli 1940 har købt Hesten som reel af C for 285 Kr. B forlanger sit Køb ophævet og godtgjort af C det Beløb, han, B, bliver tilpligtet at udrede til A, idet B anfører, at han intet har tjent paa Hesten; de 15 Kr. er medgaaet til Opstaldning, Trækkepenge m. v.

C erkender at have solgt Hesten til B som af denne anført, men indklager Gaardejer D, idet han anfører, at han den 3. Juli har tilbyttet sig Vallakken fra D, saaledes at han leverede en 1½ Aars skimlet Plag, medens D i Bytte gav den her omhandlede Vallak og kontant 300 Kr. C paastaar Byttehandelen med D ophævet, saa at han tilbageleverer Vallakken mod, at han faar sin Plag igen og erholder Godtgørelse for, hvad han eventuelt bliver tilpligtet at betale C, idet han hævder, at D har solgt Vallakken som reel.

Det er oplyst, at D endnu er i Besiddelse af den tilbyttede Plag.

Der er ikke nogen væsentlig Uoverensstemmelse mellem de afgivne Forklaringer for saa vidt angaar Forholdet mellem A og B og mellem B og C, og der er Enighed om, at der ikke har været Tale om Hestens Alder. Derimod er der Uoverensstemmelse mellem C og D. C forklarer, at den gamle Vallak ved Byttet blev sat til 250 Kr., og at Plagen saaledes sattes til 550 Kr.; han har selv købt den for 450 Kr. og haft Udgifter paa den til 30—35 Kr. D maa erkende, at der mellem ham og C kun har været Tale om Prisen 250 Kr. paa Vallakken, men han vil kun have anset Plagen for 4—500 Kr. værd og Vallakken for 150 Kr. D siger, at han garanterede Vallakken »reel i Tøj«, men at han pointerede, at den tyggede daarligt, og viste C Gødningen før Handelen. C siger, at D ikke sagde noget om, at Vallakken tyggede daarligt, han sagde kun, at den ikke tyggede saa godt som en ung Hest, der stod ved Siden af, og dette tillagde C ingen Betydning, da en ældre Hest selvfølgelig ikke tygger saa godt som en ung Hest.

D erkender, at Vallakken har tygget daarligt i de 2½ Aar, han har haft den, og at den undertiden har spyttet ud.

Ingen af Sagens Parter vil have kendt noget til Hestens Tandmangel.

Der er ingen Tvivl om, at de Mangler, hvormed Vallakken har været behæftet, allerede da D solgte den, særlig ogsaa naar Dyrlægeattesten ses i Forbindelse med D's Erkendelse af, at Vallakken undertiden spytter ud, baade er væsentlige og skjulte Fejl, der begrunder Krav om de paagældende Handlers Ophævelse og om Erstatning for Udgifter foranledigede af Handlerne. Mellem A og B og mellem B og C er der

handlet om Vallakken som reel, og om D gælder det, at han i hvert Fald ikke ved Handelen har taget saadanne tydelige Forbehold, at han kan være dækket mod de forefundne Mangler.

Herefter vil de ommeldte 3 Handler være at ophæve:

Hestehandler A erholder mod Tilbagelevering af Vallakken til B af denne tilbagebetalt Købesummen 300 Kr. med Tillæg af 1) Udgift til Dyrlægeattest 21 Kr., 2) i Foderpenge 1 Kr. om Dagen fra 11. Juli 1940, til Vallakken tilbageleveres, dog længst til 3 Ugersdagen fra i Dag at regne, og 3) nærværende Sags Omkostninger med 71 Kr.

Hestehandler B erholder mod Tilbagelevering af Vallakken til C af denne tilbagebetalt Købesummen 285 Kr. med Tillæg af de fornævnte under 1)—3) ommeldte Beløb og yderligere af 4): et Beløb af 15 Kr., som B har haft i Udgift paa Vallakken.

Mellem C og D berigtiges Forholdet saaledes, at D erholder Valget imellem

den Ordning, at C mod Tilbagelevering til D af Vallakken samt af de fra D modtagne 300 Kr. med Fradrag af de foran under Nr. 1—4 nævnte Beløb erholder tilbageleveret af D den skimlede Plag

og den Ordning, at D beholder den fra C tilbyttede Plag til den ved Handelen satte Værdi 550 Kr. og tilbagetager Vallakken til den aftalte Pris 250 Kr., saaledes at D til C betaler 250 Kr. med Tillæg af de foran under 1—4 nævnte Beløb. — — —

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager. Hestehandler A mod Hestehandler B.
Kendelse af 28. December 1939.

Hest, der ikke vil ligge ned i Stalden.

Kendelse.

Trykt i L. M. 1941 Side 845

Under nærværende Sag har Klageren, Hestehandler A, anført, at Indklagede, Hestehandler B, den 22. August 1939 har solgt ham en 6-aarig Oldenborg-Hoppe for en Købesum af 600 Kr., og at det kort efter Handelen har vist sig, at Hoppen, naar den staar stille for Redskab, pludselig synker sammen, falder om eller synker i Knæ, ligesom Hoppen ikke lægger sig paa naturlig Maade og saaledes ikke faar naturlig Hvile. Han paastaar, at denne Fejl, der er en skjult Fejl, har været til Stede hos Hoppen før Handelen, og paastaar derfor, at Handelen gaar tilbage, og at Indklagede refunderer ham Købesummen 600 Kr. og Omkostninger ved Voldgiften.

Indklagede erkender at have solgt Hoppen for reel til Klageren den 22. August 1939; han har selv købt den for reel den 15. August 1939 og har ikke mærket, at den fejlede noget. Han paastaar sig frifunden og har subsidiært indklaget sin Hjemmelsmand, ligesom der under Sagen yderligere har været inddraget 2 længere tilbageliggende Ejere af Hoppen.

Der har under Sagen været ført Vidner *dels* af Klageren, hvilke Vidner har bekræftet, at Hoppen har været behæftet med den paastaaede Fejl i Tiden efter Indgaaelsen af Handelen den 22. August 1939, og *dels* af en tidligere Ejer, hvilke Vidner har bekræftet, at Hoppen ikke har fejlet noget i den Tid, denne har ejet Hoppen (5. Juni—15. August 1939). Endvidere har Klageren ladet en Dyrlæge besigtige Hoppen. Denne Dyrlæge har attesteret, *at* Hoppen lider af den Fejl, at den ikke lægger sig i Stalden, *og at* dette er en væsentlig og en skjult Fejl. Endvidere har Dyrlægen forefundet en Knude paa Forpibe og tydelig »Ringfod« paa venstre Forbens Kronled og erklæret, *at* han mener, at den direkte Aarsag til Fejlen ved Hoppen er at søge i disse Fund, *samt at* Fejlen efter hans Skøn kan dateres mindst 1 Maaned tilbage fra 22. August 1939. Sagen har derefter været forelagt det veterinære Sundhedsraad, der i en Erklæring af 18. December 1939 har udtalt: »Den Fejl, at en Hest ikke vil ligge i Stalden og som Følge heraf udviser Træthedsfænomener under Arbejdet — saaledes som det i nærværende Tilfælde efter Dyrlægens Erklæring er Tilfældet — kan i Almindelighed ikke tilbagedateres længere end til det Tidspunkt, paa hvilket Fejlen først er iagttaget. I nærværende Tilfælde, hvor Dyrlægen sætter Fejlens Opstaaen i Forbindelse med, som det synes, ganske afsluttede Lidelser i venstre Forben, hvoraf Hesten ikke er halt og ikke synes at have været halt hos de i Sagen indstævnede tidligere Ejere af Hesten, finder Raadet det ikke sandsynligt, at Fejlens Opstaaen skyldes de nævnte Lidelser. Efter de foreliggende Oplysninger synes der ikke at være tilstrækkeligt Grundlag for at tilbagedatere Fejlen til Tiden før 22. August d. A.

Idet Voldgiftsretten finder at maatte henholde sig til den foreliggende Erklæring fra det veterinære Sundhedsraad, hvorefter der ikke synes tilstrækkeligt Grundlag til at tilbagedatere Fejlen til Tiden før den 22. August 1939 — det vil altsaa sige, at der ikke foreligger noget Grundlag for at antage, at Fejlen har været til Stede før den den 22. August 1939 indgaaede Handel — vil Indklagede være at frifinde for Klagerens Paastand.

Der bliver herefter ikke Tale om Regres fra Indklagedes eller andre tidligere Ejeres Side.

Udgifterne ved Voldgiftssagen, derunder ved Erklæring fra det veterinære Sundhedsraad, vil være at betale af Klageren med nedenanførte Beløb.

Thi bestemmes:

Indklagede Hestehandler B bør for Tiltale af Klageren Hestehandler A i denne Sag fri at være. Klageren udreder Udgifterne ved Voldgiften med 126 Kr. 75 Øre.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager.
Kendelse af 21. Juli 1941.

Hestehandler A.
mod
Hestehandler B.
Medindklagede:
Hestehandler C.
Gaardejer D.
Husmand E.
Gaardejer F.

Hest med udslidte Tænder og Mangel paa en Kindtand — Ret til Regres mod Hjemmelsmand tabt i Henhold til Voldgiftslovens § 4, Stk. 3, jfr. Stk. 5. (4 Dages Fristen ikke overholdt).

Kendelse.

Der fremlagdes Begæring fra Klageren, hvorefter Voldgiftsmændene er udmeldt den 24. Maj 1941, Udskrift af Voldgiftsbogen, Erklæring af 16. Maj 1941 fra en Dyrlæge, Dyrlægeregning og Opgørelse fra Viborg Destruktionsanstalt. Endvidere fremlagdes Skrivelse fra Voldgiftsformanden samt Skrivelse modtaget den 28. Juni 1941 fra Gdr. F til Voldgiftsformanden. Voldgiftsformanden oplyste, at han den 18. Juni har rettet Henvendelse til F i H. t. Voldgiftslovens § 4, og at F derfor har afskaaret sig fra at medinddrage andre i Sagen.

Trykt i L. M. 1941 Side 869

Klageren forklarer, at han den 30. April 1941 har købt en rød Vallak af B for 700 Kr. som reel i alle Maader. Han henviser til den fremlagte Dyrlægeattest og forlanger sig tilkendt følgende Erstatning af B:

1) Købesum for Hesten 700 Kr., 2) Dyrlægeattest 27 Kr., ialt 727 Kr., hvorfra fragaar Salgsværdien af den døde Hest 45 Kr., ialt 682 Kr., hvortil kommer denne Sags Omkostninger med 60 Kr.

Indklagede B erkender at have solgt Hesten reel. Han har den 29. April 1941 købt den som reel af Hestehandler C for 650 Kr. Saafremt han selv maatte blive dømt, paastaar han sin Sælger dømt til at betale sig 650 Kr. + Transportudgifter 20 Kr., ialt 670 Kr., samt denne Sags Omkostninger.

Indklagede Hestehandler C mødte ved en Vognmand (ifl. Fuldmagt) og forklarer, at han har solgt den paagældende Vallak sammen med en anden Hest til B for 1 300 Kr., heraf regnede han 600 Kr. som Betaling for den røde Vallak. Det er rigtigt, at han har solgt Hesten som reel, og han havde 3—4 Dage før den blev solgt, købt den paa samme Maade for 600 Kr. af Gaardejer D. Saafremt C maatte blive dømt, paastaar han Indklagede D dømt til at betale sig 600 Kr. samt Sagens Omkostninger.

Indklagede B fremstod paany og fastholdt at have givet 650 Kr. for den paagældende Hest.

For Indklagede D mødte en Landsretssagfører, der bemærker, at han intet kan oplyse om de faktiske Forhold. Saafremt hans Mandant maatte blive dømt, paastaar han Husmand E dømt til at betale sig 600 Kr. samt Sagens Omkostninger, herunder Dyrlægeattest.

Indklagede Husmand E forklarer, at han har solgt Vallakken som en gammel Hest, men som reel, til D for 600 Kr. Selv har han købt den af Gaardejer F et halvt Aar tidligere for 300 Kr. som reel. Han fremlagde

en Erklæring fra en Nabo om Hestens Tilstand. Saafremt han maatte blive dømt til Erstatning, vil han paastaa sin Sælger dømt til at betale sig 300 Kr. samt Sagens Omkostninger.

Indklagede Gaardejer F forklarer, at han i Oktober Maaned 1940 solgte Hesten til E for 300 Kr. Han solgte Hesten som en gammel Hest til Slagtepris. Ved Handelen var der ingen Tale om, at Hestens Tænder var daarlige. Han paastaar sig frifundet. Derefter fremstod som Vidne en Gaardejer, der foreholdt sin Sandhedspligt forklarer, at han har solgt den paagældende Hest til F. Selv var han kun i Besiddelse af Hesten i 5 Minutter, og da var der intet i Vejen med den. Klageren fremstod paany og forklarer, at den røde Vallak aldrig har været i Arbejde hos ham, og at den ikke paa nogen Maade har lidt nogen Overlast, medens den var i hans Besiddelse. Derefter optog Retten Sagen til Kendelse, der afsagdes saalydende:

Efter det under Sagen oplyste maa det antages, at den omhandlede røde Vallak har været solgt som reel i Handlerne mellem Sagens Parter. Da Hestens Tænder ifølge den fremlagte Dyrlægeattest var saa udslidte, at det var udelukket, den kunde ernæres ved almindeligt Foder, og at en Kindtand i højre Side af Overmunden helt manglede, og da en saadan Tandfejl findes at maatte henregnes som en skjult Fejl ved Hesten, finder Voldgiftsretten, at hver af de paagældende Sælgere maa være erstatningspligtige til sin Køber som foran paastaaet.

Thi kendes for Ret:

Indklagede Hestehandler B bør til Klageren A betale 682 Kr. samt 60 Kr. i Omkostninger. Hestehandler C bør til Hestehandler B betale 670 Kr. samt Sagens Omkostninger med 87 Kr.

Gaardejer D bør til Hestehandler C betale 600 Kr. samt Sagens Omkostninger med 87 Kr.

Husmand E bør til Gaardejer D betale 600 Kr. samt Sagens Omkostninger med 87 Kr.

Gaardejer F bør til Husmand E betale 300 Kr. samt Sagens Omkostninger med 87 Kr.

Voldgiftskendelse.

Voldgifsretten i Husdyrsager.
Kendelse af 16. April 1941.

Pastor A.
mod
Bagermester B.
Medindklagede:
Handelsmand C.
Gaardejer D.
Handelsmand E.
Bager F.

Ældre Hoppe ude af Stand til at rejse sig — Afslag i Købesummen[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 870

Den 5. Februar 1941 fik Klageren, Pastor A, leveret en brun ældre Hoppe, hvis nærmere Alder er uoplyst, af Indklagede, Bagermester B,

[1]) *Om Afslag i Købesummen* se H. H. S. 108. Se endvidere Kendelser, der har statueret Afslag i Købesummen L. M. 1941 S. 557, 798, 1194 og 1217.

som havde solgt ham Hesten som reel, bortset fra at den var vanskelig at sko paa Bagbenene, og for en Købesum af 900 Kr. 4—5 Dage efter Modtagelsen laa Hesten om Morgenen i Stalden og var ude af Stand til at rejse sig, hvorhos den den 3. Marts under Arbejde smed sig ved Roekulen og ikke kunde rejse sig op uden ved Hjælp af Falck.

Klageren har i den Anledning paastaaet Indklagede tilpligtet at betale ham 400 Kr. som Afslag i Købesummen samt Sagens Omkostninger, herunder en Dyrlægeregning paa 15 Kr. 70 Øre.

Indklagede, som har paastaaet sig frifundet, har paastaaet sin Hjemmelsmand, Handelsmand C, inddraget under Sagen. Indklagede B har ca. 10 Dage før den 5. Februar 1941 købt Hoppen af C ved en Byttehandel som reel, bortset fra den ommeldte Mangel med Hensyn til Skoningen.

C har forlangt sin Hjemmelsmand, Gaardejer D, medinddraget under Sagen, og D, som skønt lovligt tilsagt er udebleven ved Voldgiftsrettens Møde, har forlangt medinddraget sin Hjemmelsmand, Handelsmand E, som atter har forlangt sin Hjemmelsmand, Bager F, medinddraget som Part under Sagen.

E og F har frafaldet Krav paa Godtgørelse for forgæves Møde i Anledning af D's Udeblivelse.

C har anført, at Hoppen har ligget ned i Stalden hos ham, og at han ikke i de 8 Dage, Hoppen har været paa Stald hos ham, har konstateret nogen Mangel hos Hoppen med Hensyn til at rejse sig.

B ved ikke, om Hoppen har ligget ned i de 10 Dage, den har været i hans Besiddelse.

Da det er uomtvistet, at den ommeldte Hoppe ikke kunde rejse sig 4—5 Dage efter, at den var leveret til Klageren, og da det maa antages, at denne Mangel har været til Stede, da Indklagede B leverede Hoppen til Klageren, findes denne at have Krav paa et forholdsmæssigt Afslag i Købesummen, hvilket Afslag passende findes at kunne ansættes til 200 Kr., som Indklagede B vil have at betale Klageren tilligemed 90 Kr. i Sagsomkostninger.

Da det derimod efter det oplyste findes betænkeligt at statuere, at Mangelen har været til Stede, da C solgte Hoppen til B, vil C være at frifinde, medens Sagens Omkostninger for hans Vedkommende vil være at ophæve, og efter dette Resultat bliver der ingen Erstatningspaastand at nedlægge overfor D eller de senere Hjemmelsmænd. — —

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager.
Kendelse af 29. Juli 1941.

Vognmand A
mod
Slagermester B.

Stædig Hest med Strubepibning — Frifindelse da Hesten ikke skønnes solgt som reel — Bevis for Forbehold[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 871

Under denne Sag har Klageren, Vognmand A, paastaaet Indklagede, Slagtermester B, dømt til at ophæve den mellem Parterne den 8. Juni 1941 afsluttede Byttehandel, ifølge hvilken Klageren den 8. Juni 1941 fik leveret en brun Hest og Indklagede en 9 Aars rød Hoppe. Paastanden støttes paa, at Hesten viste sig at være stædig og lidende af Aandenød.

Indklagede har givet 225 Kr. i Bytte.

Klageren paastaar endvidere Indklagede dømt til at betale for Dyrlægeattest 20 Kr., for Foderpenge i 40 Dage à 3 Kr. 120 Kr., og for Voldgiftssagen ialt 80 Kr. 40 Øre.

Indklagede har paastaaet Frifindelse. Angaaende Størrelsen af Klagerens Paastand har han gjort Indsigelse vedrørende Foderpengene, som han mener er for højt ansat.

Det fremgaar af Dyrlægeattesten, at Hesten er lidende af Strubepibning, og det tilføjes i Attesten, at det er overvejende sandsynligt, at Hesten har lidt af Strubepibning før Handelens Indgaaelse. Det er iøvrigt ikke oplyst, at der har været noget i Vejen med Hesten, medens Indklagede har haft den, d. v. s. i det sidste Aars Tid.

Parterne er enige om, at Indklagede til at begynde med sagde, at han ikke vilde høre noget for Hesten og ingen Voldgift vilde have. Klageren vilde da ikke købe Hesten. Indklagede sagde derpaa, at der intet som helst havde været i Vejen med Hesten i det Aar, den havde været hos ham.

I Sagen er afgivet Vidneforklaring af 3 Vidner. Af denne Vidneforklaring skønnes ikke at kunne udledes sikre Holdepunkter for, at Indklagede efter først at have vægret sig ved at garantere for, at Hesten var reel, bagefter skulde have afgivet en saadan Garanti.

Efter de foreliggende Oplysninger findes Indklagedes Frifindelsespaastand at burde tages til Følge, dels fordi det ikke er oplyst, at Mangelen har været til Stede paa Leveringstiden, og dels fordi han ikke skønnes at have solgt Hesten som reel.

Sagens Omkostninger ophæves. Uden Stempel og Gebyr i Henhold til Voldgiftslovens § 5, Stk. 6.

---

[1]) *Om Bevis for Forbehold* se H. H. S. 93 og Kendelser i L. M. 1941 S. 976 og 1290 samt L. M. 1942 S. 124.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager.
Kendelse af 9. August 1941.

Gaardejer A
mod
Gaardejer B.

Onskabsfuld Hingst — Beviset[1]) — Dispositionen ikke godtgjort[2]).

Kendelse:

Under denne Voldgiftssag har Klageren Gdr. A mod Indklagede Gdr. B nedlagt Paastand om Tilbagebetaling af en mellem dem den 2. Februar 1941 afsluttet Byttehandel om to Hingste, idet han har gjort gældende, at den til ham ved Byttehandelen solgte Hingst, en brunskimlet 7 (8) Aar gl. belgisk Hingst, ved Leveringen den 13. Februar 1941 har været lidende af den væsentlige og skjulte Fejl at være ondskabsfuld eller har haft en sygelig Disposition derfor, hvorfor han i Forbindelse hermed har nedlagt Paastand om Erstatning for Tab af Bedækningspenge efter Rettens Skøn, mindst 2 000 Kr. *Trykt i L. M. 1941 Side 894*

Indklagede har principielt nedlagt Paastand om pure Frifindelse, idet han har gjort gældende, at Hingsten ikke ved Leveringen var ondskabsfuld eller havde nogen sygelig Disposition herfor, og subsidiært nedlagt Paastand om Afslag efter Rettens Skøn i Byttesummen ved dennes Tilbagebetaling og om Frifindelse for Paastanden om Erstatning for Tab af Bedækningspenge, idet han har gjort gældende, at Klageren ved fejlagtig Behandling af Hingsten har foraarsaget en betydelig Forringelse af Hingstens Værdi og foranlediget det paastaaede Tab. Hver af Parterne har paastaaet sig tilkendt Sagens Omkostninger hos Modparten.

Der er Enighed mellem Parterne om, at Klageren overensstemmende med Byttehandelen har betalt Indklagede en Byttesum af 3 100 Kr., at Hingsten blev solgt som reel i enhver Henseende, og at den den 13. Februar 1941 blev leveret i Hammel.

Det er oplyst, at Hingsten Leveringsdagen blev trukket fra Indklagedes Bopæl til Hammel, ca. 18 km, og fra Hammel til Klagerens Bopæl, ca. 10 km.

Der er i et den 17. April 1941 afholdt Retsmøde afgivet Partsforklaring af begge Parter og af Hjemmelsmændene og afgivet en Række Vidneforklaringer, af hvilke Forklaringer nogle senere er blevet suppleret af de paagældende, hvorhos der under Sagen er tilvejebragt nogle Dyrlægeerklæringer og indhentet 3 Erklæringer i Skrivelser af 21. Maj, 12. Juni og 28. Juni 1941 fra det veterinære Sundhedsraad.

Klageren har som Part forklaret, at Hingsten, da den var ankommet til hans Stald den 13. Februar 1941 ved Aftenstid efter denne Dag at have gaaet de ovenfor anførte ca. 28 km paa frosne og tildels isbe-

[1]) *Om Beviset for Mangelens Eksistens før Farens Overgang* se H. H. S. 52. Se endvidere Overvoldgiftskendelsen i L. M. 1941 S. 1046 og 1270.

[2]) *Om nervøse og lignende Dispositioner* se H. H. S. 74 ff. og L. M. 1941 S. 1192; 1942 S. 366, 806 og 872. Som *Eksempler paa Kendelser, der har paalagt Sælgeren Ansvar for Dispositioner* se L. M. 1942 S. 200, 639 og 787.

lagte Veje, blev anbragt i en renset og i enhver Henseende rigtigt indrettet Box, der siden 1935 har været benyttet som Hingstebox, og at han, som har holdt Hingst siden 1930, fra først af behandlede Hingsten paa en i enhver Henseende fuldstændig normal Maade. Den 15. s. M. om Formiddagen viste Hingsten sig — for første Gang i hans Besiddelse — ondskabsfuld, idet den slog ud efter ham med Bagbenene, og siden har den vist sig ondskabsfuld ved at bide og slaa efter dem, der kommer i Nærheden af den, af hvilken Grund han har maattet kortbinde den og paa forskellige andre Maader fravige den Behandling, som han ellers vilde have givet den.

Indklagede har somt Part forklaret, at han ikke har bragt noget i Erfaring om, at Hingsten forinden Leveringen har villet bide eller slaa, og at den i hans Besiddelse snarere var mere godmodig end Hingste i Almindelighed, hvorved han har anført, at han har holdt Hingst i 30 Aar.

Hver af Hjemmelsmændene har som Part forklaret, at Hingsten ikke i hans Besiddelsestid har udvist Tegn paa Ondskabsfuldhed.

Forskellige af Klageren førte Vidner har forklaret, at de hos Klageren havde set Hingsten vise sig i høj Grad ondskabsfuld. Særlig skal anføres, at Klagerens Svigersøn, der Leveringsdagen trak Hingsten fra Hammel til Klagerens Bopæl, har forklaret, at der da intet unormalt var ved Hingstens Opførsel, men at han den 15. Februar 1941 om Eftermiddagen ikke kunde gaa ind i Boxen til den, uden at den slog ud med Bagbenene, og at en Karetmager har forklaret, at han nævnte Dags Formiddag saa Hingsten slaa bagud efter Klageren, der ikke var i Stand til at berolige den.

Forskellige af Indklagede førte Vidner, deriblandt de Karle, der hos ham i Almindelighed har passet Hingsten i Tiden fra den 1. November 1938 og til dens Levering til Klageren, har forklaret, at de ikke hos Hingsten har set Tegn paa Ondskabsfuldhed. Herved skal bemærkes, at Indklagedes Forkarl, der i Almindelighed har passet Hingsten i Tiden fra den 1. Maj 1940 og til Leveringen, har forklaret, at det er hændt et Par Gange, første Gang kort efter den 1. Maj 1940, naar han efter at have striglet Hingsten paa dens ene Side har villet gaa over til dens anden Side under dens Hals lige foran Bringen, at Hingsten da har løftet det ene Forben, hvilket han dog ikke har opfattet som Tegn paa Onskabsfuldhed, men som en tilfældig Bevægelse.

Efter en mod Klageren indgivet Anmeldelse for Dyrplageri med Hensyn til Hingsten har Politidyrlægen den 20. Juni 1941 foretaget en Undersøgelse af Forholdene paa Stedet, hvorunder han i en Erklæring til vedkommende Politimester har udtalt, at Hingsten stod bundet ret stramt ned til Krybben i en yderst urenlig Box, at den efter Oplysning fra Klageren, der aabenbart var bange for den, havde staaet saaledes uforandret i over 4 Maaneder, at der i dens Nakke forefandtes et gammelt Tryksaar i god Helning og et nyt mindre Tryksaar, at den var velfodret og ikke viste Tegn paa egentlig Mishandling, men at den var usandsynlig snavset og uplejet og ustriglet, og derfor attesteres, at Hingsten har været behandlet uforsvarligt og været Genstand for Vanrøgt.

I Skrivelse af 21. Maj 1941 har det veterinære Sundhedsraad besvaret en Række af Parterne fremsendte Spørgsmaal og derunder bl. a. udtalt:

at Ondskabsfuldhed kan opstaa pludseligt, *at* det ikke kan antages, at Hingsten ved at blive trukket fra Indklagedes til Klagerens Bopæl kan være bleven saa overanstrængt, at en formodet, forud tilstedeværende Ondskabsfuldhed (i høj Grad) fuldstændig forsvinder i de første 2—3 Dage, Hingsten kommer i en ny Stald, og

at det er overvejende sandsynligt, at Fejlen eller en sygelig Disposition herfor har været til Stede den 13. Februar 1941, hvilken Udtalelse angives tillige at indeholde Svar paa et Spørgsmaal om, hvorvidt Fejlen kan antages at være opstaaet som Følge af Ejerskifte og de forandrede Forhold.

I Skrivelse af 12. Juni 1941 har Raadet bl. a. udtalt, at der, selvom Fejlen er opstaaet pludseligt, dog maa regnes med en vis, omend i dette Tilfælde formentlig kort, Udviklingstid, inden den har vist sig, og at Tilbagedateringen til Tidspunktet før den 13. Februar 1941 da ganske vist maa blive et Skøn, men dog støttet væsentlig paa Grundlag af almindelig veterinær Opfattelse af Udviklingstiden for en Ondskabsfuldhed som den omhandlede.

I Skrivelse af 28. Juni 1941 har Raadet som Svar paa en Række Spørgsmaal, der navnlig er stillet paa Grundlag af førnævnte Erklæring af 12. Juni 1941, bl. a. udtalt,

at Raadet maa skønne, at Hingsten, trods den Forsigtighed, der maatte tages paa Grund af dens Ondskabsfuldhed, burde have været holdt paa en bedre Maade, og at dens Behandling næppe har været helt forsvarlig,

at den haarde Nedbinding med de deraf følgende Tryksaar og Urenligheden næppe har haft Indflydelse paa Hingstens Temperament, hvorimod en Hest med Trykning i Nakken sædvanlig vil reagere mere eller mindre kraftigt overfor Berøring af Nakken og dennes Omgivelser,

at der ikke ses at foreligge noget Grundlag for at antage, at Ondskabsfuldheden, der jo er iagttaget allerede den 15. Februar, skulde være foranlediget ved Klagerens Behandling af Hingsten, og

at det ikke af det foreliggende kan ses, om Fejlen har gennemgaaet en Videreudvikling, men

at der ikke er nogen større Grund til at vente, at Hingstens Indespærring har haft nævneværdig Indflydelse i en saadan Retning.

Den 8. Maj og den 28. Juni er Fristen for Kendelsens Afsigelse bleven forlænget, hver Gang i 8 Uger.

Som anført er der Enighed mellem Parterne om, at Hingsten blev solgt som reel i enhver Henseende, og det maa anses at fremgaa af de foreliggende Oplysninger, at Hingsten siden den 15. Februar 1941 om Formiddagen har vist sig ondskabsfuld, at denne Fejl hos Hingsten allerede nævnte Dag var til Stede i en saadan Grad, at den da maatte anses som en væsentlig Fejl, og at Hingsten hverken forinden eller ved Leveringen den 13. Februar 1941 hos Klageren har frembudt synlige Tegn paa Ondskabsfuldhed eller en synlig Disposition herfor.

Det er ikke under Sagen paavist, hvornaar Ondskabsfuldheden eller en sygelig Disposition herfor er opstaaet.

Ovenanførte af Vidnet, Indklagedes Forkarl, omforklarede Forhold ses ikke at kunne opfattes som Ondskabsfuldhed eller en sygelig Disposition herfor, og heller ikke iøvrigt er der oplyst noget om, at Hingsten forinden Leveringen skulde have udvist Tegn herpaa. Der ses paa den anden Side ikke at foreligge noget Grundlag for at antage, at Ondskabsfuldheden skulde være foranlediget ved Klagerens Behandling af Hingsten.

Den i det veterinære Sundhedsraads Skrivelse af 21. Maj 1941 indeholdte Erklæring, at det er overvejende sandsynligt, at Fejlen eller en sygelig Disposition herfor, skønt Ondskabsfuldhed ifølge Skrivelsen kan opstaa pludseligt, har været til Stede paa Leveringstiden, hvilken Erklæring ifølge Raadets Skrivelse af 12. Juni 1941 er et Skøn, der dog væsentlig er støttet af almindelig veterinær Opfattelse af Udviklingstiden for en Ondskabsfuldhed som den her omhandlede, *findes ikke at kunne anses at udgøre det efter Omstændighederne fornødne Bevis for, at Ondskabsfuldheden eller en sygelig Disposition herfor har været til Stede ved Leveringen, og Indklagede findes derfor at burde frifindes for Klagerens Tiltale i denne Sag.*

De Voldgiftsmanden og Voldgiftsrettens øvrige Medlemmer tilkommende Honorarer og Rejsegodtgørelser samt Voldgiftsformandens og Voldgiftsrettens Udlæg, ialt til Rest 172 Kr. 45 Øre, findes at burde udredes af Klageren med 118 Kr. 45 Øre og af Indklagede med 54 Kr.

Sagens øvrige Omkostninger findes at burde ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager. Hestehandler A mod
Kendelse af 26. August 1941. Proprietær B.

Købelovens § 17, Stk. 1[1]) — Lungesygdom hos Hest.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 923

Under denne for den i Medfør af Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr for Voldgiftsretten for Retskreds Nr. 42 behandlede Sag har Hestehandler A sagsøgt Gaardejer B til Betaling af 2 017 Kr. for en af ham den 17. Maj d. A. af B købt, den 18. s. M. i Odense leveret Hest, idet det angives, at Hesten, der blev solgt som reel, ved Afleveringen har været syg, samt at den ved Ankomsten den 21. Maj d. A. til Aalborg var saa medtaget, at han — A — straks sendte Bud efter Dyrlæge, men at Hesten ikke desto mindre den 31. Maj d. A. døde, hvorfor Sagsøgeren nu kræver B dømt til at betale følgende:

[1]) *Ang. Regler om Levering* se H. H. S. 53—54 og L. M. 1941 S. 1290.

Den erlagte Købesum	1 988,00	Kr.
Transport fra Odense—Aalborg	15,00	Kr.
Dyrlægeudgifter under Behandlingen af Hestens Sygdom	114,00	Kr.
Ialt	2 117,00	Kr.
Med Fradrag af Kadaverets Værdi	100,00	Kr.
Altsaa til Rest fornævnte	2 017,00	Kr.

Sagsøgte har paastaaet sig frifunden. Han har hævdet, at Hesten, da han afleverede den til en Hestehandler i Odense, hvor han efter Aftale med Sagsøgeren skulde aflevere den, var frisk og sund, samt at Sagsøgeren har handlet uforsigtigt ved den 20. Maj d. A. at lade Hesten forsende fra Odense til Aalborg.

Sagen har været forelagt det veterinære Sundhedsraad, der i en under Sagen fremlagt Erklæring af 30. Juli d. A. bl. a. udtaler, at Raadet maa anse det for uklart, om Hesten, saaledes som Sagsøgerens Dyrlæge har hævdet, har lidt af den typiske smitsomme Lunge- og Lungehindebetændelse, hvis Inkubationstid er forholdsvis lang, eller af en anden Form for Lunge- og Lungehindebetændelse, hvis Inkubationstid kan være ganske kort, muligvis kun et Par Dage, og at der derfor intet bestemt kan udtales om, hvornaar Sygdommen er begyndt eller Sygdomsspiren opstaaet. Raadet tør ikke sige, om Hesten har været syg under Transporten, men Transport af en syg Hest maa enten undlades eller ske med særlig Varsomhed, helst efter Undersøgelse af en Dyrlæge.

Som Vidne har Proprietær B's Medhjælper bekræftet, at han førte den solgte Hest fra Barløse til Odense den 18. Maj d. A., idet han red paa en anden Hest. Forinden Afrejsen fra Barløse aad Hesten, og der var intet i Vejen med dens Ædelyst. Da Vidnet forlod Hesten i Odense, var der intet at mærke paa den.

Endvidere har en Medhjælper, der tjener paa Taaruplund i Barløse, og som var med, da den herommeldte Hest blev afleveret i Odense, som Vidne udtalt, at Hesten i Stalden i Odense, hvor Hesten var afleveret, og hvor Vidnet opholdt sig 10—15 Minutter, aad godt nok, og at han intet Indtryk havde af, at den fejlede noget.

Da Sælgeren efter Købelovens § 17, 1. Stk., kun bærer Risikoen for Salgsgenstanden, indtil Levering har fundet Sted, og da Levering efter Aftalen er sket den 18. Maj d. A. i Odense, og da Hesten efter Raadets Udtalelse muligt har lidt af en Lungesygdom, hvis Inkubationstid kan være ganske kort, endog kun et Par Dage, finder Retten det ikke godtgjort, at Hesten var syg eller havde Sygdomsspiren i sig ved Afleveringen den 18. Maj d. A. Sagsøgte vil derfor være at frifinde, medens Sagens Omkostninger ophæves — — —

Intet Stempelforbehold.

Vestre Landsrets Dom.

V. L. D. 24. Februar 1940
i Sag III 1213/1940.

Vedtagelse om, at eventuelle Tvistigheder skal afgøres ved ordinær Ret ikke anset for gyldig efter den nye Husdyrvoldgiftslov af 1939[1]) — Om Formaalet med V. L. § 6, Stk. 2 — Sagen findes rettidigt indgivet, selvom 30 Dages Fristen er oversiddet, da den var indleveret for en forkert Myndighed og først efter Fristens Udløb kom rette Myndighed i Hænde.

Trykt i L. M. 1941 Side 953

Ved Kontrakt af 30. Maj 1940 købte Slagtermester Camillo Rasmussen, Glarbjerggaard, Randers, af Sagsøgte, Kreaturhandler Johannes Dyrby, der nu bor Allingaabro, to 4 Aars røde Hopper for ialt 3 100 Kr., hvoraf 1 500 Kr. blev betalt kontant ved Leveringen, der fandt Sted samme Dag, medens der for Restkøbesummen blev udstedt Veksel. Kort efter Handelen mente Køberen at have opdaget, at den ene af Hopperne var fuldstændig døv, og at den anden var halt paa begge Forben. Den 5. Juni 1940 afgik Køberen ved Døden, og da det endnu ikke var afgjort, hvorledes Køberens Bo skulde behandles, underskrev Sagsøgerinden, Fru Hansine Rasmussen, Randers, der er Enke efter Køberen, den 29. Juni 1940 en til Politimester Volquartz, Randers, stilet Begæring om Udmeldelse af Voldgiftsmænd. Begæringen blev samme Dag Kl. ca. 14 afleveret paa Randers Politistation, hvorfra den, da Begæringen skulde være indgivet til Politimesteren i Rougsø Herred m. v., den 1. Juli 1940 oversendtes til denne, der den 3. Juli foretog Udmeldelse af Voldgiftsmænd.

Den 5. Juli 1940 tog Randers Købstads Skifteret Boet efter Slagtermester Rasmussen, i hvilket Arv og Gæld ikke blev vedgaaet, under Behandling, og den 9. Juli tog A/S Banken for Randers og Omegn afdødes Ejendom, Glarbjerggaard, paa hvilken de i Sagen omhandlede Hopper befandt sig, til brugeligt Pant.

Da Voldgiftsformanden nærede nogen Tvivl om, hvorvidt Sagsøgerinden var rette Klager, opfordrede han hende i Skrivelse af 13. Juli 1940 til, forinden videre foretoges, at indbetale 25 Kr., hvorefter Voldgiftssagen vilde blive fremmet, men han fik intet Svar fra Sagsøgerinden paa sin Anmodning. Imidlertid udløb den i § 6, Stk. 1, i Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr ommeldte Frist af 8 Uger, og Sagen blev derefter — som det maa antages — efter Begæring af Sagsøgerinden den 20. September 1940 henvist til civilt Søgsmaal, og Sagsøgerinden har derpaa under denne ved Retten for Rougsø, Nørhald m. fl. Herreder under Forberedelse værende Sag paastaaet Sagsøgte dømt til i Erstatning at betale 1 779 Kr. tilligemed nærmere angivne Renter.

Under Sagens Drift er det ved en den 23. Oktober 1940 af Fogedretten for Randers Købstad afsagt Kendelse bestemt, at de i Sagen omhandlede Hopper, der som foran nævnt befandt sig paa Glarbjerggaard,

[1]) *Se H. H.* S. 41 f. og *Kommissionsbetænkningen* S. 34, hvor det udtales, at »det ikke mere staar Parterne aabent at tage Forbehold om Afgørelse af opstaaende Tvistigheder ad almindelig Retsvej. Den hidtil brugte Klausul herom i Auktionsvilkaar vil altsaa fremtidig være ugyldig«.

skulde udleveres til Sagsøgte, og paa en den 4. December 1940 afholdt Tvangsauktion over denne Ejendom er der meddelt Sagsøgerinden Hammerslag paa det af hende gjorte Bud paa Ejendommen.

Da Sagsøgte paastod Sagen afvist, enedes Parterne om i Medfør af Retsplejelovens § 345 at begære Sagens Formalitet særskilt paakendt, og denne har derpaa efter Parternes Begæring været gjort til Genstand for mundtlig Forhandling for Landsretten. Sagsøgerindens Paastand gaar ud paa, at Sagen henvises til fortsat Behandling i Realiteten ved den forberedende Underret, medens Sagsøgte har paastaaet Sagen afvist som henhørende under Voldgift i Tvistigheder om Handel med Husdyr.

Til Støtte for sin Paastand har Sagsøgerinden i første Række anført, at eventuelle Tvistigheder Handelen vedrørende efter Kontrahenternes Vedtagelse i den ved Handelens Indgaaelse oprettede Kontrakt ikke kan indbringes for Husdyrvoldgiftsretten, men henhører under de almindelige Domstole.

Imidlertid indeholder Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939, der var gældende ved Handelens Indgaaelse, — i Modsætning til Loven af 1922 og de forud for denne gældende Love om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr — ikke nogen Bestemmelse om, at saadanne Tvistigheder efter Parternes Vedtagelse kan undtages fra de særlige Voldgiftsretter, der er oprettede til Behandling af saadanne Sager. Da det ved denne Udeladelse, der maa anses at staa i Forbindelse med den ved Loven af 1939 skete Ændring i Voldgiftsrettens Sammensætning, hvorefter den udenfor København og Frederiksberg tiltrædes af Dommeren i vedkommende Retskreds som Formand, maa antages at være tilsigtet at udelukke Gyldigheden af saadanne Vedtagelser, vil Sagsøgerinden ikke kunne støtte sin Paastand paa nævnte Bestemmelse i Kontrakten.

Til Støtte for sin Paastand har Sagsøgerinden videre anført, at hun i Lovens § 6, Stk. 2, in fine har haft tilstrækkelig Hjemmel til at foranstalte Sagen behandlet ved Domstolene, idet Kendelse ikke er afsagt inden 8 Uger efter Voldgiftsmændenes Udmeldelse den 3. Juli 1940.

Formaalet med Lovens § 6, Stk. 2, maa imidlertid efter Bestemmelsens Indhold antages alene at være at værne Kontrahenterne mod, at Voldgiftsmændene ved Forsømmelse eller Skødesløshed undlader indenfor en rimelig Tid at afsige Kendelse, og Sagsøgerinden findes derfor ej heller at kunne støtte sin Paastand om Sagens Behandling ved Domstolene herpaa, hvorfor sagsøgtes Paastand om Afvisning vil være at tage til Følge, hvorved iøvrigt bemærkes, at den af Sagsøgerinden fremsatte Begæring om Udmeldelse af Voldgiftsmænd, der efter det under Sagen oplyste er afleveret af Sagsøgerindens Søn paa Randers Politistation inden Udløbet af den i Lovens § 4, Stk. 1, nævnte Frist af 30 Dage, findes rettidig indgivet, uanset at den, der burde have været indleveret paa Politikontoret for Rougsø Herred m. v., først efter Fristens Udløb er kommet den rette Politimester i Hænde.

Til Sagsøgte betaler Sagsøgerinden Sagens Omkostninger med 250 Kroner. — — —

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager,
Kendelse af 23. August 1941.

Kvægavlsforening A mod
Kvægavlsforening B.

Tyr uegnet til kunstig Sædoverføring[1]) — Tilsikrede Egenskaber — Salgsforbehold ikke medtaget i Kontrakten[2]) — Tilkendt Omkostninger for Afsavn af Sæd til Foreningens Køer[3]). —

Trykt i L. M. 1941 Side 976

En Kvægavlsforening for kunstig Sædoverføring købte den 28. Marts 1941 en Tyr til Brug ved kunstig Sædoverføring. Sælgeren paastod ved Handelens Afslutning at have udtalt, at Tyren havde været villig til Bedækning, men at Sædtagningen skulde foretages paa en bestemt Maade. Efter Afleveringen var det umuligt for Klageren at tage Sæd fra Tyren. Sælgeren kom til Stede og viste, hvorledes Akten skulde udføres. Men da det stadig ikke lykkedes for Klageren, blev der anlagt Sag ved Voldgiftsretten. Det veterinære Sundhedsraad lod Tyren undersøge og udtalte, at Tyren ikke havde normal Kønsdrift og krævede særlige Vaner iagttaget for Bedækningen, hvorfor den ikke skønnedes egnet til kunstig Befrugtning og derfor ikke kunde siges at have været reel i Handelsøjeblikket. — Køberen hævdede, at Tyren var købt med tilsikrede Egenskaber. Retten udtalte, at Sælgerens Forbehold ikke var tilstrækkeligt godtgjort, og at det burde være indført i Kontrakten. Undladelsen maatte være Sælgerens Risiko. Klagen blev taget til Følge, hvorved Handelen gik tilbage mod Købesummens Tilbagebetaling. — Sagsøgte skulde betale Omkostningerne ved Afsavn af Sæd til Foreningens Køer, nemlig 400 Kr., Foderpenge samt Sagens Omkostninger. — Sagsøgte har akkviesceret (slaaet sig til Ro) ved Kendelsen, hvorved han blev dømt.

Kendelse.

Klageren, Kvægavlsforening A, som den 28. Marts 1941 af Indklagede Kvægavlsforening B ved Foreningens Formand, Gaardejer b, købte en 3½ Aar gammel Avlstyr »X« for en Købesum af 2800 Kr., der blev betalt kontant ved Leveringen, samt 300 Kr. paa Vilkaar af, at Tyren benyttes af Foreningen i to Aar fra 1. April 1941, har under Anbringende af, at det har vist sig umuligt saavel at faa Tyren, der blev købt som Avlstyr og som reel i enhver Henseende, til at bedække, som at faa den til at afgive Sæden ad kunstig Vej, under nærværende for Hads Herreds Voldsgiftsret i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr i Henhold til Klage af 17. April d. A. behandlede Sag nedlagt Paastand om, at Handelen gaar tilbage, saaledes at Indklagede tilpligtes til mod Tilbagebetaling af Købesummen 2800 Kr. at tage Tyren tilbage, og at Indklagede godtgør Klageren Foderpenge fra 28. Marts 1941, til Tyren tilbageleveres, beregnet efter 1000 Kr. aarlig, *Afsavn i 6 Uger af Sæd til 102 Køer à 7 Kr. pr. Ko: 714 Kr.*, Forsikring af Tyren 56 Kr., Befordring til Odder den 12. Maj, 7. Juni og 16. August 1941: Kr. 267, og Udskrift af Voldgiftsbog 2,50 Kr. Endelig paastaar Klageren sig tilkendt denne Sags Omkostninger, herunder Udgifter ved Forligsmægling.

Indklagede nedlægger Paastand principalt paa pure Frifindelse og subsidiært paa Handelens Tilbagegang, saaledes at Klageren leverer Tyren tilbage mod at faa Købesummen 2800 Kr. refunderet og Godtgørelse for Foderpenge som paastaaet.

---

[1]) Se iøvrigt H. H. S. 41 og L. M. 1942 S. 848.

[2]) *Om Bevis for Forbehold* se H. H. S. 93 og Kendelser i L. M. 1941 S. 871, 1290 samt 1942 S. 124.

[3]) *Om Erstatningskravets Omfang* se H. H. S. 105 ff. og L. M. 1941 S. 797.

Den indklagede Kvægavlsforeningens Formand, Gaardejer b, der paa Foreningens Vegne har forestaaet Salget, har forklaret, at han, der den 28. Marts 1941 solgte til Klageren en 3½ Aar gl. Avlstyr »X« for en Pris af 2 800 Kr. kontant og 300 Kr. paa Vilkaar, forud for Salget udtalte til den klagende Forenings tilstedeværende Bestyrelsesmedlemmer, at Tyren var vanskelig, og at Sæden ikke kunde udtages af Tyren af de Dyrlæger, Foreningen tidligere havde brugt til Dyret, men at han kunde gøre det. Han foreviste derefter, at Sæden skulde udtages paa den Maade, at Forhuden paa Tyrens Penis med højre Haands Fingre blev skubbet tilbage, og at den kunstige Vagina med venstre Haand blev ført ind over det stadig blottede Penishoved, hvorefter Tyren satte af i Skeden; han udtog derefter Sæden. Da Tyren blev leveret i Høllund, var han til Stede og foreviste i Overværelse af flere Bestyrelsesmedlemmer af den klagende Forening og Dyrlæge D, at Sæden skulde udtages paa den foran anførte Maade. Han udtog ogsaa ved denne Lejlighed Sæden, men da Tyren var noget urolig og han mente, at dette kunde skyldes Anvendelse af en Vagina af anden Model (Edv. Sørensens Model), foreslog han de klagende fremtidig at anvende den Model, Tyren var vant til (nemlig Folmer Nielsens Model). Nogen Tid efter meddelte Klagerne, at de ikke kunde udtage Sæden. Han rejste igen til Høllund. Der var stillet en Springbox op i Gaarden. Da det her bl. a. paa Grund af Kulden mislykkedes at gennemføre Akten, førte man Tyren ind i Laden. Her forsøgte Dyrlægen, men da det mislykkedes for ham, tog b fat, og det lykkedes uden Vanskelighed for ham at gennemføre Processen og at udtage Sæden fra Tyren. Yderligere Forsøg blev ikke foretaget den Dag. Nogle Dage efter telefonerede de klagende til ham, at de fremdeles ikke kunde udtage Sæden. Efter Aftale mødtes Parterne nogen Tid efter i Horsens for at drøfte Muligheden af, at de Indklagede skulde tage Tyren tilbage mod at levere en anden Tyr. Disse Forhandlinger førte ikke til noget Resultat. Han erkender, at Tyren er solgt som reel, dog med den Bemærkning, at Tyren var vanskelig paa den Maade, at den ene af Dyrlægerne ikke kunde tage Sæden, hvorfor han selv maatte gøre det. Han siger, at denne Vanskelighed opstod, da Dyrlægerne skiftede.

Af den klagende Kvægavlsforenings Bestyrelsesmedlemmer har følgende afgivet Forklaring:

Gaardejer A[1]: Han var ikke til Stede, da Handelen fandt Sted. Ca. otte Dage efter Modtagelsen af Tyren var han til Stede i Høllund, hvor Tyren blev prøvet. Han overværede den Prøve, der fandt Sted i Gaardens Lade, hvor den indklagede Forenings Formand, Gdr. b, foretog Forsøget med Bedækningen. Saadant Forsøg havde først fundet Sted paa Gaardens aabne Plads. Inde i Laden, efter at Tyren havde opholdt sig ca. 1 Time i Stalden, lykkedes det b efter temmelig lang Tids Forløb, og efter at han havde kælet for og klappet Tyren, at faa denne til at springe op paa den paagældende Ko. Det var den sædvanlige Vagina, der blev benyttet, og efter at Tyren var sprunget et Par Gange op paa Koen, blev Processen gennemført. Det er ham bekendt, at det ikke før eller senere er lykkedes andre, Fodervært eller Dyrlæge, at faa Sæd af Tyren, og han har set disse andre arbejde

hermed over en Time. Den paagældende Dag, en af de første Dage i April Maaned 1941, da ommeldte Forsøg fandt Sted, var det meget koldt. Af senere Forsøg, som han ligeledes har overværet, er et enkelt foretaget med en brunstig (tyregal) Ko, og denne Ko vilde Tyren heller ikke sætte op paa.

Gaardejer A^2: Han har været med til Handelens Afslutning. Forinden saa han, at b tog Sæden fra Tyren, idet han forinden viste ham og de andre tilstedeværende Bestyrelsesmedlemmer, at man herunder skulde bruge de to Fingre paa højre Haand til at trække Forhuden paa Tyrens Penis tilbage. Tyren bedækkede straks. Under Handelen udtalte b, at den indklagede Forening havde brugt to Dyrlæger ved Bedækningen, og at kun den først anvendte Dyrlæge kunde tage Sæden, at, da Skiftet af Dyrlæge fandt Sted, kunde den ny antagne Dyrlæge ikke tage Sæden, og at b herefter alene kunde gøre det. Han kan ikke erindre, at b ved eller under Handelens Afslutning var kommet med en Udtalelse om, at Tyren var vanskelig. Derimod kan han erindre, at b, da Tyren blev afleveret, udtalte, at der ved Bedækningen skulde bruges en anden Vagina. Han udtaler, at det ved Forsøget i Høllund, som han overværede, lykkedes b at tage Sæden fra Tyren, men dette skete ikke saa let som ved det Forsøg, der blev foretaget ved Handelens Afslutning. Under b's Forsøg blev der benyttet en Vagina af en anden Model end den, Indklagede plejede at benytte.

Gaardejer A^3: Han har været med til Handelens Afslutning og overværede her, at b demonstrerede Tyrens Fremgangsmaade ved Bedækningen. Han saa, at b tog fat i Tyrens Penis og indførte den i den kunstige Vagina. Det var hans Indtryk, at b's Fremgangsmaade var ret naturlig, og at Tyren var vant til denne Behandling. Forsøget med at tage Sæden fra Tyren gik meget hurtigt. Han har ikke overværet senere Forsøg med Bedækning ved Hjælp af Tyren. Han forklarer med Hensyn til Dyrlægernes Medhjælp i Overensstemmelse med A^{2}'s foran afgivne Forklaring. Han har ikke hørt, at b ved Handelens Afslutning skulde have udtalt, at Tyren var vanskelig, men derimod, at den indklagede Forening altid benyttede den af Handelen omfattede Tyr, naar Bedækning skulde foretages særlig hurtigt.

Øvrige Bestyrelsesmedlemmer i den klagende Kvægavlsforening har alle forklaret i Overensstemmelse med den af A^3 afgivne Forklaring.

Konsulenten for vedkommende Landboforening, der af Indklagede var tilkaldt til Handelen og derefter overværede denne, har som Vidne forklaret, at han under Forhandlingerne om Tyrens Salg paahørte, at der fra Klagerne blev rettet Forespørgsel til Indklagede Grd. b, om Tyren var flink til Brug, og at denne hertil svarede, at der havde været Vanskeligheder med at tage Sæden fra Tyren, og at Dyrlægerne ikke havde kunnet tage Sæd, men det kunde han. Tyren blev prøvet og Klagerne lod til at være tilfredse. Vidnet skrev Kontrakten og var da klar over, at Køberen af Tyren var en Kvægavlsforening. *Under Hensyn til de faldne Udtalelser fra Indklagede indførte Vidnet intet i Kontrakten om den sædvanlige Garanti om Egnethed til Avlsbrug og om Springdygtighed.* Han troede herefter ikke, at Kontrakten vilde blive antaget. Da Vidnet blev klar over, at Køberen repræsenterede

en Kvægavlsforening, var han paa det rene med, at Tyren vilde blive brugt til nogle Hundrede Stkr. Køer. Det er Vidnets Opfattelse, at A ved Købet af Tyren havde gjort en »skidt Handel«. Der blev ikke fra Klagerens Side stillet Forlangende om Garanti. Vidnet udtaler herefter, at Tyren ikke kunde siges at være solgt som reel Avlstyr. Vidnet har i Kvægavlsforening B's Bestyrelsesmøder hørt, at Tyren har fungeret i 2½ Aar, og at den i anden Tyrs Forfald har været brugt alene for et Tidsrum af ca. 7 Uger. Vidnet er kendt med, at Tyren blev solgt under Hensyn til, at den sælgende Kvægavlsforenings Tyrehold paa Salgstiden var for stort. Den af b under Salget foretagne Demonstration af Tyren var efter Vidnets Formening vellykket.

Det bemærkes her, at den af fornævnte Vidne affattede Købekontrakt Tyren vedrørende er dateret den 14. Marts 1941; den er underskrevet af b som Sælger, hvorimod Køberen ikke har underskrevet.

De ommeldte Medlemmer af Bestyrelsen for A har enstemmende under Partsansvar forklaret, at Konsulenten efter Affattelsen af Købekontrakten blev forespurgt: »*Der er vel Garanti for, at Tyren er egnet som Avlstyr*«, *og at han hertil svarede, at naar der ikke staar andet i Kontrakten, er det en Selvfølge, at Tyren er egnet i saa Henseende, og at det derfor ikke er nødvendigt at indføre noget herom.*

Da Klagerne har haft Vanskeligheder ved at faa Sæden udtaget af Tyren, har deres Forenings Dyrlæge undersøgt Tyren og herefter afgivet en Erklæring, hvoraf fremgaar, at han i et Tidsrum af 3—4 Uger uden Resultat har forsøgt at udtage Sæd paa Tyren, og hans Konklusion er følgende:

Omend Tyren paa sin tidligere Virkeplads har vist sig flink og brugbar, er det en uomtvistelig Kendsgerning, at den med Undtagelse af Modtagelsesdagen og den senere nævnte Dag, hvor Hr. b var i Kontakt med Tyren, har vist afgjort Ulyst og Uvilje til Bedækning.

Paa Grund af unormale anatomiske Forhold ved Tyrens Forhud, kan den ikke paa naturlig Maade skafte ud, men maa hjælpes hermed, hvilket udføres som tidligere nævnt ved med højre Haand at krænge Forhuden tilbage over Glans penis.

Tyren er købt med den tilsikrede Egenskab, at den var villig til at afgive Sæd, og dermed indforstaas at Tyren er villig til at sidde op. Dertil kommer, at man for denne Tyrs Vedkommende nødvendigvis maa forlange, at den vil blive siddende saa længe paa Koen, at det bliver praktisk muligt at krænge Forhuden tilbage.

Omend Tyren i sin tidligere Kreds har vist sig villig til at sidde op og dertil villig til at modtage og afvente den nødvendige Hjælp ved Fremføring af Penis, kan det imidlertid med al ønskelig Tydelighed fastslaas, at Tyren efter at være flyttet ikke har bibeholdt disse for Sædudtagning vitale Egenskaber, hvilket paa denne Plads gør Tyren absolut uegnet i den kunstige Sædoverførings Tjeneste, hvor det nødvendigvis maa stilles som Betingelse, at en Tyr er i Besiddelse af konstant Bedækningslyst.

Dyrlægen for den indklagede Kvægavlsforening har i Erklæring af 23. Maj 1941 udtalt, at han skiftevis med en anden Dyrlæge fra den 1. Juni 1938 til den 2. Oktober 1939 arbejdede med Sædudtagning, og

hele Tiden hveranden Dag med Tyren »X«, der altid bedækkede villigt og hurtigt og afsatte en særdeles god og meget holdbar Sæd. Sæden var altid let at udtage ved med højre Haands Tommel- og Pegefinger at krænge Forhuden tilbage, og der var absolut intet unormalt at observere ved Forhudens Bygning. Ogsaa efter at Foderværten — Gdr. b — ved et Dekret fra Bestyrelsens Side gik over til at udtage Sæden, viste Tyren sig altid hurtig og villig, indtil Dyrlægen fratraadte Arbejdet ca. den 1. Juli 1940. Tyren blev hele Tiden fodret kraftigt og sundt og viste absolut ingen Sløvhed af den Grund.

Efter at Sagen derefter har været forelagt det veterinære Sundhedsraad, har dette i sin Erklæring af 2. August d. A. oplyst, at Raadet den 1. Juli 1941 har ladet Tyren undersøge af sit Medlem, Kredsdyrlægen i Randers, som har afgivet følgende Erklæring:

»Det oplyses, at Tyren i de sidste 2 Mdr. ikke har været benyttet og har staaet paa Stald hele Tiden. Tyrens Huld er passende for en Bedækningstyr, og Tyren er velplejet. Straks der kom fremmede Mennesker i Stalden, begyndte Tyren at ryste over hele Kroppen. Den stod stille nok i Baasen, men Musklerne spillede paa Bagkrop og Forbove, ja, endog Bugmusklerne sitrede. Tyren lod sig roligt føre ud af 2 Mand. Den syntes ikke at være ængstelig for Trækkerne, og uden for Stalden var den livlig og opmærksom, men noget sky for pludselige Bevægelser. Med Forsigtighed var det dog muligt senere at foretage en Undersøgelse af Tyrens Kønsorganer, uden at den rørte sig. Muskelspillet ophørte først, da Tyren havde været ude i $^3/_4$ Time.

Tyren førtes til en Ko, der var anbragt i en Springbaas. Tyren satte sig straks op 2 Gange kort efter hinanden, og under dette lykkedes det den at skafte ud, saa Penis var synlig paa et 10—15 cm langt Stykke. Erektionen varede dog kun meget kort, og da det forsøgtes at anbringe en kunstig Vagina, sprang Tyren straks ned og gav et Hop til Siden. Under Udskaftningen ved Tyrens andet Forsøg syntes Penis at have Vanskelighed ved at blive ført frem, og der syntes at være en Udposning dorsalt og kranialt for Forhudsmundingen, der nærmest laa vandret og var rettet nedefter. — Ved at trække Koen foran Tyren lykkedes det 3. Gang i Løbet af en Time at faa Tyren til at skafte ud, saa man lige saa Penisspidsen uden for Forhudsmundingen, men ellers var Tyren i den øvrige Tid ikke til at bevæge til at gøre Forsøg paa at bedække Koen, til Trods for at den havde staaet fri i 2 Mdr. Tyren stod ganske uinteresseret bag ved Koen. Naar den engang imellem blev trukket bort fra Koen, var den interesseret i Omgivelserne, skrabede i Jorden med Forbenene og kløede sig op ad en Mur. Den var kaad, slog op og var veltilpas. (Temp. 39,2).

Det lykkedes som tidligere nævnt med Forsigtighed at faa Lov til at undersøge Kønsorganerne. Tyren stod under Undersøgelsen bomstille, idet den øjensynlig var vant til Beføling af Forhuden. Testikler og Forhud var normale for ydre Beføling. Intet Sekret fra Forhudsmundingen. Ved begyndende Erektion, der kunde udløses ved Palpation, saa og følte man, at Hudmusklerne om Forhudsmundingen trak sig voldsomt sammen, og herved blev den ydre »frie« Del af Forhuden trukket stærkt bagud og rettet lodret nedad. Derved kom der et Knæk

paa Forhudsrøret i dettes forreste Del, og det er antagelig i dette Knæk, at Spidsen af Penis kan fanges, naar Tyren skal skafte ud. Knækket er saa fremtrædende ved begyndende Erektion, at der saas og føltes tydelig Folddannelse i Huden over Forhudens forreste Del ventralt paa denne, ca. 5 cm fra Forhudsmundingen.

De i Sagens Akter omtalte Fingerbevægelser har sikkert haft til Hensigt at udrette dette Knæk paa Forhudsrøret. Ved Beføling med en Finger indvendig i Forhudsrørets forreste Del fandtes absolut ingen Lommedannelse, der kunde fange Penisspidsen. Tyren gør Indtryk af at have bestemte Vaner, som den fordrer respekteret ved Bedækningen, og den synes at være stærkt nervøst disponeret, deraf antagelig ogsaa den abnorm stærke Kontraktion af Forhudsmundingens Hudmuskler. Dog kan man ikke komme uden om, at den i høj Grad *mangler Kønsdrift.*«

Det veterinære Sundhedsraad har derefter besvaret forskellige af Retten stillede Spørgsmaal derhen,

1. at Tyren ikke har nogen paaviselige anatomiske Fejl ved Kønsorganerne, men noget abnorm Funktion af Forhudsmundingens Muskler,
2. at Tyren ikke har normal Kønsdrift,
3. at Tyren ikke er egnet som Avlstyr ved kunstig Befrugtning,
4. at Tyren ikke kan træde i Aktivitet uden særlig Behandling,
5. at Tyren efter Resultatet af Besvarelsen af foranstaaende Spørgsmaal ikke kan siges at have været reel i Handelsøjeblikket.

Da Indklagede Kvægavlsforening B ved dens Formand, Gaardejer b, *har erkendt at have solgt Tyren som reel,* hvorved i foreliggende Forhold kun kan forstaas, at den var egnet som Avlstyr, da det ikke skønnes tilstrækkeligt godtgjort, *at han har taget det af ham paastaaede Forbehold paa en for Klageren, der har benægtet det, kendelig Maade, hvilket Forbehold han maatte have særlig Anledning og Opfordring til at faa indført i Kontrakten, hvorfor han maa have Risikoen ved dets Udeladelse her,* og da Voldgiftsretten finder at maatte henholde sig til den foreliggende Erklæring fra det veterinære Sundhedsraad, hvorefter dette efter Resultatet af Besvarelsen af de til dette rettede Spørgsmaal erklærer, at *Tyren ikke kan siges at have været reel i Handelsøjeblikket,* findes det ubetænkeligt at statuere, at den af Klageren nedlagte Paastand om Handelens Tilbagegang og om Erstatning vil være at tage til Følge, *dog at det paastaaede Erstatningsbeløb for Afsavn 714 Kr.* efter Rettens Skøn passende vil kunne sættes til 400 Kr.

Thi bestemmes:

Indklagede Kvægavlsforening B, der repræsenteres ved Foreningens Formand, Gaardejer b, bør mod Tilbagelevering af den under Sagen ommeldte Tyr til Klageren Kvægavlsforening A betale Købesummen 2 800 Kr. med Omkostninger 725,50 Kr., ialt 3 525,50 Kr., Foderpenge beregnet efter 1000 Kr. aarlig fra den 28. Marts 1941, til Tyren tilbageleveres, samt Sagens Omkostninger med 199,40 Kr.

Kendelsen vil kunne fuldbyrdes efter Udløbet af 3 Uger fra dens Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftskendelse i Husdyrsager. Gaardejer A mod Gaardejerne B og C mod
Retskreds 83, Ringkøbing d. 20. Juni 1941. Hestehandler D mod Gaardejer E.

Hest død af Bronchitis — Lovens § 5, Stk. 1 (sidste Punktum)[1]) — **Parternes Udgifter**[2]).

Trykt i L. M. 1941 Side 1001

Den 26. Marts 1941 købte A af B og C en 2aarig Vallak. Vallakken døde den 11. April 1941. B og C havde købt den den 19. Marts 1941 af Hestehandler D, der igen 3 Dage forinden havde købt den af Gaardejer E som Led i en Byttehandel. Retten fandt, at Sygdommen havde været til Stede ogsaa paa det Tidspunkt, da E solgte Hesten til D. E paalægges derfor at udrede en Erstatning paa 1445,60 Kr. til A, dog saaledes at D hæfter overfor A for det manglende Beløb, saafremt E skulde være ude af Stand til at betale hele Beløbet. Skulde D ogsaa være ude af Stand til at betale Beløbet helt eller delvis, paahviler det B og C in solidum at tilsvare A det manglende Beløb. Det paalægges endvidere B og C at tilbagebetale A deres Fortjeneste paa 50 Kr., ligesom Hestehandler D skal betale A 25 Kr.

Ved Overvoldgiftsretten for Ringkøbing Amt ændredes Kendelsen saaledes, at da Det veterinære Sundhedsraad havde erklæret, at Sygdommen ikke med Sikkerhed kunde tilbagedateres længere end til den 26. Marts 1941, frifandtes D og E, hvorimod B og C in solidum paalagdes at udrede Købesummen 1300 Kr. til A, minus et Fradrag paa 20 Kr., som Hestens Kadaver indbragte, og samtlige med Sagen forbundne Omkostninger, dog saaledes at samtlige Sagens Parters Rejser til Voldgiftsmøder sker paa deres egen Regning. (Denne Kendelse er ogsaa medtaget i dette Nummer).

Kendelse:

Den 26. Marts 1941 købte Gaardejer A af Gaardejerne B og C for 1 300 Kr. en 2-aarig brunskimlet Vallak, der straks viste sig at være syg, og som samme Dag blev taget under Dyrlægebehandling. Vallakken døde den 11. April 1941 og blev Dagen derpaa obduceret.

B og C har købt Vallakken af Hestehandler D den 19. Marts d. A. for 1 250 Kr., og denne havde 3 Dage forud overtaget den i en Byttehandel med Gaardejer E for 1 225 Kr. D og E er inddraget under Sagen. Hesten er i alle Handlerne solgt som reel.

Dyrlægen har, dels i afgivne Erklæringer, dels ved at føres som Vidne, forklaret, at Vallakken har lidt af en ondartet Bronchitis, der konstateredes ved hans første Besøg den 26. Marts, samt forklaret, at det efter den under 12. April foretagne Obduktion kan fastslaas, at Sygdommen kan føres tilbage til et Tidspunkt, der ligger mindst 14 Dage før 26. Marts, altsaa til et Tidspunkt, da E ejede Hesten.

Endvidere har en Gaardejer som Vidne forklaret, at han overværede Handelen den 19. Marts mellem D og dennes to Købere, idet han selv havde tænkt at købe Hesten sammen med B. Han lagde da Mærke til, at Plagen var i daarlig Foderstand og hostede, hvorfor han ikke vilde være med.

B og C har forklaret, at de under Handelen med D paatalte, at Hesten hostede, hvortil denne svarede, at det ikke betød noget.

Saavel D som E har benægtet, at Hesten fejlede noget, medens de havde den.

---

[1]) *Om Afgørelse af de enkelte Retsforhold i H. t. V. L.'s § 5, Stk. 1,* se H. H. S. 176 ff.

[2]) *Om Parternes egne Udgifter* se H. H. S. 217.

Voldgiftsrettens Medlemmer er enige om, at det under Sagen maa anses for at være behørigt oplyst, at Hesten har lidt af en Lungelidelse allerede, da E afhændede den, og at Handlerne derfor vil være at føre tilbage til denne.

Den døde Hest har indbragt 20 Kr. ved at sælges som Aadsel, hvilket Beløb vil være at fradrage i den ydede Købesum.

Herefter bestemmes det, at B og C i Forening vil have at erlægge til A *deres Fortjeneste 50 Kr.*, at Hestehandler D vil have at betale A 25 Kr., og at E *skal betale A Resten af denne Købesum 1 225 Kr.*, dog med Fradrag af de indvundne 20 Kr.

Desuden vil E have at udrede til A saavel dennes Omkostninger under Hestens Sygdom som Voldgiftsklagens Omkostninger, og disse opgøres saaledes:

1.	Dyrlægeregning, derunder Obduktion og Udstedelse af Attester	Kr.	90,10
2.	Foderpenge i 17 Dage à 3 Kr.	»	51,00
3.	Sagens Omkostninger	»	99,50
		Ialt.... Kr.	240,60

Samtlige Erstatningsbeløb forrentes med 5 pCt. p. a. fra Kendelsens Afsigelse og til Betaling sker.

Saafremt E maatte være helt eller delvis ude af Stand til at udrede den ham paalagte Erstatning, ialt 1 445 Kr. 60 Øre, da paalægges det D at udrede det manglende Beløb til A.

Skulde D herefter være ude af Stand til at udrede Beløbet helt eller delvis, paahviler det B og C in solidum at tilsvare det manglende.

Det idømte Beløb vil være at udrede inden 15 Dage efter denne Kendelses Afsigelse.

Sagen blev optaget for Overvoldgiftsretten, der afsagde følgende Kendelse:

Kendelse:

Den paaankede Kendelse er afsagt af Husdyrvoldgiftsretten for Ringkøbing Købstad m. v.

Efter Afsigelsen af Voldgiftsrettens Kendelse den 20. Juni d. A. har Overvoldgiftsretten forelagt Sagen for Det veterinære Sundhedsraad, der tillige har haft til Gennemsyn en af Dyrlægerne Boe Frederiksen og Heilmann Nøhr afgiven Obduktionsberetning af 14. Juli d. A. I sin Erklæring af 13. f. M. udtaler Det veterinære Sundhedsraad, at Hesten har været angrebet af en Lungelidelse (putrid Bronchopneumoni), som maa antages at have været til Stede i Handelsøjeblikket den 26. Marts d. A. Raadet tilføjer, at en videregaaende Tilbagedatering ikke med nogen Sikkerhed lader sig foretage.

Efter det saaledes oplyste, og idet Klageren A i Dag her i Retten har forklaret, at Hesten skønnedes at være sund og frisk, da den var opstaldet hos ham fra den 19.—20. Marts d. A., vil Retten stadfæste, at Hesten ved Handelens Indgaaelse den 26. Marts 1941 har haft den i Sundhedsraadets Erklæring omtalte Sygdom, som er en skjult Fejl,

mens Retten ikke kan anse det godtgjort, *at nævnte Sygdom har været til Stede paa noget tidligere Tidspunkt og navnlig ikke saa tidligt som den 19. Marts d. A.* Herefter finder Retten, at Sagen bør afgøres saaledes, *at de Indklagede B og C in solidum bør betale Klageren Gaardejer A den af ham for Hesten ydede Købesum 1 300 Kr.* med Fradrag af 20 Kr., som Hesten har indbragt, med Renter 5 pCt. p. a. fra den 20. Juni d. A., til Betaling sker, og samtlige med Sagen forbundne Omkostninger, saavel for Voldgiftsretten som for Overvoldgiftsretten, hvorved dog bemærkes, at *samtlige Sagens Parters Rejser til Voldgiftsmøder skal ske paa deres egen Regning,* mens de Indklagede D og E *bør frifindes for Tiltale af Klageren og de Indklagede B og C.*

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager i Retskreds Nr. 81, d. 25. Oktbr. 1940.

Slagtermester A mod 1. Kommissionær B og 2. Gaardejer C.

Eksportmarkedskutymen[1]) **— Kalv befængt med Tinter — Dissens.**

Trykt i L. M. 1941 Side 1024

I nedennævnte Sag er en Kalv solgt paa Holstebro Eksportmarked. I Henhold til Opslag paa Markedet og i H. t. Kutyme sker alt Salg her for Køberens Regning og Risiko. Kalven blev kasseret paa Grund af Tilstedeværelsen af Tinter i Kalvens Organer og Krop. Køberen anlagde Sag mod Sælgeren og krævede Købesummen tilbagebetalt. Sælgeren blev af Voldgiftsretten frifundet i H. t. ovenomtalte Opslag og Kutyme. Rettens Formand havde en afvigende Mening, hvilket er medtaget i Kendelsen.

Der er søgt om Appel, men Kendelsen blev ikke paaanket, antagelig fordi Amtet indsaa, at en Ændring af Kendelsen vilde ødelægge Eksportmarkederne og besværliggøre al Handel under denne Form.

Kendelse:

Den 26. August d. A. solgte Indklagede Nr. 1 under nærværende Sag, Kommissionær B, til Klageren Slagtermester A paa Holstebro Eksportmarked en Kalv for 319,60 Kr. Kalven blev slagtet paa Holstebro offentlige Slagtehus den følgende Dag og totalt kasseret som befængt med Tinter.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, *at samtlige Kreaturer, der sælges paa Holstebro Eksportmarked, i Overensstemmelse med et der anbragt Opslag sælges uden Garanti.* Kalven var af Indklagede Nr. 2 Gaardejer C oversendt til Indklagede B til Salg paa Eksportmarkedet. Sidstnævnte fik for sin Medvirken 3 Kr. kontant.

Under nærværende Sag har Slagtermester A paastaaet Kommissionær B indkaldt for Voldgiftsretten, som er nedsat ved Politimesterens Skrivelse af 2. September d. A., og tilpligtet at tilbagebetale ham den ydede Købesum med Fradrag af et Beløb paa ca. 20 Kr., som han har oppebaaret for Kalvens Hud m. v., eller ialt 300 Kr. B har paastaaet sig frifundet, men har for det Tilfælde, at han skulde blive dømt, paastaaet Gaardejer C tilpligtet at betale ham, hvad han (B) bliver dømt til at betale, samt Sagens Omkostninger. C har paastaaet sig frifundet.

[1]) *Om Garanti-Forbehold ifølge Kutyme* se H. H. S. 94.

Under Sagen er tilvejebragt Attest fra Stadsdyrlægen i Holstebro, i Henhold til hvilken den omtalte Kalv er blevet beordret totalt kasseret paa Grund af Tilstedeværelsen af levende og døde Tinter saavel i Kalvens Organer som i selve Kødkroppen.

Det bemærkes nu først, at Retten vil statuere, at saavel B som C er rette Indklagede, hvorhos Rettens Medlemmer er enige om at udtale, at den omtalte Kalv baade f. s. v. angaar Mellemværendet mellem C og B og f. s. v. angaar Mellemværendet mellem B og A er solgt uden Garanti.

Et Flertal af Rettens Medlemmer maa holde for, at A i det foreliggende Tilfælde, hvor det er saavel offentliggjort ved Hjælp af en Plakat som *almindelig Kutyme, at alt, hvad der sælges, sælges uden Garanti,* selv maa tage Skade for de Mangler, der forefindes ved det købte, medmindre han har taget Forbehold før Handelens Afslutning. De vil i Overensstemmelse hermed, da saadant Forbehold ikke er taget, frifinde begge de Indklagede, hvorhos de vil dømme Klageren til at betale Sagens Omkostninger.

Rettens Formand vil anføre følgende:

Selv om det vel maa erkendes, at Kalven er solgt uden Garanti, og baade A og B som Købere har været bekendt med, at Salget er sket paa denne Maade, saa finder jeg dog — jfr. Dom i U. f. R. 1919/19 — ikke, at Køberne ved Handelen har givet Afkald paa den naturlige Forudsætning for Købet, at Kalven ikke har været syg, og jeg vil i Overensstemmelse hermed statuere, at saavel A som B (i sin Egenskab af Køber) i Medfør af Købelovens § 42, jfr. § 58 kan hæve Købet. I Overensstemmelse hermed vil jeg dømme B til at betale 300 Kr. + Omkostninger til A og C til at betale 300 Kr. + Omkostninger til B.

Kendelsen vil være at affatte i Overensstemmelse med Stemmeflertallet.

Thi bestemmes:

Indklagede Kommissionær B bør under denne Sag for Tiltale af Klageren Slagtermester A fri at være, hvorhos Indklagede Gaardejer C for Tiltale af Medindklagede Kommissionær B under denne Sag bør fri at være.

Slagtermester A bør betale samtlige med denne Sag forbundne Omkostninger efter Regning fra Voldgiftsretten.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager i Retskreds Nr. 11, d. 11. Sept. 1941.

Indkøbsforening A (ved dens Formand Gdr. a) mod Handelsmand C.

Hest med kronisk Rygmarvslammelse — Partsforholdet[1] [2] — Kun Parter i Husdyrhandler kan indbringe en Tvist for Voldgiftsretten og ikke andre i Handelen interesserede, saasom Forsikrere eller Panthavere.

Kendelse:

I den under nærværende Sag foreliggende Klage har Klageren, Indkøbsforening A, ved dens Formand Gaardejer a anført, at Parcellist B

Trykt i L. M. 1941 Side 1026

[1]) *Om det virkelige Partsforholds afgørende Betydning* se H. H. S. 33 og L. M. 1942 S. 26.

[2]) *Om Voldgiftsrettens Kompetence til at afgøre Partsspørgsmaal* se H. H. S. 34 samt L. M. 1941 S. 1292, 1330 og 1942 S. 26 samt U. f. R. 1938 S. 137.

i Dagene lige før den 15. Maj 1941 var i Forhandling med sin Svoger Indklagede Handelsmand C om Køb af en ældre rød jysk Hoppe, der skulde koste 1 200 Kr., *at* Klageren blev anmodet om at financiere Handelen, og *at* Handelen den 15. Maj blev ordnet saaledes, at Klageren købte Hoppen af Indklagede og solgte den med Ejendomsforbehold til B, som betalte 475 Kr., medens Køberen fik Resten 725 Kr. indskrevet. Hesten blev derhos forsikret i Klagerens Assuranceforening for 950 Kr. Den 13. Juni vil Klageren være blevet bekendt med, at det den 16. Maj havde vist sig, at Hoppen ikke kunde rejse sig ved egen Hjælp, og idet Klageren gør gældende, at Hoppen led af kronisk Rygmarvslammelse, at den som Følge heraf maatte slaas ned, og at Hoppen led af Sygdommen i Handelsøjeblikket, har de paastaaet Indklagede tilpligtet at betale sig i Erstatning principalt Assurancesummen 950 Kr. + Slagteværdien.

Indklagede har paastaaet Sagen afvist under Henvisning til, *at Klageren ikke er Part i Handelen.*

Parterne og Køberen har afgivet Forklaring for Retten, og herunder har ikke alene Indklagede og Køberen, men ogsaa Formanden for den klagende Forening a forklaret, at Indklagede C solgte Hoppen til B og ikke til Klageren, hvorhos a har tilføjet, at Foreningens Hverv under Handelen alene var at financiere denne. Det fremgaar endvidere af Sagen, at Købet berigtigedes ved, at Køberen B betalte 475 Kr. og Klagerne A 725 Kr., hvilket sidste Beløb saavel af Køberen som af Indklagede opfattedes som et Indklagede ydet Laan, og Køberen B har tilføjet, at han forstod den mellem ham og Klageren A oprettede under Sagen fremlagte Købekontrakt saaledes, at Klageren derved fik Sikkerhed for det B ydede Laan. Klageren støtter sin Ret til at optræde som Klager alene derpaa, at han ifølge Kontrakten sælger Hoppen til B med Forbehold af Ejendomsretten.

Da det af det anførte med Tydelighed fremgaar, at Hoppen er solgt til B, og at Meningen med Kontrakten alene har været Sikkerhedsstillelse for Laan, *kan det ikke gøre Klageren til Part under Handelen, at Kontrakten er formuleret, som om Klageren har købt Hoppen og videresolgt den til B,* og da det maa antages, *at alene Parter i Husdyrhandler og ikke andre i Handelen interesserede saasom Forsikrere eller Panthavere kan indbringe en Tvist i Anledning af en Husdyrhandel for Voldgiftsretten*

bestemmes:

Indklagedes Paastand om, at Sagen afvises, vil være at tage til Følge. Klageren udreder Sagens Omkostninger med 47 Kr. 50 Øre.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager. Direktør A mod Hestehandler B.
Odense, den 28. April 1941. Inddragne: 1. Gaardejer C, 2. Hestehandler D, 3. Hestehandler E, 4. Hestehandler F, 5. Forpagter G

Hest død af Tuberkulose — Solgt som Led i Ejendomshandel (V. L. § 1)[1]) — V. L. § 4, Stk. 1 — Købelovens § 54 — Køberen forskertset Sælgerens Adgang til at sikre sig Bevis[2]).

Trykt i L. M. 1941 Side 1046

I April Maaned 1940 købte Direktør A af Hestehandler B en brun Hoppe for en Købesum af 900 Kr. Hoppen garanteret reel i enhver Henseende. Den 10. December 1940 døde Hoppen paa Grund af Tuberkulose, der blev konstateret ved Obduktion. Den 2. Januar 1941 anmodede A om Sagens Behandling for Voldgiftsretten. B havde købt Hoppen af Gdr. C som Led i en Ejendomshandel den 1. Oktober 1939. C havde købt den af D i Marts 1939. D havde købt den af E, E af F og F af G. (Medinddragne D—G har altsaa ikke inden et Aar efter Dyrets Levering modtaget Meddelelse om, at Køberen vilde paaberaabe sig Mangel, hvorfor Købelovens § 54 formentlig kunde afskære Regres overfor dem og det saaledes kunde være undladt at indkalde dem, og Omkostninger for deres Vedkommende ikke kunde paalægges).

I Henhold til en Erklæring fra det veterinære Sundhedsraad skønnede Voldgiftsretten, at Hoppen havde lidt af Tuberkulose i Salgsøjeblikket, og da Klagen efter Omstændighederne var rettidigt fremsat, blev B dømt til at betale Erstatning til Klageren. — B's Regres mod C afvises i H. t. V. L. § 1 (Led i Ejendomshandel), skønt C ikke har ønsket Sagen afvist fra Voldgiftsretten i H. t. V. L. § 1. Retten har aabenbart skønnet, at C's Ønske om ikke at ville have Sagen afvist maa vige for medinddragne F's Afvisningspaastand. Afvisningen af Regreskravet mod de tre sidste inddragne E, F og G, støttes antageligt paa V. L. § 5 III[2], da medindklagede D var udeblevet.

Sagen blev behandlet ved Overvoldgiftsretten, der omstødte Voldgiftsrettens Kendelse saaledes, at B frifandtes for Erstatningskravet.

Kendelse:

Da den paagældende Hest efter den foreliggende Dyrlægeerklæring og den af det veterinære Sundhedsraad under 17. April 1941 afgivne Erklæring maa antages i Salgsøjeblikket at have lidt af Tuberkulose, og Klagen efter Omstændighederne maa anses for rettidig fremsat, vil Indklagede være at dømme til at betale Klageren 860 Kr.

Da Indklagede efter Rettens Mening burde være tilsagt til den stedfundne Obduktion og have haft Lejlighed til at vælge en Dyrlæge til Varetagelse af hans Interesser ved Obduktionen, mener Retten at burde ophæve Sagens Omkostninger i Forholdet mellem Klageren og Indklagede.

Da Voldgiftsretten maa mene, at Forholdet mellem Indklagede og Medindklagede Gaardejer C *ikke kan betegnes som en Tvistighed i Husdyrhandel, jvf. Voldgiftslovens § 1,* afvises Spørgsmaalet om, hvilket Ansvar Medindklagede Gaardejer C maatte have overfor Indklagede Hestehandler B, fra Voldgiftsretten.

---

[1]) *Om Køb af Husdyr som Led i Ejendomshandel* se H. H. S. 37 samt L. M. 1941 S. 675 og U. f. R. 1920 S. 495; 1921 S. 188; cfr. dog L. M. 1942 S. 873, hvor en Underretsdom gaar imod den hidtidige Praksis, idet der ikke formenes fortsat at være nogen reel Grund til at unddrage dette Spørgsmaal fra Voldgiftsrettens Kompetence, nu da Voldgiftsretten har faaet en juridisk Dommer som Formand.

[2]) *Om Beviset for Mangelens Eksistens før Farens Overgang* se H. H. S. 52. Se endvidere L. M. 1941 S. 894 og 1270.

Medens Voldgiftsretten efter de af Medindklagede Hestehandler E paa egne og paa Medindklagede Hestehandler F's Vegne samt Grosserer g's paa G's Vegne i Dag afgivne Erklæringer *ikke vilde nære Betænkelighed ved overfor disse Medindklagede paa det foreliggende Grundlag at træffe en Afgørelse i Overensstemmelse med de sædvanlige Regler, uden at egentlig Voldgiftsbegæring har foreligget fra Medindklagede Gaardejer C, maa man nære Betænkelighed ved at træffe denne Afgørelse under Hensyn til, at Medindklagede Hestehandler D* ikke er mødt i Dag og har samtykket i, at Sagen afgøres af nærværende Voldgiftsret paa det foreliggende Grundlag.

Ogsaa for de 4 sidste Medindklagede afvises Sagen derfor fra Voldgiftsretten, medens Sagens Omkostninger ogsaa mellem alle de Medindklagede og i Forholdet mellem Indklagede Hestehandler B og Medindklagede C ophæves.

Thi eragtes:

Indklagede Hestehandler B bør til Klageren Direktør A betale 860 Kr.

For de øvriges Vedkommende afvises Sagen fra Voldgiftsretten.

Sagens Omkostninger ophæves mellem alle Parter.

Klagerens Sagfører betalte 15 Kr., der udbetaltes i Diæter.

Overvoldgiftsrettens Kendelse i samme Sag:

Trykt i L. M. 1941 Side 1047

Mødt var Appellanten, B, samt *Appelindstævnte, Direktør A,* med Landsretssagfører a, endvidere de øvrige Parter i Sagen personligt med Undtagelse af F, der møder ved Landsretssagfører f, og Forpagter G, der møder ved Grosserer g.

Appellanten B paastod Kendelsen af 28. April d. A. ændret, saaledes at han frifandtes for Erstatningsansvar; i Tilfælde af Stadfæstelse paastod han Ansvaret lagt paa Forpagter G. Han indbetalte Udgifterne 43 Kr. ved Retsmødet i Dag.

Landsretssagfører a paastod Kendelsen stadfæstet for A under Henvisning til det for Voldgiftsretten anførte. *Gaardejer C* sluttede sig til Appellanten B. Landsretssagfører f paastod principalt Kendelsen ændret, subsidiært Afvisning, fordi Handelen mellem B og C er Led i en Ejendomshandel, mest subsidiært Ansvaret lagt paa G; Grosserer g paastod principalt Kendelsen ændret, subsidiært afvist og mest subsidiært Frifindelse under Henvisning til Købelovens § 54.

Gdr. C bemærker, at Dyrene blev solgt for sig selv først; derefter købtes den øvrige Ejendom; der blev skrevet Papirer paa det hele under ét med én samlet Købesum. Han frafalder Paastand om Afvisning. Parterne begrundede iøvrigt deres Standpunkter.

Forlig forgæves forsøgt.

Parterne indlod til Kendelse. Sagen optoges. Der afsagdes saalydende

Kendelse:

Voldgiftsdomstolen finder, at Appelindstævnte A har udvist *Forsømmelighed* overfor Appellanten B ved, endskøndt Hoppen efter Vidnernes Udsagn og Dyrlægeattestens Indhold straks efter Købet i April 1940 viste Symptomer paa Utrivelighed og Sløjhed, ikke at have tilkaldt Dyrlæge og underrettet Appellanten, og ved, da han omsider

den 26. Oktober 1940 tilkaldte Dyrlæge, og navnlig da Hoppen den 9. Decbr. 1940 konstateredes dødssyg og den 11. s. M. obduceredes, *at have undladt at underrette Appellanten, hvorved dennes Adgang til at sikre sig Bevis forskertsedes*, i en saadan Grad, at den under Hensyn hertil og til, at det veterinære Sundhedsraad i sin Skrivelse af 17. April d. A. kun kan udtale, at der er nogen Sandsynlighed for, at Infektionen er sket før April 1940, anser det for betænkeligt paa det foreliggende Grundlag at fastslaa, at Infektionen er sket før April 1940. Allerede som Følge heraf vil Kendelsen af 28. April d. A. være at omstøde, saaledes at Appellanten frifindes for Appelindstævnte, Direktør A's, Tiltale, og denne tilpligtes at betale Appellanten Sagens Omkostninger ved nærværende Ret med 43 Kr. Sagens øvrige Omkostninger bliver efter Omstændighederne at hæve.

Thi eragtes:

Den af Voldgiftsretten for Odense Købstad i Husdyrsager den 28. April d. A. afsagte Kendelse omstødes, saaledes at Appellanten, Hestehandler B, frifindes for Tiltale af Appelindstævnte, Direktør A. Appelindstævnte betaler Appellanten Sagens Omkostninger med 43 Kr. Sagens Omkostninger iøvrigt ophæves.

At efterkomme inden 5 Dage efter Kendelsens Afsigelse under Adfærd efter Loven.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten for Husdyrsager for Retskreds Nr. 12, den 3. Septbr. 1941.

Gaardejer A mod Hestehandler B mod Gaardejer C.

Hoppe ikke drægtig[1]) — Manglende Garantiforbehold medfører Erstatningsansvar[2]).

Kendelse:

Under denne Sag er der mellem Klageren, Gaardejer A, og Indklagede, Hestehandler B, sluttet Forlig, idet Indklagede til Klageren har betalt en Erstatning paa 300 Kr. + Voldgiftssagens Omkostninger med 47 Kr. 20 Øre.

Trykt i L. M. 1941 Side 1079

Indklagede paastaar nu Hjemmelsmanden, Gaardejer C, dømt til at betale fornævnte Beløb, 347 Kr. 20 Øre + Omkostninger ved Vidneførsel, 13 Kr. 60 Øre, ialt 360 Kr. 80 Øre, i Anledning af at Hjemmelsmanden til Indklagede har solgt en Hoppe for 1 200 Kr., *om hvilken han forinden havde udtalt, at Hoppen skulde fole sidst i Maj Maaned 1941. Hoppen viste sig imidlertid ikke at være drægtig.*

Hjemmelsmanden har forklaret, at han har sagt, at Hoppen var bedækket den 20. Maj 1940, *men ikke garanteret, at Hoppen var drægtig.* Han har dog heller ikke udtalt noget om, at han ikke vilde garantere herfor.

---

[1]) *Om særlige Tilsikringer, derunder Drægtighed*, se H. II. S. 83 og 84 samt L. M. 1941 S. 1125 og L. M. 1942 S. 529.

[2]) *Om Bevisbyrden angaaende Garanti* se H. II. S. 86 samt L. M. 1941 S. 1125 og L. M. 1942 S. 419.

2 Vidner har forklaret, at Hjemmelsmanden inden Handelens Afslutning, da der af Indklagede blev budt ham 1 100 Kr., sagde, at saa vilde han ikke sælge Hoppen, men hellere selv tage Føllet.

Hertil har Hjemmelsmanden først sagt, at han tror ikke, at han har sagt saadan, men bagefter har han hævdet, at han ikke har sagt saadan.

Da Hjemmelsmanden ikke udtrykkelig har sagt, at han ikke vilde garantere, at Hoppen var drægtig, findes han at burde dømmes i Overensstemmelse med den af Indklagede nedlagte Paastand.

Thi bestemmes:

Hjemmelsmanden, Gaardejer C, bør til Indklagede, Hestehandler B, i Erstatning betale 300 Kr. + Sagsomkostninger med 60 Kr. 80 Øre.

At efterkomme, naar 3 Uger fra denne Kendelses lovlige Forkyndelse er forløbet.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten for Husdyrsager for Hjørring Amt, den 11. Septbr. 1939.

Gaardejer A mod Handelsmand B.

Smitsom Kastning[1]) — **Garanti**[2]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 1080

Under denne Sag har Appellanten, Gaardejer A, paastaaet den af Husdyrvoldgiftsretten for Vennebjerg og Børglum Herreder i en Sag mellem ham og Handelsmand B den 1. Juli d. A. afsagte Kendelse ændret derhen, at han frifindes. Appellanten har derhos paastaaet Appelindstævnte tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger ved Overvoldgiftsretten samt et Beløb i Sagsomkostninger til Appellanten.

Appelindstævnte har paastaaet den indankede Voldgiftskendelse stadfæstet og Omkostningerne for Overvoldgiftsretten paalagt Appellanten.

Appellanten har som Part forklaret, at han i Februar Maaned d. A. solgte sin Besætning, ialt 10 Køer og en Tyr, til Handelsmand B. Ved Salget *garanterede Sælgeren, at Køerne var reelle med Hensyn til Kælvetider og Yver, idet han udtrykkelig gjorde opmærksom paa, at der for ca. 1½ Aar siden havde været smitsom Kastning i Besætningen, hvorfor han ikke kunde garantere, at Besætningen var ren for smitsom Kastning.*

Appelindstævnte har erkendt at have været vidende om, at Sælgeren for ca. 1½ Aar siden havde haft smitsom Kastning i sin Besætning. Appelindstnævnte har ligeledes erkendt, at Appellanten ved Forhandlingernes Paabegyndelse gjorde opmærksom paa, at han ikke vilde garantere for Følgerne af smitsom Kastning. Appelindstævnte svarede

[1]) Med Hensyn til Momenter i Sagen af Betydning for Spørgsmaalet om smitsom Kastning hos solgte Kreaturer maa der antages at paahvile Sælgeren en *vidtgaaende* Oplysningspligt, jfr. H. H. S. 62 f. og L. M. 1942 S. 807.

[2]) *Om Forbehold mod Ansvar for smitsom Kastning* se H. H. S. 91 og L. M. 1942 S. 146 og 807.

hertil, at han kun vilde købe Køerne, hvis han fik Garanti for, at de var reelle i enhver Henseende, altsaa ogsaa med Hensyn til smitsom Kastning, og han hævder, at det var paa dette Grundlag, den endelige Handel blev afsluttet.

Appelindstævnte har senere videresolgt 5 af de købte Køer til Slagter C, idet han overfor denne *tog Forbehold overfor Følgerne af smitsom Kastning.*

Slagter C har som Vidne forklaret, at han har solgt Køerne videre til forskellige *uden at tage noget Forbehold om smitsom Kastning.*

To af Køerne har senere kastet, og ved Voldgiftsretten for Vennebjerg og Børglum Herreder har Køberne af disse Køer faaet Slagter C tilpligtet at betale Erstatning herfor.

Ved samme Voldgiftsret har Slagter C faaet tilsvarende Kendelse over Appelindstævnte i denne Sag, hvorefter Appelindstævnte ved den under nærværende Sag paaankede Kendelse har faaet tilsvarende Kendelse over den oprindelige Sælger, Appellanten i denne Sag.

Da der er Enighed om, at Appelindstævnte allerede før Handelen har været klar over, *at der for ikke mere end ca. 1½ Aar siden har været smitsom Kastning i Appellantens Besætning, og da Appelindstævnte ikke har godtgjort, at Appellanten ved Handelens Afslutning udtrykkelig har paataget sig en Garanti for de eventuelle Følger af smitsom Kastning, maa Appellanten i denne Sag være fri for Ansvar.*

Den indankede Kendelse vil herefter være at ændre derhen, at Appellanten frifindes.

Sagens Omkostninger ved Overvoldgiftsretten betaler Appelindstævnte med 50 Kr.

Thi kendes for Ret:

Appellanten Gaardejer A bør for Tiltale af Appelindstævnte, Handelsmand B, i denne Sag fri at være.

Appelindstævnte udreder Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten med 50 Kr.

At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten i Husdyrsager for Københavns Amt, den 4. April 1941.

Hestehandler A mod Hestehandler B, Gaardejer C, Hestehandler D og Depotejer E.

Forbenet Dragtbrusk ikke anset for skjult Fejl, naar en Hestehandler optræder som Køber[1]).

I Henhold til Købelovens § 47 maa det antages, at der ved Afgørelsen af, om en Mangel burde være opdaget ved en Undersøgelse, der er foretaget før Købet, er Grund til at stille noget større Krav til Handelsmænds Paapasselighed end til Landbrugeres.

Trykt i L. M. 1941 Side 1098

Kendelse:

Den indankede Kendelse er afsagt den 26. November 1940 af Voldgiftsretten for Frederiksberg Kommune og er med dertil af Sjællands

[1]) *Om særlig Sagkundskab eller Mangel derpaa hos Køberen* jfr. H. H. S. 64 samt Kommissionsbetænkning S. 22.

Stiftamt under 13. Januar 1941 meddelt Tilladelse efter Begæring af Hestehandler A indbragt for Overvoldgiftsretten, hvor Klageren principalt paastaar sig frifundet, subsidiært paastaar Indklagede Hestehandler B tilpligtet mod at erholde den i Sagen omhandlede Hoppe tilbageleveret at godtgøre ham de Beløb, han maatte blive tilpligtet at betale til Medindklagede Hestehandler D.

De Indklagede, Depotejer E og Hestehandler D, har paastaaet Kendelsen stadfæstet.

De Indklagede B og C har begge paastaaet Frifindelse, hvorhos de har nedlagt subsidiære Paastande.

Om den i Sagen omhandlede Hoppe er det oplyst, at den i ca. 3 Aar havde været ejet af C, da han den 10. Maj 1940 solgte den til B, at denne samme Dag solgte den til A, at denne den 7. August 1940 solgte den til D, og at denne endelig den 26. August 1940 solgte den til E.

Det er endvidere oplyst, at A i Tiden 10. Maj til 7. August 1940 ikke har benyttet Hoppen, men ladet den gaa paa Græs.

Som i den indankede Kendelse anført maa det anses godtgjort, at Hoppen var lidende af Spathalthed paa venstre Bagben og af forbenede Dragtbruske paa alle fire Ben, da D købte den af A.

Efter Sagens Indbringelse for Overvoldgiftsretten har den været forelagt det veterinære Sundhedsraad, af hvis Erklæring af 12. Marts 1941 det bl. a. fremgaar, at Spathaltheden, men ikke forbenede Dragtbruske kan være opstaaet i Løbet af de tre Maaneder, Hoppen har gaaet paa Græs, at begge Sygdomme vilde være blevet bemærket ved daglig Brug, at Haltheden vilde have været synlig, hvis Hoppen før 7. August 1940 havde været i normal Brug, at det ogsaa for en Hestehandler maa betragtes som en skjult Fejl, hvis Hoppen har haft Spat den 7. August 1940, men ikke været halt, *og at det maa betragtes som en for en Hestehandler synlig Fejl,* hvis Hoppen ved Salget den 7. August 1940 har lidt af forbenede Dragtbruske.

Efter det saaledes anførte har Hoppen, da den af A solgtes til D, foruden af den for en Hestehandler synlige Fejl forbenede Dragtbruske lidt af Spat, der ikke er godtgjort at have været synlig, hvorfor D og dennes Køber E maa have Krav paa Handelens Tilbagegang, saaledes at Kendelsen for saa vidt vil være at stadfæste.

Spørgsmaalet bliver herefter, hvorvidt A kan gøre Ansvar gældende overfor B og denne eventuelt overfor C.

Efter det foran anførte er det ikke godtgjort, at Hoppen den 10. Maj 1940, da den solgtes til A, var lidende af Spat, hvorimod den maa antages at have lidt af *forbenet Dragtbrusk;* da imidlertid denne Sygdom efter det veterinære Sundhedsraads Udtalelse ikke kan anses som *en i alt Fald for en Hestehandler skjult Fejl,* findes A ikke at kunne gøre Ansvar gældende overfor B, hvorfor Kendelsen ogsaa i Forholdet mellem disse Parter og i Forholdet til C vil være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten, ialt 88 Kr., findes at burde betales af Klageren A.

Thi bestemmes:

Den indankede Kendelse stadfæstes.

Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten, 88 Kr., betales af Klageren, Hestehandler A.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten i Husdyrsager for Aalborg Amt, den 16. April 1940.

Hestehandler A mod Fru B

Sælger ansvarlig for Disposition[1]) — Foderpenge og Omkostninger fritages Sælgeren for at betale, da Køberen burde have undladt at betale Købesummen og nægtet Modtagelse.

Sagens Bilag fremlagdes, derunder Udskrift af den paaankede Kendelse, afsagt den 26. Januar 1940 af Voldgiftsretten for Løgstør og Nibe Retskreds samt Amtets Tilladelse til Sagens Paaankelse. *Trykt i L. M. 1941 Side 1099*

A nedlægger Paastand om, at Indstævnte tilpligtes at tilbagetage den i Sagen omhandlede Hoppe og tilbagebetale Købesummen 925 Kr. med Renter 5 pCt. p. a. fra 2. December 1939 samt betale Foderpenge fra Leveringsdagen med 1,75 Kr. pr. Dag og godtgøre Appellanten Omkostningerne, derunder 25 Kr. til det veterinære Sundhedsraad, 29 Kr. til Dyrlæge og Omkostninger i 1. Instans med 56 Kr.

B nedlægger Paastand om Stadfæstelse af Kendelsen og Tilkendelse af Omkostninger.

Parterne er enige om, at Aftalen gik ud paa, at Hoppen skulde leveres hos en Hestehandler i Aalborg den 5. December 1939.

Som Vidne møder en Gaardejer, der forklarer, at han var til Stede paa Banegaarden i Aalborg den 5. December 1939, da Hoppen ankom fra Nibe. Da han kom til Banegaarden, var Hoppen taget ud af Vognen, formentlig af Kommissionæren. Denne betalte Købesummen til B's Bestyrer, og det blev overhovedet ikke omtalt, at der var noget i Vejen med Hoppen; Bestyreren udtaler sig i Overensstemmelse hermed.

B fremlægger et Brev fra Hestehandler A, hvoraf det fremgaar, at han først har reklameret den 9. December 1939.

A forklarer, at han Dagen efter, altsaa 6. December 1939, af en Hestehandler fik at vide, at Hesten var ondskabsfuld, og den følgende Dag, 7. December 1939, konstaterede han det selv.

A fremlægger en Erklæring fra det veterinære Sundhedsraad.

A indbetaler 57 Kr.

Retten afsagde derefter følgende

Kendelse:

Den indankede Kendelse er afsagt den 26. Januar 1940 af Husdyrvoldgiftsretten for Løgstør og Nibe Retskreds.

---

[1]) *Om nervøse og lign. Dispositioner* se H. H. S. 74 ff. samt L. M. 1942 S. 200, 639, 787 samt U. f. R. 1896 S. 398 og 696. Som Eksempler paa Kendelser, *hvor Dispositionens Tilstedeværelse ikke er anset tilstrækkelig godtgjort* se L. M. 1941 S. 894, 1192; 1942 S. 366, 806, 872.

Efter de for Overvoldgiftsretten foreliggende Oplysninger blev den i Sagen omhandlede Plag leveret paa Banegaarden i Aalborg den 5. December 1939 og Reklamation fremsat af Hestehandler A overfor Fru B den 9. s. Md.

Fra det veterinære Sundhedsraad foreligger Erklæring om, at der efter det oplyste næppe er Grund til at tro, at Fejlen (Ondskabsfuldhed) har været ret udviklet inden Salget; men der maa bestemt regnes med, at der har været Disposition hos Plagen inden Salget.

Retten gaar herefter ud fra, at det er Plagens Henbringelse under nye Forhold, der har bragt den sygelige Disposition til Ondskabsfuldhed til Udvikling, *og efter Rettens Skøn bør det gaa ud over Sælgeren, at Plagen har været behæftet med den nævnte Disposition;* hvorved bemærkes, at Appellantens Reklamation efter Omstændighederne findes at være rettidig.

Paa den anden Side finder Retten, at Køberens Repræsentant, som efter det foreliggende straks ved Modtagelsen var klar over Fejlen, *burde have undladt at betale Købesummen og vægret sig ved at modtage Plagen, hvad der antagelig vilde have haft til Følge, at den af Sælgeren var blevet bragt tilbage.*

Under disse Omstændigheder findes Sælgeren ikke at burde betale Foderpenge eller Omkostninger, men alene at være pligtig at tage Plagen tilbage og at tilbagebetale Købesummen.

Thi eragtes:

Indstævnte Fru B bør — mod at faa tilbage den af hende til Appellanten, Hestehandler A, solgte Plag — betale til denne 925 Kr. med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra nærværende Kendelses Afsigelse.

Sagens Omkostninger ophæves.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes 5 Dage efter dens lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Retskreds 78, den 6. September 1941.

Slagter A mod Avlsbruger B mod Landmand C mod D.

For sen Kælvning[1]) — Delvis Ansvar for en Sælger, idet han skønnes at have handlet uforsigtigt ved ikke at sikre sig Bevis for en bestemt Kælvetid, inden han videresælger den med en saadan Angivelse.

Trykt i L. M. 1941 Side 1123

Klageren A var mødt og oplyste, at han den 25. Februar 1941 havde købt en rød Ko af Indklagede B for en Pris af 345 Kr. Ifølge Handelen skulde Koen kælve sidst i April Md. d. A., men den kælvede først den 19. Juli d. A. I Anledning heraf nedlægger Klageren Paastand om, at Indklagede tilpligtes at betale en Erstatning paa 180 Kroner.

---

[1]) *Om Kælvetid og Foletid* se II. II. S. 84 og L. M. 1941 S. 1331; L. M. 1942 S. 227, 417, 443, 686 og 871.

Indklagede B var mødt og erkendte, at han havde solgt Koen med Kælvetid sidst i April Maaned. Da han imidlertid havde købt den faa Dage forinden af Landmand C sammen med en anden Ko for en samlet Pris af 625 Kr. med samme opgivne Kælvetid, nedlægger han Paastand om, at C tilpligtes at erstatte ham det Beløb, som han eventuelt maatte komme til at udrede til A.

Indklagede C var mødt og oplyser, at han i første Halvdel af Januar Maaned havde købt Koen af D for 300 Kr., idet det blev garanteret, at Koen skulde kælve i Midten af April Maaned. Nogle Dage efter at han havde hentet Koen, kom D og sagde, at han ikke vilde høre noget, hvis Koen først kælvede i Slutningen af April Maaned. C nedlægger derfor Paastand om, at nævnte D tilpligtes at friholde ham for ethvert Krav.

Indklagede D oplyser, at han havde tilbudt C Koen for en Pris af 300 Kr. og opgivet Kælvetid sidst i April eller i Midten af April. C købte ikke Koen den Dag de forhandlede, men Dagen efter lod C Koen hente, medens D ikke var hjemme, og betalte de 300 Kr. for den. Da D senere fik at vide af sin Sælger, at Kælvetiden ikke kunde opgives, idet den først kælvede i Foraaret, tog D derefter over til C og meddelte denne, at han ikke vilde garantere for Kælvetiden. D paastaar sig frifundet. Der er ingen Vidner til Henvendelsen til C om Ændringen af Kælvetiden.

Sagen blev optaget til

Kendelse,

der afsagdes saalydende:

Med Hensyn til Fastsættelsen af Erstatningsbeløbets Størrelse maa det afgørende efter Voldgiftsrettens Formening *være Forskellen mellem Koens Pris paa Handelens Tidspunkt, naar den sælges med Angivelse af Kælvetid i Slutningen af April Md. d. A., og naar den sælges uden Angivelse af Kælvetid.*

Med Bemærkning, at der saaledes ikke udelukkende skønnes at kunne tages Hensyn til de eventuelle Foderudgifter, som Ejeren i Mellemtiden maatte have afholdt, findes Erstatningen passende under ét at kunne fastsættes til 100 Kr., hvilket i nærværende Tilfælde svarer til 1 Kr. 25 Øre pr. Dag, som Koen er gaaet over den angivne Kælvetid.

Da det efter det oplyste fremgaar, at Indklagede D erkender at have købt Koen med Angivelse af Kælvetid i Foraaret d. A., og ligeledes erkender, at han under Salgsforhandlingerne med Indklagede C har angivet Kælvetid April d. A., skønnes denne *at have givet saadanne vildledende Oplysninger, som har haft væsentlig Indflydelse paa den Pris, C vilde give, at han maa bære den væsentligste Del af Ansvaret.*

Under Hensyn til de Forhold, hvorunder Overdragelsen fra D til C har fundet Sted, idet C har hentet Koen hos D paa et Tidspunkt, *hvor der ingen egentlig Handel var afsluttet, skønnes C at maatte bære en Del af Ansvaret, idet han skønnes at have handlet i nogen Grad uforsigtigt ved ikke at sikre sig Bevis for en bestemt Kælvetid, inden han videresælger den med en saadan Angivelse.*

Indklagede B skønnes efter Omstændighederne at burde frifindes.

Omkostningerne ved Voldgiftsretten betales af Indklagede C med $^1/_3$ og af Indklagede D med $^2/_3$.

Thi eragtes:

Indklagede D bør betale 65 Kr. og Indklagede C bør betale 35 Kr. til Klageren, Slagter A.

Indklagede B vil være at frifinde.

Voldgiftsrettens Omkostninger 49 Kr. 90 Øre udredes med $^1/_3$ af Indklagede C og $^2/_3$ af Indklagede D til Klageren, der forlods har udredet Beløbet.

At efterkomme inden 3 Uger efter denne Kendelses lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager,
Holbæk, den 27. September 1941.

A mod Hestehandler B mod
Slagter C mod Gdr. D.

Hoppe ikke drægtig[1]) **— Bevisbyrden**[2]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 1125

Under denne Sag har Klageren A paastaaet Indklagede Hestehandler B dømt til at betale Erstatning + Sagens Omkostninger i Anledning af, at Klageren i Januar 1941 af Indklagede havde købt en Hoppe, som var garanteret med Føl, da det senere viste sig, at dette ikke var Tilfældet. Indklagede har inddraget Slagtermester C, og denne har atter inddraget Gaardejer D som Hjemmelsmænd.

Mellem Klageren og Indklagede og Hjemmelsmand C er indgaaet Forlig, og Sagen er derefter fortsat mellem Hjemmelsmand C og Hjemmelsmand D, idet C har paastaaet D dømt til at betale en Erstatning paa 300 Kr. plus Sagsomkostninger 65,60 Kr. i Anledning af, at Hoppen ikke var med Føl.

Det er oplyst, *at* Hoppen er solgt som Følhoppe af D til C midt i December 1940 og leveret 31. Dec. 1940, og *at* der under Forhandlingerne blev sagt, at Hoppen var bedækket omkring 1. Juni og derfor skulde fole omkring 1. Maj, men efter D's Forklaring har han sagt, at han ikke vilde garantere for, at Hoppen var med Føl.

C har hævdet, at der ikke er taget et saadant Forbehold.

Til Støtte for sin Paastand om det af ham tagne Forbehold har D ført 2 Vidner, som efter Handelens Afslutning har hørt D tale med C i Telefon om Hoppen. C har ikke kunnet huske Indholdet af denne Telefonsamtale, da han indgaar saa mange Handler.

Det findes at være betænkeligt at lægge de afgivne Vidneforklaringer til Grund ved Sagens Afgørelse, da de kun har hørt D's Udtalelse, og da D ikke har gjort Indsigelser mod Størrelsen af det af C fremsatte Krav og ikke iøvrigt har ført *noget Bevis for, at han har taget Forbehold om, at han ikke vilde garantere for, at Hoppen var med Føl, vil den af C fremsatte Paastand være at tage til Følge.*

---

[1]) *Om særlige Tilsikringer, derunder Drægtighed,* se H. H. S. 83 og 84 samt L. M. 1941 S. 1079 og L. M. 1942 S. 529.

[2]) *Om Bevisbyrden angaaende Garanti* se H. H. S. 86 og L. M. 1941 S. 1079 og L. M. 1942 S. 419.

Thi bestemmes:

Hjemmelsmand, Gaardejer D, bør til Hjemmelsmanden, Slagtermester C, betale i Erstatning 300 Kr. plus Sagens Omkostninger med 65,60 Kr.

At efterkomme, naar 3 Uger fra denne Kendelses lovlige Forkyndelse er forløbet.

Gaardejer D betalte straks fornævnte Beløb 365 Kr. 60 Øre til Slagtermester C, hvis nedenstaaende Underskrift tillige tjener som Kvittering for Modtagelse af dette Beløb.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Silkeborg, den 25. Septbr. 1941.

Boelsmand A mod Handelsmand B.

Tuberkulose — Indklagede udeblevet — Kendelse i Henhold til § 5, Stk. 3.

Kendelse:

Den 22. August 1941 købte Klageren, Boelsmand A, af Indklagede, Handelsmand B, 6 Jerseykøer og 1 Tyr og gav i Bytte 6 jydske sortbrogede Køer og 2 000 Kr. Han hævder, at saavel han som Indklagede gav samme Garanti for deres Dyr: at de var fra en Besætning, der havde været ren i flere Aar, idet Dyrene havde bestaaet Tuberkulinprøven. Indklagede oplyste yderligere, at han havde købt hele Besætningen samlet fra Hjørring Amt, og at den havde bestaaet Tuberkulinprøven for 2 Aar siden. Nogle Dage efter købte Klageren yderligere 2 ikælvede Jerseykvier hos Indklagede for 2 jydske Kvier og 150 Kr. kontant. Ogsaa disse Kvier blev solgt med Garanti for, at de var prøvet for kort Tid siden og havde bestaaet Tuberkulinprøven. Den 30. August 1941 lod han alle de købte Dyr tuberkulinprøve af en Dyrlæge, og det viste sig da, at de alle faldt for Tuberkulinprøven med Undtagelse af 1 Kvie.

Trykt i L. M. 1941 Side 1147

Dyrlægen har i en under Sagen afgivet Attest udtalt, at af de indkøbte Jerseykøer reagerede 7, 1 viste negativ Reaktion og 1 viste ingen Reaktion, og paa Grundlag heraf har han erklæret, at de reagerende Dyr havde været smittet af Tuberkulose ved Modtagelsen.

Under Henvisning til, at de solgte Dyr ikke havde været rene i Handelsøjeblikket, skønt Indklagede havde ydet Garanti herfor, har Klageren forlangt Handelens Tilbagegang og Erstatning for de ved Sagens Behandling paaløbne Udgifter, derunder Forligsomkostninger 21 Kr. og Dyrlægeregning 46 Kr. 30 Øre, tilsammen 67 Kr. 30 Øre.

Indklagede var ikke mødt ved Forligsprøven, og Sagen vil derfor i Medfør af Husdyrlovens § 5 være at paakende i Henhold til Klagerens Fremstilling, og da denne stemmer med det fremkomne, vil Indklagede være at dømme efter Paastanden. Omkostningerne for Voldgiftsretten andrager 27 Kr. 80 Øre, saaledes at det samlede Omkostningsbeløb bliver 95 Kr. 10 Øre.

Thi bestemmes:

Mod at erholde tilbage de af ham leverede 6 Køer, 2 Kvier og 1 Tyr af Jerseyklassen bør Indklagede, Handelsmand B, til Klageren, Boelsmand A, tilbagelevere de hos denne købte 6 Køer og 2 Kvier samt tilbagebetale Byttesummen 2 150 Kr. Han bør derhos betale Klageren denne Sags Omkostninger med ialt 95 Kr. 10 Øre.

Denne Kendelse vil kunne fuldbyrdes 3 Uger fra dens Forkyndelse.

Sagen fortsat, idet Indklagede, der var udeblevet, ønskede sin Sag genoptaget i Henhold til § 5, Stk. 3 (se nedenfor).

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager,
Silkeborg, den 13. Oktober 1941.

Boelsmand A mod
Handelsmand B.

Voldgiftslovens § 4, Stk. 3 — § 4, Stk. 4[1]) — § 5, Stk. 3[2])
(8 Dages Fristen regnes fra Forligsmødet).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 1148

Efter at Klageren, Boelsmand A, ved Henvendelse til Politimesteren havde begæret Voldgiftsmænd udmeldt i Anledning af, at han ved en Byttehandel med Indklagede, Handelsmand B, havde tilbyttet sig 6 Jerseykøer og 1 Tyr med Garanti for, at de havde bestaaet Tuberkulinprøven, men ikke mente, at de solgte Dyr havde været rene i Handelsøjeblikket, skønt Indklagede havde ydet Garanti herfor, og derfor forlangte Handelens Tilbagegang og Erstatning for de paaløbne Udgifter, og efter at Sagen af Politimesteren var henvist til Voldgiftsformanden, sendte denne den 6. September 1941 i anbefalet Brev Indklagede den i Husdyrlovens § 4, Stk. 3, ommeldte Meddelelse og Opfordring, og, efter at Indklagede den 8. September 1941 havde meddelt ham, at han ikke ønskede nogen Hjemmelsmand inddraget, den 9. September 1941 ved anbefalet Brev Tilsigelse til Forligsmøde den 16. September. Indklagede gav ikke Møde, og Sagen blev derefter henvist til den samlede Voldgiftsret, der den 25. September 1941 afsagde en Kendelse, hvorved den af Klageren nedlagte Paastand toges til Følge.

Ved Skrivelse af 25. September 1941 til Husdyrvoldgiftsretten begærede Indklagede Sagen genoptaget, idet han oplyste, at han havde været bortrejst i længere Tid, og først da han kom hjem Tirsdag Aften den 16. September, fandt han paa sin Bopæl et Brev indeholdende Tilsigelse til at møde til Forligsprøve i fornævnte Sag. *Det fremgaar af en af Postvæsenet afgiven Erklæring, at begge de fornævnte anbefalede Breve er blevet modtaget af Indklagedes Hustru, der har kvitteret for dem.* Indklagede har dernæst i et i Anledning af Begæringen om Genoptagelse afholdt Møde af Husdyrvoldgiftsretten

[1]) *Om 5 Dages Varslet i V. L. § 4, Stk. 4,* se H. H. S. 158 og U. f. R. 1918 S. 447.
[2]) *Om 8 Dages Fristen i V. L. § 5, Stk. 3,* se H. H. S. 192.

forklaret, at han efter Modtagelsen af Brevet den 6. September talte med Voldgiftsmanden og meddelte denne, at han ikke ønskede sin Hjemmelsmand inddraget. Han rejste derefter bort den 9. September og kom tilbage den 16. September ved 7-Tiden om Eftermiddagen uden i Mellemtiden at have været i Forbindelse med sit Hjem, og han siger, at Tilsigelsen til Forligsmødet laa uaabnet i hans Hjem ved Tilbagekomsten. *Han har dernæst gjort gældende, at den i Husdyrvoldgiftslovens § 5, Stk. 3, ommeldte Frist af 8 Dage maa regnes fra Kendelsens Afsigelse og ikke fra Forligsmødet.*

Klageren har protesteret mod Sagens Genoptagelse, idet han hævder dels, *at den i § 5, Stk. 3, ommeldte Frist maa regnes fra Forligsmødet og* dels, *at Indklagede, da han kom hjem den 16. September, straks burde have indgivet Begæring om Sagens Genoptagelse.*

Da det fremgaar af Sagen, *at Indklagedes Hustru paa hans Vegne har modtaget det anbefalede Brev med Tilsigelsen til Forligsmødet den 16. September, maa Indklagede anses for at have faaet fornøden Meddelelse om Sagens Behandling i Medfør af den ovennævnte Lovs § 4, 4. Stk., og da Bestemmelsen i den samme Lovs § 5, Stk. 3, maa forstaas saaledes, at Begæring om Genoptagelse skal fremsættes inden 8 Dage fra Forligsmødet, og dette ikke er sket, vil den fremsatte Begæring om Genoptagelse ikke kunne tages til Følge.*

Thi bestemmes:

Den af Indklagede, Handelsmand B, fremsatte Begæring om Genoptagelse kan ikke tages til Følge.

Omkostningerne ved nærværende Sag andrager 26 Kr. 80 Øre og betales af Handelsmand B.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Mariager, 1941.

Hestehandler A mod Handelsmand B.

Afgørelse angaaende et Dyrs Identitet ligger udenfor Voldgiftsrettens Kompetence[1]) — Sagen afvist fra Voldgiftsretten, indtil den ordinære Ret har afgjort Identitetsspørgsmaalet.

Uddrag af Sagen:

I April 1941 udlaante Klageren i nærværende Sag en Hest til en Gdr. Hesten blev kort efter saa syg, at Dyrlæge maatte tilkaldes. Den

Trykt i L. M. 1941 Side 1149

[1]) *Om Afgørelse af Identitetsspørgsmaal* se H. II. S. 101, hvor det udtales, at selvom det erkendes, at Afgørelsen af Salgsgenstandens Identitet beror paa en Bevisbedømmelse, der i Almindelighed kan foretages uafhængig af Afgørelsen om det afhændede Dyrs Mangelfuldhed, vilde det være meget upraktisk, om Voldgiftsretterne skulde være afskaaret fra i Sager om Mangler at tage Stilling til Salgsgenstandens Identitet. Denne Betragtning vejer formentlig saa tungt, at det kan forsvares at tillægge Voldgiftsretterne den omtalte Kompetence i Sager, der iøvrigt hører under deres Afgørelse. Hermed stemmer vistnok ogsaa den overvejende Opfattelse i Praksis, jfr. saaledes Kendelser i L. M. 1941 S. 823, 1193, 1217 og L. M. 1942 S. 942.

22. April døde Hesten, og den 25. s. Md. udstedte 2 Dyrlæger, der havde obduceret Hesten, en Attest, hvoraf det fremgik, at Hestehandler A den 5. April 1941 havde købt en rød, meget afmagret 3 Aars Hest (Vallak) af Handelsmand B. Hesten døde den 22. April 1941. Endvidere fastslaar Erklæringen, at Hestens Sygdom ikke har været udviklet paa faa Dage, og at Hesten ikke har været reel i Handelsøjeblikket.

Dyrlægeerklæringen har været forelagt det veterinære Sundhedsraad, bl. a. med Forespørgsel om, hvorvidt Raadet kunde tiltræde, at Dødsaarsagen har været en Hjertesygdom, der har været til Stede den 5. April d. A. Spørgsmaalet blev ved en Erklæring af 24. Juli 1941 besvaret bekræftende.

A gør gældende, *at* han har købt Hesten den 5. April af B for en Købesum af 1 665 Kr., *at* B har solgt Hesten som reel, *at* den i Handelsøjeblikket ikke var reel, og at B derfor maa være pligtig at betale Erstatning herfor.

A nedlægger i denne Sag, der er rejst i Henhold til en af ham den 27. April d. A. til Politimesteren indgivet Klage, Paastand om, at B dømmes til at betale ham en samlet Erstatning paa 1 741 Kr. plus Renter og Sagens Omkostninger samt Sagførersalær og Rejseudgifter.

Det bemærkes, at 5 tidligere Ejere af Hesten er medinddraget i Sagen.

B nedlægger principalt Paastand om Sagens Afvisning, idet han bemærker, at den Hest, han har solgt til A, var en 4-Aars Hest. Den Hest, Dyrlægerne har obduceret og udstedt Attest om, angives derimod i Attesten at have været en 3-Aars Hest. Der kan ikke ses bort fra den Mulighed, at den Gaardejer, der laante Hesten hos A, har laant en anden Hest end den, som sidstnævnte havde købt af B, f. Eks. fordi der er sket Forveksling under Transporten fra Randers til Holstebro af de Heste, som A den 5. April havde købt i Randers, saaledes at det er muligt, at det kan være en anden Hest, der er obduceret.

Da det herefter er tvivlsomt, om den Hest, for hvilken A her under Sagen kræver Erstatning, er identisk med den Hest, som B har solgt til ham, og da Afgørelsen om Identitet ikke hører under Voldgiftsrettens Kompetence, mener B, at Sagen maa afvises. Han har endvidere nedlagt forskellige subsidiære Paastande. Dyrlægerne, Gaardejeren og A har for den ordinære Ret under Parts- og Vidneansvar afgivet Forklaring til Oplysning om Hestens Identitet, men desuagtet har B fastholdt sin foran anførte Indsigelse angaaende Identiteten.

Voldgiftsretten finder ikke at kunne paakende Tvisten mellem A og B angaaende Erstatningsspørgsmaalet, saalænge Tvisten mellem dem om Hestens Identitet ikke er afgjort. Da Afgørelsen af denne sidstnævte Tvist ligger udenfor Voldgiftsrettens Kompetence, vil Erstatningsspørgsmaalet foreløbigt ikke kunne afgøres; men Sagen vil for Tiden være at afvise fra Voldgiftsretten, saavel for saa vidt angaar Tvisten mellem A og B som angaaende Tvistighederne mellem de øvrige Parter.

Thi bestemmes:

Denne Sag afvises for Tiden fra Voldgiftsretten.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten for Husdyrsager, Aalborg Amt, den 28. Oktober 1939.

Forpagter A mod Folketingsmand B.

Skedebetændelse hos Kvier — 40 Kvier solgt som reelle Avlsdyr[1]).

Trykt i L. M. 1941 Side 1166

Formanden fremlagde Sagens Akter, derunder Udskrift af Husdyrvoldgiftskendelse, afsagt den 26. August 1939 af Voldgiftsretten i Politikreds Nr. 45 (Hadsund) samt Tilladelse fra Aalborg Stiftamt til at appellere Kendelsen.

A bemærker, at han ikke ønsker andre inddraget i Sagen.

Folketingsmand B mødte personlig.

Parterne udtalte sig om Sagen. A nedlægger Paastand om Frifindelse og Tilkendelse af Sagsomkostninger.

B paastaar Kendelsen stadfæstet, dog saaledes at Erstatningen forhøjes til 3 000 Kr.

A begærer Udsættelse, for at Kvierne kan underkastes en ny Undersøgelse og denne derefter forelægges en Dyrlæge.

B hævder, at Sagen er tilstrækkeligt oplyst.

Retten tillod, at de nye Oplysninger fremskaffes, og udsatte Sagen til afsluttende Behandling den 27. November 1939 Kl. 15.

Den 27. November 1939 Kl. 15 holdt Overvoldgiftsretten Møde paa Tinghuset i Kong Hans Gade i Aalborg.

Retten optog Sagen og afsagde saalydende

Kendelse:

Den indankede Kendelse er afsagt den 26. August 1939 af Husdyrvoldgiftsretten for Politikreds Nr. 45 (Hadsund).

For Overvoldgiftsretten er der fremlagt Erklæring fra Dyrlægen, hvorefter det ikke paa Grundlag af Sagens Dokumenter er muligt at udtale sig om, hvorvidt de i Sagen omhandlede Kvier har været lidende af Skedebetændelse, og derfor ej heller om Tidspunktet for Sygdommens Opstaaen og Varighed. Endvidere foreligger der fra Dyrlægen, der den 8. November 1939 har undersøgt de 40 Kvier, Erklæring om, at af disse var de 23 drægtige, da de ankom, medens yderligere 10 er blevet drægtige efter Ankomsten til B, hvorhos antagelig 1 Kvie har været drægtig, men har kastet. Med Hensyn til de resterende 7 Kvier udtales det, at det er tvivlsomt, om 2 af dem kan blive drægtige, medens der for de resterende 5 ikke foreligger noget, som paa Forhaand gør det usandsynligt, at de vil kunne blive drægtige, hvis de underkastes en Børbehandling.

Efter det foreliggende maa det antages, at Grunden til, at Dyrlægen ikke kan udtale sig om Skedebetændelsen, er den, at der ikke i Sagen findes Dyrlægeattester, der indeholder en nøjere Beskrivelse af Sygdommen.

Den mellem Parterne om Salget af de 40 Kvier oprettede Kontrakt bør efter Rettens Skøn forstaas saaledes, at Risikoen for Kvierne er gaaet over paa Køberen den 1. April 1939.

---

[1]) *Om særlige Tilsikringer* se II. II. S. 83 og 84.

Naar samtlige Omstændigheder herefter tages i Betragtning, finder Retten at maatte se bort fra den Sygdom (Skedebetændelse eller Skedekatarrh), som er blevet konstateret efter Kviernes Ankomst til B, dels fordi det ikke med Sikkerhed lader sig oplyse, hvornaar denne Sygdom er opstaaet, dels fordi dens Indflydelse paa Frugtbarheden er omtvistet.

Tilbage bliver da, at to af Kvierne maa betragtes som ufrugtbare, medens det for fems vedkommende henstaar som tvivlsomt, om de vil kunne blive drægtige. Da Kvierne er solgt som reelle Avlsdyr, findes Køberen i denne Anledning at have Krav paa en Erstatning, der skønnes at kunne fastsættes til 1 000 Kr. ialt.

Med Hensyn til Sagens Omkostninger findes det, at B bør godtgøre Forpagter A en Del af de Udgifter, Sagen har forvoldt ham. Denne Del fastsættes til 500 Kr.

Thi eragtes:

Forpagter A bør til Folketingsmand B betale 1 000 Kr.

Som delvise Sagsomkostninger betaler B til Forpagter A 500 Kr.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes efter Forløbet af 5 Dage fra dens lovlige Forkyndelse.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten for Husdyrsager, Københavns Amt, den 4. December 1940.

Direktør A mod Hestehandler B.

V. L. § 4, Stk. 1[1]) — Klagen indgivet for urigtigt Forum[2]).

Trykt i L. M. 1941 Side 1167

Den indankede Kendelse er afsagt den 27. Juni 1940 af Voldgiftsretten for Frederiksberg Kommune og er af Direktør A med Sjællands Stiftamts Tilladelse af 15. November 1940 indanket for Overvoldgiftsretten med Paastand som for Underinstansen.

Indklagede Hestehandler B har paastaaet Kendelsen stadfæstet.

Klageren har gjort gældende, at det afgørende maa være, *at Sagen oprindelig rettidigt har været rejst for Voldgiftsretten i Hillerød, og at der, naar Fristen en Gang er iagttaget og Voldgiftsretten har afvist Sagen, ikke kan gælde nogen yderligere Frist for dens fornyede Indbringelse for Voldgiftsretten.*

Heri vil der ikke kunne gives ham Medhold, og da han ikke har oplyst, at Klagen efter Forholdenes Natur ikke havde kunnet indbringes for Voldgiftsretten for Frederiksberg Kommune inden 30 Dage efter 29. Marts 1940, vil den indankede Kendelse i Henhold til de i den anførte Grunde være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten 50 Kr. betales af Klageren.

---

[1]) *Om 30 Dages Fristen i V. L. § 4, Stk. 1,* se H. H. S. 136.

[2]) *Om Klagens Indgivelse for urigtigt Forum* se H. H. S. 138 ff.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Roskilde, den 8. Oktober 1941.

Hestehandler A mod Handelsmand B og 4 Medindklagede.

Kværke og Brandfeber hos en Hest — V. L. § 4, Stk. 1.

Trykt i L. M. 1941 Side 1167

Klageren, Hestehandler A, købte den 3. Juni d. A. en 3 Aar gl. Vallak af Indklagede Handelsmand B.

Hesten havde Kværke. Sygdommen forværrede sig, og den 22. s. Md. tilkaldte Klageren Dyrlægen. I en af denne afgiven Erklæring udtales:

»Hesten fandtes ved Undersøgelsen stadig kværkesyg, men foruden dette tillige angrebet af en voldsom Brandfeber med de typiske Symptomer paa denne Sygdom: stærk Opsvulmning af Hovedet, som lignede et Flodhestehoved, Hævelser i alle fire Ben, som for Forbenenes Vedkommende afsluttedes med en skarp Kant lige over Albuen; men i Forløbet af Sygdommen meget stærk Hævelse i Bringen, Halsen og under Bugen, stinkende pusagtigt Flod fra Næsen og i Dagene omkring den 28. og 29. Juni meget voldsom vandet Diarrhoe.

Trods meget energisk og omhyggelig Behandling, under hvilken der ikke er sparet paa de bedste Præparater, døde Hesten d. 2. Juli af Sygdommen.

Behandlingen har bestaaet i gentagne Indsprøjtninger af Streptasol Leo 50 til 100 Gram daglig, suppleret med Sulfanilaneid 12 Gram daglig, endvidere Indsprøjtning af Nicordamin for at stimulere Hjertevirksomheden. Diarrhoen behandledes og bragtes til Ophør med Opiumspulvere. Der blev den 22. Juni indsat Kanyle i Luftrøret for at hindre Kvælning fra den voldsomme Hævelse i Hovedet, som truede med at lukke Næseborene helt. Den 30. Juni udtømtes 8 til 10 Liter ildelugtende Blodvand fra Bringen, Huden over hele Bringen var brandig og vilde i Løbet af faa Dage falde af.

Brandfeberen er i dette Tilfælde en Følgesygdom til den Kværke, som Hesten allerede havde ved Modtagelsen, og Kværken bliver derfor den indirekte Aarsag til Hestens Død.«

Den 10. Juli d. A. indsendte Hestehandler A Klage til Politimesteren i Roskilde.

Under Sagen er indvarslet foruden B 4 tidligere Ejere af Dyret som foran angivet. —

Naar henses til, at der allerede den 22. Juni er konstateret den i Almindelighed dødelige Sygdom Brandfeber hos Hesten, findes der ikke at foreligge tilstrækkelig Grund til at bortse fra Bestemmelsen i Voldgiftslovens § 4 om, at Klagen skal være indgivet inden 30 Dage efter Leveringsdagen, hvorved yderligere kan bemærkes, at der savnes Forklaring paa, at Klageren ikke i hvert Fald straks efter Hestens Død har indsendt Klage.

Voldgiftsretten vil herefter ikke kunne optage Sagen til Behandling Enhver af Parterne bør bære sine Omkostninger.

Thi bestemmes:

Sagen vil ikke kunne optages til Behandling af Voldgiftsretten.

Enhver af Parterne bærer sine Omkostninger.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten for Aarhus Amt, den 14. November 1941.

Gaardejer A mod Gaardejer B

Ondskabsfuld Hingst — Disposition[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 1192

Den indankede Kendelse er afsagt af Voldgiftsretten i Husdyrsager for Skanderborg Retskreds den 9. August 1941.

Ved Skrivelse af 30. August 1941 har Aarhus Stiftamt meddelt Tilladelse til, at Sagen indbringes for Overvoldgiftsretten.

Efter at Sagen var indbragt for Overvoldgiftsretten, enedes Parterne efter Henstilling fra denne om, at Appelindklagede, Gaardejer B, skulde tage Hingsten hjem et Stykke Tid for at se, hvorledes den vilde skikke sig, saaledes at der derefter muligt kunde tilvejebringes en forligsmæssig Ordning. Om det, der derefter passerede, er det ved nogle under Sagen fremlagte Dyrlægeattester oplyst, at 5 Dyrlæger var til Stede hos Appellanten, Gaardejer A, den 7. Oktober 1941, da Afhentningen fandt Sted. Lige idet Boksdøren blev aabnet, slog Hingsten ud een Gang, men saa snart Appelindklagedes Karl tiltalte Hingsten, stod den roligt og lod sig løse og føre ud. Da den var blevet løst, blev den mønstret af Karlen alene og derpaa paany sat tilbage i sin Boks. 5—10 Minutter senere gik først Appelindklagede og hans Karl ind til Hingsten og derefter en Dyrlæge, som var absolut ukendt med den, og den lod sig i al Fredelighed berøre og klappe, hvorefter den paany blev ført ud, forspændt sammen med en af Appelindklagedes Heste og kørt hjem til denne. Paa Vejen hjem blev der holdt Rast i Hammel, og Hingsten og den anden Hest blev spændt fra og sat paa Stald 1 Times Tid, og saavel under For- og Fraspændingen som under Opholdet i den fremmede Stald opførte den sig fuldt ud normalt. Den 12. Oktober blev den paany undersøgt af 2 Dyrlæger. Der var efter Dyrlægernes Erklæring ikke mindste Tegn paa, at den havde været urolig eller sparket i Boksen i den mellemliggende Tid, og den blev derefter mønstret, striglet og spændt for af een Mand alene, uden at den paa noget Tidspunkt viste Tegn til Ondskab. De 2 Dyrlæger har derefter erklæret, at de ikke paa noget Tidspunkt af deres Undersøgelser har kunnet finde mindste Tegn paa, at Hingsten kunde betegnes som ondskabsfuld, og at den opførte sig som en fuldt ud normal og reel Hingst. Den 20. Oktober blev Hingsten ført tilbage til Appellanten, og ifølge en under Sagen fremlagt Attest viste den sig straks efter sin Hjemkomst ondskabsfuld overfor Appellanten.

Overvoldgiftsretten finder dernæst Anledning til at fremhæve, *at* Hingsten er ca. 8 Aar gammel, *at* den har været i 3 Ejeres Besiddelse i henholdsvis ca. 1½, ca. 1½ og ca. 2½ Aar, inden den blev solgt til Appellanten, og *at* den yderligere i Sæsonen 1938 havde været udstationeret hos en fjerde Mand, uden at den har vist Tegn paa Ondskab

[1]) *Om nervøse og lign. Dispositioner* se U. f. R. 1896 S. 398 og 696. Som Eksempler paa *Kendelser, der har paalagt Sælgeren Ansvar for Dispositioner* se L. M. 1941 S. 1099; 1942 S. 200, 639 og 787.

nogen af disse Steder. Efter at den dernæst som foran anført havde været ført tilbage til Appelindklagede, har der under Opholdet hos denne intet været i Vejen, medens den straks, da den kom tilbage til Appellanten, viste sig ondskabsfuld paany.

Da det veterinære Sundhedsraad ikke med Sikkerhed har kunnet erklære, at Hingsten har været behæftet med Fejlen Ondskabsfuldhed eller Disposition hertil paa Leveringstiden, og da der ikke iøvrigt er oplyst noget om, at Hingsten tidligere har vist sig ondskabsfuld, nærer Overvoldgiftsretten Betænkelighed ved under Hensyn til det foran anførte i nærværende Tilfælde at statuere, at en saadan Disposition har været til Stede paa Leveringstiden.

Som Følge af det anførte vil den afsagte Kendelse være at stadfæste.

Thi bestemmes:

Den af Voldgiftsretten i Husdyrsager for Skanderborg Retskreds afsagte Kendelse af 9. August 1941 stadfæstes. Sagens Omkostninger for Voldgiftsretten 127 Kr. 80 Øre betales af Appellanten, Gaardejer A, medens iøvrigt hver af Parterne vil have at betale sine Omkostninger.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten for Husdyrsager, Silkeborg, den 13. November 1941.

Proprietær A mod Gaardejer B.

Tuberkulose hos Svin — Identitetsspørgsmaalet (se iøvrigt L. M. Nr. 45/1941, S. 1149)[1]). **— V. L.'s § 4, Stk. 1**[2]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 1193

Under denne Sag har Klageren, Proprietær A, gjort gældende, at han den 9. Maj 1941 købte 5 Sopolte af Indklagede, Gaardejer B, for 825 Kr., og saaledes at de blev garanteret reelle. Han sendte 2 af dem til Slagtning paa Koopmanns Svineslagteri den 12. Juni 1941, og den ene af dem blev kasseret totalt for Tuberkulose, medens den anden blev sortstemplet paa Grund af Bylder; for disse 2 fik han udbetalt 112 Kr. 80 Øre. Den tredie Polt døde omkring ved den 12. Juli 1941, og den blev sendt til Destruktionsanstalten og indbragte 25 Kr. Den fjerde blev slagtet hjemme den 19. Juli 1941 og obduceret af en Dyrlæge, der konstaterede Tuberkulose; den blev ligeledes destrueret, og han fik 25 Kr. for den. Den femte blev efter Aftale med Indklagede sendt til Slagteriet den 1. August 1941 og af dette afregnet Indklagede med 86 Kr. 76 Øre. Han gør nu gældende, at Poltene har været befængt med Tuberkulose, da han købte dem, og forlanger Købesummen tilbagebetalt med Fradrag af de af ham oppebaarne 162 Kr. 80 Øre,

[1]) *Om Afgørelse af Identitetsspørgsmaal* se H. H. S. 101, jfr. Kendelser i L. M. 1941 S. 823, 1217 og 1942 S. 942, men dog i modsat Retning L. M. 1941 S. 1149.

[2]) *Om Klagen har været holdt unødvendig længe tilbage* se H. H. S. 148 og L. M. 1941 S. 743; 1942 S. 848 samt »Juristen« 1942 S. 31.

men med Tillæg af Udgifterne ved Forligsmødet 21 Kr. og denne Sags Omkostninger.

Indklagede, Gaardejer B, har paastaaet sig frifundet, idet han hævder, at de Grise, som han solgte Klageren, er lagt til hos ham selv, og at der ikke i de 2 sidste Aar har været Tuberkulose i hans Svinebesætning, ligesom hans Kreaturbesætning har gul Attest. Han mener ikke, at nogen af de solgte Grise har vejet under 75 kg, da han solgte dem, og han kan derfor ikke uden videre anerkende, *men vil benægte, at de Grise, der er Tale om under denne Sag, er dem, som han har solgt til Klageren.* Særligt vil han heller ikke anerkende, at den femte Gris, som er indleveret for hans Regning paa Silkeborg Andels-Svineslagteri, er en af dem, som han har solgt Klageren.

De 3 første Grise blev som nævnt slagtede eller døde henholdsvis den 12. Juni og den 12. Juli, og da Klagen til Politimesteren først er indgivet den 16. August, vil Sagen for saa vidt angaar disse 3 Dyr være at afvise. *For saa vidt angaar de 2 sidste Grise har Indklagede som nævnt benægtet, at de er identiske med de af ham solgte, og det er ikke ved de førte Vidner eller paa anden Maade lykkedes Klageren at godtgøre Identiteten.* Indklagede vil derfor for saa vidt angaar disse 2 Grise være at frifinde, saaledes at han alene vil have at tilbagebetale Klageren de foran omtalte 86 Kr. 76 Øre.

Thi bestemmes:

For saa vidt angaar de 3 af Grisene afvises Sagen.

Indklagede, Gaardejer B, bør til Klageren, Proprietær A, betale 86 Kr. 76 Øre, men bør iøvrigt for Klagerens Tiltale i denne Sag fri at være. Omkostningerne for Voldgiftsretten betales af Klageren med 80 Kr. 40 Øre.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten for Husdyrsager,
Aalborg, den 11. November 1941.

Gaardejer A mod
Kreaturhandler B mod
Handelsmand C mod
Forpagter D.

Unøjagtig Aldersopgivelse for Køer[1]) — Trepattethed og Yverbetændelse — Krav om skriftligt Bevis for Alder — Afslag i Købesummen[2]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 1194

Klageren, Gaardejer A, købte den 27. August 1941 — for en samlet Købesum af 10 800 Kr. — 14 Køer af Indklagede, Kreaturhandler B. Køerne, som blev leveret den 28. s. M., havde B den 27. s. M. købt af Handelsmand C, der igen — nemlig den 12. s. M. — havde købt dem af Forpagter D, i hvis Besiddelse de forblev, indtil de afsendtes til Klageren.

---

[1]) *Om særlige Tilsikringer, derunder Aldersangivelse,* se H. H. S. 83 ff. og Kendelser i L. M. 1941 S. 708, 1217, 1268; 1942 S. 122, 685 og 686.

[2]) *Om Afslag i Købesummen* se H. H. S. 108. Se endvidere Kendelser, der har statueret Afslag i Købesummen, L. M. 1941 S. 557, 798, 870 og 1217.

I Sagen er saavel C som D blevet inddraget.

Klageren nedlægger Paastand om et Afslag i Købesummen paa 1 400 Kr. idet han anfører, dels at nogle af Køerne var yngre end de efter Aftalen med Indklagede skulde være, dels at det har vist sig, at de 3 af dem er trepattede, og at een af dem har Yverbetændelse.

Saavel Indklagede som de 2 Medinddragne paastaar sig frifundet. Indklagede hævder, at han kun har lovet, at ingen af de solgte Køer maatte være ældre end 3 Kalvs Køer, hvad de ej heller var.

Med Hensyn til de paaberaabte Fejl vil han — ligesom de Medinddragne — gøre gældende, at Fejlene kan være opstaaet efter Handelens Indgaaelse.

Af de afgivne Partsforklaringer fremgaar det, at der har været taget Forbehold m. H. t. Mælkespild forsaavidt 2 af Køerne angaar og muligvis m. H. t. et skævt Yver for den enes Vedkommende, hvorimod der ikke har været Tale om Trepattethed eller om Yverbetændelse.

Af Dyrlægens Erklæring ses følgende: Ko Nr. 95 udviste ved Undersøgelse den 8. September 1941, at venstre Bagyver var atrofisk; Kirtelen var svundet ind til en Brøkdel af den normale Størrelse. Den tilsvarende Patte fandtes mindre end højre Bagpatte. Ko Nr. 39 udviste ved samme Undersøgelse: højre Bagkirtel er atrofisk, svundet ind til ca. 1/4 af normal Størrelse. Patten er ligeledes betydelig mindre end den tilsvarende venstre. Ko Nr. 96, undersøgt 26. September 1941: venstre Bagyver fandtes kendelig mindre end det tilsvarende højre. Sekretet var sparsomt og indeholdt gullige, ostede Klumper. Ko Nr. 80, undersøgt 8. September 1941: Koen var lidende af Yverbetændelse af ældre Oprindelse.

Herefter maa Retten betragte det som aldeles utvivlsomt, at de 3 Køers Trepattethed har været tilstede, allerede før Forpagter D solgte dem. I denne Anledning vil der være at tilkende Klageren et Afslag paa 600 Kr. Det findes derhos sandsynligt, at ogsaa Yverbetændelsen er af ældre Dato; men under Hensyn til, at dette ikke med fuldkommen Sikkerhed lader sig oplyse, skønnes Tabet herved — der ansættes til 300 Kr. — at burde fordeles paa de 3 Sælgere. Det samme gælder Sagens Omkostninger, der sættes til 99 Kr.

Retten finder derimod ikke, at der kan tillægges Klageren noget Afslag i *Anledning af Køernes Alder, under Hensyn til at han ikke har sikret sig skriftligt Bevis for, at B har givet ham noget Tilsagn i saa Henseende, hvortil kommer, at Klageren ved at lade sig Kontrolbøgerne forevise selv kunde have forvisset sig om deres Alder og Kælvninger.*

Thi bestemmes:

Til Klageren, Gaardejer A, udreder Indklagede, Kreaturhandler B, 900 Kr. og i Omkostninger 99 Kr. Af dette Beløb bør Handelsmand C godtgøre ham 866 Kr., hvorhos Forpagter D bør godtgøre C 733 Kr.

Sagens Omkostninger iøvrigt ophæves.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Roskilde, den 19. November 1941.

Mejeriejer A mod Sognefoged B.

Hest, der snubler — Sælgerens Oplysningspligt, hvor Fejlens Synlighed er tvivlsom[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 1215

Klageren, Mejeriejer A, købte den 17. September d. A. en 4 Aar gl. belgisk Hoppe af Indklagede, Sognefoged B, for 2 000 Kr.

Klageren paastaar Handelen ophævet, subsidiært sig tilkendt en passende Erstatning, idet han anfører, at det har vist sig, at Hoppen er tilbøjelig til at snuble. I en af ham fremlagt Dyrlægeerklæring, afgivet efter Undersøgelse den 26. September d. A., udtales herom:

»Paa begge Forknæ var Haarene i en 6—7 cm bred og 2—3 cm høj Stribe slidt af som typisk for kronemærkede Heste, og at føle paa var Huden paa de to Pletter besat med smaa skorpedækkede Saar, saaledes at det var uomtvisteligt, at Hesten for nogle Dage siden har været snublet. Det er en meget væsentlig Fejl ved en saadan Hest, at den har Anlæg for at falde, og da der ifl. Køberens Oplysning ikke var særligt at bemærke ved Handelens Indgaaelse, er det ogsaa en skjult Fejl.«

Indklagede har paastaaet sig frifundet. Han erkender, at Hoppen nogle Gange er snublet, og at dette ogsaa skete, da han den 18. September d. A. kørende paa Cykle trak den fra Slangerup til Herstedvester, hvor den skulde leveres til Klagerens Fader. Imidlertid gør han gældende, at Fejlen har været aabenbar for Klageren ved Handelen, idet Hoppen paa begge Forknæene havde Mærker, bare Pletter, som viste, at den havde snublet.

Klageren har hertil forklaret, at da han, inden der blev handlet, saa paa Hoppen, hvilket skete ude i en Mose ved Maaløv, hvor den havde været i Brug, lagde han ikke Mærke til bare Pletter paa dens Forknæ. En Kommissionær, der var sammen med Klageren ved denne Lejlighed, har som Vidne forklaret, at Mærkerne ikke var saaledes synlige, at man saa dem tydeligt, og at hverken han eller Klageren fik Øje paa dem. Indklagede var ikke tilstede ved denne Besigtigelse.

Af Indklagede er under Sagen fremstillet to Vidner, der i Sommer har arbejdet i nævnte Mose. Det ene forklarer, at Hoppen havde en bar Plet i hvert Fald paa højre Forben, den anden, at den paa begge Forknæ havde bare Pletter af Størrelse som en Toøre eller en Femøre.

Endnu skal bemærkes, at ifølge det oplyste er den Gaardejer, der paa Klagerens Vegne modtog Hoppen, svagsynet. —

Retten maa skønne, at det havde været stemmende med god og reel Handelsskik, om Indklagede over for Klageren ved Handelens Indgaaelse og i hvert Fald over for Gaardejeren ved Hoppens Levering, havde gjort opmærksom paa dens, ham bekendte, Anlæg for at snuble, i Stedet for at slaa sig til Ro med, at det var Klagerens Sag at udfinde dette ved at drage Slutninger fra Mærkerne paa Forknæene, hvilke

[1]) Se H. II. S. 62.

Mærker jo ogsaa kunde tænkes at være fremkommet paa anden Maade. Da den omhandlede Fejl maa betegnes som langtfra uvæsentlig, vil der være at give Klageren Medhold i, at Handelen bør ophæves, hvorved bemærkes, at Indklagede udtrykkelig har bemærket, at han, saafremt han ikke frifindes, foretrækker at Sagen afgøres efter Klagerens principale Paastand fremfor efter den subsidiære.

Indklagede vil saaledes være at dømme til, mod at Hoppen stilles til hans Disposition, at betale Klageren 2 000 Kr. Derhos bør Indklagede godtgøre Klageren Sagens Omkostninger med 91 Kr. 20 Øre.

Thi bestemmes:

Indklagede, Sognefoged B, bør til Klageren, Mejeribestyrer A, betale 2 000 Kr., mod at den omhandlede Hoppe stilles til hans Disposition.

Indklagede tilsvarer derhos i Sagsomkostninger Klageren 91 Kr. 20 Øre.

Denne Kendelse kan tvangsfuldbyrdes 3 Uger efter lovlig Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Aalborg, den 4. Oktober 1941.

Vognmand A mod Hestehandler B mod Kreaturhandler C mod Gaardejer D.

Tandfejl — Foderpenge — Identitet[1]) — fejlagtig Aldersopgivelse[2]) — solidarisk Ansvar — Afslag i Købesummen[3]) — Retsforholdet[4]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 1217

Klageren Vognmand A købte den 1. Juli 1941 af Hestehandler B en jysk Vallak for en Købesum af 1 550 Kr. Ved Salget omtalte B, at Hesten havde nogle Tandfliser, som let kunde fjernes. Hesten var efter B's Opgivelse 8 Aar gl. Allerede den 3. s. M. blev det konstateret, at Hesten havde en raadden Kindtand og manglede Ædelyst. Herom foreligger der Dyrlægeattest af 29. Juli 1941.

Den 1. August 1941 blev Hesten alvorlig syg og døde samme Dag. Fra samme Dyrlæge er der derefter afgivet Attest af 5. s. M., ifølge hvilken der den 12. Juli 1941 ved Undersøgelse gennem Endetarmen konstateredes en stor og meget fast Blindtarmsforstoppelse. Dyrlægens Konklusion er den, at Hestens Død skyldes Blindtarmsforstoppelse, som har haft sin Oprindelse i Tiden forud for Vognmand A's Køb af den. Dette har Dyrlægen fastholdt, efter at Voldgiftsretten har spurgt, om ikke Forstoppelsen kunde skyldes Kostforandringen.

---

[1]) *Om Afgørelse af Identitetsspørgsmaal* se H. H. S. 101, jfr. Kendelser i L. M. 1941 S. 823, 1193, 1217 og 1942 S. 942, men dog i modsat Retning L. M. 1941 S. 1149.

[2]) *Om særlige Tilsikringer, derunder Aldersangivelser,* se H. H. S. 83 ff. og Kendelser i L. M. 1941 S. 708, 1194, 1268; 1942 S. 122, 685 og 686.

[3]) *Om Afslag i Købesummen* se H. H. S. 108. Se endvidere Kendelser i L. M. 1941, der har statueret Afslag i Købesummen S. 557, 798, 870 og 1194.

[4]) *Om Afgørelse af de enkelte Retsforhold i H. t. V. L.'s § 5, Stk. 1,* se H. H. S. 176 ff.

Hesten var ca. 2 Dage før Salget til A købt af B. Sælgeren var Kreaturhandler C, der hævder, at han solgte Hesten som en Hest med Tandfejl uden at nævne dens Alder.

C havde umiddelbart i Forvejen købt Hesten af Gaardbestyrer D, der oplyste, at den var 15 Aar og havde Tandfejl. Han fik 1 000 Kr. for Hesten, og C solgte den til B for 1 350 Kr.

De nævnte Personer er inddraget i Sagen og nedlægger alle Paastand om Frifindelse.

A paastaar sig tilkendt Købesummen 1 550 Kr. ÷ Restskylden 250 Kr. = 1 300 Kr. ÷ Kadaverets Værdi 100 Kr., altsaa 1 200 Kr., hvortil kommer *Foderpenge à 6,50 Kr. pr. Dag i en Maaned.*

C begrunder specielt sin Frifindelsespaastand paa, at han *ikke har været tilkaldt i Anledning af Obduktionen, og at det overhovedet ikke er bevist, at den afdøde Hest er identisk med den af ham til B solgte.* I saa Henseende skønner Retten dog, at det efter de af Parterne afgivne Beskrivelser af Hesten med tilstrækkelig Sikkerhed er oplyst, at Identiteten er til Stede.

Derimod finder Retten det ikke tilstrækkelig godtgjort, at Blindtarmsforstoppelsen var til Stede, da A købte Hesten. I saa Henseende lægger Retten særlig Vægt paa, at Dyrlægen i sin Erklæring af 29. Juli 1941 slet ikke omtaler denne Forstoppelse.

Ved Sagens Afgørelse finder Retten, at der bør ydes Klageren et Afslag i Købesummen, dels fordi Tandfejlen var alvorligere end opgivet, dels — og navnlig — fordi Hesten var betydelig ældre end den efter Opgivelsen skulde være. Dette Afslag findes i lige Grad at burde bæres af B og C, for B's Vedkommende, fordi han har reduceret Tandfejlen og antagelig har været nogenlunde klar over Hestens Alder, og for C's Vedkommende, fordi han ikke ved Salget til B har opgivet Hestens Alder. Afslaget vil kunne sættes til 550 Kr.

Der findes derhos at burde tilkendes Klageren i Foderpenge 100 Kr. og som Omkostninger (derunder Dyrlægeudgifter) 120 Kr. Ogsaa disse Udgifter findes at burde fordeles, saaledes at C — under Hensyn til hans større Fortjeneste — betaler 185 Kr. og B 35 Kr.

Thi bestemmes:

Indklagede Hestehandler B bør til Klageren Vognmand A betale 275 Kr. og som Omkostninger 35 Kr.

Indklagede Kreaturhandler C bør til Klageren betale 275 Kr. og som Omkostninger og Foderpenge 185 Kr.

Om fornødent paalægges der disse to Indklagede solidarisk Ansvar.

Indklagede Bestyrer D frifindes.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes 3 Uger efter dens lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Ilusdyrsager,
Odense, den 15. November 1941.

Gaardejer A.
Kreaturhandler B.
Kreaturhandler C.

Mund- og Klovesyge — De yderste Frister i V. L. § 6, Stk. 1, overskredet[1]) — Erstatning for Skade ved Smitte paaført Besætninger af det syge Dyr er ikke under Voldgiftsrettens Kompetence[2]).

Kendelse:

Den 18. April 1941 købte Klageren Gaardejer A paa Aalborg Kvægtorv af Indklagede Kreaturhandler B 4 røde Kælvekvier af fynsk Race for en samlet Købesum af 3 300 Kr. Kvierne blev leveret den 19. April 1941. Den 22. April 1941 kælvede den ene af Kvierne, og da Kalven ikke laa rigtigt, tilkaldte Klageren Dyrlæge. Samme Nat opdagede Klagerens Karl nogle Vabler paa Kviens Patter. Natten mellem den 25. og 26. April kælvede den næste Kvie. Den 26. April blev Klageren ringet op af Politiet, som meddelte, at der var konstateret Mund- og Klovesyge i det Hold Kvier, af hvilke Klageren havde købt, og samme Dag kom Politiet og en Dyrlæge tilstede og konstaterede, at alle 4 Kvier var angrebne af Mund- og Klovesyge.

Trykt i L. M. 1941 Side 1246

Dyrlægen har afgivet en Erklæring af 13. Maj 1941, der konkluderer i, at Dyrene har været smittede med Mund- og Klovesygesmitstoffet forud for Handelens Afslutning.

Den Kvie, der kælvede Natten mellem den 25. og 26. April, og som havde Øremærke 9811, døde den 8. Maj 1941 og blev obduceret af Dyrlægen den 13. s. M. Dyrlægens Obductionserklæring af samme Dag konkluderer i, at Kvien er død af Mund- og Klovesyge og de sig hertil sluttende Komplikationer (raadagtig Lungebetændelse og Børbetændelse). Alle 4 Kvier har kælvet. Den første Kalv blev som ovenfor nævnt født den 22. April 1941, den var dødfødt. Den anden Kalv blev født den 26. April 1941 og døde paa Tredjedagen efter.

Dyrlægen udtaler i Erklæring af 23. Juni 1941 om den første Kalv, at den var dødfødt mulig paa Grund af Klovesyge hos Moderen, der ved Konstateringen af Mund- og Klovesyge var paa et længere fremskredet Stadium i Sygdommen end de øvrige. Hos den anden Kalv iagttog Klageren, hans Kone og Karl talrige Blærer i Munden, og Kalven viste ingen Symptomer paa anden Sygdom.

»For denne Kalvs Vedkommende er der saaledes en til Vished grænsende Sandsynlighed for, at den er død af Mund- og Klovesyge«.

De to sidste Kalve er efter Klagerens Forklaring døde ca. 1 Uge efter Kælvningen. Af Kalvene var de 3 Tyrekalve og 1 Kviekalv.

Under nærværende Sag paastaar Klageren, hvem der er meddelt Bevilling til fri Proces, sig principalt tilkendt 1 705 Kr. hos Indklagede, nemlig Erstatning for den døde Kvie 825 Kr., Erstatning for de

---

[1]) *Om 8 Ugers Fristens Forlængelse i V. L.'s § 6, Stk. 1,* se H. H. S. 225.

[2]) Jfr. Kommissionsbetænkningen S. 34, U. f. R. 1928 S. 949, 1930 S. 263, L. M. 1941 S. 1313 og H. H. S. 103, der slutter sig til den her angivne Hovedregel, men dog udtaler, at det maaske af praktiske Grunde kan forsvares at gøre Undtagelse med Henblik paa Tilfælde, hvor den af Dyret voldte Skade er af ringe Omfang og staar i nært accessorisk Forhold til den under Voldgiftsrettens Paakendelse hørende Fejl ved Dyret, jfr. saaledes L. M. 1942 S. 148, hvor Voldgiftsretten var kompetent.

4 døde Kalve à 70 Kr., ialt 280 Kr., og Afslag i den paa de 3 overlevende Kvier faldende Købesum paa ialt 600 Kr., idet han i sidstnævnte Henseende anfører, at den ene af Kvierne malker 8 kg daglig og de 2 andre hver 10 kg daglig, og at de alle i nogen Grad har tabt Huldet, navnlig den ene. Dyrlægen udtaler i saa Henseende som Vidne, at Kvierne alle 3 har tabt Huldet, at de næppe vil faa varig Men af Sygdommen, men at de indtil næste Kælvning vil give mindre Mælk end sædvanlig.

Subsidiært paastaar Klageren sig tilkendt i Erstatning 1 565 Kr., nemlig Erstatning for Kvierne som ovenfor nævnt og for de to først døde Kalve 140 Kr.

Indklagede B erkender at have solgt de 4 Kvier til Klageren saaledes som af denne anført. Han hævder, at han var i fuldkommen god Tro og ikke kunde vide noget som helst om Mund- og Klovesyge i Forbindelse med Kvierne. Han nægter at have nogen Erstatningspligt og paastaar sig derfor principalt frifunden, subsidiært paastaar han Erstatningen for de døde Kalve og Afslaget i Købesummen for de overlevende 3 Kvier betydeligt nedsat.

Han forklarer, at han 1 Uges Tid før den 18. April havde opkøbt en 14—15 røde Kælvekvier forskellige Steder paa Fyn, herunder den 12. April 6 røde Kælvekvier hos Indklagede Kreaturhandler C. Disse 6 Kvier afhentedes samme Dag af en Tredjemand i Allested, som opstaldede de 4 hos sig selv og de 2 i Fangel Kro. De 4 blev den 16. April kørt i Bil til Højby St. og indladet i Jernbanevogn sammen med de ca. 10 andre opkøbte og sendt til Aalborg Marked, hvortil de ankom Torsdag den 17. April. De er paa Markedet blevet undersøgt af Kredsdyrlægen i Aalborg. Af denne Jernbanevognladning solgte B 4 røde Kælvekvier til Klageren, og af de 4 stammede 2 (Øremærke 2 og 56) fra Købet hos C, medens en: Øremærke 9811 var købt af en Mand i Hjallese, og en: Øremærke 7429 af fornævnte Tredjemand i Allested.

Under Henvisning til, at der den 17. April er konstateret Mund- og Klovesyge i C's Besætning, paastaar Indklagede B for det Tilfælde, at han maatte blive tilpligtet at udrede nogen Erstatning til Klageren, at Indklagede C tilpligtes at refundere ham det, som han maa udrede.

Indklagede C paastaar sig frifunden. Han forklarer, at han, da han den 12. April 1941 solgte 6 Kvier til Indklagede B, var i fuldstændig god Tro med Hensyn til disses Sundhedstilstand. Onsdag den 16. April 1941 blev en Ko i hans Besætning syg. Han tilkaldte en Dyrlæge i Højby, der mente, at det drejede sig om en Roeforgiftning. Dyrlægen kom igen den næste Dag den 17. April og konstaterede da Mund- og Klovesyge i Besætningen, der paa det Tidspunkt omfattede ca. 80 Kreaturer. Hans Besætning har ikke lidt noget ved Sygdommen. De 6 Kvier var nogenlunde lige gode. Han solgte den 12. April 1941 9 andre Kvier til en Gaardejer i Vestjylland, og der har ikke været nogen Klage i Anledning af den Handel.

Dyrlægen i Højby forklarer som Vidne, at han blev tilkaldt til C den 16. April 1941 i Anledning af, at nogle Dyr i C's Besætning manglede Ædelyst. Han foretog Undersøgelse med Mistanke om Mund- og Klovesyge for Øje, men kunde ikke konstatere Symptomer

herpaa. Han kom igen den 17. April 1941 og konstaterede da Mund- og Klovesyge i Besætningen. Han siger, at Inkubationstiden ved Mund- og Klovesyge ved naturlig Smitte almindeligvis er ganske kort, 3—5 Dage, sjældnere et Par Dage længere. At Inkubationstiden skulde være 14 Dage turde efter Vidnets Mening anses for meget tvivlsomt og er vist ikke tidligere konstateret med Sikkerhed. Han anser det ikke for sandsynligt, at der har været Smitte i C's Besætning den 12. April 1941. Han undersøgte den 16. April 1941 kun de mistænkelige Dyr, en 3—5 Stykker Køer, det var vistnok ikke Kvier, han har ikke haft Kendskab til, at C havde Kvier staaende hos Tredjemand, og har ikke undersøgt disse Dyr.

B har oplyst, at der ikke var Mund- og Klovesyge hos Manden i Allested, da Kvierne stod der.

Sagen har været forelagt for det veterinære Sundhedsraad, der i en Skrivelse af 13. Oktober 1941 udtaler:

»Ved med Skrivelse af 2. Oktober d. A. at tilstille Raadet hoslagt tilbageføIgende Udskrift med Bilag af det i Husdyrvoldgiftssagen: A ctr. Kreaturhandler B og Kreaturhandler C, hidtil passerede, har Hr. Dommeren anmodet Raadet om at besvare de i Bilag 19 og 20 fremsatte Spørgsmaal.

En Sagfører i Odense fremsætter i Bilag 19 følgende Spørgsmaal:

1. Maa det paa Basis af en Dyrlæge i Suldrups Erklæringer af 13. Maj 1941 og 23. Juni 1941, hans dertil sig sluttende Vidneforklaring og det iøvrigt ved Parts- og Vidneforklaringer oplyste anses for sikkert eller dog overvejende sandsynligt,
   a. *at* de 4 Kvier, som A den 18. April 1941 købte og den 19. April 1941 fik leveret af Kreaturhandler B, paa Købets Tid var inficeret med Mund- og Klovesyge?
   b. *at* den ene af Kvierne er død af Mund- og Klovesyge, som den var inficeret med paa Købets Tid?
   c. *at* de 4 Kalve, som Kvierne fødte kort efter Købet (specielt de 2 først døde), er døde af samme Sygdom?

En Landsretssagfører i Odense har i Skrivelse af 1. ds. (Sagens Bilag 20) ved at oplyse, at der af Kreaturhandler C's Besætning blev solgt en Kvie den 12. April 1941, der blev videresolgt over Aalborg Kvægtorv, hvor det den 26. s. M. blev konstateret, at den var lidende af Mund- og Klovesyge, forespurgt:

2. hvorvidt det er sandsynligt, at denne Kvie har været inficeret af Smitten paa Salgets Tid?

idet Landsretssagføreren endvidere oplyser, at der i Kreaturhandler C's Besætning blev konstateret Mund- og Klovesyge den 17. April 1941, og at den ommeldte Kvie den 12. April og indtil Afsendelsen til Jylland har været opstaldet hos en Handelsmand i Allested, hvis Besætning ikke blev inficeret.

Raadet skal svare:

ad 1. a. Ja, selv om maaske ikke alle 4 Kvier var inficerede paa Købets Tid.

ad 1. b. Ja.

ad 1. c. Ja.

ad 2. Ja, men Forholdet kan dog ogsaa være det, at en anden af de 4 Kvier, der fjernedes fra C's Besætning den 12. April 1941, var smittefarlig og smittede omhandlede Kvie under Transporten fra Frydenlund via Allested til Aalborg.«

Der er af C fremlagt et Indberetningsskema, udvisende hvilke Oplysninger Dyrlægen skal afgive til Politiet, naar Mund- og Klovesyge er konstateret, og henvist til, at der i dette Skema, Afsnit 5, staar anført følgende:

I Løbet af de sidste 8 Dage har der ..... forud for Sygdommens Opstaaen fundet Indkøb Sted af klovbærende Dyr fra .....

Uanset hvad der under Sagen er fremkommet angaaende den sandsynlige Varighed af Inkubationstiden for Mund- og Klovesyge finder Voldgiftsretten at maatte henholde sig til de af det veterinære Sundhedsraad afgivne Udtalelser, hvorefter det maa anses for overvejende sandsynligt, *at* de 4 af Klageren købte Kvier paa Købets Tid var inficerede med Mund- og Klovesyge, *at* den Kvie, der døde, er død af Mund- og Klovesyge, som den var inficeret med paa Købets Tid, og at de 4 Kalve er døde af samme Sygdom.

For saa vidt angaar Forholdet mellem Klageren og Indklagede B maa Voldgiftsretten herefter anse det for efter Omstændighederne tilstrækkelig godtgjort, at de 4 solgte Kvier ved Handelens Indgaaelse har været behæftede med den Mangel at være smittede med Mund- og Klovesyge, og Indklagede B maa som Følge deraf yde Erstatning dels for den Kvie, der er død af Sygdommen, med Købesummen 825 Kr., dels for de døde Kalve med et Beløb, der passende findes at kunne ansættes til ialt 125 Kr., beregnet efter 25 Kr. for 1 Tyrekalv og 50 Kr. for en Kviekalv, og endelig for Forringelse af de 3 Kvier, der blev syge, men overstod Sygdommen; — denne Forringelse findes — med Bemærkning, at den paastaaede Formindskelse af Mælkeydelse i hvert Fald tildels maa anses for at være en naturlig Følge af Kælvningen — passende at kunne ansættes til 50 Kr. pr. Kvie, altsaa ialt 150 Kr., saaledes at der ialt vil være at tilkende Klageren i Erstatning hos Indklagede B 1 100 Kr.

Hvad angaar Forholdet mellem Indklagede B og Indklagede C bemærkes, at kun to af de under Sagen omhandlede 4 Kvier er solgte til Indklagede B af Indklagede C. For saa vidt Indklagede B her under Sagen har paastaaet Refusion af Indklagede C ikke alene af, hvad han maatte blive tilpligtet at udrede i Erstatning vedrørende disse to Kvier, men ogsaa, hvad han derudover tilpligtes at udrede, drejer Striden sig for de sidstnævnte Beløbs Vedkommende, altsaa Erstatningen for den døde Kvie, der ikke hidrørte fra C, for de to sidste Kalve af de to ikke fra C hidrørende Kvier og for Forringelse af den syge Kvie, der ikke hidrørte fra C, ikke om en Erstatning for Mangler ved Dyr, som de paagældende Parter har handlet om, men derimod om, hvorvidt der tilkommer Indklagede B Erstatning hos Indklagede C for Tab tilføjet Indklagede B, ved at 2 Kvier, som han har købt af Tredjemand, muligvis er blevne smittede med Mund- og Klovesyge af nogle Kvier, som Indklagede B har købt af Indklagede C.

Dette sidste Spørgsmaal findes at ligge udenfor Voldgiftsrettens Kompetence, og Sagen vil for saa vidt være at afvise.

Tilbage bliver Spørgsmaalet om Indklagede B's Krav paa Refusion af den Erstatning, han ifølge foranstaaende skal yde Klageren vedrørende de to Kvier, som Indklagede B har købt af Indklagede C. I saa Henseende henvises for det første til det veterinære Sundhedsraads foran citerede Svar ad Spørgsmaal 2, hvorefter Raadet med et vist Forbehold anser det for sandsynligt, at den døde Kvie — der ikke stammede fra C — har været inficeret af Smitten allerede den 12. April 1941, da Handelen mellem B og C fandt Sted.

Med Hensyn til denne Besvarelse bemærkes, at det paagældende af C's Sagfører stillede Spørgsmaal 2 fejlagtig forudsætter, at kun een af de 4 Kvier hidrørte fra C. Det rette Forhold er som foran anført, at 2 af de fire Kvier hidrørte fra C, og Raadets Svar maa formentlig iøvrigt forstaas saaledes, at der er en tilsvarende Sandsynlighed for Smittens Tilstedeværelse den 12. April 1941 med Hensyn til alle de tre andre under Sagen omhandlede Kvier. Naar Besvarelsen derhos ses i Forbindelse med de foran anførte Oplysninger om den hos C den 16. April 1941 foretagne Dyrlægeundersøgelse og den 17. April foretagne Konstatering af Mund- og Klovesyge, finder Voldgiftsretten det ikke betænkeligt at statuere, at Sygdommen har været tilstede hos de to her omhandlede Kvier, da Handelen mellem B og C fandt Sted.

Som Følge heraf vil Indklagede C have at udrede til Indklagede B for Forringelse af de 2 Kvier 100 Kr. og for de to døde Kalve 50 Kr., hvorved bemærkes, at det ikke er oplyst, hvilken Kvie der fødte Kviekalven.

Sagens Omkostninger opgøres saaledes:

a.	Voldgiftens Udgifter til Forlig, 3 Retsmøder, Befordring og Porto		Kr. 122,00
b.	Udgift til Dyrlæge og det veterinære Sundhedsraad		» 45,00
c.	Sagførerudgifter:		
	1. Til Salær og Udlæg til den ved Retten i Løgstør beskikkede Sagfører	Kr. 52,00	
	2. I Salær tillægges der den ved Retten her beskikkede Sagfører og for Udlæg	Kr. 120,00 » 16,55	
		» 136,55	» 188,55
		Ialt Udgifter....	Kr. 355,55

Disse Udgifter vil Indklagede B have at godtgøre Klageren A, medens Indklagede C af Udgifterne vil have at refundere Indklagede B et Beløb af 150 Kr.

Det bemærkes sluttelig, at den i Lov Nr. 84 af 15. Marts 1939 § 6 Stk. 2 fastsatte yderste Frist for Afsigelse af Kendelse paa Grundlag af Sagens særlig indviklede Karakter har maattet overskrides, at Parterne er gjort opmærksomme paa Lovens Bestemmelser om Retsvirkningerne heraf, og at Parterne desuagtet har begæret Kendelse afsagt og for deres Vedkommende frafaldet at gøre disse Retsvirkninger gældende.

Thi bestemmes:

Indklagede Kreaturhandler B bør til Klageren Gaardejer A betale 1 100 Kr. samt Sagens Omkostninger med 355 Kr.

Indklagede Kreaturhandler C bør betale til Indklagede B 150 Kr. samt af Sagens Omkostninger refundere ham et Beløb af 150 Kr.

Den af Indklagede B nedlagte Erstatningspaastand vedrørende 2 andetsteds indkøbte Kvier afvises.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Aalborg, den 16. August 1941.

Bestyrer A mod Hestehandler B mod Gaardejerne C og D.

Byttehandel — Ingen Besigtigelse ved Købet[1]) — Slap Blindtarm — Urigtig Aldersopgivelse[2]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 1268

Mellem Klageren Bestyrer A og Indklagede Hestehandler B, blev der den 12. Juni 1941 indgaaet en Byttehandel, saaledes at A leverede en brun Oldenborgerhoppe, en skimlet 4 Aars Vallak og en 2 Aars Plag, hvis Værdi han sætter til henholdsvis 1 700 Kr., 2 000 Kr. og 1 750 Kr. Disse 3 Heste var til Stede og blev besigtigede af B.

Denne paatog sig at levere en Hoppe, ca. 8 à 10 Aar gl., en brun 4 Aars Vallak og en 7 Aars Vallak, hvis Værdi tilsammen skulde svare til de 3 forannævnte Heste. De var ikke til Stede under Handelen og kunde saaledes ikke besigtiges.

Da de blev leverede, viste det sig, at Hoppen var 15 à 18 Aar gammel. Den blev syg den 12. Juli 1941 og døde den 3. August s. A. som Følge af Blindtarmsforstoppelse. Efter Dyrlægeattesten skyldes denne Forstoppelse, at Blindtarmen havde mangelfuld Funktionsevne.

Den 4 Aars Vallak led af Knæledsbetændelse i begge, især i venstre, Bagben, og den 7 Aars Vallak — der forøvrigt viste sig at være 12 à 14 Aar gl. — led af forbenede Dragtbruske i saa høj Grad, at det efter Dyrlægens Udsagn er Dyrplageri at bruge den.

Klageren, der ansætter de 2 Vallakkers Værdi til ialt 1 000 Kr., og som ved Destruktionen har faaet 90 Kr. for den døde Hoppe, nedlægger Paastand om en Erstatning paa 4300 Kr.

Indklagede paastaar sig frifundet, idet han hævder, at han har solgt Hestene uden Garanti. Han bestrider, at de af Klageren leverede Heste har den af ham opgivne Værdi.

B har købt Hoppen af Gaardejer D for 1 350 Kr. og den 4 Aars Vallak af Gaardejer C for 1 500 Kr. Disse to er begæret inddraget i Sagen.

Den 4 Aars Vallak har B senere forsøgt at sælge til D, men denne vilde ikke købe den, da det viste sig, at den var halt.

---

[1]) *Om Køb uden Besigtigelse* se H. H. S. 64.

[2]) *Om særlige Tilsikringer, derunder Aldersopgivelse*, se H. H. S. 83 ff. og Kendelser i L. M. 1941 S. 708, 1194, 1217; 1942 S. 122, 685 og 686.

Iøvrigt har B forklaret, at han har sagt, at Hoppen var ca. 8 à 10 Aar — en god og reel Hoppe, til hvilken der muligvis kunde fremskaffes Stamtavle.

Om den ene Vallak har han sagt, at der var lidt i Vejen med det ene Bagben, og om den anden, at den var lam baade for og bag.

Herefter skønner Retten, at B — bortset fra de af ham muligvis tagne Forbehold — har solgt Hestene med sædvanlig Garanti.

Ved Sagens Afgørelse gaar Retten ud fra, at de 2 Hopper i Værdi nogenlunde har svaret til hinanden. Spørgsmaalet bliver herefter, hvem der skal bære Tabet ved den ene Hoppes Død. Da Hoppen efter det oplyste døde, fordi Blindtarmen var for slap, og da B overfor A har udtalt sig urigtigt om dens Alder, findes han delvis at burde bære Tabet, idet A muligvis ikke vilde have købt Hoppen, hvis han havde kendt dens Alder. Herefter findes B's Andel i Tabet at kunne sættes til 500 Kr.

Hvad de to 4 Aars Vallakker angaar finder Retten efter Omstændighederne ikke tilstrækkelig Anledning til at paalægge B noget Erstatningsansvar specielt under Hensyn til, at *A har handlet ubetænksomt ved at indlade sig paa Byttehandelen uden Adgang til Besigtigelse* og til, at den af A leverede Vallak ikke var reel.

Med Hensyn til den 2 Aars Plag har B bortbyttet denne for en Plag. Da den af ham leverede Vallak efter Dyrlægeattesten overhovedet er uanvendelig, skønnes B — stadig under Hensyn til, at A efter sin letsindige Adfærd ikke bør have fuld Erstatning — at burde udrede en Erstatning paa 400 Kr.

Efter det oplyste skønnes der ikke at være Grundlag for at rejse Krav mod C og D. Med Hensyn til Sagens Omkostninger vil der være at forholde som nedenfor bestemt.

Thi bestemmes:

De Indklagede Gaardejerne C og D frifindes.

Hestehandler B bør til Klageren Bestyrer A betale 900 Kr. i Erstatning og som Omkostninger 30 Kr. til C. Sagens Omkostninger iøvrigt ophæves.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes 3 Uger efter dens lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Aalborg, den 29. November 1941.

Vognmand A mod Hestehandler B mod Hestehandler C mod Gaardejer D.

Blindtarmsforstoppelse — Kostforandring — Beviset vanskeliggjort ved Undladelse af at hente Dyrlæge[1]).

Kendelse:

Den 23. September 1941 tilbyttede Klageren Vognmand A sig hos Indklagede Hestehandler B en 3½ Aar gammel jysk Vallak, der straks

Trykt i L. M. 1941 Side 1270

[1]) *Om Beviset for Mangelens Eksistens før Farens Overgang* se H. H. S. 52 samt Kendelser i L. M. 1941 S. 894 og 1016.

ved Ankomsten viste sig at have Diarrhoe og ringe Ædelyst. Klageren lod den derfor fodre med Hø og Klid, hvorefter den gik livligt og godt for Vogn; men da den stadig ingen Appetit havde, blev der tilkaldt Dyrlæge den 6. Oktober 1941.

Dyrlægen undersøgte Hesten, men kunde ikke konstatere andre Svagheder end Diarrhoe. Den paabegyndte Behandling med Hø og Klid blev derfor fortsat, men allerede den 11. s. M. døde Hesten. Ved Obduktionen viste det sig, at Hesten havde en Blindtarmsforstoppelse af usædvanlig stort Omfang.

Klageren forlanger derfor i Erstatning 2200 Kr. med Fradrag af Destruktionsprovenuet 130 Kr.

Indklagede Hestehandler B paastaar sig frifundet under Henvisning til, at han kun har haft Hesten een Dag. Han erkender, at den havde Diarrhoe ved Afleveringen til Klageren.

Han har begæret inddraget sin Sælger Hestehandler C, der har ejet Hesten i 11 Dage (i hvilken Tid den gik paa Græs), og denne har bebegæret inddraget sin Sælger Gaardejer D, der har ejet Hesten i 3 Aar.

Baade C og D benægter, at Hesten har vist Sygdomstegn i deres Besiddelsestid, og nedlægger derfor Paastand om Frifindelse.

Som Vidne har den Dyrlæge, der behandlede Hesten fra den 6. til 11. Oktober 1941, udtalt, at Blindtarmsforstoppelsen skyldes Kostforandring, men at det ikke med Sikkerhed kan siges, hvornaar den er opstaaet.

Ved Sagens Afgørelse vil Retten betragte det som overvejende sandsynligt, at Hestens Blindtarmsforstoppelse hidrører fra den Forandring, der indtraadte efter Afleveringen til Klageren, altsaa Forandringen fra Markfoder til Staldfoder.

Da Retten derhos ikke skønner, at der kan lægges særlig Vægt paa den Omstændighed, at Hesten havde Diarrhoe ved Afleveringen (hvad der vil kunne hidrøre fra, at den efter Salget fra D til C har faaet mere Græs end forhen), og da dertil kommer, at der under Hensyn til, at det drejede sig om en nyerhvervet Hest, havde været Anledning for Klageren til at sende Bud efter Dyrlæge noget før, skønnes det, at de Indklagede bør frifindes. Det fremhæves herved, at Blindtarmens Indhold ved Obduktionen viste sig at bestaa af Straafoder (Hø eller Hakkelse). Der var saaledes ikke Græs og ej heller Sand.

Sagens Omkostninger ophæves.

T h i b e s t e m m e s :

Indklagede Hestehandler B bør for Tiltale af Klageren Vognmand A i denne Sag fri at være. Ligeledes frifindes Hestehandler C og Gaardejer D for den rejste Tiltale.

Sagens Omkostninger ophæves.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager,
Assens, den 4. September 1941

Hestehandler A mod
Slagter B.

Lungehindebetændelse hos en Hest — Købelovens § 17, Stk. 1 — Risikoen for Genstandens Forringelse til Levering er sket[1]). — Sygdom begyndt at spire[2]) — Bevis for Forbehold mod Ansvar[3]).

Kendelse:

Under denne for den i Medfør af Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr for Voldgiftsretten for Retskreds Nr. 42 behandlede Sag har Hestehandler A oplyst, at han den 18. April d. A. modtog en Hest fra Slagter B, og at han den 21. s. M. købte Hesten som reel i enhver Henseende, men at Hesten et Par Dage senere blev syg, og at den døde den 14. Maj d. A., efter hvad der fremgaar af en af en Dyrlæge, der tilsaa Hesten under dennes Sygdom, under 15. Maj d. A. udstedt under Sagen fremlagt Dyrlægeattest som en Følge af Lungehindebetændelse, i hvilken Anledning Hestehandler A nu kræver, at Slagter B tilpligtes at tilbagebetale ham Købesummen, stor 975 Kr., med Tillæg af Foderpenge for 14 Dage à 3 Kr. pr. Dag eller 42 Kr. samt med yderligere Tillæg af Dyrlægeattest 18 Kr., eller ialt til Betaling af 1 035 Kr.

Trykt i L. M. 1941 Side 1290

Slagter B har erkendt, at han har solgt Hesten paa de anførte Vilkaar, men har paastaaet, at Hesten intet fejlede, da Handelen blev afsluttet den 21. April d. A., at Hesten maa være bleven smittet hos Sagsøgeren, hvorfor han har paastaaet sig frifunden.

For det Tilfælde at han dømmes, har han ønsket sin Sælger, Gaardejer C, medinddraget i Sagen. Han har herom forklaret, at han købte Hesten vistnok den 14. April d. A. af Gaardejer C for 700 Kr., idet det blev lovet ham, at Hesten var fejlfri i enhver Henseende, hvorfor han, hvis han selv dømmes, kræver, at Gaardejer C tilpligtes at tilbagebetale ham samme Beløb, som han maatte blive tilpligtet at udbetale til sin Køber i Erstatning.

Fornævnte Gaardejer C har forklaret, at han i Midten af April d. A. solgte Hesten til Slagter B; den fejlede da intet, og han solgte den da ogsaa som reel. Slagter B sagde imidlertid ved Købet, at Hesten saa mærkelig ud, og han — Gaardejer C — fæstnede derfor sin Opmærksomhed særligt ved Hesten, indtil Aflevering fandt Sted — som det maa antages — den 17. April d. A., og han sagde da til Slagter B, at han kunde faa sine Penge igen, men hvis han tog Hesten, skulde han tage den, som den var. Ogsaa han paastaar sig frifunden.

Hvis han maatte blive dømt, har han medinddraget i Sagen sin Sælger, Proprietær D, der har erkendt, at han den 25. Februar d. A. — som det maa antages — for 1 000 Kr. solgte Hesten. Han har paastaaet sig frifunden.

---

[1]) *Ang. Regler om Levering* se H. H. S. 53—54 og L. M. 1941 S. 923.

[2]) *Om Sygdom, der er begyndt at spire,* se H. H. S. 67 og L. M. 1941 S. 529 og 1942 S. 395; cfr. dog U. f. R. 1893 S. 1212.

[3]) *Om Bevis for Forbehold mod Ansvar* se H. H. S. 93 og Kendelser i L. M. 1941 S. 871, 976 og L. M. 1942 S. 124.

Sagen har været forelagt det veterinære Sundhedsraad, der i en under Sagen fremlagt Erklæring af 31. f. M. udtaler, at det er overvejende sandsynligt, at Hestens Lungebetændelse skyldes en Forkølelse, som efter det oplyste, med ret stor Sandsynlighed kan dateres tilbage til det Tidspunkt, da Hesten af C blev afleveret til B, samt at denne Forkølelse i hvert Fald har været til Stede, før Hesten blev transporteret fra B til A.

Herefter findes Sagen at burde afgøres derhen, at Proprietær D bør for Tiltale af Gaardejer C i denne Sag fri at være, medens Sagens Omkostninger for hans Vedkommende ophæves.

Da Raadet udtrykkelig siger, at Forkølelsen var til Stede, da B leverede Hesten til A, og da Sælgeren i Medfør af § 17, Stk. 1, i Lov Nr. 106 af 6. April 1906 om Køb har Risikoen for Genstandens Forringelse, til Leveringen er sket, samt da Forkølelsen er Aarsag til Hestens Lungebetændelse og Død, findes B til A at burde betale følgende Beløb:

Købesum	975,00	Kr.
Foderpenge	20,00	»
Dyrlægeattest	18,00	»
Ialt....	1 013,00	Kr.
med Fradrag af Kadaverets Værdi anslaaet til	100,00	Kr.
altsaa til Rest	913,00	Kr.

med Renter deraf 5 pCt. p. a. fra Klagens Dato den 24. Maj d. A. til Betalingsdagen og Sagens Omkostninger med 60 Kr.

Hvad Forholdet mellem C og B angaar, bemærkes, at da Hesten oprindelig er solgt af førstnævnte som reel, og da Forkølelsen maa antages at have været til Stede, da Afleveringen fandt Sted, er Spørgsmaalet kun, om det kan antages, at sidstnævnte, da Afleveringen skete, er indgaaet paa at tage Hesten, som den var.

Overfor Gaardejer C's Paastand i denne Henseende har Slagter B benægtet, at han er indgaaet herpaa, og har hævdet, at han tværtimod sagde, at han havde købt Hesten som reel, og at det skulde den ogsaa være, og da Retten ikke kan skønne, at Gaardejer C ved den af ham paaberaabte Vidneafhøring af sin Medhjælper har dokumenteret, at Slagter B er indgaaet paa i Strid med den oprindelig trufne Salgsaftale at modtage Hesten, som den var og forefandtes, findes Gaardejer C i sit Forhold overfor Slagter B at maatte være erstatningspligtig efter Omstændighederne, saaledes at førstnævnte til sidstnævnte tilbagebetaler Købesummen 700 Kr. med Renter 5 pCt. p. a. fra 24. Maj d. A. til Betalingsdagen og Sagens Omkostninger med 30 Kr.

Intet Stempelforbehold.

Thi eragtes:

Slagter B bør til Hestehandler A betale 913 Kr. med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra 24. Maj d. A. til Betalingsdagen og Sagens Omkostninger med 60 Kr.

Gaardejer C bør til fornævnte Slagter B betale 700 Kr. med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra 24. Maj d. A. til Betalingsdagen og Sagens Omkostninger med 30 Kr.

Proprietær D bør for Tiltale af Gaardejer C i denne Sag fri at være, hvorhos Sagens Omkostninger for hans Vedkommende ophæves.

Det idømte at udrede 3 Uger fra nærværende Kendelses Forkyndelse at regne.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Roskilde, den 26. November 1941.

Proprietær A mod Hestehandler B mod Hestehandler C og D.

Manglende Drægtighed hos Hoppe — Kommissionær — Kompagniskab[1]).

Kendelse:

Klageren, Proprietær A, købte den 7. April d. A. for 2 800 Kr. en 10 Aar gl. belgisk Hoppe af Hestehandler b. *Det garanteredes, at Hoppen var drægtig.* Med Henvisning til, at det har vist sig, at dette ikke var Tilfældet, har Klageren under denne Sag nedlagt Paastand om, at der tilkendes ham en Erstatning paa 1 000 Kr. samt Omkostninger. b og dennes Fader, Hestehandler B, Roskilde, har oplyst, at det var for sidstnævntes Regning, der handledes, og at B saaledes er rette Indklagede.

Trykt i L. M. 1941 Side 1292

b har, idet han oplyser, at han den 6. s. M. havde købt Hoppen af Hestehandler C for 2600 Kr. med Garanti for Drægtighed, og idet han hævder, at C har fast Kompagniskab med Hestehandler D, paastaaet C og D dømte til in solidum at godtgøre ham det Beløb, der maatte blive tilkendt Klageren hos ham eller hans Fader.

Indklagede C har, trods Tilvarsling, ikke givet Møde under Sagen.

Indklagede D har paastaaet sig frifunden, idet han hævder, at der ikke bestaar noget fast Kompagniskab mellem ham og C, og at de ikke har været i Kompagni i det foreliggende Tilfælde.

Retten skønner, at Indklagede B bør tilsvare Klageren en Erstatning, der kan bestemmes til 400 Kr., at forrente med 5 pCt. p. a. fra den 7. April d. A. til Betaling sker, samt til Dækning af Omkostninger, herunder Dyrlægeattest, 108 Kr. 60 Øre.

Indklagede C vil være at dømme til at betale et tilsvarende Beløb til B.

Indklagede D bliver at frifinde, idet der, omend det af Sagens Oplysninger fremgaar, at han og C jævnlig samarbejder, ikke er tilvejebragt fyldestgørende Bevis for, at de er i fast Kompagniskab, eller for, at de har været fælles om den her ommeldte Handel. For saa vidt angaar Forholdet mellem B og D vil Sagens Omkostninger kunne ophæves.

---

[1]) *Om Voldgiftsrettens Kompetence til at afgøre Partsforholdet* se H. H. S. 34 samt L. M. S. 1026 og 1330, L. M. 1942 S. 26 og U. f. R. 1938 S. 137.

Voldgiftskendelse.

Husdyr-Voldgiftsretten, Gdr. A mod
Roskilde, den 13. September 1941. Dir. B

Ingen Handelsundersøgelse[1]) — Yverlidelse hos Faar.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 1311

Klageren, Gaardejer A, havde i September f. A. averteret efter en Vædder, og Indklagede, Direktør B, der havde en Flok Faar, heriblandt et Par Væddere, gaaende i »Hundeklemmen«, telefonerede til Klageren, at han havde en Vædder at sælge. Nogle Dage efter var de sammen ude i »Hundeklemmen«, hvor Indklagede paa det Tidspunkt, den 21. September f. A., havde 1 Vædder, 12 fuldvoksne Faar og 1 Lam. Indklagede ønskede at opgive sit Faarehold, fordi han havde haft daarligt Held med det og ikke mente at kunne faa Besætningen passet forsvarligt, ogsaa fordi han regnede med, at det hen paa Vinteren vilde blive vanskeligt at skaffe tilstrækkeligt Foder. Han tilbød derfor Klageren hele Besætningen for 1400 Kr., og Forhandlingen endte med, at Klageren købte den for et samlet Beløb af 1 300 Kr.

Nogen nærmere Undersøgelse af Dyrene, der alle gik ude, fandt ikke Sted, men Klageren lagde Mærke til, at Yveret paa et af Faarene var noget stort. *Der blev ikke fra Indklagedes Side taget noget Forbehold, men heller ikke tilsagt nogen Garanti,* saaledes ejheller med Hensyn til Faarenes Alder, angaaende hvilket Punkt der ikke kan antages at være bleven sagt andet og mere, end at Flokken bestod af baade ældre og yngre Faar.

Klageren lod herefter Flokken afhente.

Under denne Sag har Klageren anført, at det ved Læmningen i Foraaret 1941 har vist sig, at de fleste af Faarene — i hvert Fald 7 — har en Yverlidelse, som gør dem uegnede til Avlsbrug, idet den har medført, at adskillige af Lammene ikke kunde leve, at Indklagede har været paa det rene med, at Faarene købtes til Avlsbrug, og at det ifølge indhentet Dyrlægeerklæring maa antages, at Lidelsen har foreliggel ved Købet. Under Henvisning hertil har Klageren nedlagt Paastand om, at Handelen i sin Helhed ophæves, og at Indklageren tilpligtes at tilbagebetale Købesummen med Tillæg af Foderpenge og andre Udgifter m. m., men med Fradrag af et ved Salg af Uld indvundet Beløb, tilsammen 3 819 Kr. 65 Øre. Subsidiært har Klageren for det Tilfælde, at Handelen opretholdes, nedlagt Paastand om en nærmere specificeret Erstatning paa 1 525 Kr.

Indklagede har paastaaet sig frifundet, subsidiært mod Udredelse af en mindre Erstatning. Han anerkender det ikke som bevist, at Lidelsen har været tilstede ved Handelen, og hævder at dette i hvert Fald hurtigt efter denne kunde have været konstateret. Han har forklaret, at der

[1]) *Om Køberens Undersøgelsespligt før Købet* se H. H. S. 60 og L. M. 1942 S. 147 og 621 samt Aarsberetningen 1899 S. 77, 1903 S. 103, 1937 S. 32, 1938 S. 27—28, 1939 S. 7 og 1940 S. 52.

Om Undersøgelse efter Købet se H. H. S. 65 og L. M. 1942 S. 368.

ikke ved Handelen af Klageren blev sagt noget om, at Faarene skulde bruges til Avl, men ejheller det modsatte.

Klagerens Dyrlæge, der har afgivet Erklæring efter Undersøgelse af Faarene i Læmningsperioden, har som Vidne udtalt, at for 2 af Faarenes Vedkommende maa Skaden stamme fra en foregaaende Mælkeperiode, og at Skavanken for saa vidt angaar disse Faar vilde have været konstaterlig, da Købet fandt Sted. Angaaende de 5 andre Faar tør han ikke udtale sig med samme Sikkerhed, men han vil dog anse det for sandsynligt, at ogsaa disse har haft Lidelsen paa Handelens Tid.

Det veterinære Sundhedsraad, hvis Erklæring i Sagen er indhentet, udtaler heri blandt andet:

»Efter de i Dyrlægens Attest af 14. April d. A. meddelte Oplysninger om Sygdommen, og under Forudsætning af at der i den omhandlede Faarebesætning ikke i Tiden efter Købet den 21.—9. f. A. er iagttaget Sygdomstegn hos Faarene, visende sig ved Almensymptomer (ophørt Ædelyst, Mathed) og hævede, ømme Mælkekirtler, er det overvejende sandsynligt, at Yverbetændelsen er opstaaet i Tilslutning til den tidligere Diegivningsperiode og saaledes har været til Stede ved Købet den 21.—9. f. A.«.

Ved Sagens Afgørelse kan ikke ses bort fra, at Klageren har købt Faarebesætningen *uden Undersøgelse af de enkelte Dyr,* borset fra Konstateringen af, at det ene Faars Yver var paafaldende stort, uden nærmere Drøftelse af Faarenes Alder, og for en Købesum, der, naar Hensyn tages til Vædderens Værdi, maa skønnes for Faarenes Vedkommende at være saa lav, at den har ligget omkring Slagteværdien, og ikke saa lidt under sædvanlig Pris for Avlsdyr paa det Tidspunkt. *Naar det saa har været Klagerens Tanke at benytte Faarene til Avl, vilde det have været nærliggende og naturligt, om han inden rimelig Tid efter Købet havde foretaget eller ladet foretage en nærmere Undersøgelse af dem, bl. a. ogsaa Undersøgelse af Yverne, og at han havde udskilt dem, som herved frembød Symptomer, der kunde gøre det tvivlsomt, om de egnede sig til Avl.* Havde han anvendt en saadan Fremgangsmaade, vilde den Usikkerhed med Hensyn til Beviset, der nu foreligger, antagelig være undgaaet, og en Udskilning af de muligvis mindre egnede Dyr ved at afhænde dem til Slagtning kunde have været gennemført uden, eller i hvert Fald med ganske uvæsentligt, Tab.

Klagerens Undladelse af at foretage en saadan Konstatering af Dyrenes Tilstand skønnes derfor at burde have til Følge, at han nu ikke kan høres med sin Klage, og Indklagede vil saaledes være at frifinde.

Efter Omstændighederne findes hver af Parterne at burde bære sine Omkostninger.

Thi bestemmes:

Indklagede, Direktør B, bør under denne Sag for Tiltale af Klageren, Gaardejer A fri at være.

Hver af Parterne bærer sine Omkostninger.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Hjørring, den 13. November 1941.

Gaardejer A mod Handelsmændene B og C, Hjemmelsmand, Handelsmand D og Gaardejer E.

Klovesyge hos Faar — Erstatningskrav angaaende Smitte af Besætningen henvist til ordinær Ret[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 1313

I Marts 1941 købte Handelsmand D en Del Faar af Gaardejer E. Han fik flere Sendinger, hvoraf den første mulig blev købt allerede i Slutningen af Februar. Købesummen var 125 Kr. pr. Stk. Af disse Faar solgte han en Del til Handelsmændene B og C, der den 15. Marts til Gaardejer A solgte 12 Faar for 1 850 Kr. Den 11. Maj konstaterede Kredsdyrlægen i Hjørring ondartet Klovesyge i A's Besætning, der den 26. s. M. blev sat under offentligt Tilsyn i Henhold til § 4 i Lov 14. April 1920. I Følge Erklæring af 3. November 1941 fra Kredsdyrlægen konstateredes den 18. Maj Sygdommen hos 2 Faar, og siden ei yderligere 1 Faar blevet angrebet. 1 af disse Faar er død. De øvrige Faar er slagtede. Staten yder en Erstatning paa 20 Kr. pr. slagtet Faar. Ved Klage af 29. Maj har A anlagt denne Sag ved Husdyrvoldgiftsretten mod B og C, der har medinddraget deres Hjemmelsmand D, som igen har medinddraget E. Oprindelig krævede A Købets Tilbagegang. Hans endelige Paastand lyder paa følgende Erstatning hos B og C:

Værdien af 12 reelle Faar				1 800	Kr.	00 Øre
÷ Afregning fra Slagteriet			896	Kr.	30	Øre
Erstatning fra Staten 20 Kr. pr. Faar	220	»	00	»	1 116	» 30 »
				Rest....	683	Kr. 70 Øre

med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 29. Maj 1941, til Betaling sker, Dyrlægeomkostninger 25 Kr. og Omkostninger til Voldgift og til Sagførerassistance. Endelig forbeholder A sig *ved Søgsmaal ved den ordinære Ret at indtale Erstatning for det Tab, der iøvrigt er bleven ham paaført ved Salget til ham af de smittede Dyr.* Han begrunder sit Krav med, at Faarene er solgt ham med Garanti for at være reelle, og at de i Salgsøjeblikket var smittede af den fornævnte ondartede Klovesyge. Han gør endvidere gældende, *at samtlige Faar maa anses mangelsbehæftede, altsaa ikke alene de, hos hvilke Sygdommen er kommen til Udbrud, men ogsaa de andre, idet den Omstændighed, at Dyret er smittefarligt, maa anses som en Mangel.*

De Indklagede, derunder Hjemmelsmændene, paastaar principalt Frifindelse, subsidiært, at Erstatningen er for stor. De Indklagede —

[1]) *Om Erstatning for Skade voldt paa andre Retsgoder* se H. H. S. 103, jfr. U. f. R. 1928 S. 949 og Højesterets Dom i samme Sag U. f. R. 1930 S. 269. Se iøvrigt angaaende dette Spørgsmaal J. L. Frost: »Erstatningsansvar for smitsom Kastning« (1941). Se dog endvidere Noten til L. M. 1941 S. 1246 og L. M. 1942 S. 148, der afviger fra den almindelige Hovedregel.

undtagen E — paastaar fremdeles Regres hos Formanden. Deres Synspunkter er følgende: De bestrider, at Faarene i Handelsøjeblikket har været behæftede med den paastaaede Mangel. Kun de Dyr, hos hvilke Sygdommen har vist sig, kan siges at være mangelsbehæftede. E bestrider, at Dyrene er solgt med Garanti for at være reelle, medens de øvrige Indklagede erkender, at de for deres Vedkommende er solgt som reelle og fri for skjulte Fejl. E mener, at Skaden højst kan gøres saaledes op:

1 Faar død	125 Kr.
2 syge har indbragt 100 Kr., altsaa et Tab paa 25 Kr. pr. Stk., ialt	50 »
	75 Kr.

÷ hvad der er indvunden ved Uld.

Under Sagen er afgivet Erklæringer af Parter og Vidner. I en Erklæring af 1. Oktober 1941 udtaler Kredsdyrlægen: »Da de oprindelig syge Faar .... alle ifølge de givne Oplysninger er af de fra nævnte E tilførte, og ondartet Klovesyge iøvrigt er en her i Landsdelen ukendt Sygdom, kan der ikke være Tvivl om, at Faarene har været smittet, da de blev leverede hertil i Marts Maaned d. A.«. Voldgiftsretten maa i Henhold hertil og efter det iøvrigt i Sagen oplyste anse det for tilstrækkeligt godtgjort, at de her omhandlede af Sygdommen lidende Faar i de respektive Handelsøjeblikke har været lidende af ondartet Klovesyge. Efter de foreliggende Bevisligheder kan det ikke anses for godtgjort, at E overfor D har fralagt sig Ansvar for, at Dyrene er mangelsbehæftede. Der findes at maatte *gives de Indklagede Medhold i, at der under denne Sag kun kan blive Tale om Erstatning for det døde og de syge Dyr, medens Krav paa Erstatning for den iøvrigt lidte Skade maa henvises til den ordinære Ret.* Der paahviler herefter B og C Erstatningspligt overfor A. Erstatningens Størrelse bestemmes efter Omstændighederne til 230 Kr. Der tillægges B og C Regres hos D og denne hos E. Der vil herefter være at give Kendelse som nedenfor bestemt, idet der angaaende Omkostningerne henvises dertil med Bemærkning, at der ikke findes Anledning til at tilkende noget Beløb for Vurdering eller til Sagførerassistance, ligesom der ikke findes oplyst Grundlag for Tilkendelse af noget Beløb til Dyrlægeattest.

Thi bestemmes:

De Indklagede Handelsmændene B og C bør til Klageren Gaardejer A betale 230 Kr. med Renter deraf 5 pCt. p. a. fra den 29. Maj 1941, til Betaling sker, samt betale Sagens Omkostninger med 77,50 Kr. Der tillægges de Indklagede Regres for hele Beløbet hos deres Hjemmelsmand Handelsmand D, og denne hos sin Hjemmelsmand Gaardejer E.

Det idømte at udrede inden 3 Uger fra denne Kendelses Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyr-Voldgiftsretten,
Hadersley, den 31. Juli 1941.

Landmand A mod
Gdr. B.

Vallak »fodergerrig«[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 1329

Under denne Sag nedlægger Klageren, Landmand A, Paastand om Tilbagegang af en mellem ham og Indklagede, Gaardejer B, den 8. Maj f. A. indgaaet Handel om en ca. 12—14aarig litavisk Vallak saaledes, at Indklagede tilpligtes at tage Hesten tilbage mod at betale den erlagte Købesum 1350 Kr. med Tillæg af Voldgiftssagens Omkostninger og Foderpenge.

Klageren anfører til Støtte for sin Paastand følgende:

Hesten blev købt som reel, dog at den var en Smule »*fodernel*« (sønderjydsk Handelsudtryk). Efter Modtagelsen viste Hesten sig tilfredsstillende, saalænge den var paa Stald, men efter at den i Slutningen af Maj var kommet paa Græs, viste den sig ondskabsfuld. Naar den stod tøjret, for den løs paa den, der skulde flytte den, og i Pinsen blev Klageren endog slaaet ned af Hesten med Forbenene og kom til Skade.

Klagen er ikke skønnet holdt unødvendigt længe tilbage.

Indklagede paastaar sig frifundet, idet han anfører, at han, der har haft Hesten i 6 Aar, ikke har mærket til, at den var andet end fodernel. Han har dog erkendt, at en Nabo til ham har klaget over at have været forfulgt af Hesten, hvorved Parten imidlertid har bemærket, at der paa samme Mark gik en Hoppe med Føl.

Som Vidne har en Landmand forklaret, at han gennem flere Aar har arbejdet med Hesten hos Indklagede. Han vidste, at Hesten var »fodernel«. Vidnet mener med dette Udtryk, at Hesten nok kan finde paa at bide. Vidnet har ikke selv mærket noget til denne Egenskab.

Som Vidne har endvidere en anden Landmand forklaret, at han, der er Nabo til Indklagede, har iagttaget den i Sagen omspurgte Hest hos Indklagede. Han har ikke selv arbejdet med Hesten. Indklagede har ogsaa flere Gange været oppe og laant Vogn af Vidnet, og Vidnet har da lagt Kobbel og Hammelreb paa Hesten. Vidnet har ikke mærket »noget af Betydning« hos Hesten, men Hesten »lagde Ørerne tilbage«.

Som Sagen foreligger oplyst, skønner Retten det ubetænkeligt at fastslaa, at Hesten har lidt af Ondskabsfuldhed paa Handelens Tidspunkt, og at Køberen ikke har været tilstrækkelig underrettet herom, og Klagerens Paastand om Handelens Tilbagegang findes herefter at burde tages til Følge, hvorhos Indklagede vil have at tilsvare Klageren i Sagsomkostninger 25 Kr., medens der efter Omstændighederne vil være at bortse fra Foderpenge.

Derfor bestemmes:

Den mellem Klageren, Landmand A, og Indklagede, Gaardejer B, indgaaede Handel om den i Sagen omspurgte Vallak ophæves saaledes,

[1]) *Om Forbehold mod Ansvar for Ondskabsfuldhed* se U. H. S. 92 og L. M. 1942 S. 123 og 478.

at Indklagede mod Tilbagelevering af den nævnte Vallak vil have at betale til Klageren 1 350 Kr.

Indklagede betaler endvidere i Sagsomkostninger til Klageren 25 Kr.

At efterkomme inden 3 Uger efter denne Kendelses Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyr-Voldgiftsretten,
Aalborg, den 14. August 1941.

Gdr. A mod Komm. B for Hestehandler B[1] mod Kreaturhandler C mod Gdr. D mod Gdr. E.

Ko død af Diarrhoe — Sælgerkommissionær udgaar som Part, da han kun har »optraadt« for Sælgeren[1] [2] — Nedsættelse af Erstatningen paa Grund af Uagtsomhed hos Køberen[3].

Kendelse:

Nærværende Sag drejer sig om en 6-aarig Ko, der den 10. Maj 1941 af Klageren Gaardejer A blev købt for 500 Kr. af B, der optraadte som Kommissionær for Hestehandler B[1]. Koen blev samme Dag af Køberen anbragt hos en Gaardejer, hvor det straks viste sig, at den havde stærk Diarrhoe. Den 13. s. M. nedkom den med en død og en levende Kalv. Den 14. s. M. blev Dyrlæge tilkaldt, fordi Koen havde faaet Børkrængning, og Dyrlægen konstaterede, at Koen var meget afkræftet af Diarrhoe, huløjet og opkneben og i det hele dødssyg. Den følgende Dag døde Koen. *Trykt i L. M. 1941 Side 1330*

Efter Klagerens Forklaring har den døde Ko og den døde Kalv indbragt 55 Kr.

Koen var af Hestehandler B[1] købt af Kreaturhandler C for 500 Kr., og den ankom til Aalborg den 7. Maj 1941. I Forvejen var Koen solgt af Gaardejer E den 3. Maj 1941 til Gaardejer D, af hvem C købte den den 5. s. M. D har købt Koen af E i en Byttehandel, hvor dens Værdi blev ansat til 350 Kr.

Den 5. Maj 1941 blev den paa C's Foranledning afsendt fra St. Hedinge Station til Aalborg.

Saavel D som E hævder, at Koen intet fejlede, da den blev solgt, og de gaar derfor ud fra, at den konstaterede Diarrhoe hidrører fra Transporten.

Klageren nedlægger Paastand om Tilkendelse af 500 Kr. med Fradrag af indvundet Fortjeneste, medens samtlige de Indklagede paastaar sig frifundet.

Ved Sagens Afgørelse gaar Retten ud fra, at Koen — der efter det oplyste var en meget mager Ko — er død som Følge af Diarrhoe. Om denne Diarrhoe er opstaaet under Transporten fra St. Hedinge eller —

---

[1]) *Om »Kommissionærer«, der ikke handler i eget Navn,* se H. H. S. 32.

[2]) *Om Voldgiftsrettens Kompetence til at afgøre Partsspørgsmaal* se H. H. S. 34 samt L. M. 1941 S. 1026, 1292, L. M. 1942 S. 26 samt U. f. R. 1938 S. 137.

[3]) *Om Nedsættelse af Erstatningen paa Grund af egen Skyld hos Køberen* se H. H. S. 108 og L. M. 1942 S. 170.

paa Grund af Kostforandringen — under Opholdet hos Hestehandler B[1] henstaar som usikkert, men efter Rettens Skøn ligger det nærmest at antage, at Koen, der var i højdrægtig Tilstand, ikke har kunnet taale den lange Transport i ret stærk Varme.

Forsaavidt vil Tabet ved Koens Død komme til at paahvile C.

Paa den anden Side findes det at være uforsvarligt, at Koen har henstaaet i 4 Dage, stærkt lidende af Diarrhoe, uden at der er tilkaldt Dyrlæge. Det maa ganske vist betragtes som særdeles tvivlsomt, om en tidligere Tilkaldelse af Dyrlæge kunde have reddet Koen; *men den foreliggende uforsvarlige Fremgangsmaade skønnes dog at burde medføre en ikke uvæsentlig Nedsættelse af Erstatningskravet.*

Herefter vil de Indklagede E og D være at frifinde, *hvorhos der ikke findes at kunne gøres noget Krav gældende mod B, der kun er optraadt for B*[1].

Den Klageren tilkommende Erstatning fastsættes til 250 Kr.

Der findes derhos at burde tilkendes E 50 Kr. til Dækning af Omkostninger, medens Sagens Omkostninger iøvrigt — ogsaa for D's Vedkommende under Hensyn til, at han antagelig har videresolgt Koen med Fortjeneste — vil være at ophæve.

Thi bestemmes:

Hestehandler B[1] bør til Gaardejer A betale 250 Kr. i Erstatning og til Gaardejer E 50 Kr. som Sagsomkostninger. Disse Beløb — ialt 300 Kr. — bør Kreaturhandler C refundere Hestehandler B[1]. Gaardejerne E og D frifindes.

Sagens Omkostninger iøvrigt ophæves.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes i Løbet af 3 Uger fra dens lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyr-Voldgiftsretten, Løgstør, den 4. September 1941.

Husmand A mod Gdr. B og Handelsmand C.

For sen Kælvning[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1941 Side 1331

Der fremlagdes Klage af 8. August med paalegnet Udmeldelse, Udskrift af Voldgiftsbogen vedrørende Forligsprøven. Klageren var mødt og henholdt sig til Klagen. Han paastaar sig tilkendt i Erstatning 50 Kr., fordi Koen viser Børen, og Foderpenge 1 Kr. 50 Øre daglig i 65 Dage, ialt 97 Kr. 50 Øre samt Voldgiftssagens Omkostninger.

Indklagede var mødt og bemærker, at han har købt Koen og solgt Koen i Kompagni med Handelsmand C, der ligeledes var mødt. De hævdede, at de ved Salget havde lovet, at Koen skulde kælve i Maj Maaned,

[1]) *Om Kælvetid og Foletid* se H. H. S. 84 og L. M. 1941 S. 1123, L. M. 1942 S. 227, 417, 443, 686 og 871.

men efter Salget har de paa Grundlag af Udtalelse fra deres Sælger sagt, at Koen vilde kælve senest 12. Maj.

Klageren fastholder, at det ved Salget blev garanteret, at Koen skulde kælve den 12. Maj. Der er Enighed om, at Koen viser Børen.

Kendelse:

Der er under Sagen Enighed om, at Koen blev solgt den 22. Februar, og at der ved Salget blev lovet, at den skulde kælve i Maj Maaned.

Klageren har forklaret, at Kælvetiden blev opgivet til den 12. Maj. Koen kælvede den 20. Juli, og skønt den var solgt reel, viser den Børen.

Herefter finder Voldgiftsretten, at der maa tilkendes Klageren en Erstatning af 125 Kr., ligesom de Indklagede bør betale Sagens Omkostninger med 45 Kr.

Thi eragtes:

Gaardejer B og C bør til Husmand A in solidum betale 125 Kr. og Voldgiftssagens Omkostninger med 45 Kr.

Voldgiftskendelse.

Husdyr-Voldgiftsretten, Silkeborg, den 25. September 1941.

Boelsmand A mod Handelsmand B.

Indklagedes Udeblivelse — Voldgiftslovens § 5.

Kendelse:

Den 22. August 1941 købte Klageren, Boelsmand A af Indklagede, Handelsmand B, 6 Jerseykøer og 1 Tyr og gav i Bytte 6 jydske sortbrogede Køer og 2 000 Kr. Han hævder, at saavel han som Indklagede gav samme Garanti for deres Dyr, at de var fra en Besætning, der havde været ren i flere Aar, idet Dyrene havde bestaaet Tuberkulinprøven. Indklagede oplyste yderligere, at han havde købt hele Besætningen samlet fra Hjørring Amt, og at den havde bestaaet Tuberkulinprøven for 2 Aar siden. Nogle Dage efter købte Klageren yderligere 2 ikælvede Jerseykvier hos Indklagede for 2 jydske Kvier og 150 Kr. kontant. Ogsaa disse Kvier blev solgt med Garanti for, at de var prøvet for kort Tid siden og havde bestaaet Tuberkulinprøven. Den 30. August 1941 lod han alle de købte Dyr tuberkulinprøve af Dyrlægen, og det viste sig da, at de alle faldt for Tuberkulinprøven med Undtagelse af 1 Kvie.

Trykt i L. M. 1941 Side 1332

Dyrlægen har i en under Sagen afgivet Attest udtalt, at af de indkøbte Jerseykøer reagerede 7, 1 viste negativ Reaktion og 1 viste ingen Reaktion, og paa Grundlag heraf har han erklæret, at de reagerende Dyr havde været smittet af Tuberkulose ved Modtagelsen.

Under Henvisning til at de solgte Dyr ikke havde været rene i Handelsøjeblikket, skønt Indklagede havde ydet Garanti herfor, har Klageren forlangt Handelens Tilbagegang og Erstatning for de ved Sagens

Behandling paaløbne Udgifter, derunder Forligsomkostninger 21 Kr. og Dyrlægeregning 46 Kr. 30 Øre, tilsammen 67 Kr. 30 Øre.

Indklagede var ikke mødt ved Forligsprøven, og Sagen vil derfor i Medfør af Husdyrvoldgiftslovens § 5 være at paakende i Henhold til Klagerens Fremstilling, og da denne stemmer med det fremkomne, vil Indklagede være at dømme efter Paastanden. Omkostningerne for Voldgiftsretten andrager 27 Kr. 80 Øre, saaledes at det samlede Omkostningsbeløb bliver 95,10 Kr.

Thi bestemmes:

Mod at erholde tilbage de af ham leverede 6 Køer, 2 Kvier og 1 Tyr af Jerseyklassen bør Indklagede, Handelsmand B til Klageren, Boelsmand A tilbagelevere de hos denne købte 6 Køer og 2 Kvier samt tilbagebetale Byttesummen 2 150 Kr. Han bør derhos betale Klageren denne Sags Omkostninger med ialt 95 Kr. 10 Øre.

Denne Kendelse vil kunne fuldbyrdes 3 Uger fra dens Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Kolding, den 11. Nov. 1941.

Gaardejer A mod Gæstgiver B.

Handelsudtrykket »vant i Tøj«[1]) — Stædighed i Forbindelse med Kværke hos Hest. —

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 24

Den 29. April 1941 solgte Hestehandler F paa Marked i Vejen en mørkerød 2 Aars Vallak til Husmand E for 1 250 Kr., idet han overfor Køberen udtalte, at *den var godt vænnet i Tøj.* Efter E's Forklaring kørte han den Enspænder med en anden Hest bundet ved Siden af Vognen hjem; den løb maaske i Begyndelsen temmelig, dog ikke paafaldende, stærkt. I sin Besiddelsestid vil han have kørt den for tom Vogn og en enkelt Gang ført den for Ukrudtsharve, ligesom den en Dag, medens han gik i Nærheden, brugtes af en 9—10-aarig Dreng for Ukrudtsharven. Han solgte den d. 6. Maj 1941 til Tjenestekarl C og Landmand D som reel i Bytte for et Føl og 540 Kr., og den gik, medens Køberne besaa den, paa Græs sammen med andre Heste, indtil de den 25. Juli i Sommersted solgte den til Gæstgiver og Landmand B som fuldstændig reel, saaledes at de imod Betaling af 500 Kr. i Bytte fik overdraget en 3-aarig Oldenborger. Ogsaa her gik den i en Fenne sammen med andre Plage, uden at den blev brugt i Tøj, og den solgtes den 25. August 1941 paa Holsted Marked til Gaardejer A i Bytte for en 12-aarig Vallak, der samme Dag videresolgtes for 1 050 Kr. og 350 Kr., idet B udtalte, *at den var vant i Tøj og reel i alle Maader,* men at den dog ikke var prøvet for Overlæs.

[1]) *Om tilsikrede Egenskaber, derunder »tøjvant«,* se H. H. S. 81 ff. og L. M. 1941 S. 557.

Under denne Voldgiftssag paastaar nu Klageren, nævnte Gaardejer A, Indklagede Gæstgiver B, tilpligtet at betale Hestens Værdi 1 500 Kr. imod Tilbagelevering af Hesten, idet han anbringer, at Hesten ved Handelens Afslutning var lidende af Stædighed.

Under Sagen er samtlige de fornævnte Sælgere inddraget som Parter, og hver af dem har paastaaet Frifindelse og — undtagen Hestehandler F — subsidiært Regres imod deres umiddelbare Hjemmelsmand.

Samtlige Parter har overfor Voldgiftsretten afgivet personlig Forklaring.

Ved Afhøring af Vidner samt ved Dyrlægeerklæring af 18. Oktober 1941, findes det tilstrækkelig godtgjort, at Klageren A's Anbringende er rigtigt. Dyrlægens Erklæring konkluderer saaledes: ».... I Tilslutning til ovenstaaende kan jeg erklære Hesten lidende af Stædighed, i den Grad der kaldes aktiv Stædighed. Fejlen er væsentlig, idet Hesten er komplet ubrugelig til enhver Form for Tjenesteydelser, tillige er Fejlen skjult, idet det har været umuligt for Køberen at konstatere den i Handelsøjeblikket.« — Indklagede Gæstgiver B vil derfor være at tilpligte at betale til Klageren A Hestens Værdi, der af Voldgiftsretten efter det foreliggende fastsættes til 1 500 Kr. som paastaaet, imod Udlevering af Hesten.

For Voldgiftsretten er yderligere afhørt som Vidne en Landmand, efter hvis Forklaring han købte Hesten den 18. Dec. 1940 af en Gaardejer, der ved Handelen udtrykkeligt oplyste, at den var bange for Vogn, hvorfor Købesummen under Hensyn hertil fastsattes til 575 Kr. Vidnet brugte den for Vogn, og den viste sig da kun særlig bange, naar Kusken stod op i Vognen, og ved Kørsel ad Vej blev den rolig efter Kørsel ca. en halv Snes Meter.

Den solgtes 24. Dec. 1940 til en Landmand i Vorbasse. Denne videresolgte den $^1/_2$ Time efter til Naboen, der som Vidne har forklaret, at han saa den i Tøj for Vogn, og at dens Optræden da ikke havde været paafaldende. Selv havde han den kun for Vogn en enkelt Gang, hvor den førtes sammen med en anden $1^1/_2$ Aars Plag, og begge var da lidt urolige, hvilket Vidnet dog ikke tillagde Betydning, fordi det var længe siden, den anden Plag havde været brugt. Et Vidne har forklaret, at han saa Hesten, da den led af Kværke.

I Tilslutning til disse Vidneforklaringer har Dyrlægen overfor Voldgiftsretten udtalt, *at* Hesten efter det oplyste har haft en Temperamentsfejl, der har vist sig ved Skyhed, og i denne Tilstand ikke været at anse for reel, *at* Stædigheden maa anses at være kommet til Udbrud i umiddelbar Forbindelse med Kværken, samt *at* denne Sygdom er i høj Grad fremmende for Udvikling af Stædighed.

Herefter maa det findes, at der er fornødent Grundlag for Regres i Rækkefølge imellem de under Sagen inddragne Parter, saaledes at den foranførte af Voldgiftsretten fastsatte Værdi 1 500 Kr. lægges til Grund ved Paakendelsen.

Sagens Omkostninger findes fuldtud at burde paalægges Hestehandler F. De har udgjort til Voldgiften 72 Kr. 95 Øre, der er udredet forskudsvis af Klageren A, 26 Kr. til Dyrlægeerklæring, udredet af samme.

Sagføreromkostninger for Gæstgiver B paahvilende denne med 25 Kr. og Udgifter til Vidnegodtgørelser og Vidners Befordring paahvilende samme med 76 Kr.

Thi eragtes:

Gæstgiver B bør til Gaardejer A betale 1 500 Kr. imod Udlevering af den i Sagen omhandlede Vallak. Tjenestekarl C og Landmand D bør til Gæstgiver B ligeledes betale 1 500 Kr. imod Hestens Udlevering. Husmand E bør til nævnte C og D ligeledes betale 1 500 Kr. imod Hestens Udlevering, og Hestehandler F bør til nævnte Husmand E ligeledes betale 1 500 Kr. imod Hestens Udlevering.

Derhos bør Hestehandler F betale i Sagsomkostninger til Gaardejer A 98 Kr. 95 Øre og til Gæstgiver B 101 Kr.

At efterkomme inden 3 Uger fra Kendelsens lovlige Forkyndelse at regne.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Dragsholm Birk, den 27. Dec. 1941.

Handelsmand A mod Gaardejer B.

Hest, der er periodisk »Pasgænger« — Mangelen ikke væsentlig men dog relevant[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 26

Den 15. Sept. 1941 afkøbte Klageren Handelsmand A af Indklagede Grd. B. en tre Aar gl., gulskimlet Vallak for 2 050 Kr., og idet Klageren gør gældende, at Hesten nu og da er Pasgænger, paastaar han principalt Handelen ophævet og Indklagede tilpligtet at betale sig Foderpenge og Udgifter til Dyrlæge, subsidiært Indklagede paalagt at betale sig i Erstatning 500 Kr.

Indklagede paastaar Frifindelse. Han har ejet Hesten i ca. 1 Aar og har forklaret, at han aldrig har iagttaget, at Hesten er Pasgænger. Paa samme Maade er der afgivet Forklaring af 2 Vidner, af hvilke det ene Vidne har solgt Indklagede Hesten.

Ved de foreliggende Oplysninger, herunder en af Klageren fremlagt Dyrlægeattest, findes det godtgjort, at Hesten nu og da er Pasgænger, naar den bevæger sig i Skridt, og det maa antages, at Hesten havde Fejlen, der efter Omstændighederne maa betegnes som en skjult Fejl, i Salgsøjeblikket. *Da Fejlen imidlertid ikke er væsentlig, kan Klageren ikke være berettiget til at ophæve Handelen, men han maa, da Fejlen noget nedsætter Hestens Handelsværdi, have Krav paa en Erstatning, der findes at kunne sættes til 200 Kr., hvorhos Indklagede bør betale Sagens Omkostninger.*

Thi bestemmes:

Inden 3 Uger efter Forkyndelse af denne Kendelse bør Indklagede Grd. B til Klageren Handelsmand A betale 200 Kr. samt i Sagsomkostninger 45 Kr. 50 Øre.

---

[1]) *Om uvæsentlige Mangler* se H. H. S. 80.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Dragsholm Birk, den 27. Dec. 1941.

Parcellist A mod
Indkøbsforening B.

Partsforhold[1] [2]).

Kendelse:

Idet Klageren Pcl. A gør gældende, at han den 24. Juni 1941 afkøbte Indkøbsforeningen B en brun Følhoppe mod Betaling af 710 Kr. kontant og Levering af en rød Vallak, samt at Hoppen trods Løfte om, at den var ifolet, har vist sig ikke at være drægtig, har han begæret nærværende Sag rejst.

Trykt i L. M. 1942 Side 26

Klageren har forklaret, at Hoppen tilhørte Medindklagede C, og at han handlede med denne om Hoppen og herunder sagde, at Handelen ikke kunde komme i Stand, medmindre han fik Laan af den indklagede Forening. Medindklagede C meddelte Klageren, at Foreningen var villig til at laane denne 850 Kr., og derefter afsluttedes Handelen, hvorhos Klageren underskrev Købekontrakt af 24. Juni 1941, efter hvis Indhold han købte Hoppen af Foreningen for 1 800 Kr.

Indkøbsforeningen er mødt ved sin daværende Driftsleder b, og denne har forklaret, at Medindklagede C meddelte ham, at han havde handlet med Klageren om Hoppen, men at Handelen var betinget af, at Klageren kunde faa Laan hos Foreningen. Den 24. Juni blev Hoppen bragt tilstede i Hørve, hvor b vurderede den til 1 800 Kr., hvorefter Indkøbsforeningen ydede Klageren et Laan paa 850 Kr., hvoraf 710 Kr. udbetaltes Medindklagede C. Foreningen har ikke købt Hoppen af Medindklagede C, men alene sat Klageren i Stand til at købe Hesten ved at yde ham et Laan.

Efter det saaledes oplyste har Klageren købt Hoppen af Medindklagede C og ikke af Foreningen, idet denne ifølge Driftslederens Forklaring ikke har købt Hoppen af C og følgelig ikke har kunnet videresælge den til Klageren. Foreningens Virksomhed har kun bestaaet i at muliggøre Handelen ved at yde Laan, og da det som anført er utvivlsomt, at der ikke mellem Indkøbsforeningen og henholdsvis Medindklagede C og Klageren har fundet noget virkeligt Køb og Salg Sted, men at Meningen med Kontrakten mellem Klageren og Foreningen alene er Sikkerhedsstillelse for det Klageren ydede Laan, *kan det ingen Betydning faa, at Kontrakten er affattet, som om Foreningen sælger Hoppen til Klageren.*

Efter det anførte er Indkøbsforeningen ikke Part i Sagen, og da Medindklagede C, mod hvem Sagen bør anlægges, ikke har Bopæl i herværende Voldgiftskreds,

bestemmes:

Nærværende Sag afvises.

Klageren betaler Sagens Omkostninger.

---

[1]) *Om de virkelige Partsforholds afgørende Betydning* se H. H. S. 33 og L. M. 1941 S. 1026.

[2]) *Om Voldgiftsrettens Kompetence til at afgøre Partsspørgsmaalet* se H. H. S. 34 og L. M. 1941 S. 1026, 1292 og 1330 samt U. f. R. 1938 S. 137.

Voldgiftskendelse.

Husdyr-Voldgiftsretten.
Roskilde, den 13. September 1941.

Kreaturhandler A
mod Gdr. B.

Ko med Tuberkulose. — »Pølseko«.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 27

Den 9. Juli 1941 købte Klageren, Kreaturhandler A, af Indklagede, Gaardejer B, en rød Ko, ca. 8 Aar gammel, for en Købesum af 150 Kr. Klageren har forklaret, at han ved Købet udtalte, *at Koen skulde bruges til »Pølseko«, hvorfor han kun som Betingelse stillede, at den skulde være ren.* Til Dokumentation herfor foreviste Indklagede ham en Erklæring fra sin Sælger, hvori udtales: »Koen er kommet fra flere Aars tuberkulinfri Besætning.« Koen blev imidlertid som lidende af Tuberkulose kasseret som uegnet til Menneskeføde, og Klageren paastaar derfor under denne Voldgiftssag Indklagede kendt pligtig at betale den erlagte Købesum 150 Kr. samt Befordringsudgifter 12 Kr. med Fradrag af 17,73 Kr., som Koen har udbragt, altsaa ialt 144,27 Kr.

Indstævnte har paastaaet sig frifundet, idet han har forklaret, at han solgte Koen uden nogensomhelst Garanti. Han foreviste ganske vist den nævnte Erklæring fra sin Sælger, men dette var kun for at vise, hvorledes han selv havde købt Koen, og han udtalte udtrykkeligt, at Erklæringen ikke betød noget.

Retten finder imidlertid, at den af Klageren afgivne Forklaring, der navnlig støttes ved den Omstændighed, at Indklagede har forevist den nævnte Erklæring fra sin Sælger, maa lægges til Grund for Sagens Paadømmelse, og Indklagede vil derfor være at kende pligtig at udrede det krævede Beløb samt at betale Sagens Omkostninger, der andrager 46 Kr. 20 Øre.

Thi bestemmes:

Indklagede, Gaardejer B, bør til Klageren Kreaturhandler A, betale 144,27 Kr. samt denne Sags Omkostninger med 46 Kr. 20 Øre.

At efterkommes inden 3 Uger efter denne Kendelses lovlige Forkyndelse.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten,
Københavns Amt, den 21. Juni 1941.

Vognmand A mod
Grosserer B.

Stædig Hest — Forholdenes Natur medfører Overskridelse af V. L. § 4, Stk. 1[1]) — Forsømmelse af Klagefristen i Forholdet mellem sidste Køber og Sælger kan paaberaabes af tidligere Hjemmelsmænd[2]).

Aar 1941, den 21. Juni, afsagdes saalydende

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 48

Den indankede Kendelse er afsagt den 17. April 1941 af Voldgiftsretten for Frederiksberg Kommune og er indanket for Overvoldgiftsretten med dertil af Sjællands Stiftamt under 29. Maj 1941 meddelt Til-

[1]) *Om Fortolkningen af Forholdets Natur* se H. H. S. 145.
[2]) Se H. H. S. 155.

ladelse efter Begæring af Vognmand A og Grosserer B, der begge har nedlagt Paastand paa Frifindelse.

Af A er det gjort gældende, at den Omstændighed, at C har været i Besiddelse af Hesten i over 30 Dage efter Leveringen uden at rejse Voldgiftssag, maa bevirke, at der ikke kan gøres Ansvar gældende mod hans Hjemmelsmand og som Følge heraf heller ikke mod foranstaaende Hjemmelsmand.

Det fremgaar imidlertid af Sagens Oplysninger, at den Stædighed, af hvilken Hoppen har været lidende, *ikke har givet sig Udslag i det Tidsrum, C har besiddet den, saaledes at Forholdenes Natur herefter har medført, at Klage ikke har kunnet indgives indenfor den i Voldgiftslovens § 4, Stk. 1, ommeldte Tidsfrist.*

Som Følge heraf findes denne Indsigelse ikke at kunne tages til Følge.

For Overvoldgiftsretten er afgivet Forklaring af de øvrige Parter samt af Vidner.

Ved de afgivne Forklaringer findes det godtgjort, at Grosserer B har solgt Hesten uden Garanti og under udtrykkelig Tilkendegivelse af forskellige Mangler.

Herefter findes Grosserer B's Frifindelsespaastand at burde tages til Følge, medens Kendelsen iøvrigt vil være at stadfæste.

Omkostningerne ved Sagens Behandling for Overvoldgiftsretten, 41 Kr., findes at burde udredes af Vognmand A.

Thi bestemmes:

Grosserer B bør for Tiltale af Vognmand A i denne Sag fri at være.

Iøvrigt stadfæstes den indankede Kendelse, for saa vidt den er paaanket.

Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten, 41 Kr., betales af Vognmand A.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Roskilde, den 6. Oktober 1941.

Vognmand A mod
Hestehandler B mod
Hestehandler C mod
Hestehandler D mod
Gdr. E.

»Kuller« hos Hest — Retsforholdet[1]).

Kendelse:

Klageren, Vognmand A, købte den 31. Marts d. A. en 5 Aar gl. Vallak af Indklagede, Hestehandler B, for en Købesum af 2 300 Kr. *Trykt i L. M. 1942 Side 49*

Da Vallakken viste Tegn paa Stædighed og Kuller, lod Vognmand A den undersøge af en Dyrlæge i København, som den 6. April d. A. har afgivet en Erklæring, hvoraf det fremgaar, at han den 2. og 5. s. Md. har undersøgt den og kan erklære, at han efter de fore-

[1]) *Om Retsforholdet mellem hver enkelt Klager og hans Hjemmelsmand* se H. H. S. 176 ff.

lagte Oplysninger og de forefundne Symptomer maa anse den for lidende af »Kuller«, der er en skjult og meget væsentlig Fejl, som forringer dens Værdi i meget betydelig Grad.

Da Symptomerne har været ganske ensartede ved begge Undersøgelser, og da Hesten har været feberfri, saaledes at subakut Hjernebetændelse kan udelukkes, anser Dyrlægen det for givet, at Fejlen har været til Stede i hvert Fald nogen Tid før 1. April d. A.

Vognmand A indgav herefter Klage, hvori han paastaar B dømt til:

at tage Hesten tilbage og tilbagebetale Købesummen med Renter 5 pCt. p. a. fra 31. Marts 1941 til Betaling sker,

at betale Foderpenge for Hesten, 4 Kr. pr. Dag, fra den 31. Marts d. A. til den tages tilbage,

at betale Omkostningerne til Dyrlægeattesten 20 Kr., Omkostningerne til Fragt af Hesten til København 13,50 Kr. og Omkostningerne ved Voldgiftssagen.

B har herefter med Nedlæggelse af tilsvarende Paastand begæret Hestehandler C, af hvem han købte Hesten den 26. Marts d. A. for 2 150 Kr., hvortil kommer Transportudgifter ca. 75 Kr., indkaldt. C, der købte Hesten den 17. Marts d. A. af Hestehandler D for Købesum ansat til 2 000 Kr., har — for den Eventualitet, at han dømmes — overfor D paastaaet Handelens Tilbagegang, og endelig har D, der i December f. A. købte Hesten for 1 340 Kr. af Gdr. E, begæret denne indvarslet og tilpligtet til eventuelt at tage Hesten tilbage. Imidlertid hævder saavel C som D og E, at der savnes Grundlag for at medinddrage dem under Sagen.

Af Klageren er fremlagt en Erklæring af 30. Juni d. A. fra Lektor, Overdyrlæge ved Landbohøjskolen Marius Nielsen, hvori udtales, at Hesten ikke er normal, men om dens Tilstand maa betegnes som Kuller eller som en særlig udpræget Dvaskhed og Sløvhed, kunde han ikke afgøre. Han kunde blot udtale, at efter det forefundne og de foreliggende Oplysninger om Hestens Opførsel straks efter Købet den 1. April d. A. var den ikke reel og har heller ikke været det ved Købet nævnte Dag.

Der er herefter stillet Forespørgsel til det veterinære Sundhedsraad angaaende, hvornaar den hos Hesten konstaterede Sygdom eller unormale Tilstand kan antages tidligst at have været til Stede. I Skrivelse af 2. August d. A. har Raadet hertil svaret:

»Noget bestemt Tidspunkt for Fejlens Opstaaen lader sig ikke angive. Det maa dog bestemt antages, at den har været til Stede, da Klageren A købte Hesten, medens der intet Grundlag findes for at antage, at Fejlen var til Stede, da D solgte Hesten den 17. Marts d. A.«.

Der blev herefter forespurgt, om der findes Grundlag for at antage, at Fejlen har været tilstede, da C solgte Hesten den 26. Marts d. A.

Raadet svarede hertil i Skrivelse af 19. August d A.:

»Efter de forelagte Oplysninger om Hestens Opførsel, medens C ejede den, er der intet paaviseligt Grundlag for en saadan Antagelse. Imidlertid maa der regnes med, at Fejlen kan have været under Udvikling paa det nævnte Tidspunkt, uden at Symptomer har vist sig«.

Ved Sagens Paakendelse mener Voldgiftsretten at kunne gaa ud fra, at Sundhedsraadets Udtalelse angaaende Hestens Tilstand den 17. Marts d. A. maa forstaas i Overensstemmelse med Udtalelsen angaaende Tilstanden den 26. Marts, altsaa saaledes, at der maa regnes med, at Fejlen ogsaa den 17. Marts kan have været under Udvikling uden at Symptomer har vist sig. En modsat Opfattelse vilde være lidet rimelig, naar henses til det ganske korte Tidsrum det drejer sig om.

Med dette som Udgangspunkt og idet bemærkes, at Indklagede E ifølge det fremkomne kan lades ude af Betragtning, maa det skønnes, at den voldgiftsmæssigt naturlige Afgørelse af Sagen bliver den, at de Indklagede B, C og D deler Tabet, saaledes at de in solidum — men i deres indbyrdes Forhold hver med en Trediedel — betaler til Klageren 2 300 Kr. med Rente heraf 5 pCt. p. a. fra den 31. Marts d. A. til Betaling sker, Foderpenge 4 Kr. pr. Dag fra s. D. indtil Hesten af dem tages tilbage, samt til Dækning af Omkostninger af forskellig Art, herunder Sagens Omkostninger, 153 Kr. 70 Øre, alt saaledes at Hesten herefter af dem ejes i tilsvarende Forhold med 3 lige Dele.

For Indklagede E's Vedkommende vil Sagens Omkostninger kunne ophæves.

Thi bestemmes:

De Indklagede, Hestehandler B, Hestehandler C og Hestehandler D, bør mod Udlevering af den nævnte Hest, in solidum — men i deres indbyrdes Forhold hver med en Trediedel — til Klageren, Vognmand A, betale 2 300 Kr. med Rente heraf 5 pCt. p. a. fra den 31. Marts d. A. til Betaling sker, Foderpenge, 4 Kr. pr. Dag, fra s. D. indtil Hesten af dem tages tilbage samt til Dækning af Omkostninger af forskellig Art, herunder Sagens Omkostninger, 153 Kr. 70 Øre, alt saaledes at Hesten herefter af dem ejes i tilsvarende Forhold med 3 lige Dele.

Indklagede, Gaardejer E., bør for Tiltale fri at være. For hans Vedkommende ophæves Sagens Omkostninger.

Denne Kendelse kan tvangsfuldbyrdes 3 Uger efter lovlig Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aars, den 21. November 1941.

Husmand A mod Handelsmand B
mod Slagtermester C.

Racespørgsmaal[1]. —

Kendelse:

Klageren forklarede, at han den 22. September 1941 af Indklagede B købte en Kvie for 625 Kr. Ved Købet spurgte han Indklagede, om den var af ægte fynsk Race, og fik det Svar: »Ja, den er, jeg har selv købt den derfor.« Klageren nedlægger Paastand paa en Erstatning paa 125 Kr. og Sagens Omkostninger.

Trykt i L. M. 1942 Side 83

[1]) *Om særlige Tilsikringer* se H. II. S. 83 og 84.

Indklagede B forklarer som Klageren. Han oplyser, at han har købt Kvien som ægte fynsk Race af Slagtermester C og paastaar denne dømt til at betale ham samme Erstatning, som han selv maatte blive dømt til at betale.

Slagtermester C forklarer, at han har solgt Kvien til B for 600 Kr. Han vil ikke bestride, at han paa Forespørgslen svarede, at Kvien var af ægte fynsk Race, men han har samtidig tilføjet, at hans Sælger ogsaa havde Dyr af anden Race. Da der ikke er forelagt Papirer med Kvien, paastaar han sig frifundet.

Begge de Indklagede bemærker, at Klageren har købt Kvien billigt, og at de derfor under alle Omstændigheder maa mene, at Erstatningen er for stor.

Parterne bemærker, at de efter det oplyste maa antage, at der er Korthornsblod i Kvien. Der ønskes ingen Vidneførsel.

Retten optog derefter Sagen og afsagde saalydende Kendelse:

Efter det under Sagen oplyste anser Voldgiftsretten det for tilstrækkelig godtgjort, at Klageren har købt den omhandlede Kvie af B som værende af ren, fynsk Race, og at B har købt den af Indklagede Slagter C paa samme Vilkaar, dog saaledes, at C vil have pointeret ved Salget, at hans Sælger ogsaa havde Kvæg af anden Race i sin Besætning. Voldgiftsretten finder herefter, at der tilkommer Klageren en Erstatning, der passende kan ansættes til 70 Kr., hvorhos Indklagede B bør betale ham Sagens Omkostninger med 55 Kr. Indklagede C bør betale en Erstatning paa 70 Kr. til B, medens Sagens Omkostninger efter det oplyste ophæves for hans Vedkommende.

Thi kendes for Ret:

Indklagede Handelsmand B bør til Klageren Husmand A betale 70 Kr. og denne Sags Omkostninger med 55 Kr. Slagtermester C bør til Kreaturhandler B betale 70 Kr., medens Sagens Omkostninger for hans Vedkommende ophæves.

Denne Kendelse vil være at efterkomme 3 Uger efter lovlig Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Dragsholm Birk, den 27. Dec. 1941.

Gaardejer A mod Handelsmand B
mod Firma C mod Gaardejer D

Stædig Hest.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 100

Den 22. September 1941 afkøbte Klageren A Handelsmand B en rød ca. 8 Aar gl. Hoppe med Blis for 1 200 Kr., og idet Klageren gør gældende, at Hoppen, der er solgt ham som reel i enhver Henseende, er stædig, paastaar han Handelen ophævet og sig tillagt Foderpenge og Udgifter til Dyrlæge.

Indklagede B har forklaret, *at* han har solgt Klageren Hesten som af denne omforklaret, *at* han har købt Hesten af Firmaet C uden Be-

mærkning for 1 100 Kr., *at* han, da han solgte Hesten, havde ejet den i 4 à 5 Dage, i hvilken Tid den stod tøjret paa Marken, og *at* han ikke har noget som helst Kendskab til, at Hoppen skal være stædig. Saafremt Klageren maatte faa Medhold, paastaar han sin Sælger tilpligtet at taale Handelens Tilbagegang og sig tillagt 30 Kr. for Kommission og Fragt.

Medindklagede C er mødt ved Grosserer c, der har forklaret, at han i April Maaned 1941 af Grd. D til Brug i Tørvemose lejede to Heste, hvoraf den ene er den her omhandlede, for en Leje af 5 Kr. daglig pr. Hest og med Forpligtelse til, at Hestene, der vurderedes til 1 600 Kr. Stykket, skulde tilbageleveres i samme Stand, som de modtoges. Ved Tilbagelevering af Hestene efter 4 Maaneders Brug var disse forringede, og istedetfor at betale Erstatning enedes Parterne om, at c afkøbte D Hestene for 2 100 Kr. Til Kommissionæren, der mødte med Indklagede B som Køber af den her omhandlede Hest, der stod opstaldet i Viborggade i København, udtalte c, at Hesten, der havde gaaet i Tørvemose, havde en Halthed, og at den mulig havde noget Kolik. c har ikke iagttaget Stædighed hos Hesten under Arbejdet i Mosen, og han har henvist til 3 under Sagen fremlagte Erklæringer fra en Dyrlæge og to i Mosen beskæftigede Arbejdere, der ejheller har set Hesten udvise Stædighed. Saafremt Sagen maatte gaa ham imod, paastaar han sin Sælger tilpligtet at holde sig skadesløs.

Medindklagede D har forklaret, at ved Tilbageleveringen var Hestene forringet med 1 200 Kr., at den heromhandlede Hest kun var til at slagte, og at Medindklagede c bad den under Handelen tilstedeværende Kommissionær om at være opmærksom paa, om Priserne for Hestekød rettede sig, men at Priserne dalene, hvorfor c solgte Hesten til Brug. Medindklagede D har intet Kendskab til, at Hesten skal være stædig. Han udtalte, at han, der solgte Hestene med Tab af ca. 1 000 Kr., ikke vilde høre noget for dem. Han paastaar Frifindelse.

Kommissionæren har som Vidne forklaret, at Medindklagede c bad ham sælge Hesten, der var bovlam og ikke værd til andet end Slagtning, bedst muligt, men at Prisen paa Hestekød faldt, og at Vidnet derfor meddelte c, at han ikke kunde sælge Hesten. Medindklagede D udtalte under Handelen, at han ikke vilde høre noget for Hestene.

c vil ikke bestride, at Vidnet under Handelen erklærede, at Hestene ikke var værd til andet end at skære Halsen over paa, men han har ikke købt dem til Slagtning.

Det maa anses for godtgjort, at Hesten er stædig, og det maa antages, at den har haft denne væsentlige Fejl, da D solgte Hesten til C, uden at det kan faa Betydning, at Fejlen under de særlige Forhold, hvorunder Arbejdet i Tørvemose foregaar, muligvis ikke har givet sig særlig til Kende. Sagen vil derfor være at afgøre derhen, at Indklagede B mod Tilbagelevering af Hesten betaler Klageren 1 200 Kr., Foderpenge 100 Kr., Dyrlægeudgifter 16 Kr. og Sagsomkostninger 48 Kr. 50 Øre, ialt 1 364 Kr. 50 Øre, og at Medindklagede C mod Tilbagelevering af Hesten betaler Indklagede B 1 100 Kr., de fornævnte 3 Beløb 164 Kr. 50 Øre samt for Kommission og Fragt 30 Kr., ialt 1 294 Kr. 50 Øre eller

saaledes, at C mod Tilbagelevering af Hesten betaler Klageren 1 364 Kr. 50 Øre, og at Indklagede B refunderer C 70 Kr.

Under Hensyn til de Vilkaar, hvorunder Handelen mellem de Medindklagede D og C maa antages at have fundet Sted, vil D være at frifinde.

Thi bestemmes:

Inden 3 Uger efter Forkyndelse af denne Kendelse bør Medindklagede C, København, mod Tilbagelevering af den omhandlede røde ca. 8 Aar gl. Hoppe med Blis til Klageren A betale 1 364 Kr. 50 Øre, medens Medindklagede B inden samme Frist til C betaler 70 Kr.

Medindklagede D bør for Tiltale under Sagen fri at være.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aalborg, den 30. Oktober 1941.

Husmand A
mod Hestehandler B.

Virkning af Garantiens Form. —

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 102

Klageren Husmand A købte den 20. August 1941 af Indklagede Hestehandler B en Hoppe paa 10 à 15 Aar til en Pris af 1 050 Kr. plus 2 Tdr. Kartofler.

Efter hans Forklaring udtalte Sælgeren, at Hoppen var reel og from, men *at den ikke vilde staa bundet i Stalden* og *ikke lade sig se i Munden.*

Indklagede bestrider, at han har sagt, at Hesten var reel og from. Han vil tværtimod hævde, at den blev solgt uden nogen som helst Garanti; men han erkender, at han bemærkede, at den ikke vilde staa bundet i Stalden og ikke lade sig se i Munden.

Klageren hævder, at Hesten er uanvendelig, idet den har Tilbøjelighed til stadig at dreje til venstre og til at slaa voldsomt fra sig. Han paastaar derfor, at Handelen gaar tilbage, hvorved han bemærker, at han ikke har leveret Kartoflerne.

Under Sagen er der afgivet en Række Vidneforklaringer.

Retten skønner herefter, at Hesten er ureel, og at Indklagede - uanset hvilke Udtryk han iøvrigt maatte have brugt — *ved specielt at nævne to — mindre — Fejl har garanteret, at Hesten ikke havde andre, specielt ikke større Fejl.*

Paastanden vil derfor være at tage til Følge, saaledes at det ligeledes paalægges Indklagede at betale Sagens Omkostninger med 40 Kr.

Thi bestemmes:

Indklagede Hestehandler B bør mod Tilbagelevering af den foran omhandlede Hoppe til Klageren Husmand A betale 1 050 Kr. samt Sagens Omkostninger med 40 Kr.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes 3 Uger efter dens lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Slagelse, den 29. December 1941.

Boelsmand A
mod Hestehandler B.

»Aldersopgivelse«[1]).

Kendelse:

Den 2. September 1941 købte Klageren, Boelsmand A, af Indklagede, Hestehandler B, en Hest for en Købesum af 1 800 Kr. Da Hestens Alder har vist sig ikke at svare til den af Indklagede overfor Klageren opgivne, har Klageren under en Voldgiftssag paastaaet Tilbagegang af den indgaaede Handel.

Trykt i L. M. 1942 Side 122

Klageren forklarer nærmere, at Indklagede under Forhandlingerne paa derom stillet Spørgsmaal udtalte, at Hesten var 8 Aar gammel, allerhøjst 9 Aar. Efter Modtagelsen viste Hesten sig at være halt paa venstre Bagben. En tilkaldt Dyrlæge afgav efter sket Undersøgelse af Hestens Fortænder Attest om, at dens Alder maatte svare til 17 Aar, og at den var halt paa Grund af Ledstivhed, »hvilket kan sættes i Forbindelse med Hestens høje Alder«.

Indklagede forklarer, at han selv havde købt Hesten ca. 8 Dage før Salget af Medindklagede C for 1 700 Kr., og at det af denne blev udtalt, at den var 8 à 9 Aar gammel. I Tilfælde af Domsfældelse paastaar han Ophævelse af den med hans Hjemmelsmand indgaaede Handel.

Medindklagede C forklarer, at han selv ca. 14 Dage før Salget købte Hesten for 1 400 à 1 500 Kr. af de Medindklagede Hestehandlerne D og E, uden Opgivelse af Alder, og at han solgte den ligeledes uden Opgivelse af Alder til Indklagede. Han paastaar Frifindelse, eventuelt Ophævelse af den med hans Hjemmelsmand indgaaede Handel.

D og E har købt Hesten af Gaardejer F, der atter har købt den af Gaardejer G. Af de sidst anførte er Hesten solgt uden Opgivelse af Alder.

Et Vidne, som overværede Handelen mellem Klageren og Indklagede, nemlig en Ølhandler, forklarer, at en tilstedeværende Person, en Gaardejer, der formentlig skulde assistere Klageren, udtalte, at han formente, at Hesten var 10 à 12 Aar gammel.

Klageren forklarer hertil, at det forholder sig rigtigt, at Gaardejeren udtalte, at Hesten maaske nok var ca. 10 Aar, hvortil han selv udtalte, at det ikke kunde gøre saa meget med et Tillæg af 1 à 2 Aar.

Efter sket Opfordring af Voldgiftsretten foretog en Dyrlæge en nøje Undersøgelse af Hestens Tænder til Konstatering af dens Alder, og han afgav derefter en Attest af 21. November 1941, hvorefter han skønnede, at Alderen kunde ansættes til 15 à 16 Aar, samt hvorefter Hesten viste tydelig Halthed paa venstre Bagben.

Indklagede har dernæst ladet Hesten undersøge af en anden Dyrlæge, der i en Attest af 14. December 1941 udtaler, at han anser Alderen til ikke at overskride 14 Aar.

Vedrørende Alderen foreligger der endelig en Skrivelse fra Med-

[1]) *Om særlige Tilsikringer, derunder Aldersopgivelse*, se H. H. S. 83 ff. og L. M. 1941 S. 708, 1194, 1217, 1268; L. M. 1942 S. 685 og 686.

indklagede D, hvori udtales, at Alderen »saavidt det kan oplyses« er 14 Aar.

Da Indklagede overfor Klageren har opgivet Hestens Alder som værende 8 à 9 Aar, maa han betragtes som garanterende for, at Alderen var som anført, dog med et Spillerum, der skønnes at kunne sættes til en Overskridelse af den opgivne Alder med indtil 2 Aar. Da Hestens Alder nu efter det fremkomne findes at være betydelig højere end af Indklagede overfor Klageren opgivet, findes Klagerens Paastand at maatte tages til Følge. I Sagsomkostninger bør Indklagede derhos til Klageren betale 60 Kr.

Da det ikke er behørig godtgjort, at Medindklagede C til Indklagede har opgivet Hestens Alder som af denne anført, vil Medindklagede være at frifinde, hvorved bemærkes, at det ingen Betydning faar for denne Afgørelse, at Hesten mulig har været halt i C's Besiddelsestid, idet Haltheden skønnes at staa i Forbindelse med Alderen.

Ogsaa de øvrige Medindklagede vil være at frikende.

Sagens Omkostninger ophæves udover det ovenfor anførte.

Thi eragtes:

Den mellem Klageren Boelsmand A og Indklagede Hestehandler B indgaaede Handel ophæves. Indklagede bør derfor, mod Tilbagelevering af den ovenfor anførte Heste, betale til Klageren 1 800 Kr. med Tillæg af Sagsomkostninger, 60 Kr.

De Medindklagede, Hestehandler C, Hestehandlerne D og E, Gaardejer F og Gaardejer G bør for de mod dem rejste Tiltaler fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves iøvrigt.

At efterkommes efter et Tidsrum af 3 Uger fra Forkyndelsen af denne Kendelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Faaborg, den 8. Februar 1941.

Husmand A
mod Husmand B.

Ondskabsfuld Hest — Handelsudtrykket »Mild i Stadet«[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 123

Under nærværende Voldgiftssag har Husmand A paastaaet Husmand B tilpligtet at tilbagebetale 550 Kr., som udgør Købesummen for en ca. 18aarig rød Vallak, samt Foderpenge mod at faa Vallakken udleveret, idet han har anbragt, at den led af Handelsfejlen Ondskabsfuldhed, da Handelen fandt Sted.

Klageren har nærmere forklaret, at Handelen fandt Sted hos Smeden i Heden i Begyndelsen af December Maaned 1940, ved hvilken Lejlighed Hesten var til Stede. Klageren havde tidligere jævnligt set Hesten gaa for Varevogn. Da Klageren den 7. s. M. vilde afhente Hesten, der

[1]) *Om Forbehold mod Ansvar for Ondskabsfuldhed* se H. H. S. 92 og om Handelsudtryk S. 273 samt L. M. 1941 S. 1329 og L. M. 1942 S. 478.

stod i Indklagedes Stald, snappede den efter ham, og Indklagede sagde da, *at den nok kunde være »mild i Stadet«, men iøvrigt ikke gjorde noget.*

Han trak Hesten hjem, men den viste sig at være ondskabsfuld. Klageren forlanger derfor nu, at Handelen skal gaa tilbage, idet han til Dokumentation af Fejlens Tilstedeværelse henviser til en Dyrlægeattest.

I denne Attest anføres det: »Ved min Undersøgelse fandt jeg Hesten staaende i sit sædvanlige Stade. Naar man stod bag ved den, lagde den Ørerne tilbage og saa sig tilbage med et ondskabsfuldt Udtryk i Øjnene, og gik man op i Stadet til den, begyndte den saa snart man naaede paa Højde med Bovene at snappe efter een, samtidig med at den viste Tænder; de samme Manøvrer foretog den sig, naar man passerede forbi paa Gangen, der gaar langs dens Stade, og det er min ganske bestemte Overbevisning, at Hesten vilde bide alvorligt, hvis man ikke tog sig i Vare.

Paa Grundlag af ovenstaaende erklærer jeg Hesten for lidende af Handelsfejlen Ondskabsfuldhed, der beror paa et medfødt, ondsindet Temperament og saaledes har været til Stede i Handelsøjeblikket.

Ondskabsfuldhed er en væsentlig Fejl og en skjult Fejl«.

Indklagede har paastaaet sig frifundet under Anbringende af, at han ved Handelen gjorde Klageren opmærksom paa, at Hesten kunde være »noget mild i Stadet«.

Klageren har heroverfor anført, at han i al Fald ikke har hørt nogen Bemærkning herom.

Foreløbig bemærkes, at der ved Udtrykket »mild i Stadet«, naar det benyttes om en Hest, forstaas, at den lægger Ørerne tilbage, naar man gaar op til den, og i det hele viser Tegn paa Ondskabsfuldhed.

Selvom den paagældende Fejl i og for sig maa antages at være en Handelsfejl, findes Klageren dog ikke at kunne paaberaabe sig den under Hensyn til de Oplysninger, der efter Indklagedes Forklaring er givet, og de Erfaringer, som Klageren selv gjorde, da han afhentede Hesten og modtog den uden Reservation, hvorfor Indklagede vil være at frifinde.

Sagens Omkostninger for Voldgiftsretten vil Klageren have at udrede med 35 Kr.

Thi eragtes:

Indklagede, Husmand B, bør for Klagerens, Husmands A's, Tiltale fri at være.

Klageren bør til Voldgiftsretten betale dennes Omkostninger med 35 Kr.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Slagelse, den 17. Januar 1942.

Gaardejer A
mod Hestehandler B.

Hovkræft hos Hest — Bevisbyrden[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 124

Den 17. September 1941 købte Klageren, Gaardejer A, af Indklagede, Hestehandler B, en Hest for en Købesum af 1 550 Kr. som reel. Da Hesten efter Købet viste sig at være lidende af Sygdommen Hovkræft, har Klageren under en Voldgiftssag paastaaet Tilbagegang af den indgaaede Handel.

Der foreligger en af en Dyrlæge under 1. Oktober 1941 udstedt Attest, hvorefter Hesten lider af Hovkræft, og hvorefter denne Fejl — under Hensyn til dens Udvikling, Udstrækning og den korte Tid, som er medgaaet efter Købet — har været til Stede i Handelsøjeblikket.

Indklagede forklarer, at han selv har købt Hesten faa Dage før Salget for 1 500 Kr. af Medindklagede, Hestehandler C, der kort forinden købte den for 1 400 Kr. af Medindklagede, Hestehandler D, der umiddelbart forinden købte den for 1 450 Kr. af Medindklagede, Tørvefabrikant E, der atter faa Dage forinden købte den for ca. 1 000 Kr. af F.

Indklagede og de Medindklagede paastaar Frifindelse og forbeholder sig eventuelt (dog ikke E) Regres mod deres Sælgere. De paastaar alle, at de ikke var vidende om Hestens Sygdom.

Det er ikke godtgjort, at Indklagede eller de Medindklagede C og D var kendt med Sygdommen.

Vedrørende Medindklagede E er det ved den af ham selv afgivne Partsforklaring oplyst, at hans Sælger, F, sagde til ham, at der var nogen Surhed i Hestens Bagkoder, og at Smeden, hos hvem den blev skoet, udtalte sig paa tilsvarende Maade. Smeden forklarer derefter som Vidne, at han iagttog, at der var Sygdom i Hestens ene Bagben, og at han mente, at det var Hovkræft.

E forklarer videre, at han under Handelen med D ikke omtalte anførte Surhed i Bagkoderne, men han handlede saaledes med D, at denne skulde tage Hesten, som den var.

Medindklagede D bestrider, at E skal have sagt, at D skulde tage Hesten, som den var, og han tilføjer herved, at han under de af E anførte Forhold ikke vilde have givet saa meget for Hesten, som han gjorde.

Da Medindklagede E har Bevisbyrden for det af ham anførte, vil det af D forklarede være at lægge til Grund ved Paadømmelsen.

Den Sygdom, hvoraf Hesten er lidende, maa anses som væsentlig, og de indgaaede Handeler findes herefter at maatte ophæves som nærmere nedenfor anført.

---

[1]) *Om Bevis for Forbehold mod Ansvar* se H. H. S. 93 og L. M. 1941 S. 871 og 976.

Thi eragtes:

De indgaaede Handler ophæves.

Mod Tilbagelevering af den ovenfor anførte Hest bør

Indklagede, Hestehandler B, betale til Klageren, Gaardejer A, 1 550 Kr. med Tillæg af Omkostninger for Voldgiftsretten 87 Kr. og Betaling for en Dyrlægeattest 22 Kr.,

Medindklagede, Hestehandler C, betale til Indklagede B 1 500 Kr. med Tillæg af Omkostninger 109 Kr.,

Medinklagede, Hestehandler D, betale til Medindklagede C 1 400 Kr. med Tillæg af Omkostninger 109 Kr. og

Medindklagede, Tørvefabrikant E, betale til Medindklagede D 1 450 Kr. med Tillæg af Omkostninger 109 Kr.

At efterkommes efter et Tidsrum af 3 Uger fra Forkyndelsen af denne Kendelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Fabrikant A
Silkeborg, den 27. November 1941. mod Vognmand B.

»Bølgebid« hos Hest — V. L. § 5, Stk. 3.

Kendelse:

Den 8. September 1941 købte Klageren, Fabrikant A, for en Pris af 470 Kr. en gammel Islænder-Hoppe af Indklagede, Vognmand B, som reel, dog med Forbehold af, at den havde været Krybbebider. Da han opdagede, at Hoppen savlede meget stærkt i Krybben, naar den aad, og ikke kunde æde Foderet, tilkaldte han en Dyrlæge, der efter en Undersøgelse af Hesten den 4. Oktober i en Attest af 9. s. M. har erklæret, at der hos Hoppen blev konstateret udtalt Bølgebid, hvor Tænderne i Bølgedalene var slidt ned i Plan med Kæben, samt at den ved Prøvefodringen straks savlede meget og spyttede Foderet ud og derefter slikkede det i sig igen. Græs blev derhos spyttet ud i tyggede Knolde. Dyrlægen udtaler derefter, at Hoppen lider af Bølgebid og Udspytning i Forbindelse hermed, hvilket er en væsentlig Handelsfejl, saaledes at Hoppen ikke har været reel i det lovede Omfang.

Trykt i L. M. 1942 Side 145

Klageren paastaar herefter Indklagede kendt pligtig at tage Hoppen tilbage og at tilbagebetale ham Købesummen 470 Kr. foruden Dyrlægeregning 20 Kr., Omkostninger ved Forligsprøven 21 Kr. og denne Sags Omkostninger, alt mod Tilbagelevering af Hoppen.

Indklagede er ikke mødt under Sagen, og der vil derefter være at afsige Kendelse i Henhold til Klagerens Fremstilling og i Overensstemmelse med hans Paastand, saaledes at denne Sags Omkostninger fastsættes til 30 Kr. 20 Øre.

Thi bestemmes:

Mod Tilbagelevering af den under Sagen omhandlede Hoppe bør Indklagede, Vognmand B, betale 470 Kr. til Klageren, Fabrikant A, samt ialt i Omkostninger 71 Kr. 20 Øre.

Kendelsen vil kunne fuldbyrdes efter Udløbet af 3 Uger efter dens Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aalborg, den 16. Januar 1942.

Husmand A mod Avlsbruger B
mod Gaardejer C.

Garanti — Smitsom Kastning[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 146

Den 22. November 1941 købte Klageren Husmand A af Indklagede Avlsbruger B en Ko for 770 Kr. Den kælvede den følgende Dag, og da dette ansaas for at være tidligt, blev Prøver af Blod og Efterbyrd indsendt til Serumlaboratoriet, hvor der paavistes Kastningsbaciller i Efterbyrdsprøven.

Da Koen er solgt som reel, paastaar Klageren sig tillagt en Erstatning paa 200 Kr., idet han forbeholder sig ved almindeligt Søgsmaal at indtale sit Erstatningskrav for det Tab, han har lidt ved, at Smitten er indført i hans Besætning.

Yderligere paastaar han sig tilkendt 10 Kr. 15 Øre som Dyrlægeudgifter m. m.

Indklagede B paastaar sig frifundet. Han har købt Koen af Gaardejer C for 755 Kr. Den blev solgt som reel, og han videresolgte den til Klageren faa Minutter efter.

C — der er inddraget i Sagen — paastaar sig ogsaa frifundet, idet han (hvad B benægter) vil have sagt, at der Vinteren før i hans Besætning var forekommet et Tilfælde af Kalvekastning.

Ved Sagens Afgørelse finder Retten, at det ikke kan være tvivlsomt, at B, der har solgt Koen som reel, er ifaldet Erstatningsansvar. Endvidere findes det, at ogsaa C bør betale Erstatning, idet han — uanset om han maatte have talt om et tidligere Tilfælde af Kalvekastning — dog ikke utvetydigt har fralagt sig Ansvaret.

Retten finder, at Erstatningen passende kan sættes til 150 Kr., hvorhos Omkostningerne vil kunne tilkendes Klageren med 55 Kr. 75 Øre.

Thi bestemmes:

Indklagede Avlsbruger B bør til Klageren Husmand A betale 150 Kr. og i Omkostninger 55 Kr. 75 Øre.

Dette Beløb — 205 Kr. 75 Øre — bør dernæst Medindklagede Gaardejer C betale til Avlsbruger B.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes 3 Uger efter dens lovlige Forkyndelse.

---

[1]) *Om Forbehold mod Ansvar for smitsom Kastning* se H. H. S. 91 og L. M. 1941 S. 1080 og L. M. 1942 S. 807.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aabenraa, den 23. Januar 1942.

Landmand A
mod Landmand B.

— Overbid hos Hest synlig Fejl[1]). —

Kendelse:

Den 1. December 1941 blev der mellem Klageren Landmand A og Indklagede Landmand B indgaaet en Byttehandel, hvorved Klageren til Indklagede solgte en 2½ Aar gammel Plag og Indklagede til Klageren solgte en 1½ Aar gammel Plag og derhos betalte en Byttesum af 550 Kr. *Trykt i L. M. 1942 Side 147*

Klageren havde den 29. November 1941 om Eftermiddagen besigtiget Indklagedes Plag hos Indklagede, og efter at Indklagede hos Klageren havde besigtiget Klagerens Plag den følgende Dag, afsluttedes Handelen telefonisk den 1. December 1941, hvorpaa Ombytning af Plagene fandt Sted den 2. December 1941 om Formiddagen ved 10-Tiden i Gæstgiver Christensens Gaard i Aabenraa, hvor begge Plagene blev afmønstrede. Indklagede har den 19. December 1941 videresolgt den af ham erhvervede Plag for 1 800 Kr.

Klageren har nu anbragt, at han Dagen efter Overtagelsen af den til ham solgte Plag var blevet opmærksom paa, at Plagen har Overbid i betydelig Grad (3—4 cm), saaledes at dens Værdi er betydelig forringet. Endvidere har Klageren anbragt, at Indklagede har solgt ham Plagen reel i enhver Henseende, og Klageren har herefter under nærværende Sag paastaaet Indklagede, mod at erholde Plagen tilbage, tilpligtet at betale ham Værdien af den til Indklagede overdragne Plag, 1 900 Kr. med Fradrag af den betalte Byttesum 550 Kr., eller ialt 1 350 Kr., subsidiært en Erstatning af 550 Kr. i Anledning af Fejlen.

Indklagede har paastaaet sig frifundet, idet han har benægtet at have garanteret Plagen fri for Fejl.

Parterne har afgivet personlig Forklaring for Voldgiftsretten.

Klageren har forklaret, at han under Besigtigelsen af Plagen hos Indklagede havde villet se den i Munden for at se, hvor gammel den var, men at Indklagede da havde sagt, at det var der ingen Grund til, da der ikke var noget i Vejen med Munden, hvorpaa Klageren ikke havde foretaget nogen Undersøgelse af Munden. Endvidere har Klageren forklaret, at Indklagede ved Travningen af Plagen ved Leveringen havde sagt, at der var intet i Vejen med Plagen.

Indklagede har forklaret, at Klageren saa Plagen efter i Munden, og at Indklagede ikke paa nogen Maade har udtalt sig om Plagens Mund.

Under Sagen har Sagsøgerens Broder og en Vognmand afgivet Vidneforklaring.

Da den paagældende Fejl ved Hestens Mund er en synlig Fejl, og da Klageren ikke mod Indklagedes Benægtelse har godtgjort, at han ikke ved Besigtigelsen har set Plagen i Munden, eller at Indklagede har afholdt ham fra en saadan Undersøgelse, vil Klagerens Paastand om

[1]) *Om Køberens Undersøgelsespligt før Købet* se H. H. S. 60 og L. M. 1941 S. 1311; 1942 S. 621 samt D. V. S. Å. 1899 S. 77, 1903 S. 103, 1937 S. 32, 1938 S. 27—28, 1939 S. 7, 1940 S. 52.

Handelens Tilbagegang eller om Erstatning ikke kunne tages til Følge. Sagens Omkostninger findes at burde ophæves, dog at Klageren betaler Voldgiftsrettens Omkostninger med 54 Kr., deraf Udgifterne ved Forligsprøven 23 Kr. 60 Øre.

Thi bestemmes:

Indklagede Landmand B bør for Tiltale af Klageren Landmand A i denne Sag fri at være. Klageren betaler Voldgiftsrettens Omkostninger med 54 Kroner. Sagens Omkostninger iøvrigt ophæves.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Viborg, den 6. December 1941.

Handelsmand A mod Gaardejer B
mod Gaardejer C.

Stædig Hest — Erstatning for Tingsbeskadigelser foranlediget ved omhandlede Hest[1]). —

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 148

Ifølge det veterinære Sundhedsraads Erklæring, er det mest sandsynligt, at Hesten har haft Disposition til Stædighed hos C, dog under Forudsætning af, at Hesten, efter at den var afhændet af C, har været brugt forspændt og behandlet paa almindelig forsvarlig Maade.

Idet det ikke er oplyst, at Hesten ikke efter at være afhændet af C har været kørt paa uforsvarlig Maade, finder Retten at maatte lægge Raadets Udtalelse til Grund ved Sagens Paadømmelse, idet særlig bemærkes, at Hesten er garanteret reel ogsaa som Eenspænder.

Herefter vil B være at tilpligte at tage Hesten tilbage og betale A 1 800 Kr., hvorefter C tilpligtes at tage Hesten tilbage fra B mod at betale denne 2 000 Kr.

I Foderpenge findes der at maatte tilkomme A et Beløb, der under eet fastsættes til 400 Kr.

Under Hensyn til, at Hesten maa antages allerede at have vist Tendens til Stædighed hos B, findes B at maatte tilpligtes at betale Halvdelen af Foderpengene til A, medens den anden Halvdel udredes af C.

Endvidere tilkendes der A Erstatning for ødelagt Seletøj og Vogndele efter Regning 12 Kr., hvilket Beløb ligeledes betales af B og C med Halvdelen hver.

Sagens Omkostninger 151 Kr. udredes af B og C til A med Halvdelen af hver.

Thi eragtes:

Mod at Klageren A leverer Indklagede B den omhandlede Hest tilbage bør Indklagede B til A betale 1 800 Kr.

---

[1]) *Om Erstatning for Skade voldt paa andre Retsgoder* se H. H. S. 103 og U. f. R. 1928 S. 949 og Højesterets Dom i samme Sag U. f. R. 1930 S. 269. Se iøvrigt angaaende dette Spørgsmaal J. L. Frost: »Erstatningsansvar for smitsom Kastning« (1941). Se endvidere L. M. 1941 S. 1313.

Mod at Indklagede B leverer Hesten tilbage til C bør Indklagede C til B betale 2 000 Kr.

I Foderpenge og Erstatning for Seletøj og Vogndele betaler de Indklagede B og C ialt 412 Kr., hvoraf de hver udreder Halvdelen.

Sagens Omkostninger 151 Kr. udredes af B og C til A med Halvdelen af hver.

At efterkomme inden 3 Uger efter Kendelsens Forkyndelse.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten for Maribo Amt, den 2. Februar 1942.

Kalkværksejer A mod Hestehandler B.

Hjertefejl hos Hest — Paastand om Afvisning, fordi 14 Dages Fristen i V. L.'s § 8 var overskredet, ikke taget til Følge, da Stiftamtets Tilladelse til Anke forelaa[1]) — Nedsættelse af Erstatningsbeløbet p. Gr. af Klagerens Forsømmelse[2]).

Kendelse:

Den 5. August 1941 købte Klageren A af Indklagede Hestehandler B en rødskimlet Hoppe for 2 500 Kr. Hoppen, der var købt reel, viste sig allerede samme Dag, da den var trukket fra Nykøbing F. til Thoreby, forpustet og træt og ikke til at faa i Trav. Den blev sat i Arbejde i Klagerens Tørvemose ved Udkøring af Tørv, og de Folk, som her brugte den, har forklaret, at den fra den første Dag viste sygelige Tilbøjeligheder; den blev træt og forpustet og havde af og til Besvimelsesanfald, hvilket Klageren blev underrettet om. Den 29. August lod Klageren den undersøge af to Dyrlæger, der i Erklæring af 22. og 23. September 1941 udtalte, at Hoppen efter deres Mening led af en organisk Hjertefejl, der gjorde den uskikket til Arbejde, og at denne Fejl allerede maa have været tilstede d. 5. August.

Trykt i L. M. 1942 Side 170

For Voldgiftsretten paastod Klageren derefter Indklagede Hestehandler B tilpligtet mod Tilbagelevering af Hoppen at tilbagebetale Købesummen.

Under Sagen begærede B medinddraget Hestehandler C, af hvem han har købt Hoppen den 28. Juli 1941.

Ved Voldgiftsrettens Kendelse af 15. November 1941 blev de Indklagede frifundne under Hensyn til, *dels* at Voldgiftsretten maatte anse det for en afgørende Fejl, at Klageren, uagtet Hoppen straks efter Købet viste Tegn paa Sygdom, først 29. August tilkaldte Dyrlæge, hvorved Muligheden for en kurativ Behandling blev forsømt, og *dels* fordi det veterinære Sundhedsraad i Erklæring af 5. November 1941 havde udtalt, at der intet kunde udtales om, hvorvidt Hoppens Sygdom maa antages at have været tilstede henholdsvis den 5. August og den 28. Juli 1941, medmindre Hoppen blev obduceret.

---

[1]) *Amtet kan forlænge Ankefristen, og dets herved udøvede Skøn kan ikke anfægtes af Overvoldgiftsretten* se H. H. S. 237.

[2]) *Om Nedsættelse af Erstatning paa Grund af egen Skyld hos Køberen* se H. H. S. 108 og L. M. 1941 S. 1330.

For Overvoldgiftsretten har Klageren oplyst, at Hoppen den 25. November 1941 er slaaet ned og obduceret, hvorefter Lunger og Hjerte har været indsendt til Undersøgelse hos det veterinære Sundhedsraad, der i ny Erklæring af 11. December 1941 udtaler, at Hjertet ingen sygelige Forandringer viste, men at paa den nederste Halvdel af begge Lunger samt paa Diafragmas Forflade var Pleura Sæde for udbredte, delvis sammenhængende graaligrøde bindevævsagtige Nydannelser, der navnlig paa Diafragma er af betydelig Tykkelse. I selve Lungevævet fandtes ingen særlige Forandringer med Undtagelse af Spidsen af begge Lunger, navnlig højre, hvor Lungevævet paa et Parti af ca. en Haandflades Størrelse er fortættet og Sæde for en stærk bindevævsagtig Omdannelse, samt adhærent til Omgivelserne ved betydelige fibrøse Nydannelser.

Disse forefundne Forandringer i Lungerne viser, at Lidelsen er af ældre Dato, og dette, sammenholdt med de under Sagen meddelte Oplysninger om Hestens Tilstand efter Købet, tyder paa, at Lidelsen har været tilstede den 28. Juli 1941.

Klageren har derfor paastaaet Voldgiftskendelsen ophævet og Indklagede B tilpligtet at tilbagebetale Købesummen 2 500 Kr. og betale Foderpenge à 1,50 Kr. pr. Dag i Tiden fra 30. August til 25. November 1941 med 132 Kr., Dyrlægeerklæringer 85 Kr., Voldgiftssagens Omkostninger med 80 Kr., samt Udgifterne ved denne Sag.

De Indklagede B og C har hver for sig principalt paastaaet Afvisning, da Begæring om Anketilladelse ikke er indgivet inden 14 Dage efter Kendelsens Afsigelse den 15. November 1941, subsidiært har de paastaaet Kendelsen stadfæstet.

For Overvoldgiftsretten er afgivet Forklaring af Klageren, Indklagede B og Medindklagede C's Søn.

Indklagede B har forklaret, at han har købt Hoppen den 28. Juli 1941 for 2 100 Kr. af C som reel, og at der i hans Besiddelse ikke har været noget sygeligt at mærke ved Hoppen, der ikke har været brugt hos ham.

C's Søn har forklaret, at hans Fader købte Hoppen af Odense Kommunes Renovationsvæsen ca. den 20. Juli 1941, og at den ikke i hans Besiddelse eller i den Tid, Kommunen brugte den, har vist Tegn paa Sygdom. Han saa den omkring 1. Oktober 1941 hos Klagerens Fader paa Falster, og da var den i højeste Grad afmagret.

Klageren har forklaret, at han den 9. August fik Underretning om, at Hoppen var syg, og at der blev tilkaldt Dyrlæge den 21. August, fordi Hoppen da faldt helt sammen, da den skulde bruges til Kørsel med Tørvelæs.

Den fremsatte Afvisningspaastand kan ikke tages til Følge, da Stiftamtets Tilladelse til Anke foreligger.

Ved den for Overvoldgiftsretten fremlagte Erklæring af 7. d. Md. fra Dyrlægen findes det tilstrækkeligt godtgjort, at de til Undersøgelse indsendte Organer hidrører fra den Hoppe, Sagen angaar, og da det herefter maa antages, at den paaviste Lidelse i Lungerne har været tilstede ikke blot, da Indklagede B solgte Hoppen den 5. August f. A., men ogsaa da han købte den den 28. Juli f. A., saaledes at Hoppen ikke

ved disse Handler har kunnet sælges som reel, findes Klageren at have Krav paa Erstatning, og den afsagte Kendelse vil derfor være at ophæve.

Men da det som af Voldgiftsretten udtalt under Hensyn til det om Hoppens Tilstand oplyste maa anses for en Forsømmelse, at Klageren først den 21. August f. A. har tilkaldt Dyrlæge, hvorved Muligheden for kurativ Behandling muligt er forsømt, findes Erstatningskravet at maatte nedsættes saaledes, at Indklagede B til fuld Afgørelse af ethvert Krav, herunder Foderpenge og Udgifterne ved Voldgiftsretten, vil have at betale Klageren 2 000 Kr., for hvilket Beløb der gives ham Regres hos Medindklagede C.

Udgifterne ved Overvoldgiftssagen ialt 52 Kr. vil Medindklagede C have at godtgøre Klageren A, medens Sagens Omkostninger iøvrigt ophæves.

Thi eragtes:

Den indankede Kendelse af 15. November 1941 ophæves.

Indklagede Hestehandler B bør til Klageren Kalkværksejer A betale 2 000 Kr.

Medindklagede Hestehandler C bør til Indklagede Hestehandler B betale 2 000 Kr.

Overvoldgiftssagens Omkostninger ialt 52 Kr. betaler Hestehandler C til Kalkværksejer A.

Sagens Omkostninger iøvrigt ophæves.

At efterkommes inden 5 Dage efter denne Kendelses Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Silkeborg, den 10. Februar 1942.

Gaardejer A mod Kreaturhandler B
mod Slagtermester C mod Slagter D.

Urigtig Kælvedato — Udeblivelse fra Forligsmøde[1]) — Sagen begæret genoptaget i H. t. V. L.'s § 5, Stk. 3 — Genoptagelse nægtet og Kendelse afsagt i H. t. V. L. § 5, Stk. 3[2]). —

Kendelse:

Under denne Sag har Klageren Gaardejer A paastaaet Indklagede B dømt til Betaling af en Erstatning paa 140 Kr. i Anledning af, at en Kvie, som han den 28. August 1941 for 400 Kr. havde købt hos Indklagede med Garanti for, at den skulde kælve i September, først kælvede den 7. December 1941.

Trykt i L. M. 1942 Side 172

Indklagede Kreaturhandler B har erkendt Rigtigheden heraf, idet han har oplyst, at der forelaa en Fejlhuskning fra hans Side, da han rettelig selv havde købt Kvien af Medindklagede Slagtermester C med Garanti for, at den skulde kælve inden 15. Oktober 1941. Han har intet haft at erindre mod den nedlagte Erstatningspaastand, men nedlægger Paastand overfor sin Hjemmelsmand, fornævnte C, om, at denne kendes pligtig at betale ham en Erstatning paa 110 Kr.

---

[1]) *Om Udeblivelse* se H. H. S. 188 ff.
[2]) *Om Genoptagelse* se H. H. S. 143.

Medindklagede Slagtermester C erkender, at han har solgt Kvien til B den 23. August 1941, saaledes at den skulde kælve inden 15. Oktober, og har heller intet at erindre mod den mod ham nedlagte Erstatningspaastand paa 110 Kr., men nedlægger Paastand om Beløbets Betaling hos Medindklagede Slagter D, af hvem han hævder at have købt Kvien samme Dag paa samme Vilkaar.

Nævnte Slagter D er udeblevet fra Forligsprøven og har begæret Sagen genoptaget, idet han hævder, at Udeblivelsen skyldtes en ham utilregnelig Aarsag, men ved Voldgiftsrettens Kendelse er Begæringen om Genoptagelse nægtet, og han vil herefter være at dømme i Henhold til Husdyrvoldgiftslovens § 5, Stk. 3, i Henhold til Slagtermester C's Fremstilling.

Som Følge af det saaledes anførte vil Indklagede B have at betale Klageren A 140 Kr., Medindklagede C vil have at betale til Kreaturhandler B 110 Kr., og Medindklagede Slagter D vil have at betale til Slagtermester C 110 Kr. Foruden de nævnte Beløb vil de hver have at godtgøre deres Køber denne Sags Omkostninger med 27 Kr. — — —

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten for Kbh.'s Amt, den 20. Januar 1942.

Hestehandler B mod Forpagter A.

Disposition[1]) — Stædighed hos Hest.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 200

Den indankede Kendelse er afsagt den 1. September 1941 af Voldgiftsretten for Frederiksberg Kommune og er med dertil af Sjællands Stiftamt under 12. November 1941 meddelt Tilladelse indbragt for Overvoldgiftsretten efter Begæring af Hestehandler B, der principielt har paastaaet sig frifundet, subsidiært har paastaaet Hestehandler C tilpligtet at tage den i Sagen omhandlede Hest tilbage og godtgøre ham Købesummen 1 250 Kr. og de ham ved Sagen paaførte Omkostninger.

Forpagter A har paastaaet Kendelsen stadfæstet, dog at han paastaar sig tillagt et højere Beløb i Foderpenge.

Hestehandler C har paastaaet sig frifundet, subsidiært paastaaet D tilpligtet at tage Hesten tilbage og betale ham Købesummen 1 000 Kr. og de ham paaførte Omkostninger.

D har paastaaet sig frifundet.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Hesten i 6½ Aar har været hos D, der den 19. Februar 1941 solgte den til Hestehandler C sammen med den Hest, med hvilken den i længere Tid havde gaaet i Spand, at begge Heste derefter sendtes pr. Bane til C, at denne den 24. Februar

[1]) *Om nervøse og lignende Dispositioner* se U. U. S. 74 ff. samt L. M. 1941 S. 1099; 1942 S. 639 og 787. Se derimod Kendelser, *hvor Dispositionens Tilstedeværelse ikke er anset for tilstrækkelig godtgjort*, L. M. 1941 S. 894, 1192; 1942 S. 366, 806 og 872. Se endvidere U. f. R. 1896 S. 398.

1941 solgte begge Heste til Hestehandler B, at de efter at have staaet paa Stald først hos C og derefter i Odense blev befordret pr. Bane til København, hvortil de ankom den 3. Marts 1941, og hvor de opstaldedes hos B, og at denne den 5. Marts 1941 solgte den i Sagen omhandlede Hest til Forpagter A, til hvem den samme Dag transporteredes med Lastbil.

Som i den indankede Kendelse anført viste Hesten, der ved alle Handler er solgt som reel, sig straks efter Overdragelsen til A stædig, og det maa antages, at denne Stædighed stadig er til Stede.

Under Sagens Behandling for Overvoldgiftsretten har den været forelagt det veterinære Sundhedsraad, af hvis Erklæring af 2. Januar 1941 det fremgaar, *at* der ikke foreligger Grundlag for at antage, at Hesten har haft Fejlen hos D, men *at* det under Forudsætning af, at Hesten har været behandlet paa almindelig forsvarlig Maade efter D's Afhændelse af den, maa antages, *at der har været Disposition for Fejlen til Stede, at* det vel ikke er udelukket, at Stædigheden er opstaaet under Transporten til København, men mere sandsynligt, at Dispositionen har været til Stede som foran anført, *at* det er muligt, at Adskillelsen fra den anden Hest eller fra den hidtidige Kusk har været medvirkende Aarsag til Stædigheden, og *at* det er sandsynligt, at Stædigheden først har vist sig, efter at Hesten var kommet til A.

Efter det saaledes foreliggende findes det at maatte antages, at Hesten allerede ved Salget fra D har haft Disposition til Stædighed og saaledes har været behæftet med Fejl.

Herefter findes Kendelsen at burde stadfæstes i Forholdet mellem A og B, dog saaledes at A mod Hestens Tilbagelevering foruden Købesummen 1 500 Kr., Omkostninger til Dyrlæge og Fragt 160 Kr. og Omkostningerne ved Sagens Behandling i 1ste Instans 75 Kr. tilpligtes at betale Foderpenge 3 Kr. pr. Dag fra 5. Marts 1941 til Kendelsens Opfyldelse.

Endvidere findes C mod Tilbagelevering af Hesten at burde tilpligtes at betale B den af denne erlagte Købesum 1 250 Kr. samt de anførte Omkostninger 235 Kr. og de af B udlagte Omkostninger ved Sagens Behandling for Overvoldgiftsretten 94 Kr. 14 Øre og endelig de af B betalte Foderpenge og yderligere Foderpenge 3 Kr. pr. Dag til Kendelsens Opfyldelse.

Endelig findes D mod Tilbagelevering af Hesten at burde tilpligtes at betale C den af denne betalte Købesum, der ansættes til 1 000 Kr. samt de af C til B betalte Omkostninger 329 Kr. 14 Øre og Foderpenge samt yderligere Foderpenge 3 Kr. pr. Dag til Kendelsens Opfyldelse.

Thi bestemmes:

Alt mod Tilbagelevering af den foran omhandlede Hest bør

1) Hestehandler B til Forpagter A betale 1 735 Kr. og 3 Kr. pr. Dag fra 5. Marts 1941 til Kendelsens Opfyldelse,

2) Hestehandler C til B betale 1 485 Kr. og Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten 94 Kr. 14 Øre samt det af B til A betalte Foderpengebeløb og yderligere Foderpenge 3 Kr. pr. Dag til Kendelsens Opfyldelse, og

3) D til C betale 1 329 Kr. 14 Øre samt det af C til B betalte Foderpengebeløb og yderligere Foderpenge 3 Kr. pr. Dag til Kendelsens Opfyldelse.

Kendelsen at fuldbyrde 5 Dage efter dens lovlige Forkyndelse.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten for Kbh.'s Amt, den 20. Januar 1942.

Brugsforeningsuddeler C mod Hestehandler D.

Rumpegalskab (Hvinskhed) — Begge Heste omfattet af Kendelsen, da de var solgt som samlet Spand[1]) — To Voldgiftskendelser om samme Dyr og en tredie Sag endnu ikke afsluttet — Paastand om Erstatning for tabt Fortjeneste ikke taget til Følge[2]).

Aar 1942, den 20. Januar afsagdes saalydende

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 202

Det fremgaar af Oplysningerne i nærværende Sag, *at* Gaardejer F den 2. Maj 1941 solgte den i Sagen omhandlede Hoppe til Hestehandler E, at denne den 4. Maj 1941 videresolgte Hoppen til Hestehandler D, Frederiksberg, *at* denne den 17. Maj 1941 solgte Hoppen sammen med en Vallak til Brugsforeningsuddeler C, *at* denne den 2. Juni 1941 solgte begge Heste til Vognmand B, og at denne den 30. August 1941 solgte begge Heste til Gaardejer A.

Ved Kendelse afsagt af Voldgiftsretten for Frederiksberg Kommune den 26. Oktober 1941 blev B dømt til at tage begge Heste tilbage fra A og C dømt til at tage begge Heste tilbage fra B, idet det antoges, at Hoppen var lidende af Rumpegalskab (Hvinskhed), og at *Hestene ved begge disse Handler var solgt som reelle og som et samlet Spand.*

Ved Kendelse afsagt af samme Voldgiftsret den 4. November 1941 blev D dømt til at tage Hoppen tilbage, medens han frifandtes for at tage Vallaken tilbage, idet den ikke var lidende af Mangler, og idet det ikke fandtes godtgjort, at han havde solgt Hestene som et samlet Spand; ved samme Kendelse dømtes E til at tage Hoppen tilbage fra D.

Disse to Kendelser er med dertil af Sjællands Stiftamt under 29. December 1941 given Tilladelse indanket for Overvoldgiftsretten efter Begæring af C.

Det er oplyst, at der mellem E og F verserer Voldgiftssag, der endnu ikke har fundet sin Afslutning for Undervoldgiftsretten.

For Overvoldgiftsretten har C, saafremt der ikke gives ham Medhold i hans principale Paastand om, at B tilpligtes at vedstaa Handelen, subsidiært nedlagt Paastand paa, at D mod Tilbagelevering af begge Heste betaler ham 5 500 Kr., mere subsidiært 4 750 Kr., og i disse Tilfælde for Dyrlægeattest 40 Kr., Fragtgodtgørelse 50 Kr., Udlæg til B

[1]) *Om væsentlige Mangler* se H. H. S. 79.

[2]) *Om Betingelser for Erstatningsansvar* se H. H. se 104 ff.

100 Kr. og yderligere Fragtudlæg 70 Kr., ialt 260 Kr. samt Foderpenge 8 Kr. pr. Dag fra 9. September 1941; endelig har han nedlagt en yderligere subsidiær Paastand.

D, B, A og E har hver for deres Vedkommende paastaaet de indankede Kendelser stadfæstet, dog med forskellige Forbehold, saafremt der maatte blive givet C Medhold i hans principale Paastand.

Idet det maa anses godtgjort, at Hoppen har lidt af Mangler, og at begge Heste af C til B og af denne til A er solgt *som et Spand,* vil Kendelsen af 23. Oktober 1941 imellem disse Parter være at stadfæste.

Efter det for Overvoldgiftsretten foreliggende findes det at maatte anses godtgjort, at begge Heste af D er parret og solgt til C som et Spand, hvorfor D findes at burde tilpligtes at tage begge Heste tilbage mod Betaling af det under C's mere subsidiære Paastand anførte Beløb 4 750 Kr., hvortil man fra begge Sider under Sagen forligsmæssigt enedes om at ansætte Købesummen. *Det bemærkes herved, at den af C fremsatte Paastand om Betaling af 5 500 Kr., hvilken Paastand grundes paa hans Krav om Erstatning for den Fortjeneste, han er gaaet Glip af ved Handelens Tilbagegang, ikke har kunnet tages til Følge, idet det maa findes betænkeligt at anse de ved Salget fremsatte almindelige Udtalelser om Hestenes Kvalitet som indeholdende en saadan Garantierklæring, at den kan danne Grundlag for at tilkende C Erstatning udover den Købesum, som han selv har givet for Hestene.*

Yderligere findes D at burde godtgøre C de ham ved den stadfæstede Kendelse af 23. Oktober 1941 paalagte Omkostninger, nemlig til Dyrlægeattest 40 Kr., Omkostninger for Undervoldgiftsretten 50 Kr., B's Fragtgodtgørelse 100 Kr. samt C's egne Fragtudlæg 70 Kr., endvidere de af C til B betalte Foderpenge samt yderligere Foderpenge 8 Kr. pr. Dag til Kendelsens Opfyldelse og endelig Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten 38 Kr. 15 Øre.

Endelig findes Kendelsen af 4. November 1941 at burde stadfæstes i Forholdet mellem D og E.

Thi bestemmes:

Den af Voldgiftsretten for Frederiksberg Kommune afsagte Kendelse af 23. Oktober 1941 stadfæstes.

Hestehandler D bør til Brugsforeningsuddeler C mod Udlevering af de to i Sagen omhandlede Heste betale 5 048 Kr. 15 Øre samt det af C til B betalte Foderpengebeløb og yderligere Foderpenge 8 Kr. pr. Dag til Kendelsens Opfyldelse.

For saa vidt angaar Forholdet mellem Hestehandler D og Hestehandler E stadfæstes den af Voldgiftsretten for Frederiksberg Kommune den 4. November 1941 afsagte Kendelse.

Kendelsen at fuldbyrde 5 Dage efter dens lovlige Forkyndelse.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten for Kbh.'s Amt,
den 3. Februar 1942.

Spire til Sygdom[1]) — Kuller.

Aar 1942, den 3. Februar afsagdes saalydende

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 203

Den indankede Kendelse er afsagt den 1. December 1941 af Voldgiftsretten for København og er med dertil af Overpræsidiet under 14. Januar 1942 meddelt Tilladelse indbragt for Overvoldgiftsretten af Gaardejer D, der, efter at han har opfyldt Kendelsen overfor Slagtermester C, har paastaaet denne tilpligtet at tilbagebetale 1 110 Kr. 22 Øre samt yderligere at betale for en Dyrlægeattest 15 Kr. og Omkostninger ved Sagens Behandling for Overvoldgiftsretten.

Indklagede C, der har opfyldt Kendelsen overfor Fabrikant B, har paastaaet denne tilpligtet at tilbagebetale 1 335 Kr. 22 Øre og ovennævnte yderligere Omkostninger, som han maatte blive tilpligtet at betale til D.

De Indklagede B og Frugthandler A har paastaaet Kendelsen stadfæstet.

For Overvoldgiftsretten er afgivet Forklaringer af Parterne og af Vidner.

Efter de saaledes for Overvoldgiftsretten foreliggende nye Oplysninger maa det findes godtgjort, at den i Sagen omhandlede Hest ikke har vist Tegn paa Sygdom i den Tid, den har været hos Klageren.

Det er derhos uimodsagt af Indklagede C anført, at Hesten, medens han havde den i sin Besiddelse, ikke har været i Brug og ikke har vist Tegn til Sygdom.

Selvom det nu maatte antages, at Hesten paa Tidspunkterne for de to første Handler kan have haft en Spire til den senere konstaterede Sygdom, maa det findes betænkeligt at fastslaa, at Hesten paa disse Tidspunkter har været behæftet med saadanne Mangler, at det kan bevirke, at Handelen skulde gaa tilbage, hvorfor de af D og C nedlagte Paastande findes at burde tages til Følge.

Derimod maa Retten paa Grundlag af Sagens Oplysninger, herunder de for Undervoldgiften afgivne Forklaringer, anse det for godtgjort, at Hesten har lidt af Kuller, da B solgte den til A, hvorfor Kendelsen i Forholdet mellem disse to Parter vil være at stadfæste.

Thi bestemmes:

Slagtermester C bør til Gaardejer D betale 1 125 Kr. 22 Øre og Omkostningerne ved Sagens Behandling for Overvoldgiftsretten 31 Kr. 75 Øre.

Fabrikant B bør til Slagtermester C betale ialt 1 381 Kr. 97 Øre.

I Forholdet mellem Fabrikant B og Frugthandler A stadfæstes Undervoldgiftsrettens Kendelse.

Kendelsen at fuldbyrde inden 5 Dage efter dens Forkyndelse.

---

[1]) *Om Dispositioner begrundet i tidligere Sygdom* se II. II. S. 73.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aars, den 6. Februar 1942.

Gaardejer A
mod Salgsleder B.

Overskreden Kælvetid[1]) — Køer kælvet oftere end aftalt ved Handelens Afslutning.

Trykt i L. M. 1942 Side 227

Der fremlagdes Klage og Udskrift af Voldgiftsbogen. Klageren var mødt og forklarer, at han den 28. Oktober f. A. kom i Forhandling med Salgsleder B om nogle Køer og Kvier. Klageren saa en Ko og tre Kvier, der stod hos en Gaardejer i Vøvelholm, og Indklagede sagde, at han desforuden havde en Ko og tre Kvier, der befandt sig ved Aarhus, men som vilde ankomme til Aars Jernbanestation den 4. November f. A. Mellem Parterne blev derefter indgaaet den Handel, at Klageren købte alle 8 Dyr for en Købesum af 6 275 Kr., saaledes *at han skulde godkende de 4 Dyr, naar de ankom til Aars Jernbanestation, og saaledes, at han helt maatte fragaa Handelen, hvis disse Dyr da ikke svarede til, hvad der var lovet ham.* Den 4. November ankom der en Ko og 2 Kvier til Aars Jernbanestation, og da der ikke var noget i Vejen med dem, betalte Klageren Købesummen, idet det blev lovet ham, at den manglende Kvie skulde komme saa hurtig den havde bestaaet Tuberkulinprøven. Den 22. November 1941 ankom den manglende Kvie, og der var tilsyneladende ikke noget i Vejen med den. Ved Handelens Indgaaelse blev det lovet Klageren, at det ene af de Dyr, der stod i Vøvelholm, og at de 4 Dyr, der stod i Aarhus, skulde være kunstig befrugtet ved Landets bedste Tyr, og de tre andre ved en af Landets bedste Tyre. Der blev lovet Klageren, at to Kvier skulde kælve den 15. November, to Køer i November Maaned, to Kvier den 28. Januar 1942, en Kvie den 14. Marts og 1 Kvie den 1. April 1942. En af Kvierne var lovet som rød dansk Malkerace. En af Køerne var lovet Klageren med anden Kalv, men det har vist sig, at den var med fjerde Kalv, en anden Ko var lovet med tredie Kalv, men fik femte Kalv. Det viste sig imidlertid, at kun en af de købte Dyr var kunstig befrugtet, og at den Kvie, der var købt som ren rød dansk Malkerace, viste sig at være en Blanding af rød dansk Race og Korthorns. Af de to Kvier, der skulde kælve den 15. Nov. 1941, kælvede den ene rettidig, men den anden kælvede først den 5. December 1941. Af de to Køer, der skulde kælve i November Maaned, fik den ene Kalv den 11. December 1941 og den anden den 1. Januar 1942.

Indklagede var mødt og forklarer, at det er rigtigt, at han har solgt Klageren 8 Køer og Kvier for 6 275 Kr. Han benægter, at han garanterede for at Køerne var kunstigt befrugtet, ligesom han heller ikke har lovet nogen Stamtavle. Det er rigtigt, at Sagen har været berørt mellem Parterne, og at Klageren, da han ingen Garanti kunde faa, foreslog, at der saa skulde være 50 Kr. i »Skel«, hvilket vil sige, at de 50 Kr. skulde tilfalde enten den ene eller den anden af Parterne, saafremt der var Stamtavle eller ikke. Indklagede nægtede dog at sætte noget Beløb i »Skel«. Indklagede garanterede, at to Kvier skulde kælve i November,

[1]) *Om angivet Kælvetid eller Foletid* se H. H. S. 81 og L. M. 1941 S. 1123 og 1331; L. M. 1942 S. 417, 443, 686 og 871.

og to Køer i November eller December, to Kvier i Januar og to Kvier i Marts. Da Indklagede herefter mener at have opfyldt sin Leveringspligt, paastaar han sig frifundet, dog muligt mod en mindre Erstatning, idet han i god Tro har garanteret de to Køer som fjerde-kalvs, men det har vist sig, at den ene var femte-kalvs.

Derefter mødte som Vidne en Gaardejer i Vøvelholm, der foreholdt sin Sandhedspligt forklarer, at han har overværet en Del af Forhandlingerne vedrørende Salget af de ommeldte Dyr, idet Handelen foregik paa hans Gaard, hvor fire af Dyrene stod, og Indklagede lovede da Klageren to fjerde-kalvs Køer med Kælvetid i November eller December, to store Kvier, der skulde kælve i November, to Kvier, der skulde kælve senest i Januar, en lys Kvie, der skulde kælve til Foraaret, samt en anden Kvie, der skulde kælve samme Tid, alle for en Købesum af 6 275 Kr. Handelen blev dog ikke endelig afsluttet paa Vidnets Gaard, idet man ikke var helt enig om Købesummen. Samme Aften ringede B til Vidnet og sagde, at nu var Dyrene solgt for 6 275 Kr. Vidnet indførte Salgsvilkaarene i sin Lommebog, som han foreviste. Under Forhandlingerne spurgte Vidnet Indklagede i Klagerens Paahør, om nogle af Dyrene var kunstigt befrugtede, hvortil Indklagede svarede nej. Vidnet sagde til Klageren, at den ene Kvie vist ikke var ægte rød dansk Malkerace.

Derefter mødte som Vidne en Lagerekspedient, der foreholdt sin Sandhedspligt forklarer, at han overværede en Forhandling mellem Parterne, der sagde, at de trængte til en Mægler. Han hørte da, at Klageren spurgte Indklagede, om han vilde garantere Stamtavle til Dyrene, men hertil svarede B, at det vilde han ikke. Saavidt Vidnet husker, sagde B ogsaa, at han ikke vilde garantere for, om Køerne var kunstigt befrugtede eller ej. Parterne blev enige i Vidnets Overværelse, hvorefter de gav Haandslag og drak Lidkøb.

Derefter mødte som Vidne en Tjenestekarl, der bemærker, at han er Søn af Klageren og foreholdt sin Sandhedspligt forklarer, at han har overværet Handelen om de paagældende Dyr, idet han har fulgtes med sin Fader, Klageren, hele Dagen. Under Handelen paa Vøvelholm lovede B, at fem af Dyrene skulde være kunstigt befrugtede, de fire ved en af Jyllands bedste Tyre, den ene ved en af Danmarks bedste Tyre. Indklagede lovede endvidere Stamtavle med alle Dyrene, og at de to af Køerne skulde være med henholdsvis anden og tredie Kalv. Vidnet benægter forrige Vidnes Forklaring om, hvad der passerede ved Handelens endelige Afslutning i Aars.

Derefter mødte som Vidne en Kontrolassistent, der foreholdt sin Sandhedspligt forklarer, at han 2. Nytaarsdag d. A. var med A's Søn hos Indklagede. Under en Samtale, der nu fandt Sted, erkendte Indklagede, at han havde lovet, at de 5 af Dyrene skulde være kunstigt befrugtede, og at der skulde være Stamtavle med Dyrene. Vidnet tilføjer dog, at B, da de forlod Gaarden, sagde til Klagerens Søn: »Du husker nok, at jeg ikke har garanteret for Ydelse og Afstamning«.

Retten afsagde derefter saalydende

Kendelse:

Efter det under Sagen oplyste finder Retten mod Indklagedes Benægtelse og efter de afgivne Vidneforklaringer det ikke tilstrækkeligt godtgjort, at Indklagede har ydet nogen egentlig Garanti for, at de 5 Kvier var kunstigt befrugtede, og at han har lovet, at der skulde følge Stamtavle med Dyrene. Derimod maa det antages, at et af Dyrene har overskredet Kælvetiden med ca. 1 Maaned, og at Køerne havde kælvet oftere, end det er aftalt ved Handelen. Der tilkommer herefter Klageren en Erstatning, der passende findes at kunne ansættes til 250 Kr. og Sagens Omkostninger med 55 Kr.

Thi bestemmes:

Indklagede Salgsleder B bør til Klageren, Gaardejer A, betale 250 Kr. og denne Sags Omkostninger med 55 Kr. At efterkomme inden 3 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten.
Assens, 21. Februar 1942.

Arbejdsmand A
mod Handelsmand B.

Halvorne — Erstatning for paaført Tab i Medfør af Købelovens § 42, Stk. 2 (tilsikrede Egenskaber)[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 229

Under nærværende for Voldgiftsretten angaaende Handel med Husdyr behandlede Sag har Arbejdsmand A oplyst, at han den 2. Juli 1941 af Handelsmand B har købt en Gris paa ca. 50 kg, som han fedede op og slagtede den 15. December 1941. Den vejede da ca. 190 kg. Under Slagtningen opdagede han imidlertid, at Grisen var en Halvorne, idet der i Lysken fandtes en Testikel, og tilkaldte derfor en Dyrlæge, der i en fremlagt Attest af 16. December 1941 erklærer, at der ikke er Tvivl om, at den omhandlede Gris var Halvorne, i hvilken Anledning A nu kræver, at Grisehandler B tilpligtes at betale ham Erstatning med 180 Kr., der udgør det Tab, han lider ved, at Grisen var en Halvorne.

Handelsmand B har erkendt, at han den 2. Juli 1941 har solgt en Gris paa ca. 50 kg til A for 100 Kr., og at han havde købt Grisen sammen med en So og noget Korn 8 Dage tidligere af Boelsmand C, der ønskede at udskifte sine Grise, fordi de hostede. Han havde den Dag, han solgte Grisen til A, Brug for 4 Galtgrise og undersøgte derfor de Grise, han havde købt af C, men endnu ikke afhentet, og det viste sig, at de 2 Grise, der gik i C's midterste Sti, var Sogrise og de øvrige Galtgrise, og han kørte derefter de 2 Galtgrise til A, der købte den ene af dem. C var ikke hjemme, da han hentede Galtgrisene. B har ikke fremsat Indsigelse mod at betale Erstatning, men har begæret nævnte C

[1]) *Om tilsikrede Egenskaber* se II. H. S. 81 ff.

medinddraget i Sagen og krævet, at denne tilpligtes at erstatte ham det Beløb, han maatte blive tilpligtet at betale til sin Køber.

Boelsmand C har forklaret, at han i Slutningen af Juni 1941 til nævnte Handelsmand B har solgt en So og 4 Grise samt noget Korn for en samlet Købesum, hvis Størrelse han ikke nu kan huske. Grisene blev solgt som syge, og han betingede sig, at han ikke vilde høre noget fra dem. Grisene vaŋ købt som Pattegrise, og han ved ikke, om det var Sogrise eller Galtgrise, men har forklaret, at 2 Grise gik i den midterste Sti i Komparentens Svinestald, og 2 Grise i en af de andre Stier. Komparenten har paastaaet sig frifundet, men har i Tilfælde af, at han dømmes, paastaaet Gaardejer D tilpligtet at betale sig samme Beløb, som han maatte blive tilpligtet at betale nævnte Handelsmand B.

Gaardejer D har forklaret, at han den 3. Maj 1941 har solgt 2 Pattegrise til nævnte C uden at lægge Mærke til, om det var Sogrise eller Galtgrise, medens han iøvrigt ikke har solgt Grise til C. Han har selv kastreret Ornegrisene i det paagældende Læg og har forklaret, at han ved Kastrationen altid har fjernet 2 Sten.

Komparenten har paastaaet sig frifunden.

Ingen af Parterne har fremsat Indsigelse mod den krævede Erstatnings Størrelse.

Da det efter det foreliggende findes godtgjort, at den af Handelsmand B til Arbejdsmand A leverede Gris var en Halvorne, findes Handelsmand B i Medfør af Købelovens § 42, 2. Stk., at burde erstatte A det denne som Følge heraf paaførte Tab, 180 Kr., mod hvis Størrelse ingen Indsigelse er fremsat, hvorhos B bør betale Sagens Omkostninger med 46 Kroner.

Da det ikke med tilstrækkelig Sikkerhed kan anses godtgjort, at den til A solgte Gris hidrører fra nævnte D eller nævnte C, vil disses Frifindelsespaastande være at tage til Følge og Sagens Omkostninger for deres Vedkommende være at ophæve.

Thi eragtes:

Handelsmand B bør til Arbejdsmand A betale 180 Kr. og Sagens Omkostninger med 46 Kr.

Gaardejer C bør for Tiltale af Handelsmand B i denne Sag fri at være, hvorhos Sagens Omkostninger for hans Vedkommende ophæves.

Gaardejer D bør for Tiltale af Gaardejer C i denne Sag fri at være, hvorhos Sagens Omkostninger for hans Vedkommende ophæves.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten for København,
den 21. Februar 1942.

Grosserer A
mod Fabrikant B,
Entreprenør C
og Hestehandler D.

Udeblivelseskendelse i H. t. V. L.'s § 5, Stk. 3 — Voldgiftsretten nægtet Genoptagelse i H. t. § 5, Stk. 3 — Appelleret til Overvoldgiftsretten, der ikke kan paakende Sagen i Realiteten, men kun tage Stilling til, om Udeblivelseskendelse og Nægtelse af Genoptagelse er afsagt med Rette af Voldgiftsretten[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 306

Ved den af Voldgiftsretten for København i Sag Nr. 45/1941 den 17. November 1941 afsagte Kendelse blev Slagtermester s tilpligtet at tage den i Sagen omhandlede Vallak tilbage fra sin Køber, Fouragehandler f, Hestehandler h tilpligtet at tage Hesten tilbage fra sin Køber s, Frugthandler r tilpligtet at tage Hesten tilbage fra sin Køber Hestehandler h og Grosserer A tilpligtet at tage Hesten tilbage fra sin Køber r. Grosserer A havde begæret inddraget sine Hjemmelsmænd, Fabrikant B og Entreprenør C, og disse deres Hjemmelsmand, Hestehandler D, men da Grosserer A under Sagen var udeblevet uden at nedlægge nogen Paastand, blev Sagen afvist, forsaavidt angik de Indklagede B, C og D.

Ved en af samme Voldgiftsret den 22. December 1941 afsagt Kendelse nægtede Retten at tage en af A fremsat Begæring om Sagens Genoptagelse til Følge.

Sagen er derefter med dertil af Københavns Overpræsidium under 22. Januar 1942 meddelt Tilladelse indbragt for Overvoldgiftsretten, hvor Klageren, Grosserer A, principalt har nedlagt Paastand paa, *at Sagen i sin Helhed behandles for Overvoldgiftsretten,* subsidiært at Indklagede B tilpligtes at tage Vallaken tilbage paa nærmere bestemte Vilkaar, og mest subsidiært *at Sagen hjemvises til fornyet Behandling for Undervoldgiftsretten.*

De Indklagede, Fabrikant B, Entreprenør C og Hestehandler D, har paastaaet de afsagte Kendelser stadfæstede. De har specielt *protesteret imod, at Overvoldgiftsretten tager Sagens Realitet under Paakendelse.*

Der findes nu at maatte gives de Indklagede Medhold i, at en Realitetsprøvelse for Overvoldgiftsretten, herunder af Klagerens Regreskrav, ikke kan finde Sted under Hensyn til Rettens Egenskab af Ankeinstans. Herefter findes Overvoldgiftsrettens Prøvelse alene at kunne angaa Spørgsmaalene om, hvorvidt Undervoldgiftsretten med Rette har afsagt Udeblivelseskendelse i Sagen og nægtet at genoptage denne.

Da Klageren nu i Overensstemmelse med Voldgiftslovens § 5, Stk. 3, rettelig ved Kendelsen af 17. November 1941 er dømt som udeblevet og Sagen i Forholdet overfor de Indklagede afvist, og da hans Genoptagelsesbegæring ligeledes med Rette af de i Kendelsen af 22. December 1941 anførte Grunde er afvist, vil de indankede Kendelser i det hele være at stadfæste.

---

[1]) *Om Hjemvisning til Realitetsbehandling ved Voldgiftsretten og om Muligheden for, at Overvoldgiftsretten i særlige Tilfælde kan umiddelbart paakende i Realiteten* se H. H. S. 230; se endvidere L. M. 1942 S. 574.

Klageren findes at burde betale Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten med 30 Kr., hvorhos han efter derom nedlagt Paastand i Sagsomkostninger til Indklagede B findes at burde betale 25 Kr.

Thi bestemmes:

De indankede Kendelser af 17. November og 22. December 1941 stadfæstes.

Klageren, Grosserer A, betaler Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten med 30 Kr. samt i Sagsomkostninger til Fabrikant B 25 Kr.

Kendelsen at fuldbyrde inden 5 Dage efter dens lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Maribo, den 26. Februar 1942.

Gaardejer A
mod Slagtermester B.

Disposition til Stædighed — Udeblivelse.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 307

Gaardejer A købte den 20. Oktober 1941 af Slagtermester B for 2 600 Kr. en 5 Aar gammel rød Vallak med fuld Garanti. Den 10. November s. A., da Kørsel af Roer fra Marken tog sin Begyndelse, viste Hesten sig stædig, idet den nægtede at sætte i Gang, naar der blot var halvt Læs. Under denne Voldgiftssag har nævnte Gaardejer A derfor paastaaet Indklagede, Slagtermester B, tilpligtet at lade Handelen gaa tilbage, subsidiært at betale et Afslag i Købesummen.

Indklagede har paastaaet Frifindelse subsidiært Regres mod sin Hjemmelsmand, Hestehandler C, som han har medindklaget.

Endvidere er medinddraget i Sagen følgende tidligere Ejere af Hesten, nemlig Hestehandler D, Hestehandler E, Gaardejer F og Gaardejer G, der alle hver for sig har paastaaet Frifindelse og subsidiært Regres mod Hjemmelsmanden med Undtagelse af Hestehandler E, der trods lovlig Tilsigelse er udeblevet uden lovligt Forfald.

Klagerens Sønner har som Vidner forklaret, at der i den første Tid intet var i Vejen med Hesten; den blev væsentlig brugt til at pløje Roer op, men har ogsaa kørt med et enkelt Læs Roer fra Marken til Læssespor. Omkring den 10. November begyndte Hesten at nægte at sætte Vognen i Gang i Marken, naar der blot var halvt Læs. Den rystede med Hovedet og satte tilbage, saa at Haleremmen sprang. Siden har den ikke været benyttet til andet end Pløjning.

Hesten har endvidere den Fejl, at den ikke kan holdes bunden i Stalden, særlig naar den har staaet fri nogle Dage.

En Dyrlæge har i Erklæring af 17. November 1941 udtalt: »Hesten gaar nogenlunde villigt frem med tom Vogn, men efterhaanden som Vognen bliver læsset, bliver Hesten mere uvillig til at gaa frem, og ved et Læs paa ca. 20 Centner Roer, vil den ikke gaa frem og er urolig og slaar ud med begge Bagben, hvis man blot dasker den med Tøm-

men. En Prøve som den nævnte har jeg foretaget 2 Gange med et Par Dages Mellemrum og med samme Resultat. Ved andet Arbejde i Marken er Hesten ikke stædig .... Hesten har sikkert været stædig, før den blev overtaget af den nuværende Ejer. Ejeren oplyser, at Hesten, der tilsyneladende er af et roligt Temparement, flere Gange, naar Ejeren eller en anden er gaaet op til den for at løse den, er sprunget voldsomt tilbage og hver Gang har sprængt Grimen. Denne Fejl har Hesten sikkert ogsaa haft, da den nuværende Ejer overtog den, idet den viste sig allerede et Par Dage efter Modtagelsen.«

Indklagede B har som Part forklaret, at han købte Hesten som reel i Odense den 13. Oktober 1941 for 2 275 Kr. I hans Besiddelse har den kun været brugt til en enkelt Køretur, nemlig til Klageren, ellers har den staaet paa Stald. Den har hos ham hverken vist Tegn til Stædighed eller til at ville slaa sig løs i Stalden.

Det er oplyst, at Medindklagede C har købt Hesten som reel den 11. Oktober s. A. for 2 050 Kr. af Hestehandler D, der havde købt den ogsaa med fuld Garanti den 10. Oktober s. A. for 1 950 Kr. af Hestehandler E.

Medindklagede G har som Part forklaret, at han har ejet Hesten fra Februar 1940; han har brugt den til alt Landbrugsarbejde; den var villig til Arbejdet og rolig i Stalden. Han solgte den til Medindklagede F den 3. Oktober f. A.; det var en Byttehandel, og Hesten blev anslaaet til en Værdi af ca. 2 000 Kr.; den blev solgt reel.

Forskellige af G's Tjenestefolk og Naboer har som Vidner bekræftet, at der ikke har været noget i Vejen med Hesten hverken under Arbejde eller i Stalden. Den trak villigt baade En- og Tospand. Den havde en Del Mug i Bagbenene, og i Efteraaret 1940 havde den Krydsslag, men kom sig efter 3 Dages Forløb.

Selv om det herefter maa antages, at Hesten ikke har haft de nu konstaterede Fejl, da Medindklagede G solgte den den 3. Oktober 1941, og at disse heller ikke har vist sig hos de forskellige Medindklagede, hos hvem Hesten ikke har været i Brug, finder Voldgiftsretten det dog tilstrækkeligt godtgjort ved det i Sagen oplyste, at Hesten i ethvert Tilfælde har haft Disposition til disse Fejl, og at Hesten derfor ikke har kunnet sælges som reel, hverken da Indklagede B eller de forskellige Medindklagede solgte den.

Medens Retten ikke finder tilstrækkeligt Grundlag for at lade Handelen gaa tilbage, findes Klageren at have Krav paa et Afslag i Købesummen paa 1 200 Kr. Af dette Beløb vil Indklagede B have Regres for 1 000 Kr. mod Medindklagede C, der for 800 Kr. heraf vil have Regres mod Medindklagede D, som endelig for 700 Kr. heraf vil have Regres mod Medindklagede E.

Forsaavidt angaar de Medindklagede F og G vil Sagen være at afvise, fordi Medindklagede E ikke har givet lovligt Møde under Sagen.

Voldgiftssagens Omkostninger, ialt 70 Kr. 40 Øre, vil af Medindklagede E være at betale til Klageren A, der forskudsvis har udredet dem.

Iøvrigt ophæves Sagens Omkostninger.

Thi bestemmes:

Indklagede, Slagtermester B, bør til Klageren, Gaardejer A, betale 1 200 Kr.

Medindklagede, Hestehandler C, bør til Indklagede B betale 1 000 Kr.

Medindklagede, Hestehandler D, bør til Hestehandler C betale 800 Kr.

Medindklagede, Hestehandler E, bør til Hestehandler D betale 700 Kr.

For de Medindklagede F og G's Vedkommende afvises Sagen.

Voldgiftssagens Omkostninger, 70 Kr. 40 Øre, betaler Hestehandler E til Klageren, Gaardejer A.

Iøvrigt ophæves Sagens Omkostninger.

At efterkommes inden 3 Uger efter denne Kendelses lovlige Forkyndelse.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten i Husdyrsager, Ringkøbing, den 11. Marts 1942.

Vognmand A mod Gaardejer B.

Ondskabsfuldhed i Baasen — Disposition[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 366

Den 4. Oktober 1941 købte Appelindstævnte Vognmand A en $3^1/_2$-aarig rød Vallak af Gaardejer B for 1 625 Kr. Vallakken leveredes samme Dag og garanteredes af Sælgeren som fuldt reel. Den 5. Oktober, da Appelindstævnte vilde gaa op i Baasen til den, umiddelbart efter at den var blevet fodret, lagde den Ørerne tilbage og drejede Bagenden mod Appelindstævnte, saaledes at han opgav at gaa op til den. Den 24. Oktober sparkede Vallakken, da Appelindstævnte under Fodring vilde gaa op til den, efter ham, da han nærmede sig Baasen. Den har senere gentagne Gange i Appelindstævntes Besiddelse vist sig ondskabsfuld.

Ved Skrivelse af 29. Oktober 1941 begærede Appelindstævnte Sagen indbragt for Husdyrvoldgiften, hvis Kendelse afsagdes den 4. f. M. Ved denne Kendelse dømtes Appellanten til at betale Appelindstævnte en Erstatning paa 200 Kr. og et Omkostningsbeløb paa 75 Kr.

Den saaledes afsagte Kendelse er med Ringkøbing Amts Tilladelse indbragt for Overvoldgiftsretten, hvor Appellanten, for hvem Sagen er beneficeret, gennem sin beskikkede Sagfører har paastaaet Kendelsen omstødt og sig tillagt Omkostninger. Appelindstævnte har paastaaet Husdyrvoldgiftsrettens Kendelse stadfæstet.

Overvoldgiftsretten anser det for godtgjort, at den omhandlede Vallak før Handelen den 4. Oktober f. A. ikke har vist Tegn paa Ondskabsfuldhed, i hvert Fald ikke siden den 3. Januar 1941, og at den gentagne Gange efter nævnte Dato har vist saadanne Tegn.

[1]) *Om nervøse og lignende Dispositioner* se H. H. S. 74 ff. samt L. M. 1941 S. 894, 1192; 1942 S. 806 og 872. Som Eksempler paa *Kendelser, der har paalagt Sælgeren Ansvar for Disposition* se L. M. 1941 S. 1099; 1942 S. 200, 639 og 787.

I den under Undervoldgiftsrettens Behandling af Sagen fremlagte Attest af 29. November 1941 fra en Dyrlæge udtales det bl. a.: »Paa Grundlag af Undersøgelsen kan det erklæres, at Hesten lider af Fejlen »Ondskabsfuldhed i Baasen«, naar den fodres ved at gaa til den bagfra med Foderet. Lidelsen er periodisk, saa Hesten er farlig for den Mand, der ikke kender Hestens Luner. I Henhold til Sundhedsraadets Udtalelser i lignende Sager, viser Lidelsen sig nærmest som en *sygelig Disposition, der kommer til Udbrud f. Eks. naar der skiftes Ejer eller de ydre Forhold paa anden Maade ændres,*« og videre: »maa det anses for sikkert, at Lidelsen har været til Stede i Handelsøjeblikket, selv om Hesten maaske aldrig har vist sig »ondskabsfuld«, den kan jo f. Eks. være fodret forfra, og som saadan er den ikke blevet »startet« førend den kom i sin nye Plads. Lidelsen er en skjult Fejl og en væsentlig Fejl, som har været til Stede i Handelsøjeblikket, og Hesten har som saadan ikke været reel. Fejlen skal omtales ved fortsatte Handler.«

Selvom vel Dyrlægens Attest efter Omstændighederne giver Holdepunkter for den Antagelse, at en Disposition for Ondskabsfuldhed har været til Stede i Handelsøjeblikket, saa finder Retten det dog overvejende betænkeligt paa det foreliggende Grundlag at statuere, at det er ubetinget godtgjort, at Hesten paa nævnte Tidspunkt har været lidende af en saadan Fejl, at Appellanten ikke med fuld Ret skulde kunne garantere den reel. — I Overensstemmelse hermed vil Retten frifinde Appelanten for Appelindstævntes Tiltale.

Sagens Omkostninger vil være at ophæve. Der tillægges den beskikkede Sagfører for Appellanten et Salær paa 40 Kr., der udredes af det Offentlige. Det Offentlige betaler derhos Overvoldgiftssagens Omkostninger med 55,10 Kr.

Thi eragtes:

Appellanten, Gaardejer B, bør for Tiltale af Appelindstævnte, Vognmand A, fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves. Det Offentlige udreder Overvoldgiftssagens Omkostninger 95,10 Kr., heraf 40 Kr. i Salær til Sagføreren.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten i Husdyrsager, København, den 17. Februar 1942.

Hestehandler A mod Teglværksejer B og Forpagter C.

Pligten til Undersøgelse af det købte efter Købet[1]).

Kendelse:

Den indankede Kendelse er afsagt den 22. December 1941 af Voldgiftsretten for Roskilde Købstad m. v. og er af Hestehandler A med dertil af Sjællands Stiftamt under 17. Januar 1942 meddelt Tilladelse paaanket til Overvoldgiftsretten, hvor han principielt har paastaaet Ken-

Trykt i L. M. 1942 Side 368

[1]) *Om Undersøgelse efter Købet* se H. H. S. 65 og L. M. 1941 S. 1311.

delsen ændret derhen, at han frifindes for Teglværksejer B's Paastand, subsidiært at Forpagter C tilpligtes at tage Hesten tilbage fra ham. Teglværksejer B har paastaaet Kendelsen stadfæstet, dog saaledes at der yderligere tilkendes ham Foderpenge og Sagsomkostninger. Forpagter C har for sit Vedkommende paastaaet Kendelsen stadfæstet.

A har særligt anført, at han som Hestehandler har købt Hesten som reel, at han har haft Hesten staaende i sin Stald, indtil han kunde faa den solgt, og at han ikke har prøvet Hesten i Tøj, hvilket han ikke anser for at være Sædvane mellem Hestehandlere; han har saaledes ikke haft nogen Anledning til at reklamere over en Fejl, som han ikke kendte.

Som i den indankede Kendelse rettelig anført har Hesten været behæftet med en væsentlig Mangel. Som yderligere i Kendelsen antaget *findes der derhos at have maattet paahvile A den almindelige Pligt som Køber til at foretage en passende Undersøgelse af det købte indenfor en rimelig Tid, saaledes at han havde kunnet reklamere rettidigt overfor sin Sælger.*

Herefter og idet Undervoldgiftens Bestemmelser om Sagsomkostninger og Foderpenge for Tiden indtil Undervoldgiftskendelsens Dato under de foreliggende særlige Omstændigheder findes rimelig, vil Kendelsen være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten, 53 Kr., udredes af A, der yderligere findes til B at burde udrede Foderpenge fra Undervoldgiftskendelsens Dato den 22. December 1941 til Kendelsens Opfyldelse med 3 Kr. daglig.

Thi bestemmes:

Undervoldgiftsrettens Kendelse stadfæstes.

Klageren, Hestehandler A, udreder Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten med 53 Kr. samt yderligere til Teglværksejer B Foderpenge 3 Kr. daglig fra den 22. December 1941 til Kendelsens Opfyldelse.

Kendelsen at fuldbyrde inden 5 Dage efter dens lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Løgstør, den 16. Februar 1942.

Gaardejer A mod Handelsmand B mod Gaardejer C.

Sætter Forbenene op i Krybben og over Grimetøjlen.

Trykt i L. M. 1942 Side 369

Der fremlagdes Klage samt Udskrift af Voldgiftsbogen. Klageren var mødt og forklarer, at han den 1. December f. A. købte en 1½ Aar gammel mørkebrun Hoppe af Handelsmand B. Hoppen var købt som reel, men et Par Dage efter Købet opdagede Klagerens Folk, at Hoppen vilde sætte Forbenene op i Krybben og over Grimetøjlen. Klageren nedlægger Paastand paa, at hans Sælger dømmes til at betale ham en Erstatning paa 150 Kr. samt Sagens Omkostninger.

Indklagede Handelsmand B forklarer, at han har solgt Hoppen reel som af Klageren forklaret; han har selv samme Dag købt Hoppen for

1 500 Kr. af Gaardejer C, hvem han, saafremt han maatte blive dømt, paastaar dømt til at erstatte ham det Beløb, han dømmes til at betale, plus Sagens Omkostninger. Medindklagede Gaardejer C forklarer, at han den 1. December f. A. solgte Hoppen som reel til Handelsmand B; han vil ikke benægte at Hoppen har sat Forbenene op i Krybben hos Klageren, man han hævdede, at den i det Aar, han selv har ejet den, aldrig har sat Forbenene op i Krybben eller vist Tegn dertil. Han paastaar sig derfor frifundet. Derefter mødte som Vidne Klagerens Søn, der, foreholdt sin Sandhedspligt, forklarer, at han har Plads hos sin Fader, og at han 1 eller 2 Dage efter, at Hoppen blev købt, saa den lægge Benene op i Krybben. Hoppen har ofte senere lagt Benene op i Krybben, og den har herved ødelagt to Grimer. Derefter mødte som Vidne en Tjenestekarl, der, foreholdt sin Sandhedspligt, forklarer, at han har gaaet paa Dagleje hos Klageren i December Maaned f. A. Den 2. eller 3. December saa han den mørkebrune Hoppe sætte Forbenene op i Krybben. Saavel Krybben som Grimetøjet, der benyttedes til Hoppen, var normalt. Naar Hoppen havde Benene oppe i Krybben viste den Tegn paa Frygt. Derefter mødte som Vidne en anden Tjenestekarl, der, foreholdt sin Sandhedspligt, forklarer, at han har tjent hos Indklagede C fra 1. November 1940 til 1. November 1941. I hele dette Tidsrum ejede C den i Sagen omhandlede Hoppe. Hoppen var paa Stald i Vinteren 1940—41, og ca. 3 Uger før den 1. November 1941. Vidnet har da daglig set den, idet det var ham, der fodrede og passede den. Vidnet har aldrig set Hoppen lægge Benene op i Krybben eller vise Tegn dertil. Derefter mødte som Vidne en Tjenestekarl, der, foreholdt sin Sandhedspligt, forklarer, at han fra 1. November 1941 til Midten af Januar 1942 har arbejdet for Indklagede C. Han har i November Maaned daglig set Hoppen, som han delvis passede, og han har aldrig set Hoppen sætte Benene op i Krybben eller vise Tegn dertil.

Retten optog derefter Sagen og afsagde saalydende

Kendelse:

Efter det oplyste maa det anses for bevist, at Hoppen er solgt som reel, og at den Andendagen efter Købet har lagt Benene op i Krybben, hvilken Uvane den senere har fortsat med. Selv om Indklagede C's Tjenestefolk ikke har set Hoppen lægge Benene op i Krybben, medens den var i C's Besiddelse, saa finder Voldgiftsretten det dog rimeligst at antage, at Fejlen har været til Stede i Handelsøjeblikket, idet denne Antagelse støttes paa, at Fejlen er konstateret saa kort Tid efter Salget. Indklagede B vil derfor have at betale Klageren en Erstatning, der efter Omstændighederne kan fastsættes til 50 Kr. samt Halvdelen af Sagens Omkostninger, nemlig 20 Kr.

Indklagede Gaardejer C bør betale B 70 Kr.

Thi eragtes:

Indklagede Handelsmand B bør til Klageren, Gaardejer A betale ialt 70 Kr.

Indklagede Gaardejer C bør til B betale 70 Kr.

At efterkomme inden 3 Uger efter denne Kendelses lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager,
Viborg, den 17. Marts 1942.

Slagtermester A mod
Gaardejerske B.

Sandforstoppelse.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 370

Klageren, Slagtermester A, købte den 28. November 1941 af Indklagede, Gaardejerske B, en Halvblodshoppe for 1 625 Kr. Hoppen blev leveret den 2. December 1941. Den 9. December døde den. I en optagen Obduktionsberetning oplyses det, at Hoppen har lidt af Sandforstoppelse, der har været Dødsaarsag. Det oplyses, at Sandet fyldte en Vandspand.

Klageren har derfor under denne Sag paastaaet Indklagede, der har solgt Hoppen reel, dømt til at tilbagebetale ham:

Købesummen	Kr.	1 625,00
med Fradrag af	»	85,00
som Kadaveret har indbragt.		
	Kr.	1 540,00
Samt for Dyrlægehjælp og Undersøgelse	»	55,40
Ialt....	Kr.	1 596,40

samt Sagsomkostninger for Voldgiftsretten.

Indklagede, der har erkendt at have solgt Hoppen reel, har paastaaet sig frifundet, da Hoppen var rask, da den blev solgt, og da hun ikke kan være ansvarlig for, at den er blevet syg og død hos Klageren.

Det veterinære Sundhedsraad har i en Erklæring af 5. Marts 1942 paa Rettens Forespørgsel, om den ophobede Sandmængde har været til Stede i Hoppens Tarmkanal den 28. November eller den 2. December, udtalt, at Spørgsmaalet maa besvares bekræftende for begge Datoer, for saa vidt der kan gaas ud fra, at Hesten efter Modtagelsen hos Klageren ikke har haft Adgang til at optage Jord og Sand gennem Fodring med snavsede Roer, snavset Halm etc.

Idet der ikke er oplyst noget om, at Hoppen skulde være fodret saaledes, at den har kunnet optage Sand og Jord i et Omfang som det foreliggende, finder Retten i Henhold til det veterinære Sundhedsraads Erklæring at maatte gaa ud fra, at Hoppen ved Handelens Indgaaelse har været ukontraktmæssig, hvorfor Indklagede maa være erstatningspligtig.

Erstatningen findes at burde fastsættes som af Klageren paastaaet.

I Sagsomkostninger vil Indklagede være at tilpligte at betale Klageren 101 Kr. 40 Øre.

Thi bestemmes:

Indklagede, Gaardejerske B, bør til Klageren, Slagtermester A, betale 1 595 Kr. 40 Øre og i Sagsomkostninger 101 Kr. 40 Øre.

At efterkomme inden 3 Uger efter Kendelsens Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager, Løgstør, den 23. Marts 1942.

Slagtermester A mod Husmand B.

Forstoppelse — Spiren (»Begyndelsen«) til Sygdommen til Stede ved Afleveringen[1]) — Risikoovergangen fra Sælger til Køber[2]).

Trykt i L. M. 1942 Side 395

Mødt var Klageren og forklarer, at han midt i September Maaned tilbyttede sig en brun, ældre Hoppe af Indklagede Husmand B. Aftalen blev, at Hoppen skulde blive hos Sælgeren til November, og den 3. November sendte Klageren Bud efter den. Hoppen blev leveret den 3. November 1941, men samme Dag den kom viste den sig at være syg, saaledes at den ikke vilde æde. Den 4. November blev der tilkaldt Dyrlæge til Hoppen, der nogle Dage efter døde. Klageren paastaar sig tilkendt i Erstatning for Hoppen 600 Kr. + Sagens Omkostninger. Indklagede forklarer, at han solgte Hesten til Klageren i Midten af September 1941, saaledes at han skulde levere den omkring den 1. November s. A. Hesten blev leveret den 3. November og fejlede da ingenting. Dens Foder bestod, mens den var hos Indklagede, af Roer og Skafte-Havre. Han fremlægger en Attest af 10. December 1941 fra en Dyrlæge, hvorefter denne den 6. November 1941 behandlede en ældre Hoppe hos Klageren for Forstoppelse. Derefter mødte som Vidne en Arbejdsmand, der foreholdt sin Sandhedspligt forklarer, at han har arbejdet hos Klageren, og at han en af de første Dage i November forrige Aar afhentede en ældre, brun Hoppe hos Indklagede. Hoppen var mager. Vidnet hentede den ved Middagstid og gav den, da den kom hjem i Stalden, et Foder bestaaende af et Stykke Rugbrød, noget Hakkelse og noget Klid. Vidnet mener ikke, at Hoppen spiste ret meget deraf, og da han i Løbet af Eftermiddagen kom tilbage til Stalden, saa han, at Hoppen stod og stampede med Forbenene og i det hele taget ytrede Tegn til at være daarlig tilpas. Da det næste Dag viste sig, at Hoppen stadig var daarlig, gav Vidnet Klageren Underretning herom og foreslog, at der blev hentet Dyrlæge til Hoppen. Hvornaar Dyrlægen kom, ved Vidnet ikke. Hesten har ikke faaet Roer, mens den var hos Klageren. Indklagede bemærker, at han ønsker Sagen forelagt det veterinære Sundhedsraad for at faa fastslaaet, om Dyrlægerne paa det foreliggende Grundlag har været i Stand til at *udtale, at Hoppen har haft i hvert Fald Begyndelse til Sygdommen Mandag den 3. November 1941.*

Retten afsagde derefter saalydende Kendelse:

Da Sagen skal forelægges det veterinære Sundhedsraad, kan den ordinære Frist for Kendelsens Afsigelse ikke overholdes, hvorfor bestemmes: Fristen for Kendelsens Afsigelse forlænges med 6 Uger.

Sagen genoptaget den 26. Marts 1942 Kl. 14.

Indklagede paastod sig principielt frifundet, idet han henviste til, at Klageren selv er Skyld i Hestens Død ved at lade Hoppen komme

[1]) *Om Sygdom, der er begyndt at spire,* se H. H. S. 67 og L. M. 1941 S. 529 og 1290; cfr. dog U. f. R. 1893 S. 1212.

[2]) *Om Fareovergangen fra Sælger til Køber* se H. H. S. 52 ff.

for sent under Dyrlægebehandling, subsidiært paastod han sig dømt til at udrede en mindre Erstatning efter Rettens Skøn. Retten optog derefter Sagen og afsagde saalydende Kendelse:

I Midten af September Maaned f. A. tilbyttede Slagtermester A sig en brun, ældre Hoppe og et Føl af Husmand B, idet han i Bytte gav en 1½ Aar gammel, rød Hoppeplag. Ved Handelen blev der truffet den Aftale, at Hoppen skulde blive hos Sælgeren til November, og den 3. November sendte A Bud efter den. Hoppen blev leveret den 3. November, men da den samme Dag viste sig at være syg og ikke vilde æde, blev der den 5. eller 6. s. M. tilkaldt en Dyrlæge. Nogle Dage efter døde Hoppen. Slagtermester A har herefter under Sagen paastaaet Husmand B dømt til at betale sig en Erstatning paa 600 Kr. samt Sagens Omkostninger, idet han har angivet Værdien af den til Indklagede solgte Hoppe til 1 100 Kr. og Værdien af Føllet til 500 Kr. Husmand B har forklaret, at Hoppen intet fejlede, da den blev leveret, og han har derfor paastaaet sig frifundet. Han har derhos oplyst, at Hoppens Foder, medens den var i hans Besiddelse, bestod af Roer og Skafte-Havre. Til Begrundelse af hans Paastand har Indklagede endvidere anført, at Klageren for sent har tilkaldt Dyrlægeassistance. En Arbejdsmand har som Vidne forklaret, at han en af de første Dage i November Maaned f. A. afhentede en ældre, mager Hoppe (brun) hos B, at Hoppen, da den kom i Klagerens Stald, fik et Foder bestaaende af et Stykke Rugbrød, noget Hakkelse og noget Klid, samt at den ikke har faaet Roer, medens den var hos Klageren. En Dyrlæge, der den 10. November 1941 obducerede Hoppen, udtaler i sin under Sagen fremlagte Erklæring: Ved Obduktionen fandtes Maven fuldstændigt fyldt med tørt Foder iblandet en mindre Portion Roer. I Stortarmen fandtes ligeledes tørt Foder, og paa et enkelt Sted saas en Sprængning af Tarmvæggen, idet der var Gødning i Bughulen, og Randen omkring Tarmsaaret var rød og infiltreret. Tarmslimhinden var noget rød (hæmonhogisk). Der var ingen paafaldende Luftudspiling og intet Sand at paavise. Hesten er død af Maveoverfyldning og Stortarmsforstoppelse med paafølgende Tarmsprængning. I Henhold til foreliggende Oplysninger om Sygdomsforløbet maa det anses for overvejende sandsynligt, at Hesten har haft i hvert Fald Begyndelsen til Sygdommen den 3. November 1941.

Sagen har endvidere været forelagt det veterinære Sundhedsraad, der i en Erklæring af 28. Februar 1942 udtaler, at det maa antages, at Hoppen har haft i hvert Fald Begyndelsen til Sygdommen paa Leveringsdagen den 3. November f. A.

Voldgiftsretten finder herefter at maatte antage, at Hoppen i hvert Tilfælde har haft Begyndelsen til Sygdommen ved Leveringsdagen den 3. November f. A., og at Indklagede derfor maa være pligtig at svare Erstatning til Klageren. Til Beregning af Erstatningens Størrelse er der under Sagen fremlagt flere Erklæringer om de Dyr, Parterne har handlet om. Idet Voldgiftsretten finder at kunne fastsætte Værdien af den til Indklagede solgte Hoppe til 900 Kr., og under Hensyn til, at Klageren intet har oplyst om, hvad den døde Hoppe indbragte ham, kan Erstatningen passende fastsættes til 300 Kr.

B bør derhos godtgøre Klageren Sagens Omkostninger med 72 Kr.

Thi eragtes:

Indklagede, Husmand B, bør til Klageren, Slagtermester A, betale en Erstatning paa 300 Kr. samt denne Sags Omkostninger med 72 Kr.

At efterkomme inden 3 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten i Husdyrsager,
Nykøbing Sj., den 8. Januar 1942.

Gaardejer A
mod Gaardejer B.

Smitsom Lungesyge hos Grise — Manglende Købsforbehold bevirker, at Køberen maa bære Tabet[1]).

Kendelse:

Torsdag den 27. Maj 1941 afkøbte Klageren, Gaardejer A, Indklagede, Gaardejer B, 2 Gylte for 650 Kr. Kort efter Købet blev Klageren klar over, at der var noget i Vejen med den ene af Gyltene, og den 11. Juni erklærede den tilkaldte Dyrlæge, at begge Gyltene led af Brysthindebetændelse og lidt Lungebetændelse. Samme Dag farede den ene Gylt, og den 22. Juli døde en af Grisene. Dyrlægen obducerede Grisen og kom derefter til det Resultat, at »saavel Gylte som Grise lider af smitsom Lungesyge«. Klageren forlangte nu, at Indklagede, som havde taget den ene Gylt tilbage, ogsaa skulde tage den anden Gylt tilbage og betale foruden Købesummen for Gylten Foderpenge, Udgifter til Dyrlæge og Kørsel m. m., men da Indklagede alene vilde indgaa paa at tilbagebetale Købesummen, har Klageren indbragt Sagen for Voldgiften.

Trykt i L. M. 1942 Side 397

Klageren paastaar Indklagede tilpligtet mod Tilbagelevering af Gylten at betale Købesum Kr. 325,00, i Foderpenge Kr. 453,95, Dyrlægeudgifter Kr. 55,30 og for Kørsel Kr. 4,00, hvilken Paastand imidlertid, da Soen og de den 3. November tilbageværende 4 Grise efter Aftale mellem Parterne den 5. s. M. er blevet slagtet paa herværende Svineslagteri vil være at ændre, saaledes at der i Klagerens Krav Kr. 838,25 fragaar Kr. 259,12, hvortil Soen og Grisene ved Slagtningen er udbragt.

Det fremgaar af Sagen, at den omhandlede Gylt fik 10 Grise, at 2 døde under Fødselen, og at 4 døde efterhaanden, og om Resultatet af den under Slagtningen af Soen og de 4 Grise foretagne Undersøgelse af Dyrene er der af Slagteriets Dyrlæge afgivet Erklæring, der er fremlagt under Sagen.

Der er Enighed om, at Gyltene hostede, da Handelen fandt Sted, og det maa efter de afgivne Forklaringer antages, at Indklagede i den Anledning har udtalt, at Gyltene var forkølede, og at de skulde have noget Jod. Handelen fandt Sted Tirsdag den 27. Maj, og Indklagede har oplyst, at han Dagen før blev opmærksom paa, at Dyrene var forkølede, men at han først fik Jodmiksturen tilstede om Fredagen, saa

[1]) *Om Fejl, som Køberen har bemærket,* se H. H. S. 59 og L. M. 1941 S. 529 samt Aarsberetningen 1901 S. 84 og 1911 S. 122.

at Dyrene kun havde faaet Miksturen 3 Gange, da de blev afhentet Lørdag den 31. s. M. Indklagede bestrider, at Gyltene led af smitsom Lungesyge og har til Støtte herfor henvist til 2 af en Dyrlæge afgivne under Sagen fremlagte Erklæringer.

Sagen har været forelagt det veterinære Sundhedsraad med følgende Spørgsmaal:

1. om Dyrlægen har været i Stand til paa det foreliggende Grundlag at attestere, at de omhandlede Gylte og Grise lider af smitsom Lungesyge? og i bekræftende Fald
2. om Sygdommen kan have været tilstede i Salgsøjeblikket? samt
3. om smitsom Lungesyge kan udvikle sig af almindelig Forkølelse i Løbet af 14 Dage, subsidiært i Løbet af 5 Uger?

hvortil Raadet har svaret:

ad 1. Det er overvejende sandsynligt, at Lidelsen har været af smitsom Art.

ad 2. Ja.

ad 3. Smitsom Lungebetændelse vil hos Svin ofte udvikle sig langsomt og snigende, saa at Sygdommen antages at være »almindelig Forkølelse«,

og efter at Soen og Grisene var slagtet, har Voldgiftsretten paany forelagt Sagen for Sundhedsraadet med Forespørgsel, om det fremkomne gav Raadet Anledning til Ændring i dets første afgivne Erklæring.

Hertil har Raadet svaret:

Det er stadig overvejende sandsynligt, at der har foreligget en smitsom Sygdom i Salgsøjeblikket. Den ved Obduktionen af den slagtede So fundne Hjertesæksbetændelse kan meget vel hidrøre herfra.

Efter alt foreliggende har Gyltene haft en smitsom Sygdom i Salgsøjeblikket, men herom kan Indklagede ikke antages at have været vidende. *Derimod har Klageren, som hørte, at Gyltene havde Hoste, haft fornøden Anledning til at fatte Mistanke med Hensyn til Dyrenes Sundhedstilstand, men ved desuagtet at købe Gyltene uden at tage noget Forbehold eventuelt betinge sig Garanti for, at Dyrene ikke led af skjulte Fejl, i hvilken Henseende Klageren ikke kan paaberaabe sig Indklagedes Udtalelse om, at Gyltene var forkølede, har Klageren maattet være klar over, at han løb en Risiko, og Klageren maa derfor bære Tabet som Følge af Sygdommen, hvoraf Gyltene led.*

Indklagede vil herefter være at frifinde.

Klageren bør betale Sagens Omkostninger, dog ikke Indklagedes Udgifter til Dyrlægen og for Sagførerhjælp.

Thi bestemmes:

Indklagede, Gaardejer B, bør for Tiltale af Klageren, Gaardejer A, i denne Sag fri at være.

Klageren betaler Sagens Omkostninger, dog ikke Indklagedes Udgifter til Dyrlæge og for Sagførerbistand.

Intet Stempelforbehold.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten for Husdyrsager,
Nykøbing S., den 10. Marts 1942.

Gaardejer A
mod Gaardejer B.

En Landboforenings Auktionsvilkaar angaaende »privat Voldgift«[1]) ikke anerkendt som gyldig, idet Formanden for Voldgiften udnævnes af den Landboforening, der har ladet Auktionen afholde, hvorfor der ikke er fornøden Garanti for uhildet Afgørelse. Derfor alm. Voldgift — Forkert opgiven Løbedato paa Grund af Fejl i Kataloget[2]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 417

Den 4. Oktober 1941 købte Klageren Gaardejer A paa Odsherreds Landbrugsforenings Avlsdyrauktion i Roskilde med Indklagede Gaardejer B som Sælger en Ko. Ifølge Kataloget var Koen løbet den 2. Februar 1941 og skulde derfor kælve i Begyndelsen af November, men Klageren gør gældende, at Koen først kælvede den 14. December, at den døde den 26. s. M., og at den ifølge foretagen Obduktion var lidende af en skjult Fejl, og under Henvisning til at Indklagede maa have været klar over, at Koen led af en skjult Fejl, eller at han i hvert Fald maa være ansvarlig for den fejlagtigt opgivne Løbetid, paastaar Klageren Indklagede tilpligtet at udrede i Erstatning: principalt Købesummen 775 Kr. plus Foderpenge efter Rettens Skøn, subsidiært i Erstatning, fordi Koen først kælvede den 14. Dec., a) Foderpenge i Tiden fra 2. Nov.—14. Dec. 1941 à 2 Kr. pr. Dag 84 Kr., b) for Driftstab 100 Kr.

Indklagede har paastaaet Sagen afvist under Henvisning til Auktionsvilkaarenes § 13, hvorefter Sagen henhører under den der omhandlede Voldgift.

Klageren har protesteret mod Afvisning.

Ifølge den nævnte Bestemmelse i Auktionsvilkaarene skal enhver Trætte angaaende de ved Auktionen bortsolgte Dyr søges afgjort ved Forlig ved en af Landboforeningen valgt Forligsmand, og saafremt Forlig ikke opnaas, skal Sagen henvises til Afgørelse ved et Voldgiftsudvalg bestaaende af 3 Medlemmer, hvis Formand er fornævnte Forligsmand, medens Køber og Sælger vælger hver sin Opmand, men da den foreskrevne Sammensætning af Voldgiftsretten, hvis Formand udnævnes af Landboforeningen, der har ladet Auktionen afholde, ikke findes at indeholde fornøden Garanti for en uhildet Afgørelse, maa Klageren være berettiget til at indbringe Sagen for nærværende Voldgiftsret, og Indklagedes Afvisningspaastand kan derfor ikke tages til Følge.

Thi bestemmes:

Den af Indklagede Gaardejer B fremsatte Afvisningspaastand kan ikke tages til Følge.

---

[1]) *Om Betingelserne for den private Voldgifts Gyldighed* se H. H. S. 43 ff. samt Bernt Hjejle »Frivillig Voldgift« S. 44 ff. og S. 170 ff. Se endvidere V. L. T. 1941 S. 81.

[2]) *Om angivet Kælvetid eller Foletid* se H. H. S. 84 og L. M. 1941 S. 1123, 1331; L. M. 1942 S. 227, 443, 686 og 871.

Sagen genoptaget til Kendelse den 4. April 1942.

I Kendelse af 10. Marts 1942 bestemte Retten, at nærværende Sag uanset en af Indklagede fremsat Formalitetsindsigelse vilde være at fremme her ved Retten.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 4. Oktober 1941 købte Klageren Gaardejer A paa Odsherreds Landbrugsforenings Avlsdyrauktion i Roskilde med Indklagede Gaardejer B som Sælger en Ko. Ifølge Kataloget var Koen løbet den 2. Februar 1941 og skulde derfor kælve i Begyndelsen af November, men Klageren gør gældende, at Koen først kælvede den 14. December, at den døde den 26. s. M., og at den ifølge foretagen Obduktion var lidende af en skjult Fejl, og under Henvisning til at Indklagede maa have været klar over, at Koen led af denne Fejl, eller at han i hvert Fald maa være ansvarlig for det fejlagtigt opgivne Løbetidspunkt, paastaar Klageren Indklagede tilpligtet at udrede i Erstatning: principalt Købesummen 775 Kr. plus Foderpenge efter Rettens Skøn, subsidiært i Erstatning, fordi Koen først kælvede den 14. Dec., a) Foderpenge i Tiden fra 2. Nov. til 14. Dec. 1941 à 2 Kr. pr. Dag 84 Kr., b) for Driftstab 100 Kr.

Indklagede har m. H. t. Klagerens principale Paastand paastaaet Frifindelse under Henvisning til, at Klageren har haft Koen i ca. 3 Mdr., før den blev syg, og at Sygdommen derfor lige saa godt kan være opstaaet efter Salget.

Angaaende den subsidiære Paastand har Indklagede forklaret, at Løbetidspunktet ved en Fejltagelse i Auktionskataloget er anført 22 Dage for tidligt. Han protesterer mod at betale Foderpenge for længere Tid end 22 Dage og finder Kravet om 100 Kr. for Driftstab urimelig højt, i hvilken Henseende han har henvist til, at den fornævnte Fejl kun har bevirket, at Indtjeningsmulighederne er blevet udskudt, men ikke at Klageren har lidt noget Tab.

Klageren har forhøjet sit Krav med 28 Kr. 80 Øre for Udgifter til Dyrlæger og med 15 Kr. 40 Øre for Rejseudgifter samt forklaret, at en Dyrlæge i Ringsted, der obducerede Koen, har udtalt, at de forefundne Saar kunde se ud til at hidrøre fra Metaldele i Foderet.

Ifølge Dyrlægens Erklæring er Koen ved Obduktionen fundet lidende af 2 ca. tokronestore Mavesaar i Mavesækkens (Løbens) Bund. Begge Saarene havde gennemtrængt Løbens Væv, og Koen var død af en over hele Bughulen udbredt akut Bughindebetændelse.

Det er ikke mod Indklagedes Benægtelse af Klageren sandsynliggjort endsige bevist, at Koen led af Sygdommen forinden Salget, og Klagerens principale Paastand kan derfor ikke tages til Følge. Derimod vil der paa Grund af, at Koen i Kataloget fejlagtig er anført at være løbet den 2. Februar 1941 i Stedet for den 24. s. M. være at tilkende Klageren Foderpenge for 22 Dage à 2 Kr. pr. Dag med 44 Kr. og for Driftstab et Beløb, der skønnes at kunne sættes til 50 Kr.

Klagerens Udgifter til Dyrlæge maa efter det anførte være Indklagede uvedkommende, og Klageren vil ej heller kunne faa sine Rejseudgifter erstattet af Indklagede, hvorimod denne bør betale Sagens Omkostninger med 38 Kr. 50 Øre.

Thi bestemmes:

Indklagede Gaardejer B bør til Klageren Gaardejer A inden 3 Uger efter denne Kendelses Forkyndelse betale 95 Kr. og i Omkostninger 38 Kr. 50 Øre.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten for Husdyrsager,
Aars, den 30. Marts 1942.

Gaardejer A
mod Husmand B.

Bevisbyrden hos Sælgeren[1]).

Trykt i L. M. 1942 Side 419

Der fremlagdes Klage samt Skrivelse fra Indklagedes Sagfører til Voldgiftsretten. For og med Klageren mødte Sagfører a. For og med Indklagede mødte Sagfører b. Klageren fremstod derefter, og gjort bekendt med sin Sandhedspligt godkendte han sin i Klagen givne Sagsfremstilling. Klageren var, da Handelen blev indgaaet, vidende om, at der var Kastning i Indklagedes Besætning, men det blev ved Handelens Indgaaelse udtrykkelig aftalt, at Salget skete med Garanti for, at de to røde Køer ikke kastede. Klageren nedlægger Paastand paa, at han fritages for at vedgaa Handelen og tilkendes Sagens Omkostninger. Indklagede forklarer, at Klageren købte de paagældende Dyr vidende om, at der var smitsom Kastning i Besætningen. Da han den 3. Januar meddelte Klageren, at Koen havde kastet 2 Kalve, svarede Klageren blot: »Det kommer vi nok over«. Først den 10. Januar d. A. erklærede Klageren, at han ikke vilde vedstaa Handelen. Indklagede benægter at have ydet nogen som helst Garanti udover Pattetøjet. Indklagede paastaar derefter Klageren dømt til at vedstaa Handelen og sig frifundet iøvrigt. Derefter fremstod som Vidne en Gaardejer, der, foreholdt sin Sandhedspligt, forklarer, at han har været i Handel med Klagerens Kompagnon om den paagældende Ko i Jan. M. d. A., og det er hans Mening, at han kunde have købt Koen, hvis han havde budt 600 Kr. for den. Retten optog Sagen og afsagde saalydende

Kendelse:

Lørdag den 29. December f. A. købte Klageren Gaardejer A af Husmand B forskellige Kreaturer, deriblandt 2 røde Kælvekøer til en Pris af henholdsvis 675 og 500 Kr. Det blev endvidere aftalt, at Leveringen skulde finde Sted den 3. Januar d. A. Mandag den 29. December f. A. meddelte Indklagede Klageren, at den Kælveko, for hvilken Købesummen var aftalt til 675 Kr., den samme Dag havde faaet 2 dødfødte Kalve. Der er mellem Parterne Enighed om, at Klageren ved Købets Indgaaelse var bekendt med, at der fandtes smitsom Kastning i Indklagedes Besætning, men medens Klageren hævder, at Koen var solgt med fuld Garanti med Undtagelse af smitsom Kastning, har Indkla-

[1]) *Om Bevisbyrden angaaende Garanti* se U. H. S. 86 og L. M. 1941 S. 1079 og 1125.

gede gjort gældende, at han kun har garanteret for Pattetøjet. Klageren har derefter under denne Sag paastaaet Handelens Tilbagegang og sig tillagt Sagens Omkostninger. Indklagede har paastaaet sig frifundet. Klageren har under Sagen forklaret, at han straks ved Meddelelsen om Kalvenes Død erklærede overfor Indklagede, at han ikke vilde vedstaa Handelen. Indklagede har paa sin Side forklaret, at Klageren ved den første Meddelelse den 3. Januar d. A. ikke protesterede mod Handelens Opretholdelse, men først gjorde Indsigelse den 10. s. M. Et Vidne har under Sagen forklaret, at Klagerens Kompagnon en Gang i Januar Maaned d. A. har været i Handel med ham om den paagældende Ko. Da det ikke lykkedes Parterne at træffe en Ordning i Mindelighed, lod Indklagede den 20. Januar d. A. Koen slagte paa Aars Slagteri uden at have ladet undersøge, om den led af smitsom Kastning. *Da Indklagede ikke har ført Bevis for det modsatte, maa det antages, at Koen er solgt med fuld Garanti med Undtagelse af Garanti for smitsom Kastning. Da Indklagede ikke har ført Bevis for, at Kalvenes Død skyldes smitsom Kastning, og da det hyppigt indtræder, at Kalve dør ved en Tvillingfødsel, finder Voldgiftsretten det betænkeligt at antage, at der ligger en smitsom Kalvekastning til Grund for Dødsfaldet.* Det vil derfor være at give Klageren Medhold i hans Paastand, dog saaledes at Sagens Omkostninger efter Omstændighederne skal bæres af Klageren selv.

Thi eragtes:

Den mellem Gaardejer A og Husmand B indgaaede Handel om en rød Kælveko til en Pris af 675 Kr. bør gaa tilbage. Klageren udreder selv Sagens Omkostninger.

At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten for Husdyrsager, Københavns Amt, den 31. Marts 1942.

Proprietær A mod Hestehandler B.

Køberens Undersøgelsespligt efter Købet[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 442

Den indankede Kendelse er afsagt den 12. Januar 1942 af Voldgiftsretten for Frederiksberg Kommune og er med dertil af Sjællands Stiftamt under 27. Februar 1942 meddelt Tilladelse indanket for Overvoldgiftsretten, hvor Klageren, Proprietær A, paastaar Indklagede, Hestehandler B, tilpligtet at taale, at den mellem Parterne den 27. April 1941 indgaaede Handel, ved hvilken Klageren afkøbte Indklagede en 3½ Aar gammel, skimlet Vallak, ophæves, saaledes at Indklagede tilpligtes mod at erholde Vallakken tilbageleveret at tilbagebetale Købesummen, angivet til 2 150 Kr. samt Foderpenge og Omkostninger, opgjort til 812 Kr. 47 Øre eller ialt 2 962 Kr. 47 Øre.

[1]) Se II. H. S. 65.

Indklagede har paastaaet Undervoldgiftsrettens Kendelse stadfæstet, hvorhos han har nedlagt en subsidiær Paastand.

For Overvoldgiftsretten har Parterne paany afgivet Forklaringer.

I Henhold til de i den indankede Kendelse anførte Grunde og med Bemærkning, at *Klageren ej heller har opfyldt den ham som Køber paahvilende Pligt til indenfor en rimelig Tid at foretage en Undersøgelse af det købte, saaledes at han kunde reklamere rettidigt over for sin Sælger, vil Kendelsen være at stadfæste.*

Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten betales af Klageren med 34 Kr. 30 Øre.

Thi bestemmes:

Den indankede Kendelse stadfæstes.

Klageren, Proprietær A, betaler Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten med 34 Kr. 30 Øre.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten for Husdyrsager,
Nibe, den 10. April 1942.

Gaardejer A
mod Gaardejer B.

Ko trepattet[1]) — For sen Kælvning ikke væsentlig[2]) — Flere Dyr solgt under eet[3]).

Trykt i L. M. 1942 Side 443

Der fremlagdes Klage, Dyrlægeattest og Regning. For og med Klageren mødte Landsretssagfører a, der nedlagde Paastand som i Stævningen. Indklagede mødte og paastod sig frifundet, idet han gør gældende, at Koen var reel i Handelsøjeblikket, og fordi han mener, at Overskridelsen af Kælvetiden er saa ubetydelig, at der ikke kan lægges Vægt derpaa. Parterne er enige om, at samtlige Dyr er solgt som reelle. Derefter fremstod som Vidne en Tjenestekarl, der forklarer, at han tjener hos Indklagede, og han har malket den omstridte Ko kort før Salget. Koen malkede da med alle fire Patter. Derefter fremstod som Vidne en Tjenestekarl, der forklarer, at han tjener hos Sagsøgte, og at han kender den paagældende Ko, som han har malket saa sent som mellem Jul og Nytaar 1941, altsaa ganske kort Tid før den blev solgt; Koen malkede da godt og med alle fire Patter. Derefter fremstod som Vidne en anden Tjenestekarl, der forklarer, at han har overværet Handelen mellem Parterne, og at den første skulde kælve den 6. Febr. 1942, den sidste omkring 17. eller 18. Jan. 1942, og den anden midt imellem. Derefter fremstod som Vidne en Tjenestekarl, der forklarer, at han har malket den omstridte Ko, mens den var i Klagerens Besiddelse, og den havde ingen Mælk i den ene Patte.

Retten optog Sagen og afsagde saalydende

---

[1]) *Om medfødte Misdannelser o. lign.* se H. H. S. 70 og L. M. 1942 S. 575.

[2]) *Om angivet Kælvetid eller Foletid* se H. H. S. 84 og L. M. 1941 S. 1123, 1331; L. M. 1942 S. 227, 417, 686 og 871.

[3]) *Om Mangler ved et af flere under eet solgte Dyr* se H. H. S. 79 f. n.

Kendelse:

Den 2. Januar d. A. købte Klageren Gaardejer A af Indklagede B en første Kalvs jydsk Kvie, en fjerde Kalvs jydsk Ko, og en anden Kalvs jydsk Ko for en samlet Pris af 2 125 Kr. Det er under Sagen ved Vidneførsel dokumenteret, at den ene Ko skulde kælve den 6. Jan., den anden omkring den 18. Jan. og den tredie midt i Tiden derimellem. Køerne kælvede imidlertid henholdsvis den 16. Jan., den 25. Jan. og den 2. Febr., og det viste sig efter Kælvningen, at den Ko, der den 25. Jan. 1942 kælvede, var trepattet. Klageren har herefter under denne Sag principielt nedlagt Paastand paa, at Handelen gaar tilbage for saa vidt angaar den Ko, der var trepattet, at der gives ham Erstatning efter Rettens Skøn for Overtrædelse af Kælvetiden, og at han faar tilkendt Sagens Omkostninger; subsidiært har Klageren nedlagt Paastand paa, at Indklagede dømmes til at betale ham en Erstatning paa 350 Kr. for Fejl ved Koen, en Erstatning efter Rettens Skøn for Overskridelse af Kælvetiden samt Sagens Omkostninger. Der er mellem Parterne Enighed om, at Dyrene er solgte som reelle. Under Sagen har Indklagedes to Tjenestekarle afgivet Vidneforklaring og har herunder oplyst, at de indtil faa Dage før Salget har malket den paagældende Ko, hvis Pattetøj da var fuldkommen i Orden. Til Brug under Sagen har en Dyrlæge afgivet en Erklæring af 5. Februar d. A., hvori det bl. a. hedder: Paa Grundlag af ovenstaaende erklærer jeg herved, at Koen er trepattet, og maaske nærmest topattet. Lidelsen i højre Bagpatte er af gammel Dato og har i hvert Tilfælde taget sin Begyndelse før Handelen den 3. Jan. 1942.

Efter det saaledes oplyste finder Retten det efter Omstændighederne tilstrækkeligt dokumenteret, at Koen har lidt af den paagældende Mangel (Fejlen ved Pattetøjet) ved Handelens Indgaaelse; *derimod skønnes den skete Overskridelse af Kælvetiden ikke at være saa væsentlig, at det kan tillægges nogen Betydning.* Da Handelen om den trepattede Ko er sket i Forbindelse med de andre Dyr til en samlet Pris og da det ikke er dokumenteret, hvad Prisen for den her omhandlede Ko var fastsat til, finder Retten ikke, at Handelen skal gaa tilbage, men derimod findes det rimeligt, at der tillægges Klageren en Erstatning. Denne Erstatning kan fastsættes til 100 Kr. Indklagede skal derhos betale Klageren Sagens Omkostninger som nedenfor fastsat.

Thi bestemmes:

Indklagede Gaardejer B bør til Klageren Gaardejer A betale en Erstatning paa 100 Kr. samt denne Sags Omkostninger, herunder for Dyrlægeattest, med 75 Kr. At efterkomme inden 3 Uger efter denne Kendelses Afsigelse.

Voldgiftskendelse.

Voldgiftsretten for Husdyrsager, Frijsenborg-Faurskov Birker, den 4. April 1942.

Gaardejer A mod Gaardejerne B mod Forpagter C.

Handelsudtrykket »Skridtet kørt af den«, der betyder manglende Trækkeevne paa Grund af Overanstrengelse, foranlediger Sælgerens Frifindelse[1]) — Engbrystighed.

Kendelse:

Den under nærværende Sag omhandlede 3 Aars Vallak er solgt af de Indklagede B til Klageren, Gaardejer A, den 31. Juli 1941 som reel i enhver Henseende, idet der ved Salget kun blev omtalt, at Vallakken var for ung til at gaa paa en Herregaard. Vallakken blev solgt for 1 450 Kr. kontant. Det fremgaar af Sagen, at de Indklagede havde købt Vallakken ca. 8 Dage forinden af Forpagter C for 1 425 Kr. Ved dette Salg oplyste C, at »*Skridtet var kørt af den« som Følge af, at der havde været krævet for stærkt Arbejde af den.*

Trykt i L. M. 1942 Side 444

Da Vallakken hos Gaardejer A havde vist sig ude af Stand til at trække tungere Læs, blev den den 17. September 1941 undersøgt af en Dyrlæge, der i sin Attest af samme Dato erklærede, at Grunden til Vallakkens manglende Trækkeevne sikkert skyldes, at den en Gang har været overanstrengt og har paadraget sig en eventuel Rygskade.

I en af en anden Dyrlæge den 29. September 1941 udstedt Attest udtales, at Vallakken lider af Dødkuller.

I Attester af 1. og 15. Oktober 1941 har en Overdyrlæge i Randers og en Overdyrlæge i Aarhus udtalt, at Grunden til Vallakkens Tilstand er den, at den i en ung Alder har været brugt til Arbejde, der har oversteget dens Kræfter, medens begge de nævnte Overdyrlæger er enige om, at der ikke findes Symptomer paa Dødkuller eller Stædighed hos Vallakken.

I en af en Dyrlæge den 12. Oktober 1941 udfærdiget Attest udtales, at Vallakken nu ogsaa lider af Engbrystighed, hvorefter Vallakken karakteriseres som stædig.

Under Hensyn til de foreliggende Dyrlægeattester har Vallakken ved Voldgiftsrettens Foranstaltning været indsendt til Undersøgelse paa den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, og det veterinære Sundhedsraad har derefter i en Erklæring af 20. November 1941 udtalt, at Vallakken ikke har frembudt Kullersymptomer eller Symptomer paa nogen akut Sygdom, at der ikke er iagttaget noget som helst Tegn paa aktiv Stædighed hos Vallakken, men at det maa antages, at Vallakken ved Salget har været lidende af Følgerne af den for stærke Brug, der tidligere har været gjort af den, samt at dens Uvilje mod at trække, straks efter at den hos Klageren var taget i Brug, muligvis staar i Forbindelse hermed. Raadet udtaler derhos, at Vallakken nu viser Tegn paa Engbrystighed, men at det ikke kan afgøres, om denne Lidelse har været til Stede ved Handelen den 31. Juli 1941.

Klageren har nedlagt Paastand paa, at Handelen gaar tilbage, samt paa, at Voldgiftssagens Omkostninger tilkendes ham med 152 Kr. 95 Øre.

[1]) *Om Forbehold mod Ansvar* se II. H. S. 90 ff.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet, subsidiært, at der tillægges dem Regres hos deres Hjemmelsmand, hvorhos de har paastaaet sig tilkendt 89 Kr. for 2 Dyrlægeattester.

Indklagede C har paastaaet sig frifundet og sig tillagt for Udlæg, Attester m. m. 285 Kr. 33 Øre.

Efter det oplyste, kan det ikke antages for godtgjort, at Vallakken er lidende af Dødkuller eller Stædighed. Derimod maa det antages, at dens Tilstand væsentlig skyldes, at den i en ung Alder er blevet overanstrengt, hvortil kommer, at Vallakken nu maa antages at være lidende af Engbrystighed.

Om denne sidste Lidelse er der ikke under Sagen oplyst noget om, hvornaar den kan være opstaaet, men da Dyrlægen i sin Attest af 29. September 1941 intet udtaler om, at Vallakken er behæftet med denne Mangel, medens han i sin Attest af 12. Oktober 1941 udtrykkelig siger, at Vallakken lider af Engbrystighed, men ikke kan sige noget om, hvornaar den er opstaaet, ligger det nærmest at antage, at denne Lidelse er opstaaet efter at Klageren har købt Vallakken.

Efter det oplyste findes Klageren at have Krav paa Handelens Tilbagegang og paa Godtgørelse af Voldgiftssagens Omkostninger. Af Hensyn til det nysnævnte finder Voldgiftsretten, at der i Købesummen 1 450 Kr. bør fradrages 200 Kr.

Da Indklagede, Forpagter C, ved Salget til B har oplyst, at Vallakken var overanstrengt som Følge af for stærk Brug, vil han være at frifinde, ligesom der vil være at tillægge ham for Udlæg, Attester m. m. 285 Kr. 33 Øre.

Thi bestemmes:

Inden 3 Uger efter denne Kendelses Forkyndelse bør de Indklagede B til Klageren, Gaardejer A, betale 1 250 Kr. samt Voldgiftssagens Omkostninger med 152 Kr. 95 Øre, alt imod at den omhandlede Vallak stilles til Indklagedes Disposition.

Inden samme Frist bør de Indklagede til Forpagter C betale 285 Kr., medens C under denne Sag bør være fri for Tiltale.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Sakskøbing, den 7. April 1942.

Parcellist A
mod Hestehandler B.

— Svig[1]) — Hævet Køb — Dragtbrusk[2]). —

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 477

Under denne Sag har Parcellist A i Klage af 20. Februar 1942, paategnet Politimesterens Udmeldelse af 21. s. M., begæret Voldgift mod Hestehandler B, der har indvarslet Kreaturhandler C, der igen har indvarslet Gaardejer D.

[1]) *Om svigagtigt Forhold fra Sælgerens Side* se H. II. S. 98 ff.
[2]) *Om forbenet Dragtbrusk* se H. II. S. 61 og 65.

Under Sagen er der afgivet Forklaring af samtlige Parter, der har givet Møde.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at den under Sagen omhandlede røde Vallak, der er lidende af Dragtbrusk, jfr. Bilag B, er blevet solgt som halt, af D til C i Byttehandel ansat til 900 Kr. og af C til B for 1 200 Kr. og af B til A for 1 625 Kr. den 24. Januar d. A., modtaget af A den 26. s. M.

Det fremgaar endvidere af Bilag B, at Fejlen har været til Stede inden 24. Januar d. A., og at det er en væsentlig Fejl.

B har nu gjort gældende, at der i nærværende Tilfælde er Tale om en synlig Fejl, idet Hesten haltede. Han har dog samtidig villet gøre gældende, at han selv ved Købet fra C har været ganske uvidende om Fejlen, en Paastand, der er ganske i Strid med, at han gør gældende, at Fejlen er synlig, og saaledes aabenbart urigtig.

Som Følge af det anførte kan der ikke blive Tale om Regres for B mod C.

A, der vil have lagt Mærke til, at Hesten var ømbenet, paatalte dette over for B, hvortil B bemærkede, at han kunde blive fri for Hesten. A lod den undersøge af en Dyrlæge, jfr. Bilag A, der udtaler, at Vallakken tilsyneladende var rask i enhver Henseende.

Ved, skønt Spørgsmaalet har været bragt paa Bane af A, imod bedre Vidende at fortie over for denne, at Hesten led af Dragtbrusk, har B netop ved dette sit Forhold, selv om der er Tale om en synlig Fejl, *handlet svigagtigt og retsstridigt,* hvorved bemærkes, at A er blevet vildledt ved Attesten Bilag A.

B vil derfor være at tilpligte mod Udlevering af den røde Vallak at betale A Købesum ..... 1 625,00 Kr.
Dyrlægeattest ..... 28,00 »
Foderpenge 2 Kr. pr. Dag fra 26. Jan.—7. Apr. 1942 incl. 142,00 »
ligesom der reserveres A yderligere Foderpenge 2 Kr. pr. Dag, indtil Hesten tages tilbage.
Voldgiftssagens Omkostninger ..... 59,90 »

Ialt .... 1 854,90 Kr.

Til Voldgiften udreder Klageren af sit Depositum 35 Kr. 80 Øre.

Af Beløbet udredes Renter 5 pCt. p. a. af 1 625 Kr. fra 26. Jan. 1942, til Betaling sker, og af 229 Kr. 90 Øre fra Dato.

Thi eragtes:

Imod Udlevering af den under Sagen omhandlede røde Vallak bør Hestehandler B til Parcellist A betale 1 854 Kr. 90 Øre med Renter 5 pCt. p. a. af 1 625 Kr. fra 26. Jan. 1942, til Betaling sker, og af 229 Kr. 90 Øre fra Dato, til Betaling sker.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes, naar 3 Uger er forløbet fra dens Forkyndelse.

C og D bør for Tiltale fri at være.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Frederiksværk, den 10. April 1942.

Gartner A
mod Handelsmand B.

Solgt med »en lille Bemærkning«[1]) — Væver — »Nipper« — Ondskabsfuld.

Trykt i L. M. 1942 Side 478

Til Partsforklaring fremstod Klageren, Gartner A, der behørigt forberedt forklarede, at han købte den omhandlede Hest den 17. Jan. 1942. Handelen afsluttedes pr. Telefon. Han havde set Hesten Dagen før. Indklagede viste ham den og sagde, *at den i Annoncen anførte »lille Bemærkning« var, at den nippede, naar den blev spændt for, ellers var den reel.* Ved Prøvekørsel henad Nørregade var der intet at bemærke. Hesten betaltes med 650 Kr.

Samme Dag, Klageren havde købt Hesten, begyndte den at »væve«, da den kom i Stalden, og det gjorde den ligeledes for Vogn. Da Klageren vilde tage Benet op paa den, slog den ud efter ham. Klageren kan ikke bruge den, den er stadig ondskabsfuld.

Den 20. Januar 1942 henvendte Klageren sig til Indklagede for at faa ham til at tage Hesten tilbage. Det vilde han ikke, han havde ikke solgt den for reel, sagde han.

Indklagede, Handelsmand B, fremstod og forklarede, behørigt forberedt, at han sagde til Klageren, at han ikke skulde købe Hoppen, hvis han var bange for den, for saa kunde han ikke bruge den. Ved Fodringen var Klageren til Stede og traadte op i Baasen til den, den stod roligt. Klageren sagde, at hvis den vilde bide, kunde man binde Halmvisker ved Ørerne paa den.

Indklagede havde selv haft Hoppen i 5 Dage, han købte den af C. Indklagede har set Hesten hos C, denne havde den i godt 4 Aar. Den trak godt for Vognen.

Klageren fremstod paany og forklarede, at det er rigtigt nok, at han var oppe i Baasen den Dag, men nu kan han ikke gøre det mere, i alt Fald ikke uden Risiko.

Han paastod Handelens Tilbagegang samt Foderpenge 2 Kr. pr. Dag fra den 19. Jan. 1942 og Dækning af positive Udgifter til Dyrlæge 20 Kr. og Sagens Omkostninger iøvrigt.

Indklagede paastod Frifindelse.

Optaget.

Der afsagdes saalydende

Kendelse:

Under nærværende Sag har Klageren, Gartner A, hvem der er meddelt fri Proces, paastaaet Indklagede, Handelsmand B, tilpligtet at tage den af ham den 17. Jan. 1942 for 650 Kr. købte Hest, en Hoppe, gul med Aal, 10 Kvt. 1 Tom., ca. 14 Aar gl., tilbage, samt Foderpenge 2 Kr. pr. Dag fra Leveringsdagen den 19. Jan. 1942, positive Udgifter 20 Kr. og Sagens Omkostninger, idet han har gjort gældende, at han har købt Hesten som reel bortset fra, at den efter Udtalelse af Ind-

[1]) *Om Forbehold mod Ansvar for Ondskabsfuldhed* se H. H. S. 92 og om Handelsudtryk S. 273 og L. M. 1941 S. 1329; L. M. 1942 S. 123.

klagede nippede, og at det kort efter Leveringen viste sig, at den desuden var Væver, sparkede og slog foruden at bide.

En Dyrlæge afgav den 22. Jan. 1942 en Erklæring, der gaar ud paa, at Hesten er lidende af Ondskabsfuldhed og Væven, og at disse Fejl maa betragtes som skjulte og hver for sig som væsentlige.

Indklagede har paastaaet sig frifundet, idet han har benægtet, at Hesten er solgt som reel, hvorfor Prisen ogsaa var særlig billig. Han har desuden forklaret, at han før Handelens Afslutning sagde til Klageren, at han ikke skulde købe Hesten, hvis han var bange for den, og at Klageren selv var klar over, at der kunde være Risiko ved at komme for nær til Hesten, idet han sagde, at han kunde give den Halmvisker ved Ørerne.

Annoncen gik ud paa, at Indklagede averterede en gul, norsk Hoppe, 10 Kvt. 2", 12 Aar, reel En- og Tospænder til Salg med en lille Bemærkning for 650 Kr.

Efter det foreliggende findes Klageren ikke at have været berettiget til at gaa ud fra, at Hesten i enhver Henseende var reel, men maa tværtimod *anses for at have været saaledes advaret af Sælgeren, at han maatte være klar over, at han ikke kunde vente, at Hesten skulde være fejlfri, hvilket heller ikke kunde ventes efter den forlangte Pris.* Indklagede vil derfor være at frifinde, og Sagens Omkostninger vil, da der er meddelt Klageren fri Proces, være at udrede af det offentlige med følgende Beløb: til Dommeren 5 Kr., til Sognefoged J 31 Kr., til Parcellist O 10 Kr., Porto 4 Kr., ialt 50 Kr., og i Salær til LRS. K 30 Kr.

Thi bestemmes:

Indklagede B bør for Tiltale af Klageren, Gartner A, i denne Sag fri at være.

Omkostningerne ved Sagen paalægges det offentlige med 50 Kr. til Voldgiftsretten og 30 Kr. til den for Klageren beskikkede Sagfører.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Gaardejer A
Sakskøbing, den 24. December 1941. mod Hestehandler B.

Engbrystighed — Tungerækken — Foderpenge bortfalder, da Hesten er benyttet[1]) — 30 Dages Fristen i § 4, Stk. 1, gælder alene for Klageren og ikke for Indklagede og de medinddragne[2]).

Kendelse:

Den 12. Juni 1941 købte Klageren under denne Sag Gaardejer A paa Markedet i Maribo af Indklagede Hestehandler B paa Købekontrakt for en Købesum af 6100 Kr. to belgiske Vallakker, garanteret reelle og fejlfri.

Trykt i L. M. 1942 Side 526

[1]) *Om Køberens Brug af Dyret under Sagen og hans Omsorgspligt* se H. H. S. 49 og L. M. 1942 S. 548.

[2]) Se H. H. S. 155.

Under Henvisning til, at disse Heste allerede den 14. s. M. under Brug viste sig mangelfulde, idet den rødskimlede viste Aandedrætsbesværligheder og den brunskimlede viste sig at være Tungerækker, har Klageren ved Klage af 10. Juli 1941 paategnet Udmeldelse af Voldgiftsmænd af Politimesteren den 11. s. M. efter en den 18. August 1941 forgæves foretagen Forligsmægling indbragt Sagen for nærværende Husdyrvoldgiftsret med Paastand om Handelens Tilbagegang m. m.

Under Domsforhandlingen er denne Klagerens Paastand nærmere præciseret og gaar ud paa principalt, at hele Kontrakten ophæves, saaledes at Indklagede tilbagebetaler den erlagte Del af Købesummen 1 000 Kr. + Renter 5 pCt. p. a. fra 13. Juni 1941 tilligemed Foderpenge 2 Kr. pr. Dag fra 13. Juni 1941 til Tilbagelevering finder Sted (÷ 9 Kr.) og Dyrlægeregning 30 Kr. og Sagsomkostninger 27 Kr. 10 Øre. Subsidiært er paastaaet, at Handelen hæves for saa vidt angaar den engbrystige Hest, men saaledes at dens Værdi ansættes til Halvdelen af den samlede Købesum, altsaa 3 128 Kr., endvidere at Klageren frigøres mod Betaling af 3 128 Kr. ÷ de erlagte 1 000 Kr. og ÷ Dyrlægeattest, Foderpenge 1 Kr. pr. Dag (÷ 9 Kr.) og Sagsomkostninger 15 Kr. samt at Omkostningerne ved Erklæring fra det veterinære Sundhedsraad ikke paalægges Klageren.

Indklagede B har principalt paastaaet Frifindelse samt Tilkendelse af 55 Kr. + Kr. 141,65, der er udlagt af Indklagede til henholdsvis Veterinærraadet og Landbohøjskolen.

Subsidiært har han nedlagt Paastand paa mod Tilbagelevering af den rødskimlede Lungepiber at frigøre Klageren for 2 655 Kr. og i saa Fald at faa tilkendt Regres for dette Beløb eller i hvert Fald for 2 355 Kr. hos C, og i saa Fald saaledes, at de 30 Kr. til Dyrlæge bæres af Klageren med de 15 Kr. og af C med de andre 15 Kr., og at der tilkendes B af de af ham udlagte 55 Kr. 22 Kr. hos C og 33 Kr. hos A samt Kr. 141,65 hos C. Sagens øvrige Omkostninger paastod han fordelt, saaledes at de $^3/_5$ paalægges A og de $^2/_5$ C, og han prosterede mod Foderpenge, da Hestene har været brugt.

C har principalt paastaaet Sagens Afvisning i Henhold til Lovens § 4, subsidiært Frifindelse samt mest subsidiært sig tilkendt Regres.

D og E have sluttet sig til foranstaaende Afvisningspaastand og subsidiært paastaaet Frifindelse samt Godtgørelse til D for juridisk Assistance.

Under Sagen har A, B, C, D og E afgivet Partsforklaringer, og der er afgivet Vidneforklaringer af Staldmester b_1 Staldkarl b_2 og Staldmester b_3, alle i B's Tjeneste, samt af 2 Gaardejere.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at B har købt den brunskimlede den 4. Maj 1941 af Hesteeksportør D for 2 900 Kr., og denne den 2. Maj 1941 af Hestehandler E for 2 475 Kr., og denne formentlig den 29. April 1941 paa Varde Marked for 2 400 Kr., og at den er solgt god og reel, og ingen har bemærket noget Fejl ved den.

Den rødskimlede har B købt den 10. Maj 1941 af Hestehandler C for 2 235 Kr., og denne den 9. Maj af Hestehandler F for 2 100 Kr., og denne den 4. Maj af Gaardejer G for 1 700 Kr.

D og E samt C, F og G er inddragne under Sagen.

Det fremgaar endvidere af Sagens Oplysninger, at Klageren den 14. Juni 1941 under Pløjning lagde Mærke til den rødskimledes Aandedrætsbesvær og under Gruskørsel den 16. s. M. opdagede, at den brunskimlede var Tungerækker, og at disse Mangler ved Dyrene er konstaterede ved en Dyrlægeundersøgelse den 7. Juli, hvorom Erklæring foreligger under Sagen.

Sagen har derefter været forelagt det veterinære Sundhedsraad ved Indsendelse af Sagens Akter og den rødskimlede Vallak, og Raadet udtaler i sin Erklæring af 18. Oktober 1941 bl. a. om den brunskimlede, at det kan antages, at Tungerækken er opstaaet, efter at A har faaet Hesten i sin Besiddelse, og at der ikke er tilstrækkeligt Grundlag for at antage, at Hesten har været Tungerækker, da den blev solgt til A, og herefter kan *Klagerens Paastand om Handelens Tilbagegang ikke tages til Følge for saavidt angaar den brunskimlede, jfr. ogsaa i saa Henseende Købelovens § 17.*

Om den rødskimlede udtales, at den foruden af Engbrystighed har lidt af Strubepibning før den 12. Juni 1941 og ogsaa har haft begge Lidelser før den 11. Maj 1941, *saafremt* den ikke har været angrebet af nogen Lidelse i Luftveje eller Lunger, navnlig Kværke, Halsbetændelse eller Lungesyge.

I Skrivelse af 11. December 1941 har Raadet udtalt, at Lidelserne ogsaa har været til Stede inden den 8. Maj 1941 med Forbehold som i tidligere Skrivelse af 18. Oktober 1941 under 3 taget.

I en Erklæring af 15. December 1941 udtaler en Dyrlæge, at det ofte er almindeligt, at Kværkeinfektionen bliver stationær i Hestestalden, naar den først engang er indslæbt i Stalden; saaledes at Sygdommen kan angribe modtagelige Dyr med kortere eller længere Tids Mellemrum.

Da der ikke er oplyst eller godtgjort noget om, at den rødskimlede, medens den har været i B's, C's og F's Besiddelse har været angrebet af nogen akut Lidelse i Luftveje eller Lunger, navnlig Kværke, Halsbetændelse eller Lungesyge, og da Lidelserne hos Hesten efter Sundhedsraadets Erklæringer maa antages at have været til Stede inden den 8. Maj d. A. og det samme maa antages med Hensyn til den 4. Maj d. A., *maa herefter de forskellige Handler om den rødskimlede gaa tilbage.*

Idet nu intet er godtgjort om, hvor stor en Del af den samlede Købesum 6 100 Kr. der skulde regnes for henholdsvis den rødskimlede og den brunskimlede, finder Retten med Udgangspunkt i de forskellige Priser, hvortil Dyrene er handlede, at kunne akceptere den opstillede Beregningsmaade og at maatte lægge den der udfundne Pris for den rødskimlede, Kr. 2 655, til Grund ved Sagens Paadømmelse, idet et Resultat er nødvendigt, og Retten, som Sagen foreligger oplyst, da er henvist til at lægge disse Priser til Grund, uanset at disse naturligvis ikke er afgørende for Hestens virkelige Værdi, idet enhver anden Afgørelse vilde være uden Støtte i det foreliggende og alene kunne baseres paa et rent Skøn, hvorfor Retten har ment at maatte lade Tallene være afgørende uanset de Indvendinger, der mulig maatte kunne rejses herimod.

I denne Forbindelse mener Retten ogsaa at kunne anføre, at normalt maa den 4-aarige Hest antages — andre Forhold lige — at være omsat til højere Pris end den 8-aarige, der maa siges at være i nogen Grad ude over sin bedste Ungdom.

Vedrørende Omkostningerne bemærkes, at

a. Forligsudgifterne udgør Kr. 27,10, betalte af A, heraf maa B godtgøre Halvdelen eller	Kr.	13,55
b. Sagsomkostninger for Voldgiftsretten udgør Kr. 135,20, Halvdelen hver	»	67,60
	Kr.	81,15
c. Det veterinære Sundhedsraads Erklæring, 55 Kr., betalt af B, maa bæres af Parterne med Halvdelen hver .. ÷	»	27,50
	Kr.	53,65
d. Fragt m. v. Kr. 141,65, betalt af B, og paahviler denne.		
e. Dyrlægeattest 30 Kr., skal betales af A, maa betales af B og A med Halvdelen hver	»	15,00
	Kr.	68,65

Da Hestene er benyttede af A i den forløbne Periode og maa antages at have tjent Føden, bortfalder Spørgsmaalet om Foderpenge for den rødskimlede Vallak.

For saa vidt angaar den af C, D og E nedlagte Afvisningspaastand i H. t. Lovens § 4 maa bemærkes, *at 30 Dages Fristen alene er gældende for Klageren, der rejser Sagen, og ikke for Indklagede og de medinddragne, hvorfor der ikke kan blive Tale om Afvisning.*

Som Følge af det saaledes i det hele anførte bør samtidig med, og imod at den rødskimlede 8-Aars Vallak udleveres til Vedkommende,

B til A betale	Kr.	2 655,00
+ Omkostninger	»	68,65
	Kr.	2 723,65

hvilket finder Sted ved at dette Beløb afskrives paa Kontrakten.

C til B	Kr.	2 235,00
+ Omkostninger	»	265,30
	Kr.	2 500,30
F til C	Kr.	2 100,00
+ Omkostninger	»	265,30
	Kr.	2 365,30
og G til F	Kr.	1 700,00
+ Omkostninger	»	265,00
+ do., Bilag S.	»	15,00
	Kr.	1 980,30

Til Voldgiftsretten betaler A Omkostninger Kr. 135,20, medens Sagsomkostninger iøvrigt under Sagen findes at burde ophæves. — — —

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Holstebro, den 28. April 1942. A mod Handelsmand B.

— Manglende Drægtighed[1]). —

Kendelse:

Den 23. Marts d. A. indgav Klageren under denne Sag A til Politimesteren, her, Begæring om Udmeldelse af Voldgiftsmænd til Behandling af en Tvist, der var opstaaet mellem Klageren og Indklagede B, af hvem Klageren den 8. Januar d. A. for 350 Kr. har købt en 4. Lægs Griseso, der imidlertid viste sig ikke at være drægtig. *Trykt i L. M. 1942 Side 529*

Klageren har oplyst, at han først paa den Tid, Klagen blev indgivet, var klar over, at Soen ikke var drægtig, og har paastaaet Handelens Tilbagegang og sig tillagt Voldgiftssagens Omkostninger og Foderpenge efter Rettens Bestemmelse.

Hans Forklaring gaar nærmere ud paa, at Indklagede ved Handelens Indgaaelse omtalte Soen som en Griseso, der var »paa 4. Læg«, og at Prisen 350 Kr. absolut var Prisen for en drægtig So.

Indklagede har paastaaet sig frifundet og har forklaret, at han ikke garanterede, at Soen var drægtig, da der blev handlet om den, men at han paa den anden Side heller ikke har sagt, at der ikke var Grise i den. Han regnede dog med, at den var drægtig, og har tilføjet, at Soen var opstaldet hos Klageren før Handelens Indgaaelse, og at det var en Aftale, at Klageren for at føde den skulde have to Trediedele af de Grise, den fik, hvorimod der intet var aftalt for det Tilfælde, at den ingen fik.

Retten maa efter det saaledes anførte, og idet Indklagedes Forhold ved Handelens Indgaaelse i det hele — herunder ogsaa Soens Pris — indicerer, at Indklagede har solgt Soen som drægtig, holde for, at Klageren har været berettiget til at betragte Indklagedes Forhold som Udtryk for en Garanti for Soens Drægtighed, og i Overensstemmelse hermed vil Klagerens Paastand være at tage til Følge.

Indklagede bør i Foderpenge betale Klageren 50 Kr., hvorhos han bør betale Voldgiftssagens Omkostninger med 40,50 Kr. — — — —

Thi bestemmes:

Den mellem Klageren A og Indklagede B den 8. Januar d. A. indgaaede Handel om en Griseso ophæves.

Indklagede betaler Klageren i Foderpenge 50 Kr. og Voldgiftssagens Omkostninger med 40,50 Kr.

At efterkomme inden 3 Uger efter denne Kendelses Afsigelse.

---

[1]) *Om særlige Tilsikringer, derunder Drægtighed,* se H. H. S. 83 og 84 samt L. M. 1941 S. 1079 og 1125.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Silkeborg, den 7. Maj 1942.

Konditor A
mod Handelsmand B.

Smitsom Kastning — Kbl. § 42 — Mælkeydelse ophæver Udgiften til Foder[1]).

Trykt i L. M. 1942 Side 548

Under denne Sag har Klageren, Konditor A, gjort gældende, at han den 18. December 1941 af Indklagede, Handelsmand B, købte 6 Jerseykøer, 4 Jerseykvier og 1 Jerseytyr for ialt 6 350 Kr., og saaledes at Dyrene blev købt reelle og fejlfri i enhver Henseende. Under Handelen bemærkede Sælgeren, at han havde haft en Ko, der var kommet for tidlig med Kalven, og at det sikkert skyldtes et Uheld under Transporten, idet Koen var faldet af Bilen og havde faaet et Stød. Han forklarede, at han kun havde Koen en Nat, og garanterede, at der ikke var Tale om smitsom Kastning, idet der hverken i hans Besætning eller i de Besætninger, som han havde købt Dyr fra, havde været smitsom Kastning. Da Klageren fik Dyrene hjem, var der en Kvie, der kastede den 23. December, og det konstateredes i en Erklæring fra Veterinærdirektoratet, at det var smitsom Kastning. Han fik derefter ved Henvendelse til Kreaturhandler C oplyst, at Indklagede i September 1941 af ham havde købt 37 Jersey-Kreaturer for 13 500 Kr., og at der hos den tidligere Ejer i Anledning af et indtruffet Tilfælde af smitsom Kastning var blevet taget Blodprøve af Besætningen, og Blodprøven viste positiv Reaktion for smitsom Kastning for 13 Dyrs Vedkommende, men negativ Reaktion for 19 Dyrs Vedkommende. Kreaturhandler C maatte i Anledning heraf betale Indklagede en Erstatning paa 1 100 Kroner.

Ca. 8 Dage efter at Kvien havde kastet, var der yderligere en af de købte Køer, der kastede hos Klageren, men det blev ikke nærmere undersøgt, om der ogsaa her forelaa Tilfælde af smitsom Kastning. Han paastaar nu Indklagede kendt pligtig til mod at tilbagebetale Købesummen at tage de 11 solgte Kreaturer tilbage med Undtagelse af en Ko, som Klageren angiver at have købt i Mannekær pr. Thiese, og med Fradrag af 700 Kr. for denne Ko, altsaa 5 650 Kr. Han paastaar sig dernæst tilkendt Foderpenge for 10 Kreaturer i 120 Dage à 1,50 Kr., samt Indklagede tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger, derunder Dyrlægeudgifter 58 Kr.

Indklagede har paastaaet sig frifundet mod at betale Erstatning for de 2 Dyr, der har kastet, eventuelt mod at tage dem tilbage og tilbagebetale en forholdsmæssig Del af Købesummen. Han paastaar sig fuldstændig frikendt for Betaling af Foderpenge. Hans Forklaring gaar iøvrigt ud paa, at af de til Klageren solgte Dyr havde han kun købt 5 Køer, 1 Kvie og 1 Tyr af C, medens han havde købt een Ko i Mannekær pr. Thiese og 3 Kvier i Holmstoel. Han siger, at han handlede med C den 15. September 1941, og at det blev sagt, at alle Køerne med Undtagelse af 1 skulde bestaa Tuberkulinprøven og Blodprøven. En af Køerne kastede imidlertid, og han fik først da, formentlig i

[1]) *Om Køberens Brug af Dyret under Sagen og hans Omsorgspligt* se U. U. S. 49 og L. M. 1942 S. 526.

Slutningen af September eller Begyndelsen af Oktober Resultatet af Dyrlægens Undersøgelse at vide og fik efter adskillige Forhandlinger en Erstatning hos C paa 1 100 Kr. Det viste sig senere, at den af Køerne fra C, der kastede, havde smitsom Kastning, men den paagældende Ko, som han kalder Ko Nr. 10, blev ikke solgt til Klageren, og han siger, at da han handlede med Klageren, gjorde han udtrykkeligt denne opmærksom paa, at der havde været smitsom Kastning hos Ko Nr. 10, men at den havde staaet inde i Svinestalden. Han indrømmer, at han ikke talte noget om, at ialt 12 Køer havde vist positiv Reaktion for smitsom Kastning i den Besætning, hvorfra 7 af Kreaturerne var kommet.

Foruden at Klageren har afgivet Forklaring, har endvidere en Handelsmand som Vidne forklaret, at han var til Stede som Kommissionær for Indklagede, da denne og Klageren handlede, og han har bevidnet, at Indklagede omtalte, at der var en af de Køer, han havde købt, der havde kastet, efter at den var læsset af Vognen, men at det ikke var en af de Køer, han havde solgt til Klageren, og han erklærede paa udtrykkelig Forespørgsel, at der ikke havde været Kastning i den Besætning, fra hvilken de solgte Køer var kommet, og at ingen af de andre Køer havde kastet. Der blev iøvrigt sagt, at der skulde følge gul Attest med Dyrene, og de blev solgt sunde og reelle.

Endvidere har Klagerens Bestyrer forklaret, at han var til Stede, da der blev handlet med Indklagede. Indklagede garanterede, at de købte Dyr var sunde og reelle, fri for Kastning, ogsaa hvor de var kommet fra, dette sidste at forstaa saaledes, at der ikke havde været Kastning i den Besætning, hvorfra de var kommet. Klageren vilde have ren Besætning og havde solgt 15 Køer og Kvier, og Vidnet er sikker paa, at Klageren ikke vilde have købt Dyrene, hvis han havde faaet at vide, at der var smitsom Kastning i den Besætning, hvorfra de var kommet. Han siger, at en Ko kastede i første Halvdel af Januar, og at det vel ikke blev konstateret, at det var smitsom Kastning, men den havde ikke lidt Overlast.

En Dyrlæge, der blev tilkaldt for at undersøge Kastningstilfældet den 23. December 1941 hos Klageren, har i sin Attest udtalt, at Tilfældet klinisk tyder paa smitsom Kastning, og til yderligere Sikring af Diagnosen havde han yderligere indsendt en Efterbyrds- og Blodprøve til Undersøgelse paa den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Serumlaboratorium, hvorved der paavistes Kastningsbaciller i det indsendte Præparat. Det udtaltes videre, at da Diagnosen smitsom Kastning saaledes er fastslaaet, er det samtidig godtgjort, at Dyrene har være smittede 6—8 Uger, før Kastningen fandt Sted, og da de samtidig indkøbte Dyr var fra een Besætning, maa det betragtes som givet, at et større eller mindre Antal af de andre Dyr ogsaa var eller efterhaanden blev smittede af Sygdommen.

Under Sagens Behandling for Voldgiftsretten enedes Parterne om, at de skulde mødes hos Klageren med hver en Mand til at vurdere de solgte Kreaturer, og der blev aftalt en bestemt Dag, paa hvilken denne Vurdering skulde finde Sted, men Indklagede gav ikke Møde, og Klageren har derefter fremlagt forskellige Erklæringer, som gaar

ud paa, at Dyrene i det væsentlige er i samme Foderstand, som da de blev købt, bortset fra de 2 Kreaturer, der havde kastet Kalven, og at de paagældende 11 Dyr i Lighed med Ejendommens øvrige Dyr er blevet passet og fodret fuldstændig forsvarligt.

Saaledes som det fremgaar af foranstaaende, vidste Indklagede, at 12 af de 37 Dyr, som han havde købt i Vendsyssel, viste positiv Reaktion. Han har ikke omtalt dette for Klageren, og han har ej heller undersøgt, hvorvidt et eller flere af de til Klageren videresolgte 7 Dyr var blandt dem med positiv Reaktion. Han vidste endvidere, at et af de 37 Dyr, som ganske vist ikke var solgt til Klageren, led af smitsom Kalvekastning, og efter et Vidnes Forklaring maa det statueres, at han ikke har omtalt for Klageren, at Kastningen var smitsom. Ifølge samme Vidnes samt Bestyreren hos Klagerens samt Klagerens Forklaring blev alle Dyrene solgt til Klageren som reelle og sunde, fri for Kastning og med Bemærkning, at der ikke havde været Kastning i den Besætning, de var kommet fra. Saavel Klageren som et Vidne har forklaret, at Klageren vilde have ren Besætning og derfor havde solgt 15 Køer og Kvier, og det findes allerede i Betragtning af det store Antal, som Klageren købte af Indklagede, at maatte statueres, at det maa have staaet sidstnævnte klart, at Købet udelukkende fandt Sted som et Led i Udskiftningen af en daarlig Besætning med en ren Besætning. Den høje Købesum, som Klageren betalte, maa ogsaa have gjort det klart for Indklagede, at Klageren regnede med at faa en ren Besætning.

Selvom der er Tvivl om Identiteten af nogle af de til Klageren solgte Dyr, har Indklagede dog indrømmet, at den Ko, der kastede hos Klageren, stammede fra de af Indklagede i Vendsyssel indkøbte Køer, og at der i det hele af de til Klageren solgte Dyr var 5 Køer, 1 Kvie og 1 Tyr, som stammede fra Kreaturhandler C. Det er under Sagen ikke oplyst, ej heller paastaaet fra Indklagedes Side, at et eller flere af de solgte 11 Dyr i den Tid, hvor de var i Indklagedes Besiddelse, har været fuldstændig adskilte fra de 2 Køer, der havde kastet henholdsvis hos Indklagede og Klageren, eller fra de Dyr, der viste positiv Reaktion, og det maa herefter statueres, at enhver Mulighed for Smitte ikke har været udelukket.

Det maa endelig betragtes som givet, at Klageren overhovedet ikke vilde have købt nogle af Kreaturerne, hvis han havde været bekendt med de af Indklagede fortiede 2 Omstændigheder, eller med andre Ord, at han vilde have betragtet den Omstændighed, at samtlige Dyr havde været udsat for Smittefare ved deres Omgang med smittede eller muligt smittede Dyr, som en væsentlig Fejl for hver enkelt Dyrs Vedkommende. Hvad enten nu den omhandlede Fortielse maa betegnes som svigagtig eller ikke, findes det efter de afgivne Forklaringer tillige at maatte statueres, at Indklagede var eller burde have været klar over, at Klageren ikke vilde have købt Kreaturerne, hvis han var blevet gjort bekendt med de nævnte Omstændigheder. Herefter findes Betingelserne for, at Indklagede kunde hæve hele Handelen efter Købelovens § 42 at være til Stede, og der vil derfor være at give ham Medhold i hans Paastand om Handelens Tilbagegang for saa vidt angaar de

købte 11 Kreaturer, dog i Henhold til Paastanden med Undtagelse af den Ko, der stammede fra Mannekær.

Efter dette Resultat bliver det unødvendigt at komme ind paa Identitetsvanskelighederne, ligesom der ikke er Grund til at tage en af Indklagede fremsat Paastand om Sagens Genoptagelse paa Grund af nye Oplysninger om Identiteten til Følge.

Hvad Spørgsmaalet om Foderpenge angaar, findes Paastanden ikke at kunne tages til Følge forsaavidt angaar de 9 Dyr, hvor Smitte ikke er godtgjort, og formentlig heller ikke for de 2 smittede Dyrs Vedkommende, da Mælkeydelsen maa antages at ophæve Udgifterne til Foder.

Indklagede vil derhos have at godtgøre Klageren denne Sags Omkostninger med 250 Kr., hvorunder er indbefattet Omkostningerne ved Forligsprøven 21 Kr., Dyrlægeregning 58 Kr. samt Omkostningerne for Voldgiftsretten 108 Kr. 20 Øre.

Thi bestemmes:

Mod at erholde tilbage de til Klageren, Konditor A, solgte Dyr med Undtagelse af 1 Ko fra Mannekær pr. Thiese, bør Indklagede, Handelsmand B, til Klageren betale 5 650 Kr. samt denne Sags Omkostninger med 250 Kr.

At efterkommes inden 3 Uger efter denne Kendelses Forkyndelse.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten i Husdyrsager, Vejle den 31. December 1941.

Gaardejer C mod Gaardejer B.

Overvoldgiftsretten kan kun prøve Udbelivelseskendelsens Holdbarhed og har ikke Hjemmel til Realitetsbehandling[1]) — Indklagede dømt som udebleven[2]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 574

Ved Kendelse afsagt den 13. Oktober 1941 af Voldgiftsretten for Bjerre-Hatting m. fl. Herreders Voldgiftsret blev Gaardejer B tilpligtet til Gaardejer A at betale 310 Kr. i Erstatning i Anledning af, at en ham af B den 31. Juli 1941 solgt Hest viste sig at være stædig, samt 56 Kr. i Omkostninger. Efter Begæring af B var hans Hjemmelsmand, Gaardejer C, inddraget under Sagen, og endvidere var inddraget Gaardejer D og Slagter E. Gaardejer C udeblev fra Voldgiftsretten, hvorfor han som udebleven blev tilpligtet at udrede til B 310 Kr. og 56 Kr. i Omkostninger, medens Sagen for saa vidt angaar D og E bortfaldt. C har nu med Tilladelse fra Vejle Amt indbragt Sagen for Overvoldgiftsretten, hvor han principalt har paastaaet Voldgiftsrettens Kendelse æn-

[1]) *Om Hjemvisning til Realitetsbehandling ved Voldgiftsretten og om Muligheden for, at Overvoldgiftsretten i særlige Tilfælde kan paakende umiddelbart i Realiteten* se H. H. S. 230. Se endvidere L. M. 1942 S. 306.

[2]) *Naar Indklagede vel med Rette er dømt som udebleven, men der ikke burde være givet Klageren Medhold i hans Paastand, maa Overvoldgiftsretten sikkert kunne frifinde Indklagede uden Hjemvisning af Sagen,* se H. H. S. 231.

dret eller ophævet og sig frifundet. Subsidiært paastaar han D tilpligtet at erstatte ham det Beløb, han maatte blive tilpligtet at udrede til B, og mere subsidiært paastaar han Udeblivelseskendelsen ophævet og Sagen hjemvist til videre Behandling i Voldgiftsretten. B har paastaaet den indankede Kendelse stadfæstet.

Gaardejer C's principale og subsidiære Paastand vil ikke kunne tages til Følge, allerede fordi der ikke er Hjemmel til Realitetsbehandling af Sagen i Overvoldgiftsretten, naar C er udeblevet fra Voldgiftsretten. Overvoldgiftsretten vil kun kunne prøve Udeblivelseskendelsens Holdbarhed. Da C nu uden lovligt Forfald er udeblevet fra Voldgiftsretten, og da det i Sagen oplyste ikke strider mod B's Fremstilling, vil Kendelsen være at stadfæste, medens Gaardejer C vil være at tilpligte at betale Overvoldgiftsrettens Udgifter 35 Kr. 80 Øre, medens Sagens Omkostninger iøvrigt ophæves.

Thi bestemmes:

Voldgiftsrettens Kendelse bør, saa vidt paaanket er, ved Magt at stande. Gaardejer C udreder Overvoldgiftsrettens Udgifter 35 Kr. 80 Øre. Iøvrigt ophæves Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten. At efterkomme inden 5 Dage efter denne Kendelses lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Vordingborg, den 12. Maj 1942.

Parcellist A
mod Slagtermester B
mod Gaardejer C.

Trepattethed[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 575

Under nærværende Sag, der efter Henvisning fra Politimesteren i Præstø m. v. er behandlet for Husdyrvoldgiftsretten for Retskreds Nr. 23, Præstø Købstad m. v., har Klageren, Parcellist A, paastaaet Indklagede, Slagtermester B, kendt pligtig at betale ham en Erstatning paa 150 Kr. i Anledning af, at en af Indklagede den 15. Februar d. A. købt 5 à 6 Aar gammel Ko efter Kælvningen den 4. Marts d. A. har vist sig at være trepattet, skønt Koen, der i Byttehandel blev købt for 625 Kr., ved Salget blev garanteret reel.

Indklagede B har forklaret, at han har købt Koen af Gaardejer C, og at han kun har ejet Koen nogle faa Dage, samt at han aldrig har haft den i sin Besiddelse, idet den efter hans Køb blev staaende hos Sælgeren. Han købte Koen for en Købesum af 600 Kr., og Koen købtes for reel, og han har ikke ved sin Undersøgelse af Koen konstateret nogen Fejl hos denne. Han har derfor paastaaet sig frifundet for Klagerens Tiltale, og for saa vidt han maatte blive tilpligtet at betale

[1]) *Om medfødte Misdannelser o. lign.* se H. II. S. 70 samt L. M. 1942 S. 443.

nogen Erstatning til Klageren, har han paastaaet Medindklagede C tilpligtet at udrede sig det Beløb, han maatte blive tilpligtet at udrede til Klageren A.

Gaardejer C har paastaaet sig frifundet, idet han har gjort gældende, at Koen var sund og rask, da han solgte den til B, og tillige da den blev afleveret til A. Han har under Partsansvar forklaret, at der aldrig har været noget i Vejen med Koen, der er lagt til paa hans Gaard, og at han selv ofte har malket Koen, uden at han har mærket, at der var noget i Vejen med Yveret eller med nogen af Patterne. Han har ydermere fremlagt en Erklæring fra en Landbrugsmedhjælper, der har været ham behjælpelig med Malkningen, hvorefter denne erklærer, at Koen har været normal og særdeles god at malke.

Klageren A har fremlagt Attest fra en Dyrlæge, hvorefter denne har betegnet Koen som trepattet og betegnet Fejlen som væsentlig og som en skjult Fejl. Dyrlægen har derhos udtalt, at Ejeren, da Koen er købt i Goldperioden, ikke har haft Mulighed for at opdage Fejlen i Handelsøjeblikket.

Voldgiftsretten kan ikke af det foreliggende Bevismateriale skønne noget om, hvorvidt Fejlen har været til Stede i Handelsøjeblikket, eller om Fejlen er opstaaet efter Kælvningen eller muligt som Følge af, at Koen under streng Vinter er blevet trukket 7 à 8 km ad snebelagt Vej fra Gaardejer C's Bopæl til Klageren A's Bopæl, og da det saaledes er uoplyst, om Manglen er opstaaet før eller efter Leveringen, findes det, at Klageren maa bære Risikoen for den efter Kælvningen konstaterede Mangel.

De Indklagede, Slagtermester B og Gaardejer C, vil herefter være at frifinde.

Klageren A vil have at betale Voldgiftssagens Omkostninger med 42 Kr. 10 Øre.

Thi eragtes:

Indklagede B bør for Tiltale af Klageren A i denne Sag fri at være.
Medindklagede C vil for Tiltale i denne Sag fri at være.
Sagens Omkostninger betaler A med 42 Kr. 10 Øre.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Assens, den 30. Marts 1942.

Gaardejer A mod
Boelsmand B.

— Klaphingst — § 4, Stk. 1. (30 Dages Fristen)[1]. —

Kendelse:

Under denne Sag har Hestehandler A, som i Juli Maaned f. A. af Boelsmand B købte og fik leveret som reel en Hest, der imidlertid hurtigt viste sig at være en Klaphingst, hvorfor han den 21. Juli f. A. lod den kastrere, sagtsøgt B til Betaling af 200 Kr. Hesten var gennem 6

Trykt i L. M. 1942 Side 601

[1]) *Om Afkald paa 30 Dages Fristen i V. L. § 4, Stk. 1,* se H. H. S. 139.

Mellemled omsider havnet hos Sagsøgte B, der har protesteret mod at betale nogen som helst Erstatning.

Det er oplyst, at Sagsøgeren har overskredet den i § 4, 1. Stk., i Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 ommeldte Tidsfrist af 30 Dage, fordi han indlod sig i Forhandlinger med et af de nævnte Mellemled, der lovede at berigtige Sagen, hvad imidlertid ikke skete.

Idet Retten maa finde, at det maa være Klagerens egen Risiko, naar han stolende paa Løfter fra en af Sælgernes Side undlader at paaklage rettidigt et Forhold, hvorover efter Forholdets Natur Klage rettidig kunde være indgivet, findes Sagsøgerens Klage i Overensstemmelse med den citerede Lovs § 4, 1. Stk. in fine, ikke at kunne tages til Følge, i hvilken Forbindelse bemærkes, at man har anset det for ufornødent til nærværende Retsmøde at tilsige Sagens øvrige Parter.

Sagens Omkostninger ophæves.

Thi eragtes:

Den indgivne Klage kan ikke tages til Følge.

Sagens Omkostninger ophæves.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aalborg, den 23. Maj 1942.

Gaardejer A[2] mod
Hestehandler B.

— Klausulen »uden Garanti« kan ikke altid fritage en Sælger for Ansvar[1]) — Mundtlig Garanti staar ved Magt, uanset at skriftlig Kontrakt intet indeholder herom. — Nytte af Dyret, ingen Foderpenge. —

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 601

Klageren A[1] købte den 20. August 1941 af Indklagede Hestehandler B en Hoppe paa 10 à 15 Aar til en Pris af 1 050 Kr. plus 2 Tdr. Kartofler.

Efter hans Forklaring udtalte Sælgeren, at Hoppen var reel og from, men at den ikke vilde staa bundet i Stalden og ikke lade sig se i Munden.

Indklagede bestrider, at han har sagt, at Hesten var reel og from. Han vil tværtimod hævde, at den blev solgt *uden nogen som helst Garanti;* men han erkender, at han bemærkede, at *den ikke vilde staa bundet i Stalden* og *ikke lade sig se i Munden.*

Klageren hævder, at Hesten er uanvendelig, idet den har Tilbøjelighed til stadig at dreje til venstre og til at slaa voldsomt fra sig. Han paastaar derfor, at Handelen bør gaa tilbage, hvorved han bemærker, at han ikke har leveret Kartoflerne.

Under Sagen er der afgivet en Række Vidneforklaringer.

Retten skønner herefter, at Hesten er ureel, og at Indklagede — uanset hvilke Udtryk han iøvrigt maatte have brugt — ved specielt at nævne to — mindre — Fejl har garanteret, at Hesten ikke havde andre — specielt større — Fejl.

---

[1]) *Om Forbeholdsklausuler mod Ansvar* se H. H. S. 90 ff. og L. M. 1941 S. 674.

Paastanden vil herefter være at tage til Følge, saaledes at det ligeledes paalægges Indklagede at betale Sagens Omkostninger med 40 Kr.

Den saaledes omhandlede Hoppe, som Hestehandler B herefter maatte tage tilbage, har han nu den 4. Marts 1942 for 1 300 Kr. solgt til Klageren, Gaardejer A², som nu har indbragt nærværende Sag for Voldgiftsretten med Paastand om Handelens Tilbagegang, idet han hævder, at Hoppen er stædig og ikke vil gaa for Vogn.

Endvidere nedlægger han Paastand om Tilkendelse af Foderpenge, 3 Kr. pr. Dag, fra den 4. Marts 1942 samt om 18 Kr. 70 Øre (Vekseldiskonto).

Subsidiært paastaar han sig tilkendt et Afslag i Købesummen paa 400 Kr.

Indklagede paastaar sig frifundet.

Klageren erkender, at han har underskrevet en skriftlig Kontrakt, hvori der staar, at Hoppen sælges uden Garanti; men han hævder, at Indklagede *under de mundtlige Forhandlinger udtrykkelig garanterede, at Hoppen hverken var stædig eller ondskabsfuld.*

Indklagede forklarer, at han ved Handelen udtalte, at Hoppen havde været i Voldgift, fordi den vilde »sti« og ikke lade sig se i Munden, hvorimod han ikke erindrer, om Hestens Stædighed var paa Tale, hvad han ogsaa mener er ligegyldigt, da Hoppen — som anført — er solgt uden Garanti.

En Sadelmager har som Vidne forklaret, at Hoppen vilde sparke ud, naar den sidste Skagle blev lagt paa.

En Arbejdsmand har ligeledes afgivet Vidneforklaring; men da denne paa Retten har gjort et særdeles utroværdigt Indtryk, bortses der ved Sagens Afgørelse herfra.

Retten finder ikke at kunne tiltræde, at det under alle Omstændigheder kan fritage en Sælger for Ansvar, at han har solgt et Dyr uden Garanti, idet det maa følge af almindelig Retsgrundsætninger, at man ved at fortie væsentlige Mangler ved Dyret, som man kender, saaledes at man derved udviser bedragerisk (eller til Bedrageri grænsende) Adfærd, ikke kan skyde sig ind under en generel Fritagelses-Klausul.

I det foreliggende Tilfælde kendte Indklagede i alt Fald de Mangler ved Hoppen, som nævnes i den foran omhandlede Voldgiftskendelse, hvorhos det maa antages, at han ligeledes har været kendt med, at Hoppen — som det fremgaar af Vidnets Forklaring — er ondskabsfuld.

Hertil kommer, at Indklagede efter sin egen Forklaring har fremhævet, at Hoppen havde to mindre Fejl og derved maa anses for at have garanteret imod, at den havde andre og større Fejl.

Endelig skønner Retten under Hensyn til, at Indklagede ikke har turdet benægte, at der var Tale om Hestens Stædighed, at Klagerens Forklaring paa dette Punkt bør lægges til Grund, saaledes at det antages, at *Indklagede mundtlig har garanteret, at Hoppen ikke var stædig og ej heller ondskabsfuld. En saadan mundtlig Garanti maa — naturligvis — staa ved Magt, uanset at den skriftlige Kontrakt intet indeholder herom.*

Herefter vil Klagerens Paastand om Handelens Tilbagegang og Tilkendelse af den erlagte Vekseldiskonto være at tage til Følge, medens

Kravet om Foderpenge efter Omstændighederne ikke følges, da det — jfr. Klagerens subsidiære Paastand — lader sig antage, at han dog har haft nogen Nytte af Hesten.

Sagens Omkostninger bør Indklagede betale til Klageren med 70 Kr.

Thi bestemmes:

Mod Udlevering af den foran omhandlede Hoppe (en skimlet, russisk Hoppe) bør Hestehandler B til Gaardejer A[2] betale 1 318 Kr. 70 Øre samt 70 Kr. i Omkostninger.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes 3 Uger efter dens lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Maribo, den 28. Maj 1942.

Parcellist A mod
Handelsmand B.

— Kronisk Forfangenhed — Følgerne ikke synlige for Lægmænd[1]) — Hesten ikke mønstret i Trav.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 621

Den 29. Marts 1942 tilbyttede Klageren Parcellist A sig en rød 8 Aar gl., ifolet Hoppe hos Indklagede Handelsmand B, der garanterede den reel bortset fra, at den vilde stryge sig paa Bagbenene og var vanskelig at beslaa og strigle. I Bytte gav han en anden Hoppe, hvis Værdi han ansætter til 1 200 Kr., og 700 Kr., for hvilket Beløb der blev udstedt Kontrakt.

Dagen efter viste det sig, at Hoppen, som han skulde bruge til Mælkekørsel, var halt paa venstre Forben, hvilket ikke havde været kendeligt, *da han før Handelen fik Hoppen forevist i Skridt.* Han tilkaldte en Dyrlæge, der undersøgte den den 1. April og derom i Attest af 28. April udtaler, at Hoppen viste sig halt paa venstre Forben, naar den travede paa haard Bund, medens Haltheden var vanskelig at erkende i Skridtgang. Haltheden skyldtes kronisk Forfangenhed paa venstre Forben, hvis Hov udviste de for denne Lidelse typiske Formforandringer i et Omfang, som krævede lang Tid (Maaneder) til sin Udvikling.

Under denne Sag har Klageren derfor paastaaet Indklagede tilpligtet at lade Handelen gaa tilbage, saaledes at han mod Tilbagelevering af Hoppen kvitterer Kontrakten angaaende Restkøbesummen 700 Kr. og betaler 1 200 Kr., idet den Hoppe, han gav i Bytte, er solgt og ikke kan gives tilbage. Desuden paastaar han sig tilkendt Dyrlægeudgifter 30 Kr. og Voldgiftssagens Omkostninger. Subsidiært har han paastaaet Afslag i Købesummen.

Indklagede har paastaaet Frifindelse subsidiært Regres imod Medindklagede C for det Beløb, han maatte blive tilpligtet at betale Klageren.

---

[1]) *Om Køberens Undersøgelsespligt før Købet* se H. H. S. 60 og L. M. 1941 S. 1311; 1942 S. 147 samt Aarsberetningen 1899 S. 77, 1903 S. 103, 1937 S. 32, 1938 S. 27—28, 1939 S. 7, 1940 S. 52.

Medindklagede C har paastaaet Frifindelse.

Under Partsafhøring har Indklagede B forklaret, at han fik 1 025 Kr. for den Hoppe, Klageren gav i Bytte, saa at Prisen for den købte Hoppe har været ialt 1 725 Kr. Han havde selv tilbyttet sig den hos Medindklagede C den 19. Marts 1942 for en Pris, som han ansætter til 1 400 Kr. Han købte den uden forudgaaende Besigtigelse, og C afgav saalydende Erklæring, dateret 16. Marts 1942:

»Undertegnede har D. D. solgt en 8 Aar gl. Hoppe som ærlig og reel i alt Brug saavel Enspænder som Tospænder. Hoppen er garanteret ifolet for en Pris af 1 400 Kr. C tager en Plag i Bytte til 800 Kr. fra B. Hoppen er købt for at være vanskelig at strigle samt vanskelig at sko paa Bagbenene. Plagen har C faaet ubeset.«

Hoppen var halt, da han modtog den, og han saa straks, at den var forfangen.

Medindklagede C har som Part forklaret, at han købte Hoppen samme Dag, som han solgte den til B. Han havde dog haft den paa Prøve i 2—3 Maaneder, og brugte den stadig til Kørsel paa Vej. Han var klar over, at den var halt paa venstre Forben paa Grund af Forfangenhed, og han solgte den til B med udtrykkelig Oplysning om denne Fejl. Han fik 1 225 Kr. for den.

Klageren har imod Indklagedes Forklaring hævdet, at det ikke blev sagt til ham, at Hoppen var halt. Indklagede sagde udtrykkelig efter Omtalen af, at den vilde stryge sig, og at den var vanskelig at beslaa og strigle, at den ikke havde andre Fejl.

Naar han har ansat Prisen for den Hoppe, han gav i Bytte, til 1 200 Kr., er det med den Begrundelse, at han et Par Dage før var budt 2 500 Kr. for den og en anden Hest af samme Alder og Værdi.

Det er oplyst, at Medindklagede C optraadte som Kommissionær for Indklagede B ved Handelen med Klageren.

Som Vidne har en Dyrlæge forklaret, at Formforandringen i Hoppens venstre Forhov vel var typiske Følger af kronisk Forfangenhed, *men ikke saa udpræget synlige, at det kunde forventes at blive opdaget af en Lægmand,* og at Fejlen derfor i Forhold til Klageren maa anses for en skjult Fejl.

Da det herefter maa anses tilstrækkelig godtgjort, at Hoppen paa Grund af kronisk Forfangenhed, som gør den uskikket til Brug paa haard Vej, ikke har været reel, da Klageren købte den, og at denne Fejl for Klageren har været en skjult Fejl, som ikke kunde erkendes ved Mønstringen, findes Klageren at have Krav paa et Afslag i Købesummen, som efter Omstændighederne ansættes til 500 Kr.

Da Indklagede B har erkendt, at han straks ved Modtagelsen af Hoppen bemærkede, at den var halt og forfangen, og da det efter det oplyste maa antages, at han ikke i den Anledning har reklameret overfor Medindklagede C, men derimod benyttet ham som Kommissionær ved Videresalg af Hoppen, vil han i Medfør af Købelovens § 52 ikke nu kunne rejse Krav paa Erstatning, og Medindklagede C vil derfor være at frifinde.

Omkostningerne ved Voldgiftssagen vil Indklagede B have at betale til Klageren A med 45 Kr. 55 Øre.

Thi eragtes:

Indklagede B bør til Klageren Parcellist A betale 500 Kr.

Medindklagede Slagter C bør for Tiltale af Indklagede B i denne Sag fri at være.

Voldgiftssagens Omkostninger 45 Kr. 55 Øre betaler Indklagede B til Klageren A.

At efterkommes inden 3 Uger efter denne Kendelses lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Silkeborg, den 11. Juni 1942.

Gaardejer A
mod Handelsmand B
mod Gaardejer C.

Handelsudtryk: Ikke vant til at gaa med Halerem = Hvinskhed — Disposition[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 639

Den 21. Februar 1942 købte Klageren, Gaardejer A, af Indklagede, Handelsmand B, en 7-aars sort Hoppe for en Pris af 1 900 Kr. som reel, dog med Bemærkning om, at den var fodergerrig. Den blev leveret den 23. s. M., og da han Dagen efter spændte den for Vogn, bemærkede han, at den var vanskelig at omgaas, og at den, naar han vilde forsøge at lægge Halerem paa den og kom til at berøre den bageste Del af Krydset og Haleroden, slog voldsomt bagud, hvinede og gav Vand. Han lod den undersøge af Dyrlægen, der i sin Attest har udtalt, at den lider af Hvinskhed, en væsentlig og skjult Fejl, som kan erklæres at have været til Stede i Handelsøjeblikket. Han forlanger i Erstatning 600 Kr., Godtgørelse for Dyrlægeregning 27 Kr. og Forligsomkostninger 22 Kr. 40 Øre, tilsammen 49 Kr. 40 Øre foruden denne Sags Omkostninger.

Indklagede, Handelsmand B, har erkendt, at han har solgt Hoppen paa de af Klageren ommeldte Vilkaar, men siger, at han har købt den paa samme Vilkaar og for en Pris af 1 550 Kr. den 10. Januar 1942 af Medindklagede Gaardejer C. Han forlangte og fik udtrykkelig Garanti for, at den skulde være reel udenfor Stalddøren. Han har i de ca. 3 Uger, han har haft den, ikke haft Sele paa den og har derfor ikke vidst noget af eller mærket noget til, at den var hvinsk. Han paastaar sig frifundet, subsidiært nedlægger han Paastand paa, at hans Sælger kendes pligtig at tilsvare ham samme Erstatning, som han selv maatte blive idømt.

Medindklagede, Gaardejer C, har forklaret, at han har solgt Hoppen til Handelsmand B som ondskabsfuld, fodergerrig samt ikke vant til at gaa med Halerem. Han siger, at han har haft Hoppen i 5 Aar, og for ca. 4 Aar siden lod han sin Karl lægge Halerem paa den, men da

[1]) *Om nervøse og lignende Dispositioner* se H. H. S. 74 ff. samt L. M. 1941 S. 1099; 1942 S. 200 og 787. *Se derimod Kendelser, hvor Dispositionens Tilstedeværelse ikke er blevet anset for tilstrækkelig godtgjort:* L. M. 1941 S. 894, 1192; 1942 S. 366, 806, 872. Se endvidere U. f. R. 1896 S. 398.

blev den urolig, og siden har han ikke benyttet Halerem til den. Han nægter at have garanteret Hoppen reel uden for Stalden. Han paastaar sig frifundet under Henvisning til foranstaaende, samt idet han nægter at have vidst, at Hoppen var hvinsk.

Efter det saaledes oplyste maa det antages, at Hoppen har lidt af Hvinskhed allerede dengang Medindklagede C solgte den, og det er ikke bevist, at C ved Salget til B har givet de af denne angivne Oplysninger; tværtimod er det af en Handelsmand forklaret, at C gentagne Gange overfor B paa dennes Forespørgsel har bekræftet, at den var reel udenfor Stalddøren.

Som Følge af det anførte findes Indklagede B pligtig at betale Klageren en Erstatning, der passende kan sættes til 400 Kr., foruden de fornævnte Omkostninger 49 Kr. 40 Øre og denne Sags Omkostninger med 42 Kr. 80 Øre, tilsammen 92 Kr. 20 Øre.

Da Indklagede B ved Salget til Klageren har haft en Fortjeneste paa 350 Kr., men paa den anden Side maa antages at have haft Foderudgifter til et Beløb af 50 Kr., tilkendes der ham i Refusion hos Medindklagede C et Beløb af 100 Kr. foruden de fornævnte Omkostninger.

Thi bestemmes:

Indklagede, Handelsmand B., bør til Klageren, Gaardejer A., betale 400 Kr. foruden 92 Kr. 20 Øre i Omkostninger.

Medindklagede Gaardejer C bør til Indklagede Handelsmand B betale 100 Kr. samt fornævnte Omkostninger 92 Kr. 20 Øre.

Det idømte vil være at udrede inden 3 Uger efter denne Kendelses Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Gaardejer A mod
Sakskøbing, den 8. Juni 1942. Handelsmand B.

For ringe Ydelse — Voldgiftsretten taget Stilling til et ved Kommissionsforlig ordnet Retsforhold[1]).

Kendelse:

Under denne Sag har Klageren, Gaardejer A paastaaet en den 19. Marts 1942 indgaaet Handel med Handelsmand B angaaende en Ko ophævet og sig tilbagebetalt Købesummen 425 Kr. tillige med Foderpenge 1 Kr. pr. Dag fra 19. Marts 1942, Udgiften ved Afhentning 25 Kr. og Dyrlægeattest 35 Kr., alt under Henvisning til, at Koen er mager, undernæret og ikke produktionsdygtig. *Trykt i L. M. 1942 Side 640*

Handelsmand B har under Sagen erklæret, at han er villig til at betale efter Paastanden og tage Koen tilbage fra Klageren, men har med-

[1]) *Om særlig Overenskomst om Følgerne af konstaterede Mangler* se H. H. S. 95 samt U. f. R. 1909 S. 766, 1910 S. 493 og 748, 1921 S. 865, 1926 S. 493 og Vestre Landsretstidende 1929 S. 196 og L. M. 1941 S. 744.

indklaget sin Sælger, en Parcellist C, hvem han har paastaaet dømt i Overensstemmelse med Klagerens Paastand.

Af Dyrlægeattesten af 24. Marts 1942 fremgaar, at Koen er livlig og opmærksom og har en glubende Appetit.... Paa Bagpartens venstre Side og paa Forknæene er Huden nøgen og aragtig, som efter Gennemligninger, hvilket kan tyde paa, at Koen har været langvarig syg og ikke har kunnet rejse sig. Koen er meget mager, den maa nærmest betegnes som underernæret til Grænsen af Vanrøgt. Koen er saa mager, at den ikke vil blive produktionsdygtig i mange Maaneder.

Det fremgaar af Sagen, at B og C handlede først i Midten af Januar, da Koen endnu ikke havde kælvet. Da Koen kælvede inden den blev afhentet, vilde C. ikke af med den, og der blev derefter den 17. Marts d. A. indgaaet et Forlig for Forligskommissionen i Nysted, hvilket Forlig ifølge Protokollen er saalydende: »Parterne enedes om, at B afhenter den omhandlede Ko hos Indklagede senest Søndag den 22. Marts mod Betaling af 400 Kr. til fuld Afgørelse af denne Sag.«

B har hævdet, at han ved Forliget udtrykkelig har spurgt, hvor meget Koen malkede, og faaet Garanti for, at den malkede ca. 20 Pund Mælk om Dagen og var i samme Stand som i Januar.

C har paastaaet sig frifundet, idet han har forklaret, at han ikke har garanteret nogen bestemt Mælkeydelse, og at han sagde til B, at Koen maatte tages, som den var.

Som Vidne er ført en Forligskommissær fra Nysted. Denne husker ikke, at der var garanteret nogen bestemt Mælkemængde, og at der var lovet noget om Koens Stand. Der blev talt om, hvor meget Koen malkede, men Tallene kunde Vidnet ikke huske.

C har forevist sin Kontrolbog, hvoraf det fremgaar, at Koen malkede 12 Pund den 6. Marts 1942 og 11,4 Pund den 16. Januar 1942.

Efter det oplyste finder Voldgiftsretten det ikke tilstrækkeligt godtgjort, at C har garanteret en bestemt Mælkemængde eller en særlig Foderstand.

Under Hensyn til, at der i Vinter var meget ringe Fodermængder for Haanden, kan det ikke betegnes som særlig usædvanligt, at en Ko 2 Maaneder efter Kælvningen har været meget mager og har givet en Mælkemængde paa 12 Pund.

Herefter findes Indklagede C at burde frifindes for B's Tiltale.

Klageren A's Paastand om Handelens Tilbagegang vil være at tage til Følge, saaledes at B til A vil have at betale Købesummen 425,00 Kr. Foderpenge 1 Kr. pr. Dag fra 19. Marts 1942 til Aflevering sker.

Omkostninger ved Afhentning	25,00 Kr.
Dyrlægeattest	35,00 »
Samt Sagens Omkostninger, derunder Forligsmøde	87,10 »
Ialt....	572,10 Kr.

Omkostningerne her for Retten, 64 Kr., betales af det af Klageren A deponerede Beløb.

Thi eragtes:

Indklagede Handelsmand B bør imod Udlevering af den solgte Ko betale Klageren Gaardejer A 572 Kr. 10 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra Dato, til Betaling sker, samt Foderpenge 1 Kr. pr. Dag fra 19. Marts 1942, til Aflevering finder Sted.

Indklagede C bør for Tiltale i nærværende Sag fri at være.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes, naar 3 Uger efter dens Afsigelse er forløbet.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten, Københavns Amt, den 20. Juni 1942.

Automobilhandler A mod Hestehandler B mod Forpagter C mod Hestehandler D.

Kendelse kendt ugyldig, da kun 2 af Voldgiftsrettens 3 Medlemmer havde deltaget i Kendelsesafsigelsen[1]) — Sagen hjemvist til fornyet Behandling i første Instans.

Kendelse:

Den indankede Kendelse er afsagt af Voldgiftsretten i Husdyrsager for Københavns Amts søndre og Amager Birk den 14. Februar 1942 og er af Klageren, Automobilhandler A med dertil af Sjællands Stiftamt under 8. Juni 1942 meddelt Tilladelse indbragt for Overvoldgiftsretten.

Trykt i L. M. 1942 Side 684

Det fremgaar af den foreliggende Udskrift af Voldgiftsbogen, at Sagen har været forhandlet for *Voldgiftsrettens tre Medlemmer* i Møderne den 8. November 1941 og den 19. Januar 1942. Ved Sagens sidste Foretagelse den 14. Februar 1942 bemærkede Voldgiftsrettens Formand, »at Voldgiftsformand X telefonisk har meddelt, at han paa Grund af et Anfald af Bronchitis er sengeliggende og derfor ikke i Stand til at give Møde«, hvorefter Parterne nedlagde deres endelige Paastande og Sagen forhandledes for Formanden og den udmeldte Voldgiftsmand, og disse optog derefter Sagen til Kendelse, der afsagdes i samme Møde.

Idet bemærkes, at Voldgiftsretten ikke har haft Hjemmel til Sagens Forhandling og Paakendelse uden Deltagelse af alle Rettens tre i Husdyrvoldgiftslovens § 5, Stk. 1 nævnte Medlemmer, findes den afsagte Kendelse at maatte anses som ugyldig, og da nærværende Overvoldgiftsret savner Beføjelse til at paakende Sagen som første Instans Sag, vil den ex officio være at hjemvise til fornyet Forhandling og Paakendelse ved Voldgiftsretten.

Thi bestemmes:

Nærværende Sag hjemvises til fornyet Behandling og Paakendelse ved Voldgiftsretten i Husdyrsager for Københavns Amts søndre og Amager Birk.

---

[1]) *Der kan under særlige Omstændigheder afsiges gyldig Kendelse med kun 2 Medlemmer* se II. H. S. 224.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Roskilde, den 17. Juni 1942.

Gaardejer A mod Hestehandler B.

Manglende Drægtighed hos Hoppe — Aldersopgivelse[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 685

Klageren, Grd. A, købte den 1. Marts d. A. en rød jydsk Hoppe af Indklagede Hestehandler B for 2 550 Kr. I en ved Handelen udstedt, under Sagen fremlagt, Kvittering angives Hoppens Alder til ca. 10 Aar og garanteres, at den er ifolet.

Idet Klageren henviser til, at det har vist sig, at Hoppen ikke er med Føl, og til, at den ifølge en fra en Dyrlæge indhentet Erklæring maa antages at være ca. 15 Aar gammel, har han paastaaet Handelen ophævet, subsidiært Indklagede tilpligtet til at udrede en passende Erstatning.

Indklagede har protesteret mod Handelens Ophævelse. Han hævder, at den af ham opgivne Alder for Hoppen er korrekt. Han har erklæret sig villig til at betale en rimelig Erstatning, fordi Hoppen ikke er med Føl. —

Efter det under Sagen fremkomne kan det ikke antages, at Indklagedes Opgivende angaaende Hoppens Alder er ukorrekt. Der findes herefter ikke at foreligge Grundlag for Handelens Ophævelse, men Indklagede bør til Godtgørelse af det Tab, der skønnes paaført Klageren ved at Hoppen ikke som ved Handelen forudsat var drægtig, udrede en Erstatning, der kan bestemmes til 300 Kr.

Til delvis Dækning af Sagens Omkostninger findes Indklagede at burde tilsvare Klageren 50 Kr.

Thi bestemmes:

Indklagede Hestehandler B bør til Klageren Grd. A betale 300 Kr. samt i Sagsomkostninger 50 Kr.

Denne Kendelse kan tvangsfuldbyrdes 3 Uger efter dens lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Holbæk, den 24. Juni 1942.

A mod Handelsmand B.

Forkert Aldersopgivelse[2]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 686

Under denne Sag paastaar Klageren A, Indklagede, Handelsmand B, dømt til at betale 300 Kr. plus Voldgiftssagens Omkostninger med 75 Kr.

[1]) *Om særlige Tilsikringer, derunder Aldersopgivelser,* se H. H. S. 83 ff. og L. M. 1941 S. 708, 1194, 1217, 1268; L. M. 1942 S. 122 og 686.

[2]) *Om særlige Tilsikringer, derunder Aldersopgivelser,* se H. H. S. 83 ff. og L. M. 1941 S. 708, 1194, 1217, 1268; L. M. 1942 S. 122 og 685.

Indklagede har paastaaet sig frifundet.

Klageren paastaar sig tilkendt fornævnte Beløb i Anledning af en Byttehandel, ifølge hvilken Klageren fik en Hoppe, der viste sig at være 15 Aar, medens Indklagede fik en anden Hoppe og gav Klageren 100 Kr. i Bytte.

Der er Enighed om, at Indklagede om den Hoppe, Klageren fik, først sagde, at den var syv Aar, senere, at den var otte Aar.

Et Vidne har forklaret, at Klageren sagde: »Jeg køber den, hvadenten den er 8 eller 10 Aar«, medens et andet Vidne har forklaret, at Klageren sagde: »Jeg køber den, hvadenten den er 12 eller 14 Aar«.

Førstnævnte Vidne er i Klagerens Tjeneste, sidstnævnte Vidne er Indklagedes Hustru.

Klageren har ikke villet benægte Rigtigheden af førstnævnte Vidnes Forklaring, men derimod af sidstnævnte Vidnes Forklaring. Han har dog ikke kunnet huske noget om, at han i det hele taget er fremkommet med Udtalelsen om de 8—10 Aar eller de 12—14 Aar.

Da det er givet, at Hoppen er 15 Aar gammel, og da Indklagede oprindelig har sagt, at den var 7 eller senere 8 Aar gammel, og da der ikke for Retten er fremført andre Beviser om, hvad der blev sagt om Hoppens Alder end de foran ommeldte to Vidneforklaringer og tillige en Vidneforklaring af Klagerens Hustru om, at Indklagede først har sagt, at Hoppen var 7, senere at den var 8 Aar, skønnes Indklagede ikke at have givet Klageren tilstrækkelig Oplysning om Hoppens virkelige Alder, og han findes derfor at burde dømmes til at betale Klageren en Godtgørelse som Følge af, at Hesten var 15 Aar gammel. Denne Godtgørelse findes passende at kunne fastsættes til 150 Kr. plus Godtgørelse af Sagens Omkostninger med 75 Kr., eller ialt 225 Kr.

Thi bestemmes:

Indklagede Handelsmand B bør til Klageren A betale 150 Kr. plus Voldgiftssagens Omkostninger med 75 Kr.

At efterkomme naar 3 Uger fra denne Kendelses lovlige Forkyndelse er forløbet.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Løgstør, den 16. Juni 1942.

Husmand A mod
Handelsmand B.

For sen Kælvning[1]) — Udeblivelse.

Kendelse:

Der fremlagdes Klage, Erklæring af 2. Maj 1942 samt Udskrift af Forligsmødet.

Trykt i L. M. 1942 Side 686

Klageren, Husmand A, var mødt og forklarer, at han den 25. Januar 1942 sammen med nogle andre Dyr købte en Kælvekvie af Indklagede,

[1]) *Om angivet Kælve- eller Fole*tid se H. H. S. 84 og L. M. 1941 S. 1123, 1331; L. M. 1942 S. 227, 417, 443 og 871.

Handelsmand B, for 700 Kr. Kvien blev købt som reel paa de Vilkaar, at den skulde kælve senest 6 Uger efter. Kvien kælvede imidlertid først den 1. Maj, og da Kælvetiden efter Klagerens Mening er overskredet med 53 Dage, nedlægger han derfor Paastand paa, at Indklagede dømmes til at betale ham en Erstatning paa 125 Kr. samt Sagens Omkostninger.

Indklagede B erkender at have solgt Kvien den 25. Januar d. A. for 700 Kr. Han forklarer, at han har lovet Kælvetiden til den 1. April. Han paastaar sig frifundet, men forbeholder sig, saafremt han maatte blive dømt, Regres imod sin Sælger, Gaardejer C, af hvem han har købt Kvien med Kælvetid til den 1. April.

Medindklagede C var ikke mødt. Dommeren fremlagde en udateret Skrivelse med Bilag fra C til Voldgiftsformanden.

Retten optog derefter Sagen og afsagde en saalydende Kendelse:

Den 25. Januar 1942 købte Klageren, Husmand A, for 700 Kr. en Kælvekvie af Indklagede, Handelsmand B. Parterne er enige om, at Kvien blev solgt som reel. Her under nævnte Sag har Klageren gjort gældende, at Kvien blev solgt ham med en Kælvetid af højst 6 Uger fra Salgsdagen, at Kvien først kælvede den 1. Maj d. A., at Kælvetiden derfor er overskredet med 53 Dage. Indklagede B har forklaret, at han har solgt Kvien med en Kælvetid til den 1. April d. A., og at han har købt den paa samme Vilkaar af Indklagede, Gaardejer C. Da Indklagede B ikke mener, at Overskridelsen af Kælvetiden kan tillægges nogen Betydning, har han paastaaet sig frifundet, subsidiært har han paastaaet Medindklagede Gaardejer C dømt til at erstatte sig det Beløb, han selv maatte blive dømt til at betale.

Indklagede C har ikke givet Møde for Voldgiftsretten, men har skriftlig gjort gældende, at han har solgt Kvien uden nogen bestemt Kælvetid. Der er ikke under Sagen ført noget Bevis for, hvorledes Kælvetiden blev garanteret ved Handelen mellem A og B, hvorfor Retten efter Omstændighederne lægger Indklagede B's Forklaring til Grund for Sagens Paadømmelse. Dog er Kælvetiden overskredet med 30 Dage, og det skønnes derfor rimeligt, at der tilkendes Klageren en Erstatning, der passende kan sættes til 90 Kr., og denne Sags Omkostninger med 50 Kr.

Da Indklagede C er udeblevet uden Angivelse af lovlig Forfald, vil den af Indklagede B givne Fremstilling om deres Handel være at lægge til Grund. Gaardejer C vil derefter til Handelsmand B betale 90 Kr. samt denne Sags Omkostninger med 50 Kr.

Thi eragtes:

Indklagede Handelsmand B bør til Klageren Husmand A betale 90 Kr. og denne Sags Omkostninger med 50 Kr.

Medindklagede Gaardejer C bør til Indklagede B betale 90 Kr. og denne Sags Omkostninger med 50 Kr.

At efterkomme efter et Tidsrum af 3 Uger fra Forkyndelsen af denne Kendelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Silkeborg, den 29. Juni 1942.

Boelsmand A mod
Handelsmand B.

Urigtig Aldersopgivelse — Fodergerrig — Vil ikke lade sig beslaa. —

Kendelse:

Under denne Sag har Klageren, Boelsmand A, gjort gældende, at han den 19. Februar 1942 af Indklagede, Handelsmand B, købte en rød Hoppe for en 2 Aars Plag samt 250 Kr. kontant. Indklagede opgav ved Salget, at den var reel, men med den Bemærkning, at den var *fodergerrig,* og *at den ikke var til at se i Munden,* men han *garanterede for, at den var 9 Aar og blev 10 Aar i Foraaret 1942.* Det viste sig imidlertid, at Hoppen var meget ondskabsfuld og vanskelig at beslaa, hvorfor han tilkaldte en Dyrlæge, der i en fremlagt Attest af 8. April har erklæret, at ved Undersøgelsen af Hoppens Mund viser Tændernes Form og Slidbane, at Alderen maa ligge mellem 16 og 20 Aar, samt at der i hans Paasyn blev gjort Forsøg paa at tage et Bagben paa Hoppen op, men ved Forsøget paa at tage fat paa den nederste Del af Benet, hvinede Hoppen og slog flere Gange voldsomt bagud med begge Ben. Hans Konklusion gaar ud paa, at Hoppen er betydelig ældre end opgivet (indtil 10 Aar), og at den har den væsentlige Fejl ikke at ville lade sig beslaa.

Trykt i L. M. 1942 Side 708

Indklagede har paastaaet sig frifundet, idet han siger, at han udtrykkelig sagde til Klageren, at han ikke kunde lukke Munden op paa den og sige, hvor gammel den var, og at han endvidere solgte den for at være ond. Han har dernæst paa Forespørgsel af Klageren i Anledning af, at Hoppen ikke havde Sko paa Bagbenene, sagt, at hvis den ikke vilde lade sig sko, maatte de køre med den barfodet.

Klagerens Søn har som Vidne forklaret, at han overværede Handelen, og at Indklagede opgav, at Hoppen var 9 Aar gammel, fodergerrig samt at den ikke kunde ses i Munden.

Endvidere har en Arbejdsmand forklaret, at han hørte, at Indklagede overfor Klageren opgav, at Hoppen var ond, og at han ikke kunde komme til at se den i Munden, men den var i hvert Tilfælde ikke for gammel.

Endvidere har en Aldersrentenyder forklaret, at han kun havde overværet en Del af Handelen, men havde hørt, at Klageren, i Anledning af, at Hoppen ikke havde Sko paa Bagbenene, havde udtalt, at det kunde være, at den ikke vilde lade sig sko, og dertil havde Indklagede svaret, at hvis den ikke vilde lade sig sko, kunde den jo gaa barbenet, det havde den gjort dér, hvor den var kommet fra.

Endelig har en Boelsmand forklaret, at han ligeledes havde overværet Handelen, og han siger, at Indklagede foruden at oplyse, at Hoppen var fodergerrig og noget ond, udtalte, at den var 9 Aar gammel. Han sagde ligeledes, at Hoppen ikke havde været bagskoet, men talte ikke om, at den ikke vilde lade sig sko.

Endelig har en Bestyrer, af hvem Indklagede har købt Hoppen, forklaret, at han ikke saa nøje kan huske, hvad der blev udtalt, da han solgte Hoppen til Indklagede, m. H. t. Hoppens Alder, eller m. H. t. om den vilde lade sig beslaa, men han sagde til Indklagede, at han skulde

tage den, som den var, og at han ikke vilde høre mere for den. Han fik 1 000 Kr. for den.

Ved de foranstaaende Vidneforklaringer maa det anses bevist, at Indklagede har solgt Klageren Hoppen for at være 9 Aar gammel, og at den maa antages at være betydelig ældre, samt endvidere lider af den Fejl, at den ikke vil lade sig sko. Indklagede findes derfor pligtig at betale Klageren en Erstatning, der under Hensyn til, at Klageren maa antages at have givet ca. 1 400 Kr. for Hoppen, passende findes at kunne sættes til 400 Kr., hvorhos han vil have at godtgøre Klageren dennes Dyrlægeudgifter 31 Kr., Forligsomkostninger 21,40 Kr., Vidnegodtgørelser 8,40 Kr., samt denne Sags Omkostninger 60,80 Kr., tilsammen 521,60 Kr.

Thi bestemmes:

Indklagede, Handelsmand B, bør til Klageren, Boelsmand A, betale 521,60 Kr.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes 3 Uger efter dens Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aalborg, den 30. Juni 1942.

A mod Kreaturhandler B for
Stationsforstander C mod Gaardejer D.

Ko malker sig selv — Kommission — Fuldmagt[1]) — Udeblivelse.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 709

Den 11. April 1942 købte Klageren A af Kreaturhandler B, der optraadte for Stationsforstander C, en trepattet Ko, ca. 6 Aar gammel. Købesummen var omkring ved 600 Kr. Den kælvede den 20. April 1942, og ca. 10 Dage efter viste det sig, at den vilde malke sig selv, hvad Klageren har konstateret 3 Gange siden, sidste Gang for ca. 14 Dage siden. I denne Anledning forlanger han et Afslag paa 100 Kr.

B og C har begæret Gaardejer D inddraget; men denne har ikke givet Møde under Sagen — hvad C ej heller har — idet de begge har anmodet B om at varetage deres Interesser.

B har forklaret, at han intet som helst Kendskab har til Koen, og at han maa gaa ud fra, at den omhandlede Skavank er opstaaet efter Handelen. Af denne Grund nedlægger han paa alles Vegne Paastand om Frifindelse.

Under de saaledes foreliggende Omstændigheder maa Retten anse det for rettest at betragte D som udeblevet, idet han — uden at oplyse lovligt Forfald og uden at afgive nogen Fuldmagt — har anmodet B, der intet Kendskab har til Sagen, om at varetage sine Interesser.

Af denne Grund vil der i Overensstemmelse med Loven om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr § 5, Stk. 3, for D's Vedkommende være at afsige Kendelse i Henhold til Klagerens Fremstilling.

[1]) *Om Retten til at møde med Fuldmægtig* se H. H. S. 181.

Det samme findes at burde gælde for C's Vedkommende af samme Grund og for B's Vedkommende, idet han uden Kendskab til Koen og dens tidligere Adfærd har maattet indskrænke sig til at udtale en Formodning om, at Koen har været reel i Handelsøjeblikket.

Sagens Omkostninger fastsættes til 45 Kr.

Thi bestemmes:

Indklagede Kreaturhandler B bør til Klageren A betale 100 Kr. samt i Omkostninger 45 Kr.

Disse Beløb — ialt 145 Kr. — bør dernæst Stationsforstander C betale til B og Gaardejer D til C.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes 3 Uger efter dens lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Nakskov, den 10. Juli 1942.

Parcellist A mod
Kreaturhandler B.

Urigtigt Indhold i Tilsigelsen medfører ikke Afvisning og findes uden Betydning, naar lovlig Varsling har fundet Sted[1]) — Leverlidelse.

Trykt i L. M. 1942 Side 785

Under nærværende for Husdyrvoldgiftsretten indbragte Sag paastaar Klageren, Parcellist A, Indklagede, Kreaturhandler B, tilpligtet at yde Erstatning i Anledning af, at en af Klageren under 22. April d. A. hos Indklagede for 750 Kr. købt Kvie, for hvilken der var ydet Garanti, er afgaaet ved Døden.

Indklagede, der ikke har fremsat nogen Indsigelse mod Klagerens Paastand, har paastaaet Regresindklagede, Kreaturhandler C, af hvem han har købt Kvien for 675 Kr., tilpligtet at yde Erstatning, hvorhos nævnte C, der ej heller har fremsat nogen Indsigelse mod Indklagedes Paastand, har paastaaet Regresindklagede, Boelsmand D, tilpligtet at yde Erstatning.

Regresindklagede D paastaar principalt Erstatningskravet *afvist og gør herved gældende, at Tilsigelsen, han har faaet, vedrører en anden Kvie end den i Sagen omhandlede*, og subsidiært paastaar han Frifindelse under Anbringende af, at Kvien ikke fejlede noget, da han afhændede den. Mest subsidiært paastaar han Frifindelse mod Betaling af Købesummen, 600 Kr., med Fradrag af de Beløb, som Klageren har faaet ind ved Kalven og ved Destruktion af Koen.

Det fremgaar af Sagen, at Klagerens skriftlige Henvendelse til Politimesteren i Nakskov af denne under 15. Maj 1942 er tilstillet Voldgiftsmanden, og endvidere fremgaar af en blandt Sagens Bilag værende Attest for bestaaet Tuberkulinprøve, at Regresindklagede D har solgt Kvien til Regresindklagede C den 18. April 1942.

En under Sagen fremlagt Obduktionserklæring udtaler: ».. Den 9. Maj indtraf Døden, og Obduktionen, som fandt Sted samme Dag, viste: Hele højre Lunge var stærkt blodfyldt med enkelte Betændelses-

[1]) *Om Tilsigelsen* se H. H. S. 159.

processer paa Smittefladen; intet i venstre Lunge; Leveren var kolossalt stærkt forstørret, med fuldstændig afrundede Rande; Farven var ganske lysegul, og Konsistensen var mør og blød; Leverens Vægt, uden Galdeblære, udgjorde godt 8 kg.

Betændelsen i Lungen kan sikkert ikke føres længere tilbage end ca. 14 Dage, men Lidelsen i Leveren er af langt ældre Dato — mindst sine 3 Maaneder.«

Klageren har oplyst, at han har faaet 105 Kr. ind for Kalven og Kvien, og at Dyrlægeregningen andrager 54 Kr.

Med Hensyn til Regresindklagede D's principale Paastand bemærkes, at da *han er blevet lovligt varslet, findes det at være uden Betydning, at det i Tilsigelsen til ham alene udtales, at Kvien er syg, hvilken Fejltagelse efter det under Sagen oplyste skyldes, at Regresindklagede C har forvekslet 2 Voldgiftssager.* Regresindklagede D's principale Paastand vil herefter ikke kunne tages til Følge.

Med Hensyn til samme Regresindklagedes subsidiære Paastand bemærkes, at den i Obduktionen nævnte Leverlidelse maa anses som en væsentlig og skjult Mangel, der maa antages at have været til Stede i Salgsøjeblikket. De Regresindklagede og Indklagede vil herefter have at tilbagebetale Købesummerne med Tillæg af Dyrlægeregningen, 54 Kr.; men med Fradrag af det ved Salg af Kalven og Kvien indkomne Beløb, 105 Kr., og Omkostninger, alt som nedenfor nærmere bestemt.

Thi eragtes:

Inden 3 Uger fra denne Kendelses lovlige Forkyndelse betaler Indklagede, Kreaturhandler B, til Klageren, Parcellist A, 699 Kr., og Voldgiftsrettens Omkostninger, 50 Kr. 40 Øre.

Inden samme Frist og mod Dokumentation for Opfyldelsen af nærværende Kendelse betaler Regresindklagede C til nævnte Klager 624 Kr. og Voldgiftsrettens Omkostninger som foran bestemt.

Inden samme Frist og mod Dokumentation for Opfyldelsen af nærværende Kendelse betaler Regresindklagede D til ovennævnte Regresindklagede 549 Kr. og Voldgiftsrettens Omkostninger som foran bestemt.

Sagens Omkostninger iøvrigt ophæves.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aalborg, den 6. Juli 1942.

Gaardejer A mod
Gaardejer B.

Avlshoppe er »Tungestikker« — Anlæg til Fejlen[1]).

Trykt i L. M. 1942 Side 787

Klageren, Gaardejer A, købte den 3. Juni 1942 af Indklagede, Gaardejer B, en 3-aarig Avlshoppe for 2 900 Kr. Da det umiddelbart efter

[1]) *Om nervøse og lignende Dispositioner* se H. H. S. 74 ff. samt L. M. 1941 S. 1099; 1942 S. 200 og 639. Se derimod *Kendelser, hvor Dispositionens Tilstedeværelse ikke er blevet anset for tilstrækkelig godtgjort,* L. M. 1941 S. 894, 1192; 1942 S. 366, 806 og 872. Se endvidere U. f. R. 1896 S. 398.

Købet viste sig, at Hoppen er Tungestikker, nedlægger Klageren Paastand om Handelens Tilbagegang, idet han hævder, at det ikke har nogen Interesse for ham at have en Avlshoppe, der ikke er fejlfri.

Indklagede paastaar sig frifundet, idet han gør gældende, at Hoppen var fejlfri, da han solgte den.

Som Vidner har to af Indklagedes Folk forklaret, at de ikke har bemærket nogensomhelst Tilbøjelighed hos Hoppen til at stikke Tungen ud.

Parterne er enige om, at Hoppen hos Køberen har haft samme Slags Mile paa som hos Sælgeren, og at der ikke har været noget særligt at bemærke — efter Købet — paa Hoppens Tunge eller Mund.

Hoppen har hos Køberen været prøvet 3 Gange, sidste Gang den 16. Juni 1942, og den har hver Gang stukket Tungen ud.

Ved Sagens Afgørelse vil Retten gaa ud fra, at Hoppen ved Salget i alt Fald har haft Anlæg for at blive Tungestikker, selv om dette muligvis ikke tilstrækkelig tydeligt har vist sig. Under Hensyn hertil og til Købesummens meget betydelige Størrelse finder Retten, at det bør gaa ud over Indklagede, at Hoppen ikke er helt reel.

Da det dog paa den anden Side findes at maatte statueres, at Fejlen er af uvæsentlig Art, vil Klagerens Paastand om Handelens Tilbagegang ikke kunne tages til Følge, hvorimod der vil være at tilkende Klageren et Afslag i Købesummen paa 200 Kr. og Sagens Omkostninger med 20 Kr.

Thi bestemmes:

Indklagede, Gaardejer B, bør til Klageren, Gaardejer A, betale 200 Kr. og 20 Kr. i Omkostninger.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes 3 Uger efter dens lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aalborg, den 17. Juli 1942.

Gaardejer A
mod Hestehandler B.

En Hest vil rive sig løs af Tøjret og springe over Hegn — Mindre væsentlig Fejl, hvis Opstaaen vanskeligt lader sig fastslaa[1]).

Trykt i L. M. 1942 Side 806

Den 7. Maj 1942 købte Klageren, Sognefoged A, af Indklagede, Hestehandler B, en 3 Aars Vallak for en Købesum af 2 425 Kr. Da det umiddelbart derefter viste sig, at Hesten er tilbøjelig til at springe over Hegn — skønt dette er af forsvarlig Højde og Indretning — og endvidere til at rive sig løs af Tøjret, nedlægger han nu Paastand om Handelens Tilbagegang, subsidiært om en Erstatning paa 400 Kr.

I Sagen er de tidligere Sælgere, Hestehandlerne C og D samt Gaardejer E, blevet inddraget.

[1]) *Om nervøse og lignende Dispositioner* se H. H. S. 74 ff. samt L. M. 1941 S. 894, 1192; 1942 S. 366 og 872. Som Eksempler paa Kendelser, *der har paalagt Sælgeren Ansvar for Dispositioner* se L. M. 1941 S. 1099; 1942 S. 200, 639 og 787.

Samtlige de Indklagede nedlægger Paastand om Frifindelse, idet de hævder, at man ikke efter hidtidig Praksis og naturlig Retsopfattelse bør kunne ifalde Ansvar for en Ulempe af den nævnte Art. De bestrider i alt Fald, at der kan tales om en væsentlig Fejl.

Under Sagen er der afgivet Forklaring af Vidner, der har forklaret, at Hegnet er godt, og at de øvrige Heste i Indhegningen ikke har generet Vallakken.

Ved Sagens Afgørelse finder Retten, at det, naar en Hest har Tilbøjeligheder som den her nævnte, *vil være alt for vanskeligt med Sikkerhed at fastslaa, om Aarsagen er at søge i mangelfuld Indhegning, andre Hestes Uvilje overfor en fremmed Hest, manglende Vand, utilstrækkelig Græsning eller andet, ligesom det ikke lader sig fastslaa, hvornaar Fejlen — der under alle Omstændigheder maa betragtes som mindre væsentlig — er opstaaet.*

Af disse Grunde skønner Voldgiftsretten, at de Indklagede bør frifindes, medens Sagens Omkostninger vil kunne ophæves.

Thi bestemmes:

De Indklagede, Hestehandlerne B, C og D samt Gaardejer E, bør for Tiltale i denne Sag, rejst af Sognefoged A, fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aalborg, den 28. Juli 1942.

Gaardejer A
mod Kommissionær B
mod Handelsmand C
mod Kreaturhandler D.

Sælgeren har Bevisbyrden for Forbehold mod Ansvar. Ved selv en svagere Formodning for smitsom Kastning bør en Sælger sætte sin Køber meget omhyggeligt ind i Forholdet og samtidig sikre sig et uomtvisteligt Bevis for, at dette er sket[1] [2] — Dissens.

Trykt i L. M. 1942 Side 807

I November 1941 købte Klageren, Gaardejer A, gennem Indklagede B som Kommissionær af Medindklagede, Handelsmand C, to Kælvekvier, der skulde kælve i April 1942. Kvierne var af C købt af Kreaturhandler D, der ligeledes er medinddraget i Sagen.

Da Kvierne kastede Kalvene allerede i Februar 1942, og da det viste sig, at det var smitsom Kastning, er nærværende Sag blevet indbragt for Voldgiftsretten ved Klage af 11. Marts 1942.

Indklagede B har forklaret, at han den 25. Oktober 1941 paa Kvæg-

[1]) *Om Oplysningspligt med Hensyn til Kastning* se H. H. S. 62. *Om smitsom Kastning* se endvidere Lov Nr. 156, 14. April 1920 som affattet ved Lov Nr. 139, 1. Juli 1927, og Landbrugsministeriets Bekendtgørelse Nr. 205, 7. Juli 1927 samt J. L. Frost: »Erstatningsansvar for smitsom Kastning«; jfr. ogsaa Aarsberetningen 1928 S. 102, 1923 S. 69, 1935 S. 64 og 70, 1936 S. 72, 1938 S. 46, 1939 S. 28 og 1940 S. 60.

[2]) *Om Forbehold mod Ansvar for smitsom Kastning* se H. H. S. 91 og L. M. 1941 S. 1080 og L. M. 1942 S. 146.

torvet i Aalborg for 1 000 Kr. af Indklagede C købte de to Kvier til Levering til Klageren. Kvierne blev solgt som reelle med Kælvningstid i April 1942.

Klageren har forklaret, at de to kastede Kalve døde, og at der ca. 6 Uger efter Kastningen i Februar 1942 kom smitsom Kastning i hans Besætning.

I denne Anledning paastaar han sig tilkendt en Erstatning paa 600 Kr. for det direkte Tab, han har lidt, idet han forbeholder sig ved den ordinære Ret at indtale Erstatning for sit Tab iøvrigt.

Indklagede B har ikke nedlagt nogen Paastand.

Indklagede C har forklaret, at han paa Kvægtorvet i Aalborg omkring ved den 24. Oktober 1941 af D købte 33 Køer og Kvier. De blev købt uden Bemærkning og af ham videresolgt uden Bemærkning. Han benægter, at det har været paa Tale, at nogle af Kvierne skulde have gaaet sammen med en Kvie, der havde kastet.

Indklagede D har i nærværende Ret forklaret, at han baade telefonisk og i Slagelse har meddelt C, at 7 af Kvierne, der hidrørte fra E i Skaftelev, havde gaaet i Fold sammen med Naboens Kvie, der havde kastet. C var ikke desto mindre villig til at købe dem. De gule Attester blev overgivet til C sammen med et Brev fra E paa Parkhotellet i Aalborg; men hverken ved denne Lejlighed eller den følgende Dag paa Kvægtorvet blev der talt om Kastning. Han har givet 2 600 à 2 700 Kr. til E og hos C faaet ca. 3 100 Kr. Naar han netop henvendte sig til C, skyldtes dette, at denne to Gange tidligere havde købt Dyr uden at tage Hensyn til »Kastesnak«.

Overfor denne Fremstilling fastholder C, at det overhovedet ikke overfor ham har været nævnt, at nogle af Kvierne har gaaet i Fold sammen med en af Naboens, og at han intet har hørt, der kunde tyde paa Kastning. Han bestrider at have faaet et Brev fra E og hævder, at der ikke i Slagelse er afsluttet nogen Handel. Denne ordnedes først paa Kvægtorvet i Aalborg.

C erkender sit Erstatningsansvar overfor A, men hævder, at Beløbet ikke bør overstige 400 Kr., og at han bør have Regres overfor D.

D paastaar sig frifundet under Henvisning til, at C var gjort bekendt med Forholdet.

I Retten i Slagelse har D forklaret, at de 7 Kvier, han købte af E, var paa Stald, da han købte dem, og at de blev staaende i Stalden, indtil han ca. 10 à 14 Dage efter hentede dem og sendte dem til Aalborg. Da D købte dem, havde de været paa Stald et Par Dage, og han var vidende om, at de havde gaaet i Fold sammen med en Naboen tilhørende Kvie, der havde kastet. D har ogsaa i Retten fastholdt, at han har spurgt C, om han vilde købe Kvier »*med Snak ved*« *(5: Tale om Kastning)*, og at C var villig hertil, ligesom han ved enkelte Lejligheder tidligere har været villig til Køb trods »Kastesnak«. Han har i Retten i Slagelse gentaget sin Erkendelse af, at der ikke i Aalborg var Tale om Kastning eller »Kastesnak«, men fastholdt, at han har givet C et Brev fra E, hvori denne skriver, at han ikke vil garantere imod Kastning.

Som Vidne har — ved Retten i Slagelse — en Restauratør for-

klaret, at han engang i Efteraaret 1941 overværede en Samtale mellem D og C, hvorunder Førstnævnte spurgte Sidstnævnte, om det havde nogen Interesse med de 7 Kvier, og at C hertil svarede, at de var for dyre, »naar der var noget at sige til dem«. Vidnet tænkte sig da, at der var Tale om Kastning; men dette Udtryk blev ikke brugt af Parterne, ligesom det ikke blev sagt, hvor Kvierne stammede fra.

Hertil har C forklaret, at han ofte har talt med D, og at han ikke har nogen Erindring om den her omhandlede Samtale. Han har endvidere forevist 3 Fragtbreve, hvoraf det fremgaar, at der i hver Vogn har været mere end 7 Kvier, hvad der efter hans Mening ikke tyder paa, at man har næret Frygt for Kastning.

Ved Sagens Afgørelse finder Retten, at enhver Sælger af Kreaturer, med Hensyn til hvilke der kan være nogen — selv en svagere — Formodning om smitsom Kastning, bør sætte sin Køber meget omhyggeligt ind i Forholdet og samtidig sikre sig et uomtvisteligt Bevis for, at dette er sket.

Dette har D i alt Fald ikke gjort, da han hverken har oprettet nogen Salgskontrakt med Forbehold eller sikret sig Bevis for, at Brevet fra E er blevet udleveret til C, uagtet Kastningsbaciller er et Giftstof af meget farlig Art.

Paa den anden Side finder et Flertal — bestaaende af to Dommere — efter hvis Votum Kendelsen vil være at afsige, at det ved de afgivne Parts- og Vidneforklaringer i nogen Grad er sandsynliggjort, at C ikke har været i fuldkommen god Tro, hvorfor dette Flertal vil fordele Erstatningen ligeligt mellem D og C. Erstatningens Størrelse vil kunne fastsættes til 400 Kr. og Sagens Omkostninger til 60 Kr.

Et Mindretal, bestaaende af een Dommer, *kan ikke anse det som tilstrækkeligt godtgjort, at D behørigt har sat C ind i Forholdet, idet man — som foran anført — efter Forholdets Farlighed mener, at kun klare og utvetydige Beviser bør komme i Betragtning.* Denne Dommer vilde derfor paalægge D at betale Erstatningen fuldt ud samt at udrede Omkostningerne. Med Hensyn til Erstatningens Størrelse er Mindretallet enig med Flertallet.

Thi bestemmes:

Indklagede, Kommissionær B, bør til Klageren, Gaardejer A, betale 400 Kr. samt 60 Kr. i Omkostninger.

De Indklagede, Handelsmand C og Kreaturhandler D, bør dernæst in solidum udrede 400 Kr. til B samt 60 Kr. i Omkostninger.

De to Sidstnævnte har i deres indbyrdes Forhold Regres til hinanden for Halvdelen, altsaa 230 Kr.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes 3 Uger efter dens lovlige Forkyndelse.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten,
Svendborg Amt, den 10. Juni 1942.

Kvægavlsforeningen A
ved Gaardejer a
mod Kvægavlsforeningen B
ved Gaardejer b.

— Handel fundet Sted den 26. September 1941. Klagen indgivet den 18. December 1941 — Manglende Bedækningsevne hos Tyr — Klagen ikke taget til Følge i Henhold til V. L. § 4, Stk. 1 — Afgørelsen ændret ved Overvoldgiftsretten paa Grund af: Tyrens Tilstand ved Modtagelsen, de skete Reklamationer, Sagens økonomiske Betydning og da det fandtes rimeligt først at prøve kunstig Sædoverføring og tage en vis Prøvetid til naturlig Bedækning[1]).

Kendelse:

Under 22. April 1942 blev der af Voldgiftsretten for Retskreds Nr. 33, Sunds-Gudme Herreder, afsagt saalydende Kendelse i Sagen Nr. 57/1941:

Trykt i L. M. 1942 Side 848

Ved Skrivelse af 18. December f. A. til Politimesteren i Svendborg har Klageren Kvægavlsforeningen A ved Gaardejer a begæret Voldgiftsmand udmeldt i Anledning af, at nævnte Forening havde købt og den 26. Sept. f. A. faaet leveret en Avlstyr fra Kvægavlsforening B, hvilken Tyr ifølge Dyrlægeattest har vist sig at lide af *Mangel paa Bedækningsevne*. Indklagede har begæret Spørgsmaalet om, hvorvidt denne Klage er holdt unødvendigt længe tilbage, særlig afgjort, medens Klageren har protesteret mod, at Sagen afvises.

Da der maa gives Indklagede Medhold i, at Klagen er holdt unødvendigt længe tilbage, kan Klagen i Henhold til Lovens § 4, Stk. 1, ikke tages til Følge. Sagens Omkostninger udredes af Klageren med 85 Kr.

Denne Kendelse er med Svendborg Amts under 16. Maj 1942 meddelte Tilladelse af Kvægavlsforening A indbragt for nærværende Overvoldgiftsret, idet Appellanterne har paastaaet Sagen hjemvist til Realitetsbehandling.

Kvægavlsforening B har paastaaet den afsagte Kendelse stadfæstet.

Det fremgaar af Sagen, at Tyren er købt for en Pris af »kontant 6 000 Kr. + 1 000 Kr. aarlig for hvert Aar, Tyren virker, dersom den kan bruges til kunstig Sædoverføring. I modsat Fald falder Vilkaarspengene bort.«

Den 16. Oktober 1941 tilskrev Appellanterne de Indstævnte saaledes:

Vedrørende Tyren »X« ønsker vi at meddele følgende:

Ved Tyrens Modtagelse d. 26. Sept. d. A. *var Tyrens Klovpleje i saa høj Grad forsømt, at Tyren var halt og næsten ikke kunde gaa.* Tyren blev samme Dag beskaaret og er nu i god Bedring, hvad dette angaar. Endvidere havde Næseringen omtrent gennemskaaret Næsen, saa Tyren blødte stærkt, og Næsen er meget beskadiget.

---

[1]) *Om Klagen har været holdt unødvendig længe tilbage* se H. H. S. 148, L. M. 1941 S. 743, 1193 samt »Juristen« 1942 S. 31.

Fra anden Side er overfor os skriftligt antydet, at Tyren har været prøvet til kunstig Sædoverføring og ikke kunde bruges dertil, hvilket ikke er nævnt overfor os. Foranlediget heraf beder vi Dem inden 4 Dage fra Modtagelsen af dette Brev tilstille os skriftligt Svar paa følgende:

1) Har Tyren været prøvet til kunstig Sædoverføring?
2) Kunde Tyren i saa Fald bruges til dette Formaal?

Paa Grund af den Tilstand, som Tyren blev leveret i, har vi endnu ikke selv kunnet anvende Tyren.

Deres hurtige Svar forventes.«

Efter den 13. November at have fremsendt Betaling for Tyren, 6 000 Kr., tilskrev Apellanterne under 2. December 1941 de Indstævnte saaledes:

»Tyren »X« er prøvet her og paa Samsø til Bedækning i kunstig Skede, og Tyren er villig til at bedække, men kan ikke afsætte Sæd.

Da det formentes at være af Uvilje mod den kunstige Skede, solgtes Tyren til en Gaardejer C, som har anvendt Tyren til naturlig Bedækning, men Tyren er ogsaa her meget villig til Bedækning uden dog at kunne afsætte Sæd.

Vi vil, om det ønskes, skaffe Dyrlægeattest for det omtalte, men da vi har købt Tyren med Garanti for Bedæknings- og Avledygtighed, venter vi efter dette at høre fra Dem. Vi har efterhaanden haft mange Udgifter paa Tyren.«

Den 13. December 1941 undersøgte en Dyrlæge Tyren hos Gaardejer C, der havde overtaget den til forsøgsvis Bedækning og Leje for Vinteren 1941—42.

I en i Afskrift fremlagt Erklæring af s. D. fra Dyrlægen hedder det bl. a.:

»Allerede paa Modtagelsesdagen blev Tyren benyttet til naturlig Bedækning. — Det viste sig, at Tyren omend villig til at »sidde op« og til at »skafte ud«, ikke mægtede at fuldføre Bedækningsakten. Tyren prøvedes daglig i ca. 10 Dage uden noget Resultat, hvorefter Tyren sattes i Ro i 9 Dage, hvorpaa Forsøgene genoptoges. Desværre med samme Resultat.

Jeg attesterer, at Tyren paa Valdal har lidt af Impotentia coeundi, Mangel paa Bedækningsevne, og at denne Lidelse — uden yderligere kurativ Behandling, der ikke paahviler Gaardejer C — er total.

Tyren har været ureel som Bedækningstyr i Flytningsøjeblikket.«

Som anført indgaves der herefter under 18. December 1941 en den 19. s. M. modtaget Klage til Politimesteren i Svendborg Købstad m. v.

Under Sagens Behandling for Voldgiftsretten har Formanden for Kvægavlsforening A, Gaardejer a, som Vidne bl. a. forklaret, at Tyren blev købt med Garanti som Avlsdyr. Under Salgsforhandlingerne havde Vidnet ønsket Garanti om, at denne kunde bruges til kunstig Sædoverføring, men saadan Garanti kunde ikke faas. Den blev inden Handelen blev afsluttet prøvet til kunstig Sædoverføring; den vilde sidde op, men den vilde ikke sætte af. Fra Indstævnte blev der sagt, at det nok skyldtes, at den havde Diarrhoe, da den ellers var villig til at bedække paa naturlig Maade.

Efter Ankomsten til Aarhus og til Foderværten fik den nogle Dages Ro, hvorefter der blev forsøgt med kunstig Sædoverføring, men med samme Resultat som paa Fyn, og den 16. Oktober reklamerede Vidnet overfor Kvægavlsforening B; da Tyren stadig viste sig uvillig, blev den sendt til Samsø for at prøves hos en Ekspert og var der fra 30. Oktober il 16. November, men da Resultatet stadig var daarligt, besluttede man at sælge Tyren, og den 17. November blev den solgt til Gaardejer C til naturlig Bedækning, men med Ret til for Foreningen at købe den tilbage til Foraaret for at benytte den til kunstig Sædoverføring, hvis den kunde bruges dertil. Den kunde imidlertid end ikke bruges til naturlig Bedækning. Tyren blev betalt kontant den 13. November, uden at der blev taget noget som helst Forbehold.

Under 16. Januar 1942 har 2 Dyrlæger afgivet saalydende Erklæring:

»Angaaende Opsamling af Sæd fra ældre Tyre skal vi undertegnede Dyrlæger udtale følgende:

Skal man fra en ældre Tyr opsamle Sæd til Brug ved Inseminering, og denne Tyr fra første Færd viser sig uvillig til at afgive Sæd i kunstig Skede, er det uomtvistelig nødvendig for det første at lade Tyren have fuldstændig Ro og Frihed et Stykke Tid, ca. 14 Dage, for derefter med Varsomhed, f. Eks. hver tredje eller fjerde Dag, at prøve Tyren.

Disse Prøver maa udføres adskillige Gange, for at man kan afgøre, om Tyren kan tillæres Metoden eller ej.

Det maa betragtes som absolut uforsvarligt og uhensigtsmæssigt at lade Tyren bedække naturligt under disse Prøver, hvis disse skal forventes at give det ønskede Resultat.«

I en Erklæring af 1. April 1942 har det veterinære Sundhedsraad besvaret nedennævnte Spørgsmaal saaledes:

Apellanternes Spørgsmaal.

1. »Er det rigtigt, at Tyrens Anvendelse til kunstig Sædoverføring kan hæmmes eller vanskeliggøres, saafremt Tyren samtidig eller umiddelbart før anvendes paa naturlig Maade, jfr. den fremlagte Attest fra de 2 Dyrlæger?«
   Svar.
   »Ja«.
2. »Maa det anses for rigtigt og rimeligt, at Klagerne har anvendt mindst 1 Maaned til at forsøge at lære Tyren at bedække i kunstig Skede?«
   Svar.
   »Ja«.

De Indstævntes Spørgsmaal.

1. »Kan den Omstændighed, at Tyren efter Leveringen d. 25. Septbr. 1941 har været forsøgt anvendt til kunstig Sædoverføring, have foraarsaget den nu paastaaede Impotentia coeundi? (Det bemærkes, at Tyren ikke før Leveringen har været anvendt til kunstig Sædoverføring.)?«
   Svar.
   »Nej, ikke for saa vidt angaar naturlig Bedækning.«

2. »Er det muligt, at den nu paastaaede Impotentia coeundi kan være opstaaet efter Leveringen den 25. September 1941 uden nogen nu paaviselig Aarsag?«
Svar.
»Ja, det er muligt. Naar en Tyr flyttes, kan der uden anden paaviselig Aarsag optræde en dog oftest ikke vedvarende Impotens.«

Foreløbig bemærkes, at Apellanterne, der netop arbejdede med kunstig Sædoverføring og som havde de Indstævntes Erklæring om og Garanti for, at den købte Avlstyr kunde bedække paa naturlig Maade, *efter Overvoldgiftsrettens Formening har været berettiget til først at prøve, om Tyren ogsaa kunde anvendes til kunstig Sædoverføring.*

Herefter og idet den af det veterinære Sundhedsraad afgivne Erklæring lægges til Grund ved Afgørelsen skønner Overvoldgiftsretten, at den indgivne Klage, alle Forhold — *saasom Tyrens Tilstand ved Modtagelsen, Nødvendigheden af en vis Prøvetid ogsaa med Hensyn til normal Bedækningsevne, de skete Reklamationer og Sagens økonomiske Betydning* — taget i Betragtning, *ikke har været holdt unødvendig længe tilbage.*

Apellanternes Paastand vil saaledes være at tage til Følge.

Med Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten forholdes som nedenfor angivet.

Thi bestemmes:

Voldgitsrettens Kendelse ophæves.

Sagen hjemvises til Paakendelse i Realiteten.

Sagens Omkostninger for Overvoldgiftsretten udredes af Appellanterne, Kvægavlsforening A, med 48 Kr. 30 Øre.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Aalborg, den 4. Juni 1942.

Landmand A mod Bestyrer B.

Løbedato, Drægtighed og Kælvetid[1]**).**

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 871

Klageren, Landmand A, har af Bestyrer B købt en Kvie, der ved Købet var paa Stald. Ved dens Plads var en Tavle, der angav Prisen og Løbningsdatoen. I Henhold til denne Dato regnede Klageren med, at Kvien vilde kælve i Slutningen af Januar eller Begyndelsen af Februar 1942; men da den først kælvede den 1. April 1942, nedlægger han Paastand om en Erstatning paa 120 Kr.

Indklagede paastaar sig frifundet, idet han hævder, *at der fra hans Side kun foreligger Garanti m. H. t. Drægtighed og ikke med Hensyn til Kælvetid.* Dette plejer han udtrykkelig at gøre Køberne opmærksom paa; men han tør ikke med Sikkerhed hævde, at han har gjort det

[1]) *Om angivet Kælvetid eller Foletid* se U. U. S. 84 og L. M. 1941 S. 1123, 1331. L. M. 1942 S. 227, 417, 443 og 686.

i nærværende Tilfælde. Endvidere plejer han at udlevere en Seddel, hvori dette udtrykkelig er anført; men ved det her omhandlede Salg fik Køberen en Seddel, hvori dette (den manglende Garanti m. H. t. Kælvningstid) ved en Fejltagelse ikke udtrykkelig var anført; men han vil dog mene, at det alligevel ligger i Sedlens Ordlyd, at Risikoen i saa Henseende er hos Køberen, idet Sedlen lyder saaledes: »Ved Salg af Kælvekvier garanteres for, at Dyrene er fri for Tuberkulose og smitsom Kalvekastning. De er taget drægtige af en Kredsdyrlæge; men Køberen har Risikoen for de Fejl og Skader samt deres Følgevirkninger, der maatte vise sig, efter at Dyret har forladt Salgsstedet.«

Saavel Indklagede som en Assistent har erkendt, at det er en Fejl, at den udleverede Seddel ikke indeholder en udtrykkelig Bemærkning om, at der ikke er Garanti m. H. t. Kælvningstiden.

Klageren har forklaret, at det ikke blev omtalt ved Handelen, hvornaar Kvien kunde ventes at kælve, altsaa heller ikke, at der ikke ydedes nogen Garanti m. H. t. Tidspunktet.

Efter Rettens Skøn er det berettiget, at en Køber lægger til Grund for sine Beregninger den Løbningsdato, der er angivet paa det købte Dyrs Tavle, hvis man ikke udtrykkelig gør ham opmærksom paa, at man ikke er sikker paa, at Dyret virkelig er blevet drægtig den paagældende Dag.

I det foreliggende Tilfælde maa det antages, at der ikke er sagt noget i saa Henseende. Herefter, samt da det ikke med fornøden Sikkerhed vil kunne statueres, at de citerede Ord naturligt læses som indeholdende en Fraskrivelse af Ansvar m. H. t. Kælvningstiden, vil Klagerens Paastand om Erstatning være at tage til Følge, saaledes at Erstatningen fastsættes til 100 Kr.

Indklagede vil derhos have at betale Sagens Omkostninger med 45 Kroner.

Thi bestemmes:

Indklagede Bestyrer B bør til Klageren Landmand A betale 100 Kr. samt udrede Sagens Omkostninger med 45 Kr.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes 3 Uger efter dens lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Aalborg, den 2. Juni 1942.

Gaardejer A mod Statshusmand B.

Ondskabsfuldhed kan være opstaaet i Forbindelse med ændrede Forhold og Drægtighed, og det er betænkeligt at anse det for bevist, at Hoppen var ondskabsfuld i Handelsøjeblikket[1]).

Kendelse:

Klageren, Gaardejer A, købte den 24. Marts 1942 af Indklagede, Statshusmand B, en rød Følhoppe til en Pris af 1 700 Kr.

Trykt i L. M. 1942 Side 872

[1]) *Om nervøse og lign. Dispositioner* se H. H. S. 74 ff. og L. M. 1941 S. 894, 1192; 1942 S. 366, 806. *Om Kendelser, hvor Sælgeren er gjort ansvarlig for Dispositioner* se L. M. 1941 S. 1099; 1942 S. 200, 639 og 787.

Da Hoppen kom paa Stald, viste det sig, at den var ondskabsfuld i Stalden, hvad Indklagede under Handelen udtrykkeligt havde benægtet. Der var under Forhandlingerne kun Tale om, at Hoppen vilde lægge Ørene tilbage, og at dette kunde skyldes, at den muligvis var med Føl.

Efter Dyrlægeattest, afgivet den 16. April 1942, har Fejlen været til Stede ved Handelen.

Den 4. Maj 1942 døde Hoppen paa Grund af en Hjærtesvækkelse, hidrørende fra en Forgiftning fra Tarmkanalen.

Klageren har af Forsikringsselskabet faaet udbetalt (eller vil faa udbetalt) 1 050 Kr. og paastaar nu Indklagede dømt til at betale 650 Kr.

Indklagede paastaar sig frifundet under Henvisning til, at Hoppen aldrig i den Tid, han har haft den (d. v. s. fra Efteraaret 1941), har vist noget Tegn paa Ondskabsfuldhed, men tværtimod været rolig og from.

Dette er blevet bekræftet ved Vidneforklaring, afgivet af en Statshusmand, medens en anden Landmand har forklaret, at Hesten viste sig ondskabsfuld den første Dag, den kom i Stald hos Klageren.

Efter det saaledes foreliggende maa Retten finde det overvejende betænkeligt at anse det som bevist, at Hoppen har været ondskabsfuld, da den blev solgt, idet denne Fejl kan være opstaaet i Anledning af, at Hoppen er kommet under nye Omgivelser, muligvis tillige i Forbindelse med dens Drægtighed.

Som Følge deraf vil Indklagedes Frifindelsespaastand være at tage til Følge, saaledes at Sagens Omkostninger ophæves.

En Retsafgørelse ved ordinær Ret af Interesse for Husdyrvoldgiftsret.

Ved Sekretær i Landbrugsraadet *Svend Truelsen.*

Køb af Husdyr som Led i Ejendomshandel[1]).

Trykt i L. M. 1942 Side 873

I nedennævnte Sag, i hvilken der blev afsagt Dom af Viborg Ret den 6. Maj 1942, blev et Erstatningskrav vedrørende en Ko, der var købt som Led i en Ejendomshandel, fremsat som Modkrav. Sagsøgte hævdede, at dette Krav hørte under de ordinære Domstole, mens Sagsøgeren gjorde gældende, at det burde afvises som hørende under Husdyrvoldgiftsret. Modkravet blev afvist, da det efter Rettens Mening hører under Husdyrvoldgiftsretten.

Dom:

Under denne Sag søger Sagsøgeren, Husmand A, Indstævnte Ejendomshandler B, til Betaling af 176 Kr. 54 Øre med Renter 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato den 2. Januar 1942 til Betaling sker.

Skylden hidrører ifølge Stævning fra, at Indstævnte ved en Handel mellem Parterne om en Ejendom, har paataget sig for Græsfrø og Kunstgødning paa Ejendommen at betale et Beløb, der er opgjort til det paastævnte.

[1]) *Om Køb af Husdyr som Led i Ejendomshandel* se U. f. R. 1920, S. 495, 1921, S. 188.

Indstævnte har erkendt at skulle betale det paastævnte Beløb, men han har paastaaet sig frifundet, idet han hævder at have et større Modkrav, som han opgør saaledes:

1. Sagsøgeren har ved sin Afrejse fra Ejendommen medtaget en Greb til en Værdi af	Kr.	6,00
2. samt 1 Krat	»	2,50
3. og Haveredskaber	»	7,50
4. Erstatning fordi en sort Ko, der var garanteret med Kalv, Kælvetid først i November 1941 — viste sig ikke at være med Kalv	»	275,00
	Kr.	291,00
naar heri fradrages det paastævnte Beløb	»	176,54
udkommer til Rest	Kr.	114,46

for hvilket Beløb han paastaar selvstændig Dom med Renter 5 pCt. aarlig fra den 17. Februar 1942 til Betaling sker.

Subsidiært har Indstævnte paastaaet sig tilkendt et Beløb efter Rettens Skøn.

Sagsøgeren har med Hensyn til Modkravet benægtet, at der ved Handelen fandtes en Krat paa Ejendommen, hvorhos han har oplyst, at han det sidste Par Aar har maattet laane en saadan i Høsten hos en Nabo.

Endvidere hævder han at være berettiget til at medtage Haveredskaber, hvortil ogsaa hørte Greben, der var brugt til at grave med i Haven. Redskaberne hører efter Sagsøgerens Mening ikke ind under Avlsredskaber, der efter Skøder medfølger i Handelen.

Ved Handelen oplyste han om de 3 paa Ejendommen værende Køer, at de to var bedækkede, hvorhos han opgav den forventede Kælvetid, men han har bestemt benægtet at have givet nogen Garanti i saa Henseende.

For saa vidt angaar dette sidste Krav, har han henledt Opmærksomheden paa, at det formentlig bør afvises ex officio som hørende under Husdyrvoldgift.

Sagsøgeren har protesteret herimod, idet han har anført, at Sagen ikke hører under Voldgift, da Koen er købt i Forbindelse med en fast Ejendom. Endelig har han henvist til, at Skødet om medfulgt Løsøre indeholder følgende Bestemmelse:

»Under Overdragelsen ..... medfølger 2 Heste, 3 Køer, 3 Ungkreaturer, 3 Fedesvin, ca. 20 Høns, Avl og Afgrøde, Inventarium og Avlsredskaber af enhver Art, saaledes at Sælgeren, naar han flytter fra Ejendommen, kun maa medtage sit private Indbo«, og han mener, at herefter maa ogsaa Haveredskaber medfølge.

Naar Lovgivningen har henlagt Tvistigheder i Handler om Husdyr under særlige Retter, maa det antages at være ud fra tilsvarende Betragtninger, som har ført til i Sø- og Handelssager at tilforordne Retten særlige sagkyndige Medlemmer, idet man har ment, at der ved Paadømmelsen af Husdyrsager er en lignende særlig Trang til at anvende Sagkundskab, som ved Sø- og Handelssager, men det maa da formentlig erkendes, at denne Trang er tilstede i lige Grad, hvad enten det paagældende Dyr er købt i Forbindelse med en fast Ejendom eller ikke, og Spørgsmaalet om, hvorvidt Sagen er undtaget fra Voldgift, naar Dyret er købt i Forbindelse med en fast Ejendom, maa da afgøres efter, om der i Loven findes Hjemmel herfor, idet bemærkes, at Loven ikke udtrykkelig udtaler sig derom.

Selv om man har ment i tidligere Voldgiftslove at kunne finde en saadan Hjemmel, kan det dog ikke antages, at Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 skal undergives en saadan indskrænkende Fortolkning, thi dels er Voldgiftsretterne efter denne Lov nu af en saadan Struktur, at en indskrænkende Fortolkning hverken er nødvendig eller ønskelig, dels

— og dette maa være af afgørende Betydning — indfører Loven i § 4 utvetydigt den Regel, at den Indklagede, der ikke inden 4 Dage rejser Regreskrav mod sin Hjemmelsmand, fortaber sin Ret mod ham, og Følgen vilde da være, at den, der har solgt Dyr i Forbindelse med fast Ejendom, ikke, naar der efter Udløbet af Voldgiftslovens meget knappe Frister rejses Erstatningssag mod ham af hans Køber, kan komme til at gøre Regreskrav gældende mod sin Hjemmelsmand, og noget saadant kan ikke antages at være Lovens Hensigt.

Det maa herefter antages, at Modkravet hører under Voldgift, hvorfor det ikke vil kunne tages under Paadømmelse under nærværende Sag, der for saa vidt angaar dette Krav maa afvises.

Medens Indstævnte ikke mod Sagsøgerens Benægtelse har godtgjort, at der paa Ejendommen ved Handelen fandtes en Krat, maa der under Hensyn til Skødets Bestemmelser om medfulgt Løsøre gives Medhold i, at Sagsøgeren har været uberettiget til at fjerne Haveredskaber, derunder en Greb, og der vil derfor i det paastævnte Beløb være at fradrage en Erstatning for disse, som findes at kunne fastsættes som af Indstævnte anført, idet der savnes tilstrækkelige Holdepunkter til at statuere noget andet Beløb.

Herefter vil Indstævnte være at dømme til at betale det paastævnte Beløb ..... Kr. 176,54
med Fradrag af en Greb, Kr. 6,00, Haveredskaber Kr. 7,50 .. » 13,50
Kr. 163,04
samt til at betale Sagsøgeren Sagens Omkostninger med 65 Kr.

Thi kendes for Ret:

For saa vidt angaar det af Indstævnte, Ejendomshandler B mod Sagsøgeren, Husmand A, rejste Erstatningskrav paa 275 Kr. afvises Sagen.

Inden 15 Dage efter Dommens Afsigelse bør Indstævnte til Sagsøgeren betale 163 Kr. 04 Øre med Renter 5 pCt. aarlig fra den 2. Januar 1942 til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 65 Kr.

Dommen er interessant, da man i hidtidig Praksis er gaaet ud fra, at Køb af Husdyr som Led i en almindelig Overtagelse af en Gaard med Besætning ikke hører under Husdyrvoldgiftsret, jfr. saaledes Ugeskrift for Retsvæsen 1920 Side 495, 1921 Side 188 og 1923 B Side 124: Retsraadets Udtalelse Nr. 178 af 12. Februar 1923, der tager et lignende Standpunkt.

I Kommissionsbetænkningen Side 34 udtales det, at Spørgsmaalet om Mangler ved en Besætning, der er solgt som Tilbehør til en fast Ejendom, i Almindelighed ikke vil kunne afgøres af Husdyrvoldgiftsretten.

Nu, hvor Husdyrvoldgiftsretten efter den nye Lov af 1939 har faaet en juridisk Dommer som Formand, naar Kendelsen skal afsiges, er det et Spørgsmaal, om der fortsat er real Grund til at unddrage det her omhandlede Spørgsmaal fra Voldgiftsrettens Kompetence.

I den Kommentar til Husdyrvoldgiftsretten, der om kort Tid udgives af Landbrugsraadet, og som er forfattet af Professor, Dr. jur. *Stephan Hurwitz* under Medvirken af Landbrugsraadets Voldgiftsudvalg, skriver Professor Hurwitz:

»Selv om man nu ikke i alle Tilfælde vil gaa saa vidt som den her refererede Dom i Retning af at tillægge Husdyrvoldgiftsret-

terne Kompetence — Forholdet kan f. Eks. ligge saaledes, at Husdyrkravet er saa sammenfiltret med videregående økonomiske og juridiske Spørgsmaal, at det er betænkeligt at unddrage nogen Del af dette fra Prøvelse ved Landsret eller Højesteret — er der dog *i hvert Fald Grund til at gøre Undtagelserne fra Husdyrvoldgiftsretternes Kompetence saa begrænsede som muligt.* Der bør saaledes ikke være Tvivl om, at disse Retter er kompetente i Tilfælde, hvor Dyrene er solgt for sig mod særskilt fastsat Betaling omend i Forbindelse med Ejendommens Salg. Og ogsaa hvor Forholdet ikke ligger saa klart, men dog grænser op ad Tilfælde som det nævnte, kan Husdyrvoldgiftsrettens Kompetence være særlig indiceret, navnlig naar ingen af Parterne paastaar Tvisten paakendt ved ordinær Ret, jvf. Overvoldgiftsrets Kendelse i L. M. 1941 Side 1046.«

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aalborg, den 21. Juli 1942.

Gaardejer A mod
Gaardejer B mod
Godsinspektør C.

Handelsudtryk[1]).

Kendelse:

Klageren, Gaardejer A, købte den 9. Maj 1942 af Indklagede, Gaardejer B, 2 Køer for en samlet Købesum af 1 525 Kr. Umiddelbart efter at Koen var kommet i hans Besiddelse, viste den sig at være »*agtpaagivende*« *(nidstirrende)* overfor Børn, og den 29. Maj 1942 blev den helt ustyrlig og gik løs paa Klagerens Barn og derefter paa Klageren selv. *Trykt i L. M. 1942 Side 894*

Klageren anser derfor Koen alene som egnet til Slagtning. Han anslaar Købesummen til 850 Kr. og Koens Slagteværdi til 450 Kr., hvorfor han nedlægger Paastand om en Erstatning paa 400 Kr.

Koen, der er ca. 6 Aar gammel, lader sig malke uden Besvær. Den kælvede ca. den 23. Maj 1942.

Indklagede B har forklaret, at han intet Kendskab har til Koen, idet han videresolgte den samme Dag, han fik den til Aalborg. Han har købt den af Godsinspektør C, der er blevet inddraget i Sagen.

Indklagede B regner med, at Koen er solgt til Klageren for 775 Kr.

Indklagede C paastaar sig frifundet, idet han hævder, at Koen, der er opdrættet hos ham, aldrig har vist Tegn paa at være vild eller uregerlig, og han har fremlagt en Erklæring fra sin Fodermester, der ligeledes gaar ud paa, at Koen aldrig har vist sig ondskabsfuld.

C gaar derfor ud fra, at Fejlen enten er opstaaet under Transporten fra Fyn til Aalborg eller skyldes urigtig Behandling.

Ved Sagens Afgørelse gaar Retten ud fra, at en normal Ko maa kunne taale den nævnte Transport, og da der ikke foreligger noget

[1]) *Se Fortegnelse over Handelsudtryk*, II. H. S. 273 ff.

om, at Klageren skulde have behandlet Koen forkert, mener Retten at maatte gaa ud fra, at Koens Temperamentsfejl eller i alt Fald Spiren hertil maa have været til Stede i Salgsøjeblikket, og at dette muligvis ikke hidtil er blevet opdaget, fordi Koen antagelig stammer fra en meget stor Besætning.

Herefter skønnes der at burde tilkendes Klageren en Erstatning paa 250 Kr. samt 45 Kr. i Sagsomkostninger.

Thi bestemmes:

Indklagede, Gaardejer B, bør til Klageren, Gaardejer A, betale 250 Kr. samt 45 Kr. i Sagsomkostninger.

Medindklagede, Godsinspektør C, bør dernæst til Indklagede, Gaardejer B, udrede 250 Kr. og 45 Kr. i Omkostninger.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes 3 Uger efter dens lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Silkeborg, den 28. Juli 1942.

Boelsmand A mod
Handelsmand B mod
Boelsmand C mod
Gaardejer D.

Solgt med Bemærkning — Forbehold mod Garanti.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 895

Den 18. April 1942 købte Klageren under nærværende Sag, Boelsmand A, af Indklagede, Handelsmand B, i en Byttehandel en Vallak, hvis Købesum Parterne var enige om at ansætte til 1 325 Kr. *Vallakken blev solgt med den Bemærkning, at den kunde faa i Sinde at nappe, hvorved Klageren forstod, at man skulde tage sig i Agt i Baasen for den,* men iøvrigt blev den solgt som reel. Klageren mener, at den nævnte Fejl havde trykket Vallakkens Pris med ca. 100 Kr.

Ca. 5 à 6 Dage efter Købet for Vallakken uden Varsel i Hovedet paa Klageren, og da han derefter slog den, løb den efter ham for at bide ham, og i den følgende Tid har Vallakken til Tider været ondskabsfuld, og det har yderligere vist sig, at Vallakken vilde slaa.

Klageren lod derfor Vallakken undersøge af en Dyrlæge, der i Erklæring af 13. Juni 1942 udtaler følgende:

»Efter Anmodning af Bmd. A har jeg undersøgt en ham tilhørende ældre rød Hest, i Anledning af at Hesten skulde være ondskabsfuld og vilde bide. Hesten opgives at være købt af Handelsmand B. Hesten er købt for at skulle være reel i alle Henseender. A oplyser, at Hesten er ondskabsfuld og vil bide, og at den havde bidt ham ved at fare lige i Hovedet paa ham og det uden mindste Anledning. Hesten gjorde ved Undersøgelsen nærmest et sløvt Indtryk, men meget upaalideligt, og den tilhører den Type, der springer paa sit Offer uden Forvarsel, og uden at der behøves en ydre Anledning, og den er meget agressiv under disse Anfald. Ved Undersøgelsen var Hesten laant ud til en Gaardejer, som ogsaa var blevet bidt af den, og under Forsøg paa at

værge for sig fik Gaardejeren et meget ubehageligt Saar paa den ene Haand. Paa Grundlag af Undersøgelsen kan det erklæres, at Hesten er ondskabsfuld og af særlig farlig Natur, idet den springer paa Folk uden ydre Anledning. Hesten har haft Fejlen i Handelsøjeblikket, og det er ganske forkasteligt at sælge en saadan Hest som reel.

Skulde de dømmende Myndigheder anse Bevisførelsen for usikker, bør Sagen standses og overgives til Politiet; det er nemlig oplyst, at den Hest tidligere er solgt uden Garanti, og det kunde maaske faa Betydning at faa oplyst, af hvilken Grund Hesten har været solgt uden Garanti«.

Klageren har som Vidne ladet afhøre ovennævnte Gaardejer, der har forklaret, at han, der har haft Vallakken til Laans ca. 1 Maaned, for ca. 3 Uger siden blev bidt i Haanden af Vallakken, der samtidig prøvede paa at slaa ham ned. Den har flere Gange senere ligeledes prøvet at bide Vidnet, hvilket altid sker uden Varsel, og uden at man kan se det paa Vallakken, der ogsaa vil slaa bagud. Vidnet hævder, at Vallakken er livsfarlig at omgaas.

Under Paaberaabelse af det foran anførte paastaar Klageren under nærværende Sag Handelens Tilbagegang, saaledes at Indklagede B kendes pligtig til mod at erholde Vallakken tilbage at betale Klageren den ansatte Købesum 1 325 Kr., Udgifterne til Dyrlægeattest 30 Kr. samt Sagens Omkostninger.

Indklagede, Handelsmand B, har paastaaet sig frifundet for Klagerens Krav og har subsidiært nedlagt Paastand om, at der tilkendes ham Regres overfor hans Hjemmelsmand, Boelsmand C, i samme Omfang, som han maatte blive idømt Erstatning til Klageren. Han har iøvrigt forklaret, at Vallakken blev solgt paa de Vilkaar som af Klageren nævnt alene med Undtagelse af, at han sagde, at Vallakken kunde faa i Sinde at bide, hvorimod han ikke mener at have brugt Udtrykket »nappe«, som af Klageren paastaaet. Han har købt den paagældende Vallak af Boelsmand C 2 Dage forinden for 1 200 Kr. med samme Bemærkning om, at Vallakken vilde bide, og han har solgt den, som han har købt den.

Medindklagede C har paastaaet sig frifundet, men har subsidiært nedlagt Paastand paa Regres overfor sin Hjemmelsmand, Gaardejer D, i samme Omfang, som han maatte blive tilpligtet at svare Erstatning. Han har erkendt, at Vallakken er solgt til Indklagede B som af denne forklaret, og har oplyst, at han selv Dagen i Forvejen, den 15. April 1942, har købt Vallakken af Indklagede D som reel, men med den Fejl, at den vilde bide. Købesummen var 800 Kr.

Medindklagede, Gaardejer D, har i det hele paastaaet sig frifundet under nærværende Sag. Han har nærmere forklaret, at han solgte Vallakken til C med den Bemærkning, *at den var uden Garanti paa alle Maader, og at han ikke vilde høre noget for den.* Han sagde ogsaa, at Vallakken vilde bide, hvad C forøvrigt vidste i Forvejen. Naar han tog ethvert Forbehold, skyldes det, at han selv i sin Tid — for 5½ Aar siden — købte Vallakken uden Garanti, idet det da blev oplyst af Sælgeren, en Hestehandler, at den var fodergerrig, og at Sælgeren ikke vilde høre noget for den.

Indklagede D har til Støtte for sin Forklaring ladet føre som Vidne en Bestyrer, der har forklaret, at han, der overværede Handelen mellem D og C, har hørt, at D paa C's Forespørgsel, om Vallakken var reel, svarede: »*Nej, den er skam ej, du skal have den, som den er i alle Maader og uden Garanti, og du ved jo, hvordan den er*«.

Voldgiftsretten finder det godtgjort, at Vallakken ved Salget til Klageren led af væsentligere Fejl, end det under Købet oplyste berettigede Klageren til at antage. Paa den anden Side findes Fejlen dog ikke at være saa væsentlig for Klageren, at han kan hæve Handelen, hvorimod der efter Rettens Formening bør gives ham et Afslag i Købesummen paa 300 Kr., hvilket Beløb Indklagede, Handelsmand B, bør betale til Klageren tilligemed Udgifterne til Dyrlægeattest 30 Kr. og til Forligsprøve 23 Kr. 40 Øre, samt denne Sags Omkostninger 24 Kr. 60 Øre, eller ialt 378 Kr.

Det samme Beløb bør Medindklagede C betale til B, da denne har solgt Vallakken paa ganske de samme Betingelser, som han har købt den.

Derimod findes der ikke at burde tilkendes C nogen Erstatning hos Medindklagede D, da det maa anses for godtgjort, dels ved dennes egen og Vidnets Forklaring, dels ved den af D oppebaarne Købesum, at *han har solgt Vallakken med ethvert Forbehold, og han vil derfor i det hele være at frifinde under nærværende Sag.*

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Løgstør, den 13. Juli 1942.

Gaardejer A mod
Gaardejer B.

Garanti — Tuberkulose.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 922

Den 30. Maj d. A. købte Klageren Gaardejer A af Indklagede Gaardejer B en Kalv for 230 Kr. Ved Handelens Indgaaelse blev der *hverken krævet eller lovet nogen Garanti for Dyrets Tilstand.*

Den 5. Juni d. A. blev Kalven slagtet paa Hornum Eksportslagteri, og det viste sig her, at den havde Tuberkulose, hvorfor Kødet fik 2. Klasses Stempel. Klageren, der herved har lidt et Tab paa 103 Kr., har paastaaet Indklagede dømt til at betale dette Beløb samt Sagens Omkostninger. Indklagede har forklaret, at han har solgt Kalven som af Klageren forklaret, men da Klageren sagde, at Kalven skulde blive afhentet Tirsdag Morgen, *troede han,* at den skulde sælges paa Aalborg Eksportmarked, og mente som Følge heraf, *at den solgtes uden Garanti.* Indklagede har intet haft mod Størrelsen af det afkrævede Beløb at erindre. Han har forklaret, *at det ikke* ved Handelens Indgaaelse udtrykkeligt *blev sagt, at Kalven skulde til Aalborg Eksportmarked.*

Da Klageren den 31. Maj d. A. kom for at hente Kalven, idet han oplyste, at den Dagen efter skulde slagtes i Hornum, *sagde Indklagede, at han ikke ydede nogen Garanti for Slagtning.* Idet Indklagede mener, at han havde Grund til at formode, at Kalven skulde sælges paa Aalborg Eksportmarked og derfor solgtes uden Garanti, har han paastaaet sig frifundet. Da Kalven efter det oplyste har lidt af Tuberkulose og

faaet anden Klasses Stempel, og *da Indklagede findes at være ansvarlig herfor, selv om der ved Handelens Indgaaelse ikke er givet udtrykkelig Garanti herimod, vil han,* da hans Opfattelse af, at Kalven skulde sælges paa Aalborg Eksportmarked og derfor kunde sælges uden Garanti, *alene bygges paa Formodning og ikke paa en mundtlig Aftale,* være at dømme efter Klagerens Paastand.

Thi eragtes:

Indklagede Gaardejer B bør til Klageren Gaardejer A betale 103 Kr. 29 Øre og denne Sags Omkostninger med 52 Kr. Denne Kendelse kan fuldbyrdes 3 Uger efter dens Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Løgstør, den 10. Oktober 1941.

Gaardejer A mod Amtsraadsmedlem B.

Tuberkulose — Køberen forlangte en reaktionsfri Ko — 3 Aar gammel »gul Attest« som Basis for Købet — Sælgeren skulde yde Erstatning — Ved Overvoldgiftsretten blev Afgørelsen ændret, idet Køberen fandtes at have paataget sig et saadant Ansvar, ved ikke at følge de almindeligt gængse Køberegler for tuberkelfri Dyr og ved at lade sig nøje med en Attest fra 1938, at Sælgeren, der havde været i god Tro, blev frifundet[1]) — Dissens.

Indklagede paastod Frifindelse, subsidiært mod Betaling af en efter Rettens Skøn fastsat Erstatning. Klageren afgav Partsforklaring i Overensstemmelse med Klagen. Han fremlagde Eksemplar af Aalborg Amtstidende for 8. Januar, indeholdende den paagældende Annonce. Der blev ved Salget forevist en *3 Aar gammel Attest* om, at Koen var reaktionsfri. Hans egen Besætning var indkøbt i Løbet af 1938—39 og havde bestaaet Prøven i Efteraaret 1939 og i November Maaned 1940.

Trykt i L. M. 1942 Side 922

Indklagede afgav derefter Partsforklaring. Han forklarer, at han har købt Koen i 1935 fra reaktionsfri Besætning, og den blev prøvet 8 Dage efter og bestod. I 1936 bestod hele hans Besætning Prøven, og i 1938 blev den efter fornyet Prøve optaget i Landsregistret. Den blev derefter ikke prøvet før April 1941, da den igen bestod. Attesten fra 1938 blev forevist ved Købet. Han oplyser, at Koen i den tilsvarende Periode Januar—Juli 1940 har givet 3 776 kg Mælk med en Fedtprocent paa 4,6, som efter Oplysning fra Mejeriet efter Mælkeprisen for 1941 vilde have en Værdi af 30,12 Øre pr. kg, eller ialt 1 136 Kr.

Klageren oplyser, at Koen malkede godt de første to Maaneder, derefter aftog Mælkemængden. Kalven (en Tyrekalv) lever. Parterne enedes om et Beløb af 80 Kr. som Destruktionspris for Koen.

Der afsagdes saalydende

Kendelse:

Den 8. Januar 1941 købte Gaardejer A en Kælveko hos Amtsraadsmedlem B for 725 Kr. Køberen *tilkendegav, at han ønskede en reak-*

[1]) *Om ufyldestgørende Attester* se H. H. S. 88 ff.

tionsfri Ko, og Sælgeren oplyste, at hans Besætning var reaktionsfri, og foreviste en Attest herfor fra 1938. Den 10. Januar kælvede Koen, men efter nogle Maaneders Forløb begyndte den at afmagre, hvorfor den blev undersøgt den 15. Juli. Der blev udtaget en Prøve til Undersøgelse og paavist Tuberkulosebaciller. Den 26. Juli blev Koen slagtet og ifølge Dyrlægeattest var den angrebet af Tuberkulose. Under nærværende Sag har Køberen paastaaet Sælgeren, Amtsraadsmedlem B, dømt til at betale en Erstatning paa 725 Kr. og Sagens Omkostninger.

Indklagede har paastaaet sig frifundet, idet han gør gældende, at Koen ikke var tuberkuløs, da Salget fandt Sted.

Der er under Sagen afgivet Erklæring fra det veterinære Sundhedsraad, som gaar ud paa, at Koen har haft Tuberkulose, da Salget fandt Sted. To af Voldgiftsrettens Medlemmer finder det herefter godtgjort, at Koen har været lidende af Tuberkulose i Salgsøjeblikket, hvorfor Indklagede maa være pligtig at yde en Erstatning, medens et Medlem ikke anser det for godtgjort. Naar Hensyn tages til Værdien af dens Mælkeydelse samt Værdien af Kalven og den destruerede Krop og endvidere til Foderudgifter i Tiden fra 8. Januar til 26. Juli, findes Erstatningen at kunde fastsættes til 350 Kr.

Samtlige Voldgiftsmedlemmer er enige om Erstatningens Størrelse.

Indklagede findes endvidere at burde betale Sagens Omkostninger med et Beløb, som to af Voldgiftsrettens Medlemmer vil fastsætte til 175 Kr., et Medlem til 150 Kr.

Der vil derefter være at afgive Kendelse med Flertallet.

Thi eragtes:

Amtsraadsmedlem B bør til Gaardejer A betale 350 Kr. og Sagens Omkostninger med 175 Kr.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten for Aalborg Amt,
den 18. April 1942.

Ovennævnte Sag blev indanket for Overvoldgiftsretten, der afsagde følgende

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 924

Den paaankede Kendelse er afsagt af *Husdyrvoldgiftsretten for Løgstør og Nibe m. v. Retskreds* den 10. Oktober 1941.

Det er for Overvoldgiftsretten oplyst, at Appellanten, Gaardejer B's Besætning er fundet reaktionsfri i 1936 og paany den 20. April 1938; senere er den ligeledes fundet reaktionsfri den 15. April 1941 og den 22. November s. A.

Koen er indkøbt i Aaret 1935 fra en reaktionsfri Besætning paa Fyn.

Indklagede Gaardejer A's Besætning bestod Tuberkulinprøven i November 1940; den 28. Juli 1941 var alle Kreaturerne smittede.

Sagen har paany været forelagt det veterinære Sundhedsraad, der i en den 5. Marts 1942 afgivet Erklæring udtaler, at de for Overvold-

giftsretten fremkomne Oplysninger ikke ændrer Raadets Opfattelse af, at Koen har været angrebet af Tuberkulose ved Købet den 10. Januar 1941.

To af Overvoldgiftsrettens Dommere maa mene, at selvom meget taler for, at Koen uden Sælgerens Vidende var behæftet med Tuberkulose i Handelsøjeblikket, *har Indklagede Gaardejer A ved at lade sig nøje med Forevisning fra Appellantens Side af en i 1938 udstedt gul Attest uden at forlange ny Prøve og ved ikke at følge de almindeligt gængse Køberegler for tuberkelfri Dyr, selv paataget sig et saadant Ansvar, at Appellanten, hvis gode Tro er ubestridt, vil være at frifinde.*

En af Dommerne stemmer for at lægge Sundhedsraadets to Gange afgivne Erklæring til Grund og derfor stadfæste Voldgiftsrettens Kendelse.

Der vil være at give Kendelse efter Stemmeflertallet.

Indklagede har ved Skrivelse af 14. Januar 1942 fra Aalborg Stiftamt faaet bevilget fri Proces.

Med Sagens Omkostninger forholdes som nedenfor bestemt.

Thi eragtes:

Appellanten, Gaardejer, Amtsraadsmedlem B, bør for Tiltale af Klageren Gaardejer A under denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger for begge Voldgiftsretter ophæves.

Der tillægges den for Indklagede A beskikkede Sagfører et Salær af 125 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten
Silkeborg, den 3. Juni 1942.

Handelsmand A mod
Gaardejer B.

Hest solgt »reel i Tøj«, men med Bemærkningen »at man ikke vil høre fra den«. Forudsætningen er, at Dyret skal være sundt; derfor tages Klagerens Paastand til Følge — Tarmbetændelse og Forstoppelse — Identitet[1]).

Kendelse:

Den 12. Februar 1942 købte Klageren, Handelsmand A, en ældre brun Hoppe af Indklagede, Gaardejer B, *som reel i alle Maader,* for 1300 Kr. Hoppen blev leveret Lørdag den 14. Februar i Mads Madsens Stald Hotel »Silkeborg«, men Søndag Eftermiddag viste den sig syg, og efter hvad en Staldkarl som Vidne har forklaret, søgte han forgæves at underrette Klageren, saaledes at denne først Mandag Formiddag den 16. Februar fik det at vide. Klageren tilkaldte straks en Dyrlæge, der samme Dag undersøgte Hoppen, og i en Attest af 25. Februar 1942 har udtalt, at Hoppen var lidende af Forstoppelse med Forgiftningssympto-

Trykt i L. M. 1942 Side 942

[1]) *Om Afgørelse af Identitetsspørgsmaalet* se H. H. S. 101 og L. M. 1941 S. 823, 1149, 1193 og 1217.

mer, og han gik ud fra, at Hoppen havde faaet fordærvet Foder, der var brændt sammen i Tarmene paa den. Den blev behandlet med Afføringsmidler, gæringshæmmende Midler og Indsprøjtninger (stimulerende Midler), men døde den 19. Februar.

Klageren lod derefter Hoppen obducere paa Destruktionsanstalten i Kjellerup den 21. Februar 1942, og Dyrlægen har afgivet følgende Erklæring om Udfaldet af Obduktionen: »Tyndtarmen og Stortarmen stærkt udspilede af Luft og Sæde for en Betændelse. Indholdet dels grødet og dels tyndt. Ved Stortarmens Bækkenflexur fandtes hele Tarmen tilstoppet af groft Sand i en Udstrækning af ca. 12", og saaledes at Sandmassen udfyldte hele Tarmens Hulrum, ialt var der 3 store Skovle Sand. Gødningen var flere Steder stærkt tilblandet Sand. Degeneration af Hjerte og Lever. Hoppen drægtig. I Henhold hertil skal jeg herved erklære Hoppen for værende død af Sandforstoppelse, og som igen havde medført den opstaaede Tarmbetændelse, en Lidelse, der har været til Stede lang Tid før Handelens Indgaaelse.«

Klageren nedlægger Paastand paa, at Indklagede kendes pligtig at tilbagebetale Købesummen 1300 Kr., betale Dyrlægeregningerne 79,15 Kr., Omkostningerne ved Forligsprøven 21 Kr. med Fradrag af det ved Destruktionen indvundne Beløb 115 Kr., eller 1285 Kr. 15 Øre, foruden denne Sags Omkostninger.

Indklagede har paastaaet sig frifundet, idet han hævder at have solgt Hoppen reel i Tøj, og saaledes at han derudover *ikke vilde høre noget fra den.* Han har ikke uden videre villet erkende, at den Hoppe, som han har solgt til Klageren, er identisk med den Hoppe, der omhandles i Dyrlægeattesten, og mener, at han burde have været tilkaldt ved Obduktionsforretningen.

Efter de under Sagen afgivne Vidneforklaringer og det iøvrigt fremkomne, *er der ingen Grund til at tvivle om Hoppens Identitet,* og efter de afgivne Vidneforklaringer maa det ligeledes have Formodningen for sig, at Indklagede har solgt Hoppen som af ham forklaret, saaledes at Klageren skulde tage den, som den var, dog at Indklagede garanterede den reel i Tøj.

Da det imidlertid ved Handelens Indgaaelse *for Klageren har været en væsentlig og for Sælgeren kendelig Forudsætning, at Hoppen var sund, og det har vist sig, at den paa Tidspunktet for Handelens Indgaaelse led af Forstoppelse i Forbindelse med Tarmbetændelse, som maa antages at have været Aarsag til dens Død, findes Klagerens Paastand at maatte tages til Følge.* Sagens Omkostninger for Voldgiftsretten andrager 66 Kr. 40 Øre, hvoraf Udgifterne ved Mødet den 2. Juni 15,40 Kr. betales af Klageren og 51 Kr. 00 Øre betales af Indklagede.

Thi bestemmes:

Indklagede, Gaardejer B, bør til Klageren, Handelsmand A, betale 1285 Kr. 15 Øre samt denne Sags Omkostninger med 51 Kr. 00 Øre, medens Omkostningerne iøvrigt ophæves.

At efterkomme inden 3 Uger efter denne Kendelses Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Viborg, den 4. Juli 1942.

Handelsmand A mod Gaardejer B.

Fedtlever — Køberens Undersøgelsespligt efter Købet[1]) — Erstatning for Udviklingsfejl hos Kalven[2]).

Kendelse:

Da det er fastslaaet, at Dødsaarsagen var Fedtlever, og der ikke findes Grundlag for at antage, at denne Lidelse har været til Stede i Handelsøjeblikket, og da der efter Voldgiftsrettens Mening ikke skønnes at være ført tilstrækkeligt Bevis for, at den under Sagen omhandlede Kvie har været lidende af Børvattersot i Handelsøjeblikket, i hvilken Forbindelse det bemærkes, at det udelukkende skyldes *en Forsømmelighed fra Klagerens Side,* at han ikke straks efter Afhentningen af Kvien, og paa et Tidspunkt hvor Klageren var klar over, at Kvien havde tabt sig betydeligt i Forhold til dens Tilstand i Handelsøjeblikket, ligesom den var *usædvanlig tyk, ikke har tilkaldt Dyrlæge* for at faa Fejlen konstateret og behandlet, findes der *ikke at kunne paalægges Indklagede at udrede nogen Erstatning herfor.* *Trykt i L. M. 1942 Side 943*

Indklagede bør derimod, da Kalven led af en Udviklingsfejl — Tarmfremfald — være at tilpligte at erstatte denne, saaledes at Erstatningen findes at burde ansættes til 75 Kr.

Omkostningerne ved Voldgiften, der andrager 49 Kr. 60 Øre, betales af Parterne hver med en Halvdel, medens Omkostningerne ved Fremskaffelse af Dyrlægeattest og Erklæring fra det veterinære Sundhedsraad, hvilke Erklæringer er fremskaffet paa Klagerens Begæring, afholdes af Klageren.

Thi eragtes:

Til fuld Afgørelse af nærværende Sag bør Indklageren, Gaardejer B, til Klageren, Handelsmand A, betale 75 Kr., samt som Anpart i Omkostninger ved Voldgiften 24 Kr. 80 Øre.

At udrede inden 3 Uger efter denne Kendelses lovlige Forkyndelse.

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten, for Maribo Amt, den 18. August 1942.

Parcellist A mod Kreaturhandler B mod Hestehandler C mod Husmand D.

Ikke tilvarslet til Forligsmødet og det samme Dag afholdte Voldgiftsmøde medfører Ugyldighed. Sagen hjemvist til fornyet Behandling og Paakendelse ved Voldgiftsretten.

Kendelse:

Den indankede Kendelse er afsagt af Voldgiftsretten for Husdyrsager i Nakskov Retskreds den 18. Juni 1942 og er af Husmand D med *Trykt i L. M. 1942 Side 944*

[1]) Se II. H. S. 65.
[2]) Se II. H. S. 70 ff.

dertil af Lolland-Falsters Stiftamt af 7. August meddelt Tilladelse indbragt for Overvoldgiftsretten.

Da det efter det for Overvoldgiftsretten oplyste maa anses for godtgjort, at D *ikke af Voldgiftsretten har været tilvarslet til Forligsmøde den 18. Juni 1942* og det samme Dag afholdte Voldgiftsmøde, hvori Kendelse blev afsagt, og da som Følge heraf saavel Forligsprøven som Behandlingen i det hele har været ugyldig, vil Kendelsen være at annullere og Sagen ex officio være at hjemvise til fornyet Behandling og Paakendelse ved Voldgiftsretten i Nakskov.

Thi eragtes:

Den indankede Kendelse af 18. Juni 1942 ophæves. Sagen hjemvises til fornyet Behandling og Paakendelse ved Voldgiftsretten i Nakskov.

Omkostningerne ved Overvoldgiftssagen 48,60 Kr. er betalt af Klageren D.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aalborg, den 1. September 1942.

Gaardejer A
mod Kommissionær B
mod Kreaturhandler C
mod Kontrolassistent D

Naar Justitsministeriet i H. t. Husdyr-Voldgiftslovens § 3 har faaet Værnetingsspørgsmaalet til Afgørelse, skønnes Lovens Frister ikke at kunne bringes til Anvendelse — Udeblivelse.

Trykt i L. M. 1942 Side 971

Klageren, Gaardejer A, købte den 15. November 1941 af Indklagede, Kommissionær B, en Ko, der skulde kælve senest den 25. Decbr. s. A., men først kælvede den 15. Februar 1942, hvorfor han forlanger en Erstatning paa 104 Kr. (Foderpenge i 52 Dage).

Indklagede B tiltræder dette Krav, men har forlangt inddraget sin Sælger, Kreaturhandler C.

Denne har først hævdet, at Sagen rettelig skulde anlægges mod ham, og da han har forlangt dette Spørgsmaal afgjort af Justitsministeriet, er der dertil medgaaet saa lang Tid, at Lovens Frister ikke har kunnet overholdes. Retten skønner dog, at disse Frister ikke lader sig bringe til Anvendelse i et saadant Tilfælde.

Efter at Ministeriet derefter har resolveret, at Sagen bør paakendes af nærværende Ret, har C paastaaet sig frifundet med den Begrundelse, at han ikke har nævnet noget om Kælvningstid. Han har dernos begæret sin Sælger, Kreaturhandler D, inddraget.

Efter Indholdet af et Brev, som C har sendt B, samt efter det iøvrigt i Sagen foreliggende skønner Retten, at det er rigtigt, naar B har forklaret, at det er efter Aftale med C, at han har anført Kælvningstiden som 25. December 1941. *Man har derfor ikke fundet Anledning til at imødekomme en Begæring fra C's Sagfører om yderligere Udsættelse, for at C kunde afgive Partsforklaring ved sit Hjemting.*

Kreaturhandler D har trods lovlig Indvarsling ikke givet Møde under Sagen.

Der vil herefter være at afsige Kendelse efter Paastanden, saaledes at Sagens Omkostninger fastsættes til 40 Kr., idet det bemærkes, *at Retten ikke finder at kunne undlade at dømme D paa Grund af hans Udeblivelse, uanset at det maa betegnes som ganske urimeligt, at C — efter sit Standpunkt til Sagen — har inddraget ham i denne.*

Thi bestemmes:

Indklagede, Kommissionær B, bør til Klageren, Gaardejer A, betale 104 Kr. samt udrede Sagens Omkostninger med 40 Kr.

Dette Beløb — altsaa 144 Kr. — bør dernæst Indklagede, Kreaturhandler C, betale til B.

Endelig bør Indklagede, Kreaturhandler D, betale 144 Kr. til C.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes 3 Uger efter dens lovlige Forkyndelse.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Roskilde, den 19. August 1942.

Gaardejer A
mod Hestehandler B
mod Hestehandler C
mod Kontrolassistent D
mod Gaardejer E.

Da Stædighed kan være fremkommet ved uheldig og mindre kyndig Behandling af Hoppen hos Klageren, skønnes det betænkeligt at gaa ud fra, at Skavanken har været til Stede allerede, da Klageren købte Hoppen.

Trykt i L. M. 1942 Side 972

Klageren, Gaardejer A, købte den 1. Marts d. A. en ung ifolet jydsk Hoppe af Indklagede, Hestehandler B, for 2 600 Kr.

Under denne Sag har Klageren, med Henvisning til at det kort efter Købet konstateredes, at Hoppen er stædig, paastaaet Indklagede dømt til at udrede en Erstatning paa 1 000 Kr. samt til Dækning af Udgift til Foderpenge 675 Kr.

Indklagede B har paastaaet sig frifundet, idet han maa formene, at Hoppen ved Salget var reel. Han har medinddraget sin Sælger, Hestehandler C, af hvem han købte Hoppen den 25. Februar d. A. for 2 350 Kr.

Medinddragne C havde købt Hoppen den 24. Februar d. A. for 2 275 Kr. af Kontrolassistent D, som han har medinddraget.

Medinddragne D havde samme Dag for 2 210 Kr. købt Hoppen af Medinddragne, Gaardejer E, der havde ejet den i over 1 Aar.

De Medinddragne har paastaaet Frifindelse, eventuelt Regres til vedkommende Sælger.

Der er Enighed om, at Hoppen ved samtlige Salg er handlet som reel. —

Af Sagens Oplysninger fremgaar, at Hoppen, da Klageren kort efter Købet tog den i Brug, har udvist Stædighed, dels for Roevogn, saaledes at den til Slut maatte fraspændes og ombyttes med en anden Hest, dels ved tospændig Kørsel til Mølle med en let belæsset Vogn, hvilken

Tur Kusken, en 17-aarig Karl, maatte opgive efter at være kommet Halvvejen til Møllen. Samme Karl har dog hen paa Foraaret benyttet Hoppen for Plov og Tromle, men senere har Klageren efter sin Forklaring ikke gjort Brug af den. Den har folet uden Uheld.

Der er under Sagen foretaget Vidne- og Partsafhøringer ved Retten i Sæby. Efter det her fremkomne maa det antages, at Hoppen ikke, medens den var i E's Besiddelse, har vist Tegn til Stædighed. Hos D, C og B har den ikke været taget i Brug.

Idet der, efter hvad der saaledes foreligger, ikke kan ses bort fra, *at Stædigheden kan være fremkommet ved mulig uheldig og mindre kyndig Behandling af Hoppen hos Klageren, maa det skønnes overvejende betænkeligt at gaa ud fra, at Skavanken har været til Stede allerede, da denne købte Hoppen.*

Indklagede B og i Konsekvens heraf samtlige Medinddragne vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil i det hele kunne ophæves. — — —

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Gaardejer A
Sakskøbing, den 9. August 1942. mod Gaardejer B.

Kindhulebetændelse hos en Hoppeplag — Indklagede havde handlet svigagtigt ved at fortie Forhold vedrørende en ældre Lidelse; derfor erstatningspligtig[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 973

Under denne Sag har Klageren, Gaardejer A, under Henvisning til, at en rød 3 Aars Hoppeplag, som han den 26. Februar 1942 har købt af Indklagede, Gaardejer B, med Lidelsen Kværke, efter Købet har vist sig at være lidende af en vædskende Fistel under højre Øje stammende fra en ældre Kindhulebetændelse, ved Klage af 4. Marts d. A., paategnet Politimesterens Udmeldelse af 6. s. M., paastaaet Handelens Tilbagegang m. v.

A har gjort gældende, at han som anført har købt Hoppeplagen med Fejlen Kværke den 26. Februar d. A., efter at han havde besigtiget den den 20. s. M.; den blev garanteret reel paa nær de Huller, den havde i Hovedet som Efterveer af Kværke. — Hoppen blev leveret i Sløsse den 28. Februar d. A. A havde betinget sig, at B skulde tage Hoppen tilbage, hvis den ikke kunde optages til Forsikring, og B havde indgaaet paa dette Vilkaar, hvilket dog benægtes af B. — Det viste sig, at Hoppen ikke kunde optages i Forsikringsselskabet.

Af Dyrlægeattesten fremgaar, at Hoppen befandtes lidende foruden af Kværke tillige af en *Kindhulebetændelse,* om hvilken det hedder, »at Aabningen til denne formentlig hidrører fra en for længere Tid siden foretagen Operation. Hoppen vil ikke kunne bruges til almindelig forekommende Landbrugsarbejde paa Grund af Aandebesvær, og Hel-

[1]) *Om Svig i Husdyrsager* se H. H. S. 60, 90, 98 ff., 113, 135, 268.

bredelse vil være problematisk«. Efter en Dyrlægeattest er Hoppen i December 1941 blevet behandlet for en kronisk Kæbehulebetændelse.

B har forklaret, at han i April 1941 har købt Hoppen af Hestehandler C for 1800 Kr., og at den da efter nogle Maaneders Forløb vædskede under det højre Øje, i hvilken Anledning han forlangte Afslag i Købesummen 300 Kr. men gik ind paa af C at modtage 112 Kr. 50 Øre.

Idet B herefter *ved at fortie det ovennævnte Forhold* vedrørende denne ældre Lidelse, der ikke har noget med den Kværke at gøre, hvormed Hoppen er solgt, *findes at have handlet svigagtigt og som Følge heraf at være erstatningspligtig,* vil Klagerens Paastand om Handelens Tilbagegang være at tage til Følge, da det drejer sig om en væsentlig Fejl, saaledes at Indklagede vil have at betale Klageren Købesummen 2 100 Kr., Dyrlægeattest 15 Kr., Foderpenge, 2 Kr. pr. Dag i 42 Dage, 84 Kr.; yderligere Foderpenge for Tiden fra Dato til Hestens Tilbagelevering reserveres Sælgeren. Sagsomkostninger, derunder Forligsmøde 52 Kr. 40 Øre. Ialt 2 251 Kr. 40 Øre.

Omkostningerne her for Retten, 30 Kr., betales af det af A indbetalte Depositum.

Thi eragtes:

Indklagede, Gaardejer B, bør til Klageren, Gaardejer A, imod Udlevering af Hoppen betale 2 251 Kr. 40 Øre med Renter 5 pCt. p. a. af 2 100 Kr. fra den 28. Februar d. A. og af 151 Kr. 40 Øre fra Dato til Betaling sker med Reservation for A af yderligere Foderpenge fra Dato til Hoppens Aflevering.

Denne Kendelse kan fuldbyrdes, naar 3 Uger efter dens Forkyndelse er forløbet.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aalborg, den 19. Maj 1942.

A mod Kommissionær B mod
Handelsmand C mod
Kreaturhandler D mod Gaardejer E.

Trepattethed — Køberens Undersøgelsespligt efter Købet[1]).

Kendelse:

Klageren A købte den 15. November 1941 en sortbroget ca. 5 Aar gammel Ko af Kommissionær B. Samme Dag var Koen i Forvejen solgt 3 Gange (af Gaardejer E til Kreaturhandler D, af denne til Handelsmand C og af denne til B).

Trykt i L. M. 1942 Side 993

Klageren gik ved Købet ud fra, at Koen var malket gold, idet den var med Kalv. Han anstillede dog ikke nogen Prøve i saa Henseende. Den 5. Februar kælvede den, og umiddelbart derefter viste det sig, at den var trepattet.

---

[1]) Se II. H. S. 65.

I denne Anledning forlanger han under nærværende Sag, i hvilken alle de nævnte Sælgere er indraget, en Erstatning paa 100 Kr.

E hævder, at Koen ikke var gold, da han solgte den. Den havde tværtimod den 1. November 1941 en daglig Mælkeydelse paa 4,4 kg, og han bestrider, at den var trepattet.

Med denne Begrundelse paastaar han sig frifundet, og dertil slutter de øvrige sig. De erkender alle, at Koen er solgt som reel.

Ved Sagens Afgørelse finder Retten, at *Klageren*, da han fik Koen i sin Besiddelse, *burde have prøvet, om den var gold* eller ikke. Da han ikke har gjort dette, skønnes det ikke nu med Sikkerhed at kunne oplyses, lige saa lidt som det ved det fremkomne er oplyst, paa hvilket Tidspunkt Trepattetheden er opstaaet.

De Indklagede vil derfor være at frifinde, medens Sagens Omkostninger vil kunne ophæves. —

Thi bestemmes:

De Indklagede B, C, D og E bør for den rejste Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger ophæves.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Forpagter A mod
Viborg, den 17. Marts 1942. Gaardejer B.

Afvist i H. t. V. L. § 4, Stk. 1 — Klageren ventet uforsvarlig længe med at lade foretage Tuberkulinprøve.

Der afsagdes saalydende

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 993

Da Retten finder, at Klageren har ventet uforsvarlig længe ved først at lade den af ham i Januar købte Kvie tuberkulinprøve den 13. September 1941, og Sagen derfor findes at være rejst for sent, vil Sagen være at afvise.

Sagens Omkostninger ophæves.

Thi bestemmes:

Denne Sag afvises.

Sagens Omkostninger ophæves.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Mælkehandler A mod
Frederikssund, den 7. Januar 1942. Hestehandler B.

Hest doven og ubrugelig til Arbejde — Byttehandel, hvor de tilbyttede Genstande blev videresolgt.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 994

Under nærværende Sag har Klageren, Mælkeforhdl. A, paastaaet Indklagede, Hestehdl. B, tilpligtet at betale ham 500 Kr. i Erstatning, fordi en af Klageren af Indklagede købt Hest viste sig doven og ubrugelig

til Arbejde. Han opgør sit Krav til 500 Kr., idet Indkl. selv havde givet 850 Kr. for Hesten; ved Byttet med Klagerens Hest havde denne betalt 150 Kr. til Indkl., der senere har solgt den for 1200 Kr., saaledes at Indkl. ialt har tjent 500 Kr.

Indkl. protesterer mod Erstatningskravet. Han har anført, at Klageren ved Handelen udtrykkeligt forlangte en rolig Hest, og at han gjorde ham opmærksom paa, at den var noget doven, men han var ikke desto mindre villig til at tilbagetage Hesten, da Klageren et Par Dage efter Byttehandelen beklagede sig over den og vilde skaffe Klageren en anden Hest i Stedet, idet Indklagede havde solgt den Hest, Klageren havde givet i Bytte. Klageren forlangte imidlertid sin egen Hest tilbage, og da han ikke kunde faa det, solgte han den Hest, han havde byttet sig til.

Da Klageren ikke kunde have Krav paa at faa den Hest, han havde solgt til Indkl., der var berettiget til at videresælge den, tilbage, og selv har umuliggjort det for Indkl. at tage Hesten tilbage, ved at videresælge den, findes Indkl. ikke at have gjort sig skyldig i noget Forhold, der kan paadrage ham Erstatningspligt, og han vil derfor være at frifinde.

Klageren betaler Omkostningerne ved Voldgiften.

Thi bestemmes:

Indklagede, Hestehdl. B, bør for Tiltale af Klageren, Mælkeforhdl. A, fri i denne Sag at være.

Klageren bør betale Voldgiftens Omkostninger med 39,50 Kr.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Thisted, den 19. Juni 1942.

Handelsmand A mod
Husmand B.

Kvie død af Roeforgiftning — Risikoovergangen[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 994

Da Indklagede har oplyst, at Kvien intet fejlede, mens den har været i hans Besiddelse, og at den hos ham er blevet fodret med Kaalrabi, og da Dyrlægen, som har foretaget Obduktionen af Kvien og konstateret, at den er død af *Roeforgiftning,* som han ikke med Sikkerhed har kunnet føre længere tilbage end den 25. April, (Kvien var købt den 23. April s. A.), og da Kvien efter Afleveringen til Klageren er blevet fodret paa Hørdum Kro, hvorved ikke kan udelukkes, at den har faaet Forgiftningen, og der ikke findes at kunne tages noget Hensyn til Klagerens Bemærkning om, at Kvien om Aftenen den 23. gjorde Indtryk af at være noget mat, idet han, hvis han havde haft nogen Mistanke om Sygdommen, da burde have faaet denne konstateret nærmere ved Dyrlæge, finder Retten ikke, at det er tilstrækkeligt godtgjort, at Kvien allerede ved Salget til Klageren var syg, og Indklagede vil herfor være at frifinde. — — —

[1]) Se H. H. S. 52 ff.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Silkeborg, den 7. August 1942.

Gaardejer A mod
Handelsmand B mod
Handelsmand C.

Straalekræft, væsentlig og skjult Fejl — Sælgeren ikke taget tydeligt Garantiforbehold — Handelsudtryk[1]) — Foderpengekrav paa 6 Kr. pr. Dag nedsat[2]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 995

Den 14. April 1942 købte Klageren under nærværende Sag, Gaardejer A, af Indklagede, Handelsmand B, en ca. 6 Aar gammel, rødbrun Hoppe for en Købesum af 1 300 Kr. Hoppen blev ifølge begge Parters overensstemmende Forklaringer købt som reel og fejlfri, dog at Indklagede B sagde om Bagbenene, at Klageren ikke kunde faa dem »*bedre end de var*«, *men hertil vil han alene have hentydet til, at Benene var krogede*. Da Hoppen, der af Klageren blev sendt ud til dennes Svigersøn, nogen Tid efter skulde beslaas om, opdagede Smeden, at Hoppen havde Surstraale, hvorfor vedkommende lod den undersøge af en Politidyrlæge, der i Erklæring af 7. Maj d. A. har udtalt følgende:

»Dags Dato har Hr. N. N. forevist mig sin Hest (jysk Hoppe, rødbrun i Fældning, Stjern, hvid v. Bagkode, 3 andre Koder lyse, 165 cm høj, ca. 12 Aar gl), om hvilken Hest Ejeren meddeler mig, at den er indkøbt med fuld Garanti den 14. April 1942, men da Hesten en Tid efter skulde beslaaes om, opdagede Smeden, at Hesten havde Kræft.

Ved min Undersøgelse af Hesten er denne i nogenlunde Huld, haltfri, begge Forhove normale, men begge Baghove i betydelig Grad Sæde for Straalekræft (Hovpapillom) med Løsninger af Hornet omkring Straalerne og ind i Saalehornet, og i Mellemrummene forefindes i rigelig Grad trævlede, ildelugtende, kræftagtige Masser, der er karakteristiske for Straalekræft.

Om denne Hest kan jeg attestere, at den er behæftet med den værdiforringende skjulte Handelsfejl Straalekræft, hvilken Lidelse har været til Stede længe før Købet den 14. April 1942«.

Paa Grundlag heraf paastaar Klageren under nærværende Sag, at Indklagede, Handelsmand B, kendes pligtig at tage Hoppen tilbage og betale ham den erlagte Købesum 1 300 Kr., Foderpenge 6 Kr. pr. Dag fra og med den 20. April d. A., Udgift til Dyrlægeerklæring Kr. 20.— samt Sagens Omkostninger.

Indklagede, Handelsmand B, har nedlagt Paastand overfor sin Hjemmelsmand C, om at denne, saafremt Klagerens Paastand maatte blive taget til Følge, kendes pligtig at tilsvare ham samme Erstatning, som han maatte blive idømt overfor Klageren, mod Tilbagelevering af Hoppen. Han har iøvrigt nærmere forklaret, at han købte Hoppen den 1. April 1942 af C som reel for en Købesum af 1 075 Kr., og at han først nogen Tid efter, at han havde solgt den til Klageren, af en Smed i Gl. Ry, der skoede Hoppen samme Dag, som Indklagede havde købt

---

[1]) *Se Fortegnelse over Handelsudtryk* i U. U. S. 273 ff.
[2]) *Om Foderpengeberegning* se U. U. S. 106 ff.

den af C, er blevet gjort opmærksom paa, at der var noget Skidt i Hovene paa Hesten.

Medindklagede, Handelsmand C, har paastaaet sig frifundet. Han erkender, at den Sygdom, Hoppen lider af, stammer fra Tiden, før han solgte den, men han hævder, at Hoppen ikke er solgt som reel. Han har nærmere forklaret, at den blev *solgt med den Bemærkning, at den havde daarlige Bagben, at Hovene var misformede, og at Køberen skulde have Bagbenene, som de var.* Han hævder endvidere, at Indklagede senere samme Dag skal have sagt til ham, at Hoppen »jo havde lidt Kræft i Bagbenene«.

Indklagede B har benægtet at have fremsat den nævnte Udtalelse.

Smeden i Gl. Ry har som Vidne forklaret, at han formentlig samme Dag, som Indklagede B havde købt Hoppen, har skoet denne. Han saa vel, at der var noget i Vejen med Bagbenene, men han kan ikke huske noget om, hvorvidt han paa noget Tidspunkt har sagt dette til B eller talt med C desangaaende.

En Slagter, der var til Stede, da C solgte Hoppen til B, har som Vidne forklaret, at C har sagt til ham, medens Indklagede B stod ved Siden af og ikke kunde undgaa at høre det: »Du skal ikke købe den; den kan ikke holde til at gaa paa Vejen, da den har nogle daarlige Bagben«. Indklagede B spurgte derefter, om han kunde købe Hoppen, og han *brugte C's Udtalelse om,* at Hesten ikke kunde holde til at gaa paa Landevejen, *til at trykke Prisen.*

En Arbejdsmand, der er Broder til Indklagede B, har som Vidne forklaret, at han har paahørt, at C solgte Hoppen som reel i ét og alt, og uden at der var Tale om, at den havde daarlige Bagben. Vidnet nævder, at han overværede hele Handelen og alt hvad der blev sagt under denne.

Begge de Indklagede har subsidiært protesteret mod den af Klageren paastaaede Foderpris af 6 Kr. pr. Dag og har anset en Pris af 3 Kr. pr. Dag for høj.

Det er ubestridt, at Hoppen, allerede forinden den kom i Handelen, led af Kræft i Hovene, ligesom det er ubestridt, at denne Sygdom er en væsentlig og usynlig Fejl, der maa medføre Handelens Tilbagegang, medmindre det af Sælgeren ved Handelen oplyste maatte føre til andet Resultat. Da det ligeledes er ubestridt, at Hoppen i Handelen mellem B og A er solgt som reel, følger heraf, at Handelen mellem disse Parter maa gaa tilbage, men Voldgiftsretten finder tillige, at det samme maa være Tilfældet i Handelen mellem C og B, idet *det ikke ved det i Sagen oplyste findes godtgjort, at C, uagtet han var vidende om, at Hoppen ikke var reel, har taget tydeligt Forbehold i saa Henseende.*

Idet Voldgiftsretten finder, *at Foderpengene passende kan ansættes til 3 Kr. pr. Dag, for hvilket Beløb det efter Rettens Formening vilde have være muligt for Klageren at faa Hoppen opstaldet andetsteds,* vil derfor Indklagede, Handelsmand B, mod at erholde udleveret den i Sagen omhandlede Hoppe, have at betale til Klageren, Gaardejer A, den af sidstnævnte erlagte Købesum 1 300 Kr., Omkostninger til Dyrlægeattest og Forligsprøve 42,40 Kr., denne Sags Omkostninger med 53,60

Kr., eller ialt 1 396 Kr., samt Foderpenge 3 Kr. daglig fra og med den 20. April d. A., til Tilbagelevering sker.

Medindklagede, Handelsmand C, bør dernæst, mod at erholde udleveret den i Sagen omhandlede Hoppe, betale til Indklagede, Handelsmand B, den af sidstnævnte erlagte Købesum 1 075 Kr., 125 Kr. til Dækning af Indklagedes Udgifter og Ulejlighed under Sagen, herunder Foderpenge for det Tidsrum, Hoppen har været i Indklagedes Besiddelse, Sagens Omkostninger 96 Kr., eller ialt 1 296 Kr., samt endvidere Foderpenge 3 Kr. daglig fra og med den 20. April d. A. til Tilbagelevering sker. — - - —

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Husmand A
Silkeborg, den 9. September 1942. mod Forpagter B.

Ved Opgivelse af Løbetid hæfter Sælgeren for Drægtighed, hvis Garantiforbehold ikke tages[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 1020

Under denne Sag har Klageren, Husmand A, forklaret, at han i Marts Maaned 1942 havde købt en Kælvekvie af Indklagede, Forpagter B, for en Pris af 295 Kr. Kvien blev solgt som reel og med Garanti for, at den var løbet og skulde kælve i Juli Maaned 1942. Da det imidlertid viste sig, at Kvien ikke var med Kalv, forlanger han nu en Erstatning paa 150 Kr., foruden Omkostningerne ved Forligsprøven og denne Sags Omkostninger.

Indklagede, Forpagter B, har paastaaet sig frifundet, idet han vel indrømmer at have solgt Kvien som reel og med Bemærkning, *at den var løbet ca. 1 Par Maaneder før Handelen skete,* men han nægter at have garanteret, at den var med Kalv, specielt at den skulde kælve i Juli Maaned. Han paastaar sig derfor frifundet.

Da Indklagede har solgt Kvien til en Husmand *med Angivelse af Løbetid og ikke udtrykkeligt har fralagt sig Garanti m. H. t., om den var med Kalv, finder Retten, at dette maa anses tilsikret ved Handelen, og Indklagede vil derfor have at betale Klageren en Erstatning,* der passende ansættes til 75 Kr., foruden 21 Kr. i Forligsomkostninger og denne Sags Omkostninger med 25,40 Kr.

Thi bestemmes:

Indklagede Forpagter B bør til Klageren Husmand A betale 75 Kr. og denne Sags Omkostninger med ialt 46,40 Kr.

Denne Kendelse vil være at efterkomme inden 3 Uger efter dens Forkyndelse.

---

[1]) *Om Garanti for Drægtighed* se II. H. S. 84.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Sunds-Gudme Herreder, den 11. September 1942.

Gaardejer A
mod Salgsleder B
mod Boelsmand C.

Rosen[1]) **— Manglende Forbehold fra Klageren medfører Indklagedes Frifindelse.**

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 1021

Den 7. April 1942 modtog Klageren, Gaardejer A, 2 Kvier fra Indklagede, Salgsleder B, og B modtog 4 Kvier fra Klageren. B havde 26. Marts s. A. modtaget den ene af de til Klageren leverede Kvier, nemlig en $2^1/_2$ Aars Kælvekvie fra Boelsmand C. Klageren har anslaaet Værdien af Kælvekvien til 2 200 Kr., medens saavel B som C anslaar Værdien til 1 900 Kr. paa Leveringstidspunktet. Ca. 10 Dage efter Modtagelsen blev Kvien angrebet af *Rosen*, og den 17. April blev der tilkaldt Dyrlæge, og den 2. Juli s. A. døde Kvien, efter at den den 8. Maj havde faaet en død Kalv. Der blev foretaget Obduktion, og der blev stillet Diagnosen Lymfangitis med Opbrud og Henkastning til højre Hjærteklap og derfra Metastasering til Organer i det store Kredsløb. Sagen har været forelagt det veterinære Sundhedsraad, der har erklæret, at den stillede Diagnose er rigtig, og paa Spørgsmaal om, hvorvidt det maa antages, at Kvien allerede har været angrebet den 7. April 1942, har svaret, at det ikke kan afgøres bestemt, men det maa dog anses for muligt, at den den 7. April iagttagne Hævelse har givet Anledning til den senere fremkomne Rosen.

Det er givet, at Hævelsen var til Stede ved Købet den 24. Marts, men ingen af Parterne tillagde Hævelsen nogen Betydning, og navnlig har *Klageren ikke taget noget Forbehold i Anledning af Hævelsen*, hvorfor de Indklagede ikke har villet forlige Sagen.

Ved Skrivelse af 5. Maj 1942 fik Klageren under 7. s. M. udmeldt Voldgiftsmænd, og han har under Sagen paastaaet Indklagede B dømt til at betale 2 200 Kr. med Fradrag af 119 Kr. 96 Øre, som Kadaveret har indbragt, Dyrlægeomkostninger 106 Kr. 05 Øre samt Voldgiftssagens Omkostninger 85 Kr. 60 Øre, medens B har paastaaet sig frifundet, subsidiært Købesummen ikke fastsat højere end 1 900 Kr.; overfor C har B nedlagt Paastand om at skadesløsholdes i alle Retninger, medens C har paastaaet sig frifundet.

Det ses nu ikke rettere, end at Klageren ikke har dokumenteret, at Kvien ved Afleveringen den 7. April 1942 har været lidende af Rosen; da *Klageren ej heller har taget Forbehold i Anledning af, at Kviens ene Bagben var hævet, vil de Indklagede i det hele være at frifinde*, medens Klageren selv maa bære Sagens Omkostninger 85 Kr. 60 Øre.

Thi bestemmes:

De Indklagede, Salgsleder B og Boelsmand C, bør for Tiltale under denne Sag fri at være, medens Klageren, Gaardejer A, udreder Sagens Omkostninger inden 3 Uger efter denne Kendelses lovlige Forkyndelse.

---

[1]) *Om Rosen* se H. H. S. 60 og 67.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Landmand A
Sunds-Gudme Herreder, den 31. August 1942. mod Gaardejer B.

Hoppe købt som »kuller« — Det veterinære Sundhedsraad udtalte, at man i Almindelighed ikke ved »Kuller« kan vente at finde Symptomer paa Hvinskhed — Dog ansaas Klageren ikke at have bevist det — Sælgeren frifundet.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 1022

Den 28. Marts 1942 købte Klageren, Landmand A, af Indklagede, Gaardejer B, en 11 Aar gammel, gul Hoppe for 1 465 Kr., der blev *købt som kuller*. Hoppen blev leveret den 30. s. M. Klageren havde den to Gange for Vogn og derpaa for Harve; men her viste den sig ubrugelig, og en Dyrlæge har udstedt Erklæring angaaende Hoppen, efter at have undersøgt den den 4. og 21. April; Dyrlægen har som Resultat af sin Undersøgelse erklæret, at Hoppen lider af Hvinskhed, og at den ikke kan betegnes som »reel med Undtagelse af, at den er lidende af Kuller«. En Dyrlæge i Odense, der undersøgte Hoppen den 28. Marts 1942, har erklæret, at Hoppen er kuller, og at det Forhold, at Hoppen grynter eller hviner og vimser med Halen, naar man skubber til den, og især naar man trykker den paa Ribben eller Flanke, er et af Symptomerne paa den kullerske Tilstand og ikke kan drages ud af Kuller-Symptom-Komplekset for selvstændigt at betegnes som en skjult Fejl med et andet Navn som Hvinskhed eller Rumpegalskab. Dyrlægen tilføjer, at man af en kuller Hest kan vente sig alt, ogsaa at et af Symptomerne udvikles videre til største Gene.

Det veterinære Sundhedsraad har paa Spørgsmaal, hvorvidt Hoppen lider af Hvinskhed eller Kuller, svaret, at den lider af Kuller. Om de Symptomer paa Hvinskhed, som Hoppen tillige viser, maa betragtes som et i Forbindelse med Kuller staaende Symptom eller som en selvstændig Lidelse, kan ikke afgøres. Af en Hest, som sælges paa den ommeldte Maade, vil man dog *i Almindelighed ikke vente ogsaa at finde Symptomer paa Hvinskhed*. En Hest med Kuller kan reagere meget forskelligt.

Da Hoppen ikke vilde gaa for Markredskaber, udtog Klageren under 21. April 1942 Klage, og der blev den 22. s. M. udmeldt Voldgiftsmænd til Sagens Behandling. Der har været ført forskellige Vidner, ligesom Sagen, som det fremgaar af foranstaaende, har været forelagt det veterinære Sundhedsraad.

Klageren har under Sagen nedlagt Paastand om, at Indklagede tilpligtes mod Hoppens Aflevering at tilbagebetale Købesummen 1 465 Kr., Dyrlægeattest 15 Kr., Foderpenge 3 Kr. pr. Dag fra den 30. Marts 1942 til Afleveringen samt Voldgiftssagens Omkostninger med 115 Kr.; subsidiært har han paastaaet sig tilkendt en Erstatning, medens Indklagede har paastaaet sig frifundet og sig tillagt Udgifter til Dyrlæge 15 Kr.

Da Hoppen er solgt som »kuller«, og da Klageren ikke har bevist, at Hoppen er behæftet med anden Mangel end denne, vil Indklagede være at frifinde for Klagerens Tiltale under nærværende Sag; Sagens Omkostninger udredes af Klageren med 115 Kr. — — —

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten, Husmand A
Ribe Amt, den 24. August 1942. mod Sognefoged B.

Voldgiftsrettens Afgørelse ændret af Overvoldgiftsretten, idet Klagen ikke skønnedes at være holdt unødvendig længe tilbage — Hjemvist til Realitetsbehandling — Manglende Drægtighed.

Trykt i L. M. 1942 Side 1023

Appellanten afgav Forklaring i Overensstemmelse med hans Forklaring til Voldgiftsretten og benægtede herefter at have holdt sin Klage unødig længe tilbage, idet han ikke før midt i Maj Maaned 1942 blev klar over, at Koen, som var »løbet om« i Begyndelsen af Januar, igen var tyregal. Han paastod herefter Voldgiftsrettens Kendelse ændret og Sagen hjemvist til Realitetsbehandling.

Appelindstævnte afgav ligeledes Forklaring i Overensstemmelse med sin Forklaring for Voldgiftsretten og oplyste, at Apppellanten første Gang sidst i November 1941 havde henvendt sig til ham og beklaget sig over, at Koen ikke var med Kalv, hvorfor han forlangte Erstatning. *Appellanten erklærede sig villig til at forsøge at holde Koen til Tyr igen, for hvis den saa blev med Kalv, vilde han ikke stille noget Krav, selvom der gik nogle Maaneder.* Heri erklærede Komparenten sig indforstaaet. Han hørte derefter ikke fra Appellanten før den 14. Maj 1942, da han oplyste, at Koen igen var tyregal. Han paastod herefter den indankede Kendelse stadfæstet.

Forlig blev forgæves prøvet.

Kendelse:

Selvom Appellanten paa et noget tidligere Tidspunkt end midt i Maj 1942 kunde have faaet konstateret, at Koen ikke var drægtig ved en Dyrlægeundersøgelse, findes han ikke at have haft særlig Opfordring hertil, fordi Appelindstævnte var gaaet ind paa at se Tiden an, efter at Koen var »løbet om« sidst i November 1941 og i Begyndelsen af Januar 1942. Da Appellanten straks efter at han i Maj Maaned havde konstateret, at Koen paany var brunstig, har henvendt sig til Appelindstævnte og givet ham en Frist paa 3 Dage til Afgørelse af Erstatningsspørgsmaalet og kort efter Fristens Udløb har indgivet Klage til Politimesteren, finder Retten ikke, at denne Klage er holdt unødvendig længe tilbage. Voldgiftsrettens Kendelse af 22. Juni 1942 vil derfor være at ændre saaledes, at Sagen hjemvises til Realitetsbehandling ved Voldgiftsretten for Retskreds Nr. 45, Kolding Købstad m. v.

Da der er meddelt Appellanten fri Proces under Sagens Behandling for Overvoldgiftsretten, vil Omkostningerne herved, ialt 37,40 Kr., være at paalægge det Offentlige.

Thi eragtes:

Den af Voldgiftsretten for Retskreds Nr. 45, Kolding Købstad m. v. den 22. Juni 1942 afsagte Kendelse ophæves.

Sagen hjemvises til Realitetsbehandling ved nævnte Voldgiftsret.

Omkostningerne ved Sagens Behandling for Overvoldgiftsretten, 37,40 Kr., paalægges det Offentlige.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Silkeborg, den 22. September 1942.

Gdr. A mod
Handelsmand B mod
Gaardejer C.

En Hoppe købt som Avlsdyr, og under Handelen var der lovet Stamtavle, der skulde udvise, at den var faldet efter kaarede Forældre. Stamtavlen kunde ikke fremskaffes — Sagen afvist, da den ikke angik en Mangel i Husdyrvoldgiftslovens Forstand[1]).

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 1047

Under denne Sag har Klageren, Gdr. A, gjort gældende, at han først i Marts Maaned 1942 købte en 2 Aar gammel rød Hoppe af Indklagede, Hestehandler B, som reel og for en Pris af 1725 Kr. Han siger, at Hoppen blev købt som Avlsdyr, og under Handelen blev der lovet ham *en Stamtavle* for Hoppen, udvisende at den var faldet efter kaarede Forældre. Det er imidlertid ikke lykkedes ham at faa en saadan, og han forlanger nu en Erstatning paa 500 Kr. foruden Forligsomkostninger 22,40 Kr. og denne Sags Omkostninger.

Indklagede, Hestehandler B, har anerkendt Rigtigheden af det af Klageren anførte, men har hævdet, at han har købt Hoppen paa samme Vilkaar af Medindklagede C og nedlægger Regrespaastand overfor denne.

Medindklagede C har dels paastaaet Sagen afvist som for sent anlagt, dels subsidiært paastaaet Frifindelse, idet han vel vil have solgt Hoppen med Bemærkning, at Forældrene var præmierede, men han nægter, at det er lovet, at Hoppens Forældre var kaarede.

Da Klagerens Paastand ikke begrundes *ved en egentlig Mangel ved den paagældende Hoppe,* men ved, at der skal være afgivet en særlig *Garanti for dens Afstamning, og da dette ikke kan betragtes som en Mangel i den Forstand, hvori dette Ord maa antages at være brugt i Husdyrvoldgiftsloven Nr. 94 af 15. Marts 1939,* findes Sagen som hørende under de almindelige Domstoles Afgørelse at maatte afvises.

Sagens Omkostninger, nemlig Forligsomkostninger 22,40 Kr. og denne Sags Omkostninger 45 Kr. 70 Øre, vil være at betale af Klageren.

Thi bestemmes:

Denne Sag afvises.

Sagens Omkostninger betales af Klageren, Gdr. A, inden 3 Uger efter denne Kendelses Forkyndelse med 45 Kr. 70 Øre.

---

[1]) *En modsat Opfattelse er gjort gældende* i U. U. S. 90, idet der menes, at Voldgiftsretten ogsaa er kompetent i de Tilfælde, hvor en Køber lider Tab, ved at Sælgeren ikke kan fremskaffe en lovet Attest, hvis Tilvejebringelse er en Betingelse for at faa Dyret stambogsført, idet Dyrets Handelsværdi er nedsat paa Grund af den manglende Attestation. Nu, da en juridisk Dommer tiltræder Voldgiftsretten, saafremt Forlig ikke opnaas, kan der næppe være Betænkelighed ved at lade Voldgiftsrettens Kompetence omfatte ogsaa en Mangel af denne Art, selv om den er en Mangel i noget videre Forstand.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aalborg, den 22. September 1942.

Kreaturhandler A mod
Kreaturhandler B.

Dissens — Garanteret Kælvning inden den 15. Marts — Kælvedato den 27. Juli — Klage indgivet den 23. August. Klagen ikke taget til Følge, da der i de Tilfælde, hvor 30 Dages Fristen ikke kan overholdes paa Grund af særlige Omstændigheder, maa ske Henvendelse, saasnart disse særlige Omstændigheder ikke længere foreligger.

Kendelse:

Af nærværende Sag fremgaar, at Klageren, Kreaturhandler A, den 9. Januar 1942 af Indklagede, Kreaturhandler B, købte en Ko, der skulde *kælve inden den 15. Marts 1942.*

Trykt i L. M. 1942 Side 1048

Da *Koen* imidlertid først *kælvede den 27. Juli 1942,* rettede han den 23. *August s. A. Henvendelse til Politimesteren* om Nedsættelse af en Voldgiftsret.

Rettens Flertal (2 Dommere) finder, at Lovens Regel om Henvendelse til Politimesteren i Løbet af 30 Dage fra Handelen maa forstaas saaledes, *at der i de Tilfælde, hvor Fristen paa Grund af særlige Omstændigheder ikke kan overholdes, maa ske Henvendelse, saasnart disse særlige Omstændigheder ikke længere foreligger.* Deraf følger, at Klagen i nærværende Tilfælde burde have været indgivet umiddelbart efter den 27. Juli d. A. Da dette ikke er sket, vil Sagen være at afvise.

Der er herved taget i Betragtning, at de tidligere Sælgeres Stilling bliver for vanskelig, naar Sagerne bliver for gamle.

Et Mindretal (een Dommer) finder — dog kun under Forudsætning af, at Klageren har reklameret i rette Tid — at Sagen bør behandles under Hensyn til, at det er den almindelige Opfattelse, at 30 Dages Fristen i et Tilfælde som det foreliggende først begynder at løbe, naar Koen har kælvet.

Thi bestemmes:

Denne Klage kan ikke tages til Følge. Sagens Omkostninger ophæves.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aalborg, den 22. September 1942.

Gaardejer A mod
Kommissionær B mod
Handelsmand C mod
Kreaturhandler D mod Gdr. E.

For sen Kælvning — Tuberkulose.

Kendelse:

Nærværende Sag, der er anlagt af Gaardejer A mod Kommissionær B, og i hvilken Handelsmand C, Kreaturhandler D og Gaardejer E er blevet inddraget, drejer sig om følgende:

Trykt i L. M. 1942 Side 1049

Klageren har den 10. Januar 1942 af B. købt en Ko, der ifølge Erklæring af B's Sælger C (der var til Stede ved Handelen) skulde kælve i Marts 1942.

Imidlertid kælvede den først den 18. Maj 1942, og i Forvejen — nemlig den 30. April 1942 — var den faldet for Tuberkulinprøven.

Klageren forlanger i denne Anledning, at Handelen annulleres, at Købesummen 575 Kr. tilbagebetales, og at der ydes ham en Erstatning paa 250 Kr.

C, der erkender sit Ansvar m. H. t. Kælvningstiden, men ikke iøvrigt, har forklaret, at han den 6. Januar 1942 købte Koen af D, der udtalte, at den skulde kælve i Marts, og at den hørte til E's Besætning, som var ren. Ved Købet stod Koen hos E.

D har — i Retten i Slagelse — forklaret, at han i Oktober 1941 solgte 3 Køer til E, og at han i Januar 1942 tilbagekøbte dem, hvorefter han solgte dem til C. Den her omhandlede Ko er en af disse 3. Køerne vil han have købt af en Gaardejer, hvis Besætning er ren.

Han benægter, at han har sagt, at den Ko, Sagen drejer sig om, skulde kælve i Marts.

E har — ligeledes i Retten i Slagelse — forklaret, at han overværede Handelen, og at D til C sagde, at han ikke vidste, naar Køerne skulde kælve. Denne Forklaring synes dog efter det foreliggende at bero paa en Forveksling med en anden Handel mellem D og C.

C har endvidere forklaret, at D gav ham en blaa Attest, og at han derfra har nedskrevet det Registreringsnummer, som senere har vist sig at svare til E's Besætning.

Da dette er blevet bekræftet af Klageren og af en Kommissionær, som begge overværede Handelen, betragter Retten det som godtgjort, at C har faaet denne blaa Attest af D, og at det derfor er urigtigt, naar saavel D som E har forklaret, at de ikke har givet nogen blaa Attest fra sig.

Da D's Vidnesbyrd saaledes ikke kan anses som fuldt ud paalideligt, og da det findes at maatte antages, at C ikke har villet opgive nogen Kælvningstid uden herom at have faaet Oplysning i Forvejen, lægger Retten C's Forklaring til Grund.

Herefter findes D at burde betale en Erstatning for den for sene Kælvning, hvilken Erstatning fastsættes til 100 Kr.

Retten finder dernæst i Overensstemmelse med Attest, udstedt af den Dyrlæge, som den 30. April 1942 foretog den Tuberkulinprøve, ved hvilken Koen reagerede, at Koen har været smittet med Tuberkulose i Handelsøjeblikket. Dette maa gaa ud over D. Som Sagen foreligger, findes der derimod ikke at kunne gives D noget Krav paa E, idet Mellemværendet mellem disse to er uklart, og idet det ikke med Sikkerhed er oplyst, fra hvilken Besætning D har faaet Koen.

Efter Omstændighederne findes det rettest, at ogsaa dette Spørgsmaal afgøres ved en Erstatning og ikke ved Handelens Tilbagegang. Erstatningens Størrelse vil kunne sættes til 300 Kr.

Med Hensyn til Sagens Omkostninger vil der være at forholde som nedenfor anført. — -- —

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aalborg, den 1. September 1942.

Gaardejer A
mod Hestehandler B
mod Statshusmand C.

Klaphingst — Sælgeren betaler Erstatning uanset god Tro.

Kendelse:

Klageren, Gaardejer A, købte i Oktober 1941 af Indklagede, Hestehandler B, en norsk 1 Aars Plag. Da den i Juni 1942 skulde kastreres, viste det sig, at dette ikke kunde ske paa normal Maade, idet den ene Kodde (Testikel) ikke var steget ned i Pungen, saaledes at Plagen altsaa var en »Klaphingst«. I denne Anledning forlanger han en Erstatning paa 130 Kr.

Trykt i L. M. 1942 Side 1068

Indklagede, Hestehandler B, erkender, at der bør betales Erstatning, men har inddraget sin Sælger, Statshusmand C, i Sagen.

Denne hævder, at han ikke har bemærket den ommeldte Fejl, og vil ialt Fald ikke anerkende Erstatningskravets Størrelse.

Retten finder, at en Sælger af en »Klaphingst« uanset sin gode Tro bør betale Erstatning, og at denne i det foreliggende Tilfælde vil kunne ansættes til 100 Kr., hvortil kommer 50 Kr. i Sagsomkostninger. — —

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Præstø, den 21. September 1942.

Slagtermester A
mod Gaardejer B
mod Gaardejer C.

Periodisk Stædighed — Sælgeren Bevisbyrden for Garantiforbehold.

Kendelse:

Under nærværende Sag, der efter Henvisning fra Politimesteren i Præstø m. v. er behandlet for Husdyrvoldgiftsretten for Retskreds Nr. 23, Præstø Købstad m. v., har Klageren, Slagtermester A, paastaaet Indklagede, Gaardejer B, tilpligtet mod Tilbagebetaling af Købesummen 1 375 Kr., at tilbagetage en 12-aarig brunskimlet Hoppe, som han den 17. Juli 1942 købte af B, og som straks efter Salget viste sig stædig.

Trykt i L. M. 1942 Side 1069

Gaardejer B har erkendt at have solgt Hoppen som reel, og for saa vidt han dømmes til at tilbagetage Hoppen, paastaar han sin Sælger, Gaardejer C, af hvem han har købt Hoppen som reel først i Maj Maaned d. A. for 1 250 Kr., tilpligtet at tilbagetage Hoppen mod til ham at betale 1 250 Kr. — Gaardejer B har under Partsansvar forklaret, at Hoppen, der hos ham har været brugt væsentligt til Markarbejde, men ogsaa til Kørsel paa Landevej, saavel Enspænder som Tospænder, aldrig har vist Tegn til Stædighed hos ham.

Gaardejer C har paastaaet sig frifundet, idet han har gjort gældende, at han har solgt Hoppen til B *uden nogen Garanti,* og at han ved Salget udtrykkelig gjorde B opmærksom paa, at Hoppen, naar den blev sat for Vogn, *»ikke vilde vente«,* og at den, hvis den ikke fik Lov at gaa straks, gik paa Bagbenene. Han har derhos forklaret, at Hoppen, som han har købt ca. 2 Maaneder forud i Byttehandel for 1 200 Kr. uden Garanti, aldrig hos ham har vist sig stædig, men han har tilføjet, at

han ikke vil bestride, at Hoppen nu er stædig, og »at en saadan Hest kan faa Tendens til alt«.

Gaardejer C har iøvrigt anført, at Gaardejer B har ladet for lang Tid hengaa, inden han har anlagt Voldgiftssag, og at C allerede som Følge heraf vil være at frifinde for B's Krav.

En Tjenestekarl har forklaret som Vidne, at han har brugt Hoppen under sin Tjeneste hos B, saavel ved Markarbejde som i Enspand paa Landevejen, og at han aldrig har mærket noget ureelt ved Hoppen, ligesom han ej heller har hørt Tale om, at der skulde have vist sig nogen Fejl hos Hoppen, medens den var i B's Besiddelse.

En Slagtermester har som Vidne forklaret, at han var med hos C, da B købte Hoppen af denne, og at han ikke da har hørt, at der blev taget noget som helst Forbehold om Mangler ved Hoppen.

Som Sagen herefter foreligger oplyst, har C ikke ført noget Bevis for sin Paastand om at have taget Forbehold om Mangler ved Hoppen, og da Hoppen, der efter de afgivne Forklaringer ikke i B's Besiddelsestid har vist Tegn til Stædighed, *maa anses for at lide af Stædighed* og denne Mangel er en skjult Fejl, for hvilken Sælgeren bærer Ansvaret, selv om Fejlen ikke har vist sig for et Tidsrum af 2 til 3 Maaneder, vil de indgaaede Handler være at ophæve, saaledes at Gaardejer B mod Hoppens Tilbagelevering betaler til Slagtermester A 1 375 Kr. og Sagens Omkostninger med 56 Kr. 70 Øre, hvorefter Gaardejer C til Gaardejer B mod Hoppens Tilbagelevering betaler 1 250 Kr. og Sagens Omkostninger med 56 Kr. 70 Øre. — — —

Overvoldgiftskendelse.

Overvoldgiftsretten,
Ringkøbing Amt, den 8. September 1942.

Gaardejer A
mod Gaardejer B
mod Gaardejer C.

Fristen for Anke til Overvoldgiftsretten overskredet med 1 Dag, da Appellanten ved Voldgiftssagens Afslutning blev gjort bekendt med, at Ankefristen var 3 Uger — Sagen afvist fra Overvoldgiftsretten, da Anken var for sent indgivet[1]).

Trykt i L. M. 1942 Side 1070

Appellanten paastaar den af Voldgiftsretten i Herning den 27. Juni d. A. afsagte Kendelse ændret, saaledes at han frifindes for Tiltale af Appelindstævnte B.

Appelindstævnte B paastaar den afsagte Kendelse stadfæstet.

Appelindstævnte C har intet mod den afsagte Kendelse at indvende og paastaar den ikke ændret.

Appellanten oplyser, at han ved Voldgiftssagens Afslutning i Herning blev gjort bekendt med, at Ankefristen var 3 Uger, og at dette er Grunden til, at han ventede til den 12. Juli — 15 Dage efter Kendelsens Afsigelse — med at indgive Begæring om Anke til Ringkøbing Amt.

Parterne har ikke yderligere at anføre.

Retten optager Sagen til Kendelse, der afsiges saalydende

Kendelse:

Den paaankede Kendelse er afsagt af Husdyrvoldgiftsretten i Herning den 27. Juni d. A.

---

[1]) *Om Kendelse, der statuerede, at Overvoldgiftsretten ikke kan anfægte Overøvrighedens Anketilladelse,* se L. M. 1942 S. 170 (denne Bog S. 131).

Da Andragende om Kendelsens Prøvelse først er indgivet til Amtet den 12. Juli d. A., er den i Husdyrvoldgiftslovens § 8, Stk. 1, omtalte Frist af 14 Dage overskredet, hvorfor

bestemmes:

Nærværende Sag afvises.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten, Landmand A mod
Kolding, den 2. Oktober 1942. Bestyrer B.

Stædighed — Sælger ikke ydet Garanti for mangelfri Levering — Køberen maa herefter godtgøre det nærmere Omfang af de Mangler, som var en Forudsætning for Handelen — Ikke Handel »paa Prøve«[1]).

Trykt i L. M. 1942 Side 1105

Den 2. Oktober 1942 Kl. 14 afholdtes i Voldgiftssagen Landmand A imod Bestyrer B Voldgiftsmøde paa Domhuset i Rødding.

Sagens Dokumenter var til Stede. Indklagede fremlagde Erklæring af 23 f. M. fra en Hestehandler X.

Klageren henholdt sig til Klagen, herunder at *Sagen drejede sig om en Handel paa Prøve,* hvor den af Klageren købte Hest tilbageleveredes Indklagede, fordi Hesten ikke bestod Prøven, saaledes at Sagen drejer sig om Tilbagebetaling af Købesummen.

Indklagede kunde ikke erkende, at det var et Handelsvilkaar, at Hesten solgtes paa Prøve, og oplyste, at Hesten paany var tilbageleveret til Klageren kort efter Modtagelsen. Indklagede nægtede at tilbagelevere Købesummen.

Som Sagen herefter forelaa, fandt Retten ikke Anledning til straks at afgøre Spørgsmaalet om Voldgiftens Kompetence.

Derefter fremstod til Partsforklaring Klageren, Landmand A, der lovligt formanet forklarer, at han først var hos Indklagede med to eventuelle Købere, overfor hvilke og Klageren Indklagede oplyste, at Hesten havde nægtet at køre for et stort Læs. De paagældende vilde herefter ikke have Hesten. Klageren telefonerede derefter til Hestehandler X, og de kom sammen til Indklagede, hvor Hesten gik løs i en Indhegning. Den blev mønstret derved, at Klageren jagede den paa Marken. Klageren havde fortalt X det oplyste om, at den havde nægtet at gaa for et stort Læs, og efter at X havde budt Indklagede 1200 Kr., hvilket Tilbud ikke blev akcepteret, gik han, medens Klageren blev. Klageren spurgte nu Indklagede, om Hesten gik for Selvbinder, hvortil Indklagede svarede, at den gik for alt undtagen for Læs paa 5—6000 Pund, som den ikke kunde trække igennem Sandet, og tilføjede »men De maa godt prøve den i 8 Dage«. Klageren svarede ikke specielt herpaa, og der blev nu handlet for 1485 Kr. Den 19. August afleveredes Hesten i Gram, og Købesummen blev samtidig betalt. Da det de følgende Dage viste sig, at Hesten nægtede at gaa for Binder, indfandt han sig den 25. August om Formiddagen hos Indklagede og oplyste denne derom. Indklagede svarede, at han bare kunde komme med Hesten, saa skulde de holde en Generalprøve. Hesten blev da afleve-

[1]) *Om Køb paa Prøve* se H. H. S. 36 f., hvor det udtales, at Voldgiftsretten ikke er kompetent naar Køb er sket paa Prøve.

ret samme Dag af Indklagedes Søn. Den følgende Dag, da Klageren traf Indklagede, udtalte denne, at han ikke vilde have med Hesten at gøre, og at Klageren havde købt Hesten. Derefter foreslog Klageren at afgøre Sagen i Mindelighed ved Betaling af 100 Kr. til Indklagede for Handelens Ophævelse, hvilket Indklagede ikke vilde tiltræde, og Klageren fik derefter skriftlig Anmodning om at hente Hesten. Dertil svarede Klageren intet, og Hesten blev derefter bragt af en Karl, men blev afvist af Klageren; Karlen bandt den imidlertid til et Træ ved Amtsvejen ca. 100 m fra Klagerens Ejendom, og Vejmanden lod den derefter gaa ind paa Klagerens Mark.

Derefter fremstod til Partsforklaring Indklagede B, der lovligt formanet forklarer, at Indklagede, da Klageren kom med de to Mænd, som var dennes Gæster, forlangte 1600 Kr. for Hesten med Tilføjende, at Klageren kunde tage Hesten med hjem paa Prøve og saa komme med den igen, hvis han ikke syntes om den. Da Klageren derefter bød 1500 Kr., vilde Indklagede ikke handle. Indklagede oplyste udtrykkeligt, baade overfor Klageren, de nævnte Gæster og X, at den kun blev solgt som stædig. Indklagede oplyste samtidig, at der hos ham ikke havde været noget i Vejen med Hesten for Maskiner, men kun for store Læs. *Han betonede udtrykkeligt, at den maatte sælges som ureel.* X udtalte hertil, at den ikke havde nogen Interesse, naar der skulde »noget med den«, og bød kun 1200 Kr. Indklagede kom herefter i Handel med Klageren, der nu kun vilde give 1485 Kr., medens han Dagen før havde budt 1500 Kr., hvilket han udtrykkeligt *begrundede med dens Stædighed.* Indklagede betonede udtrykkeligt, at *han ikke vilde høre mere om Hesten efter Salget,* som derefter blev indgaaet *uden Tale om Prøvetid.* Indklagede har intet at erindre imod Klagerens Forklaring om, hvad der passerede efter Salget. Tilbudet om at lade den prøve hos Indklagede var fremsat i Venskabelighed, men da Indklagede blev klar over, at det trak op til Sag, vilde han ikke have mere med Hesten at gøre.

Oplæst. Vedtaget.

Fremstod som Vidne Gaardejer V[1], der lovligt formanet forklarer, at han saa paa Hesten med Køb for Øje efter Salget til Klageren, men endnu inden den var afleveret til denne og sammen med denne. Denne havde i Forvejen fortalt Vidnet, at Hesten var stædig for stort Læs paa 5—6000 Pund paa sandet Vej, og Vidnet sagde til Indklagede, at han af den Grund ikke havde Interesse i Købet. Indklagede bekræftede udtrykkeligt, at der ikke var andet i Vejen med den, saaledes ikke for Selvbinder.

Fremstod som Vidne Landmand V[2], der lovligt formanet forklarer, at han en Dag, medens Hesten var i Klagerens Besiddelse, kørte Binder hos Klageren. Den gik godt som tredie Hest om Formiddagen, da der høstedes Byg, men vilde ikke om Eftermiddagen, hverken sammen med en eller to Heste, da der høstedes Rug.

Fremstod som Vidne Arbejdsmand V[3], der lovligt formanet forklarer, at han traf Klageren en Dag i Gram, efter at Klageren havde set Hesten, men før Købet. Ved en Skænk paa et Hotel anbefalede Vidnet Klageren at købe Hesten, og til Klagerens Udtalelse om, at den var vel

dyr, naar den havde Vedtegning som stædig, enten det var lidt eller meget, udtalte Vidnet, at det ikke vilde betyde meget, hvis den kom til et mindre Landbrug, hvor den ikke skulde trække store Læs.

Oplæst. Vedtaget.

Klageren paastod Handelens Ophævelse, og Indklagede paastod Frifindelse.

Sagen optoges til Kendelse, der afsagdes straks saalydende:

Kendelse:

Voldgiftsretten kan efter det foreliggende ikke anse Handelen som indgaaet paa den Betingelse, at Hesten skulde tilbageleveres, hvis den efter Prøven viste sig stædig. Herefter findes Sagen at kunne paakendes i Realiteten.

Voldgiftsretten maa ved det fremkomne anse det for godtgjort, at Køberen af Sælgeren har været gjort bekendt med, at Hesten i hvert Fald havde vist sig stædig for tungt Læs, og at *der ikke af Sælgeren er ydet nogen Garanti for mangelfri Levering.* Det maa herefter *paahvile Køberen at godtgøre det nærmere Omfang af de Mangler, som var Forudsætning for Handelen,* hvorved bemærkes, at det maatte staa ham klart, at Stædighed kunde frembyde sig ogsaa under andre Omstændigheder, og da Køberen ikke har ført saadant Bevis, findes Indklagede at maatte frifindes.

Sagens Omkostninger, herunder Udgifterne ved Voldgiftssagens Behandling, 41 Kr. 50 Øre, og til Indklagede 4 Kr., ialt 45 Kr. 50 Øre, vil være at udrede af Klageren. — — —

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Silkeborg, den 24. September 1942.

Vognmand A
mod Gaardejer B
mod Boelsmand C
mod Gaardejer D
mod Gaardejer E.

Stædighed — Nedsættelse af Foderpenge — Fortjeneste[1]) — Disposition.

Kendelse:

Den 14. April 1942 købte Klageren, Vognmand A, af Indklagede, Gaardejer B, for en Pris af 1 825 Kr. en Vallak, der blev solgt reel i alle Maader og fri for skjulte Fejl. 2 Dage efter at han havde modtaget den, blev den laant ud til hans Broder, der forspændte den sammen med en anden Hest for en tom Vogn, og den viste sig da stædig i udpræget Grad, idet den lagde Hovedet over paa den anden Hest og ikke vilde gaa frem, men slog sig tilbage. Han paastaar derfor Handelen ophævet og Købesummen tilbagebetalt.

Trykt i L. M. 1942 Side 1132

Under Sagen har Medindklagede, Gaardejer E, med Samtykke af de øvrige Medindklagede, købt Vallakken af A for 1 225 Kr., og Klagerens Erstatningspaastand gaar derefter ud paa, at der betales ham:

[1]) *Om tabt Fortjeneste* se U. U. S. 101 og L. M. 1942 S. 202.

1. Foderpenge i 120 Dage à 4 Kr.	480,00	Kr.
2. Tab ved Salg af Hesten	600,00	»
3. Dyrlægeregning og Forligsomkostninger	44,40	»
4. Vidnegodtgørelser	22,00	»
Ialt	1 146,40	Kr.

De Indklagede har alle paastaaet sig frifundet og, saafremt de dømmes, paastaaet Regres hos deres Sælgere.

Vallakken er ved de forskellige Handler solgt reel, og de Indklagede nægter, at den var stædig, medens de har haft den. B har dog kun haft den nogle faa Timer, C kun 3 Dage, medens D har haft den i ca. 3 Maaneder; alene E har haft den i ca. 2½ Aar.

Til Bevis for Hestens Stædighed har Klageren ført som Vidne en Arbejdsmand, der har forklaret, at Klagerens Broder 2 Dage efter at Vallakken var blevet leveret til Klageren havde laant den, og Vidnet skulde den første Dag hente et Læs Tørv, ved hvilken Lejlighed Vallakken blev forspændt sammen med en anden Hest, men Vidnet kunde ikke faa den til at gaa frem, og den gik op med Forbenene og søgte at gaa ind over den anden Hest. Vallakken stod da nærmer, men han spændte den saa for som fjermer, og saa gik det bedre. Den næste Dag saa Vidnet, at A selv kørte med Vallakken, og den viste sig da ogsaa uvillig til at trække.

Vognmand A har forklaret i Overensstemmelse med forrige Vidne m. H. t. sin egen Kørsel. Han siger, at han kørte op i Marken med et Læs Gødning med Vallakken spændt for sammen med en anden, rolig Hest, og han kunde nok mærke, at Hesten ikke vilde trække. Næste Dag skulde den ogsaa sammen med den samme Hest køre et Læs Gødning ud paa Marken, men da vilde den slet ikke trække, og da de var kommet et Stykke hen ad Kommunevejen, hvor der var en Stigning, maatte han spænde fra og sætte en anden Hest for.

Vallakken er den 30. Maj 1942 blevet undersøgt af en Dyrlæge, der paa Grundlag af Undersøgelsen erklærer, at Hesten lider af Fejlen Stædighed, og da der er sikre Beviser paa, at Hesten viste sig stædig første Gang, den blev spændt for, anser han det for sikkert, at Hesten har haft Fejlen i Handelsøjeblikket.

Sagen har endvidere været forelagt det veterinære Sundhedsraad, der paa Forespørgsel har erklæret, at det under Forudsætning af, at Hesten hos Klageren har været behandlet og forspændt paa almindelig forsvarlig Maade, maa antages, at Fejlen eller dog Disposition for denne har været til Stede, da Klageren købte Hesten. Raadet udtaler iøvrigt, at det efter de foreliggende Oplysninger ikke er muligt at foretage nogen yderligere Tilbagedatering, og under Hensyn til at det er oplyst, at der har været budt Vallakken ret haardt Arbejde, medens den var i Indklagede D's Besiddelse, erklærer Sundhedsraadet, at der maa regnes med den Mulighed, at Stædigheden kan være opstaaet hos denne.

Nævnte Indklagede D har dernæst som Vidner ført forskellige Personer, der har set Hesten i Arbejde hos ham, og der er ikke ved disse

Personers Vidneforklaringer oplyst noget som helst om, at Hesten har været stædig, medens den har været i hans Besiddelse.

Derimod er der ført et Vidne, der har forklaret, at han er Nabo til Indklagede E, og han ved, at Vallakken, lige da E havde faaet den, var lidt vanskelig at faa i Gang, naar den var spændt for Vogn, saaledes at man maatte tage den ved Hovedet og trække den i Gang, men da E havde kørt med den 1/2 Aar, gik den godt nok.

Indklagede E har benægtet Rigtigheden af denne Vidneforklaring og siger, at han kun mener, at det er sket een Gang, at han har maattet trække Hesten frem ved Hovedet, og det var, fordi den blev bange for et Lagen.

Efter det oplyste maa Retten gaa ud fra, at Hestens Stædighed eller dog en Disposition for denne har været til Stede, allerede medens Hesten har været i Medindklagede E's Besiddelse, og Klageren findes derfor berettiget til Erstatning hos sin Køber, og der tillægges denne og de øvrige Medindklagede Regres hos deres Sælger.

Der er fra de Indklagedes Side m. H. t. Størrelsen af Erstatningen alene *rejst Indsigelse mod Foderpengenes Størrelse.*

Idet Foderpengene passende findes at kunne sættes til 3 Kr. om Dagen eller ialt 360 Kr., bliver den Klageren tilkommende Erstatning tilsammen 1 026,40 Kr., foruden denne Sags Omkostninger 101,60 Kr.

Indklagede B har ikke haft nogen Fortjeneste ved Salget til A, og der tillægges ham derfor Regres for det samme Beløb hos hans Sælger, Boelsmand C.

Denne har haft en Fortjeneste paa 75 Kr., og der tillægges ham derfor Regres overfor D paa 951,40 Kr.

Indklagede D's Fortjeneste ansættes efter de i Sagen givne Oplysninger og med Hensyntagen til hans særlige Udgifter under Sagen skønsmæssigt til 150 Kr., og der tillægges ham derfor en Erstatning hos Grd. E paa 801,40 Kr.

Til hvert af disse Beløb lægges fornævnte Omkostningsbeløb 101,60 Kr. — — —

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Faaborg, den 7. April 1942.

Gaardejer A
mod Slagtermester B.

Hovkræft — Forbeholdet ikke tilstrækkeligt.

Kendelse:

Under denne Sag har Klageren, Gaardejer A, paastaaet en den 1. Februar 1942 med Slagtermester B som Sælger indgaaet Handel med en brun 6 Aars Oldenborger Hoppe ophævet og Indklagede tilpligtet mod Udlevering af Hoppen at betale Modydelsens Værdi 1 900 Kr., Udgifter til Dyrlæge 23 Kr. 50 Øre samt Voldgiftsrettens Omkostninger, idet Klageren har begrundet sin Paastand med, at Hoppen, der var

Trykt i L. M. 1942 Side 1162

solgt som reel, bortset fra at den tidligere havde været opereret for Surstraale, viste sig at lide af *Hovkræft.*

Indklagede har paastaaet sig frifundet under Anbringende af, at han under Handelen tog *Forbehold* overfor Klageren med Hensyn til Svagelighed i Hoppens Hove. Med Hensyn til Beregningen af Købesummen har Indklagede endvidere gjort gældende, at denne var fastsat til 1 050 Kr. kontant og 1 Kælvekvie og 5 Polte, og at Kvien er realiseret for 300 Kr. og Poltene for 277 Kr., saa at han for Hoppen kun har modtaget Værdier til et Beløb af 1 627 Kr., hvorfra dog gaar 50 Kr. i Transportomkostninger, saa at Handelen indbragte ham netto 1 577 Kr.

Det er fastslaaet, at Hoppen i Handelsøjeblikket var lidende af Straalekræft i begge Bagben og fremdeles lider af denne Sygdom, der maa betragtes som en skjult og væsentlig Fejl.

Indklagede har som Part forklaret, at han til Klageren under Handelen sagde, at Hoppen havde været opereret paa Bagbenene, og at han ikke vilde garantere for disse.

Som Vidne har Indklagedes Broder, en Kreaturhandler, forklaret, at Indklagede gjorde Klageren opmærksom paa, at Hoppen havde været opereret i det ene Bagben.

Det af Indklagede tagne Forbehold, der hentyder til tidligere Lidelser, findes imidlertid ikke at dække nærværende Tilfælde, hvor Hoppen i Handelsøjeblikket er lidende af en alvorlig Sygdom, og da det ikke kan lægges Klageren til Last, at han ikke selv under Handelen har opdaget Sygdommen, vil Klagerens Paastand være at tage til Følge, idet Værdien af Modydelsen dog vil være at ansætte i Overensstemmelse med Indklagedes Opgørelse. — — —

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Sunds-Gudme Herreder, den 3. Oktober 1942.

Gaardejer A
mod Kreaturhandler B
mod Enkefru C.

Koen var blødmælket — Patten stukket op.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 1163

Den 17. Juli 1942 modtog Klageren, Gaardejer A, fra Kreaturhandler B en Ko, som Klageren havde købt som reel for 575 Kr. Da Klageren havde faaet Koen hjem, viste det sig, at *Koen var blødmælket,* og at den ene *Patte var stukket op,* hvorfor Klageren ved Skrivelse af 24. s. M. begærede Voldgiftsmænd udmeldt, hvilket skete den 25. s. M. Under Sagen har B begæret medinddraget Enkefru C, af hvem han den 14. eller 15. s. M. havde købt Koen for 575 Kr.

Klageren og B er enige om, at Klageren har købt Koen som reel; Fru C har forklaret, at hun ikke ved, hvorledes Koen er solgt, da det er hendes Bestyrer, der har solgt den. Hun hørte ham sige til Klage-

ren hjemme i hendes Gaard, at Koen var blødmælket; derimod ved hun ikke, om der er sagt noget om, at Patten var stukket op.

Klageren har heroverfor hævdet, at Koen blev solgt som reel; da den var leveret og betalt, sagde C's Bestyrer, at den var blødmælket; men det lagde han ikke Vægt paa, da Koen var solgt som reel; der har ikke været talt om, at den ene Patte var stukket op.

Klageren har paastaaet B dømt til mod Koens Aflevering at tilbagebetale Købesummen 575 Kr. samt godtgøre ham Sagens Omkostninger med 42 Kr., og B har paastaaet C dømt til at holde ham skadesløs, medens C har paastaaet sig frifundet.

Der findes herefter at maatte gives Klageren Medhold i hans Paastand over for B, og dennes Paastand over for Fru C, saaledes at B vil være at dømme til mod Koens Aflevering at betale til Klageren 575 Kr. samt Voldgiftssagens Omkostninger med 42 Kr., og disse Beløb vil Fru C være at dømme til at betale B, ligeledes mod Koens Aflevering. — — —

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Aalborg, den 7. Oktober 1942.

Gaardejer A
mod Handelsmand B
mod Gaardejer C
mod Gaardejer D.

Hovkræft — Forældelse efter 1 Aar — Sælgerens Oplysningspligt.

Kendelse:

Klageren, Gaardejer A, tilbyttede sig den 4. August 1942 af Indklagede, Handelsmand B, en rød Hoppe, ca. 12 Aar gammel. Han gav i Bytte en 1 Aars Plag, hvis Værdi han ansætter til 1 350 Kr. og kontant 175 Kr. Hoppen blev solgt som reel, dog at B bemærkede, at den i Foraaret havde haft Betændelse i Yveret og derfor havde døjet med at rejse sig. Imidlertid har det vist sig, at den lider af *Hovkræft*, hvilken Sygdom efter Attest af en Dyrlæge har været til Stede i Handelsøjeblikket. Af denne Grund forlanger Klageren Handelen ophævet samt sig tilkendt Omkostninger til Dyrlæge og Smed med 25 Kr., foruden Voldgiftssagens Omkostninger.

Trykt i L. M. 1942 Side 1164

Indklagede B erkender sit Ansvar, men har inddraget sin Sælger, Gaardejer C, i Sagen, idet han hævder, at han har solgt Hoppen med de samme Bemærkninger, som han købte den. Han har haft den i 8 Dage og har givet 1 175 Kr. for den.

C, som har inddraget sin Sælger, Gaardejer D, paastaar sig frifundet, idet han hævder, at han til D har sagt, at han ikke vilde tage Hoppen tilbage, hvis det senere skulde vise sig, at den ikke kunde rejse sig, idet han ikke vidste, om dette skyldtes Betændelse i Straalen eller noget andet. Han erkender, at han, forinden han købte Hoppen af D, talte med dennes Dyrlæge og derved erfarede, at Hoppen havde været

opereret for Hovkræft. Hoppen var blevet opereret i Marts 1938, og han købte den i Marts 1941 for 1 175 Kr.

D paastaar sig frifundet, idet han hævder, at hans Dyrlæge aldrig til ham har talt om Hovkræft (men kun om en Byld), og idet han henviser til, at der er hengaaet mere end 1½ Aar, siden han solgte Hoppen.

Retten kan tiltræde, at D af denne Grund bør frifindes. Hvad C angaar, finder Retten dels, at han ikke tilstrækkelig tydeligt har fralagt sig Ansvar, dels at han har handlet urigtigt ved ikke at gøre B bekendt med, at Hoppen havde været opereret for en saa farlig og normalt uhelbredelig Sygdom som Hovkræft. Idet Retten derhos betragter det som fastslaaet, at Hoppen nu lider af og i længere Tid har lidt af Hovkræft, vil Klagerens Paastand være at tage til Følge baade i Forhold til B og C, saaledes at Plagens Værdi sættes til 1 300 Kr., og saaledes at Omkostningerne, der fastsættes til 70 Kr., bør bæres af C.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Sunds-Gudme Herreder den 11. September 1942.

Gaardejer A
mod Gaardejer B
mod Forpagter C.

Stædighed — Købesummen betalt uden Reservation, skønt han havde prøvet Hesten — Ikke tilkørt.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 1164

Under nærværende Sag har Klageren, Gaardejer A, ved Skrivelse af 25. Juni 1942 under 26. s. M. faaet udmeldt Voldgiftsmænd i Anledning af, at en 3 Aar gammel mørkebrun Hoppe med Stjerne, som Klageren havde købt hos Indklagede, Gaardejer B, for 2 370 Kr. og faaet leveret den 29. Maj i Aar, skal have vist sig *stædig*. Klageren har oplyst, at han har prøvet Hoppen den 4. Juni, den 8. Juni, den 13. Juni, og endelig lod han den undersøge af Dyrlægen den 24. Juni 1942.

Indklagede, der har begæret Forpagter C medinddraget under Sagen, har benægtet, at Hoppen har været stædig inden Leveringen. Han har haft den for Radsaamaskine, Sæddækker og Jumpe samt een Gang for Vogn; den gik to-spænder for Vogn, ene for Jumpe og to- eller tre-spænder for Redskaberne. C har oplyst, at Hoppen har været for løs Hammel hos ham; den gik flinkt; *han har ikke haft den for Vogn.* Da han solgte den, oplyste han dette. B er indforstaet med, at han købte den af C for at der ikke havde været kørt ret meget med den, og han fortalte Klageren, hvad han havde brugt den til. Klageren betalte Købesummen uden at tage Reservation, da Klageren havde haft Hoppen en halv Snes Dage, og Klageren har først reklameret den 23. Juni 1942. Dette har Klageren indrømmet og har oplyst, at han betalte Købesummen efter at have prøvet Hoppen den 4. Juni.

Da der intet er oplyst om, at Hoppen har været stædig hverken i B's eller C's Besiddelsestid, da der er kørt meget lidt med Hoppen,

der først hos C har gaaet i Tøj og altsaa ikke var tilkørt, da Klageren erhvervede den, da Klageren har betalt Købesummen for Hoppen uden Reservation, uagtet han havde prøvet Hoppen, og da han først har reklameret over for B den 23. Juni, efter at han i hvert Fald 3 Gange havde prøvet Hoppen og fundet den utilfredsstillende, findes Klageren nu at have afskaaret sig fra at fremsætte nogen Indsigelse hidrørende fra, at Hoppen skulde lide af Stædighed. De Indklagede vil derfor begge være at frifinde, medens Klageren vil have at betale Sagens Omkostninger med 36 Kr.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Viborg, den 22. September 1942.

Gaardejer A
mod Handelsmand B
mod Handelsmand C.

Identitet[1]) — Kvier solgt som »tomme«, skønt de var drægtige — Erstatning.

Trykt i L. M. 1942 Side 1165

C forklarer, at han i Februar solgte tre *tomme Kvier* til B. Kort efter, maaske i Marts, hørte han fra B, at de var blevet undersøgt og de var med Kalv. En Dag tog han ud til Klageren, som han vidste havde faaet dem, for at se paa dem, men han kunde alene konstatere, *at een stor Kvie hidrørte fra ham, medens han ikke mente, at nogen af de andre var af dem, han havde solgt til B.* Han paastaar sig derfor frifundet. Han paastaar, at Klagen er *for sent indgivet*, idet Klageren har været klar over, at Kvierne var drægtige allerede i Marts.

Klageren er klar over, at Klagen er for sent indgivet for saa vidt angaar den ene af Kvierne, og han frafalder for saa vidt denne angaar Sagen. De andre vidste han ikke var drægtige før de kælvede, hvilket skete i Juli og August.

B oplyser, at det er rigtigt, at han solgte Kvierne som tomme til Klageren. Han nedlægger ikke Paastand om Afvisning, da han mener, at Klageren ikke kunde vide, at de var drægtige, før de begyndte at kælve i Juli. Han købte 3 Kvier af C i Februar og de kom i Jernbanevogn til Bjerringbro, hvorefter de opstaldedes paa Bjerringbro Kro. Han har aldrig haft andre tomme Kvier opstaldet paa Bjerringbro Kro end disse tre, og de blev ca. 8 Dage efter sendt til Klageren. Der er saaledes ingen Tvivl om, *at de tre Kvier er identiske med C's.* Klageren købte dem, medens de stod paa Bjerringbro Kro.

Klageren erklærer, at han med Bestemthed kan genkende de tre Kvier, som han købte paa Bjerringbro Kro, og at den ene er den store, som kælvede først, og de to andre ogsaa har kælvet.

Da det er oplyst, at den første af Kvierne — bortset fra den store — først har kælvet i Begyndelsen af Juli og de andre senere, findes Klagen ikke at være for sent indgivet. Retten bestemte herefter, at Afvisningspaastanden ikke kan tages til Følge.

---

[1]) Se endvidere *om Identitet* L. M. 1941 S. 823, 1149, 1193 og 1217.

Sagen blev derefter optaget til Kendelse.

De mødte frafaldt Kald og Varsel til at høre Kendelsens Afsigelse.

Efter at Voldgiftsretten havde drøftet Sagen, blev straks afsagt saalydende

Kendelse:

Da Handelsmand B har erkendt, at fire af de Kvier, han har solgt til Klageren A, som tomme, har været drægtige ved Handelen, vil han efter Klagerens Paastand være at dømme til at betale ham en Erstatning, der findes at kunne fastsættes til 85 Kr. pr. Kvie, ialt 340 Kr., tilligemed Sagens Omkostninger 78 Kr. 35 Øre.

Da det ved de af Klageren og B afgivne Forklaringer skønnes tilstrækkelig godtgjort, at to af de fornævnte Kvier er leveret B som tomme af Handelsmand C, vil sidstnævnte have at erstatte B ialt 170 Kr. tilligemed 39 Kr. 17 Øre i Sagsomkostninger.

Voldgiftskendelse.

Husdyrvoldgiftsretten,
Assens, den 13. Oktober 1942.

Husmand A
mod Hestehandler B.

Navlebrok hos en Hest — Fejlen væsentlig selvom Navlebrokket kun var lidt udviklet — Da Hesten var langhaaret ved Salget, kan det ikke forlanges, at man ved en almindelig Undersøgelse skal kunne opdage Fejlen, hvorfor Tilfældet bør henføres under V. L.'s § 4, Stk. 1, 2. Pkt. — At Sælgeren var i god Tro var uden Betydning for hans Pligt til at yde Erstatning.

Kendelse:

Trykt i L. M. 1942 Side 1213

Under denne Sag har Husmand A for den i Medfør af Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 for Retskreds Nr. 42 nedsatte Voldgiftsret sagsøgt Hestehandler B til at høre Kendelse for, at et Køb af en Hoppe, leveret ham den 1. April d. A., bør gaa tilbage.

Under Sagen er medinddraget Gaardejer F, Hestehandler C, Hestehandler D og Hestehandler E. De har alle principalt paastaaet Sagen afvist, idet det hævdes, at Klageren fik Hesten leveret den 1. April d. A., medens Begæring om Voldgiftsmænds Udmeldelse først er fremsat den 26. Maj d. A., hvilket er for sent efter Lovens § 4, 1. Pkt. Subsidiært paastaas Frifindelse, mest subsidiært Nedsættelse af Købesummen efter Rettens Skøn.

Sagens Oplysninger udviser, at Gaardejer F den 14. Marts 1942 for ca. 2 050 Kr. solgte en 3-aarig, rød Hoppe som reel til Hestehandler E, der den 18. Marts 1942 for ca. 2 100 Kr. videresolgte Hoppen som reel til Hestehandler D, af hvem Hoppen atter den 23. Marts 1942 for ca. 2 117 Kr. 50 Øre blev solgt til Hestehandler C, der samme Dag videresolgte den til Indklagede, Hestehandler B, for 2 150 Kr. Hestehandler B solgte Hoppen den 29. Marts 1942 som reel til Klageren for 2 175 Kr. Hoppen blev leveret den 1. April 1942 og var *ved Leveringen mager og ret langhaaret,* hvortil kom, at Haarlaget var noget snavset. Den 22. Maj 1942 opdagede Klageren, at Hoppen midt inde under Bugen havde

en fremstaaende Hævelse, antagelig Navlebrok, hvorefter han tilkaldte en Dyrlæge, der i en i Sagen værende Erklæring af 31. Maj 1942 har oplyst, at han den 26. Maj 1942 sammen med en anden Dyrlæge har undersøgt Hoppen og fundet, at den midt paa Bugen, der nu var glat og affældet, havde en Hævelse af Størrelse som et halvt gennemskaaret Æg, og midt i Hævelsen fandtes et Hul gennem den senede Bugvæg saa stort, at en Finger kunde gaa op deri, og en blød Pose af Bughinden dannede en Broksæk, der følte i Hævelsen. Dyrlægerne attesterer herefter, at *Hoppen lider af Navlebrok,* der har været til Stede længe før Klageren overtog den, *og at Fejlen i et Tilfælde som dette, hvor en lang, snavset Haarbeklædning dækkede Partiet, maa betegnes som en skjult Fejl.*

Medens de Indklagede, bortset fra Gaardejer F, har erklæret, at de ikke har opdaget Brokket, har Gaardejer F henvist til en i Sagen værende Attest af 10. Juli 1942 fra en Dyrlæge, hvoraf fremgaar, at Dyrlægen i August-September f. A. tilsaa Hoppen og ved Undersøgelsen fandt, at Navlebrokket var saa lille, at det aldrig kunde faa nogen Betydning, hvorfor han fraraadede Operation.

Sagen har været forelagt det veterinære Sundhedsraad, der i Skrivelse af 8. f. M. har udtalt, at et *Navlebrok af Størrelse som det beskrevne i de fleste Tilfælde ikke vil influere paa Dyrets Anvendelighed, heller ikke som Avlsdyr, men at der dog som altid ved Brok er nogen Risiko til Stede for Forværring af Tilstanden, og at Fejlen derfor maa betegnes som væsentlig,* med deraf flydende Følge, at et Afslag i Købesummen efter Raadets Skøn er rimelig. Raadet udtaler yderligere, at det er muligt, at *Brokket paa det Tidspunkt, hvor Handelen fandt Sted, ikke har kunnet ses ved en almindelig Undersøgelse paa Grund af Hoppens Langhaarethed.*

. Under Hensyn til denne Raadets sidste Bemærkning finder Retten ikke, at Sagen kan afvises, men finder, at Tilfældet *bør henføres under Lovens § 4, Stk. 1, 2. Pkt.*

Med Hjemmel i Lov Nr. 102 af 6. April 1906 om Køb § 42, Stk. 1, findes Sagen herefter at burde afgøres derhen, at der tillægges Klageren, Husmand A, en Erstatning paa 225 Kr. hos Hestehandler B, hvorved bemærkes, at den Omstændighed, at Hestehandler B maa antages at have været ubekendt med denne Fejl ved Hoppen, er uden Betydning for hans Pligt til at yde Erstatning.

Hestehandler B findes hos Hestehandler C at have Krav paa et Afslag i Købesummen, stort 180 Kr.

Hestehandler C findes hos Hestehandler D at have Krav paa et Afslag i Købesummen, stort 135 Kr.

Hestehandler D findes hos Hestehandler E at have Krav paa et Afslag i Købesummen, stort 90 Kr.

Hestehandler E findes hos Gaardejer F at have Krav paa et Afslag i Købesummen, stort 45 Kr.

Sagens Omkostninger udreder Hestehandler B til Husmand A med 160 Kr.

I Sagsomkostninger tilsvarer Hestehandler C til Hestehandler B 128 Kr., medens Hestehandler D til Hestehandler C tilsvarer 96 Kr.

Hestehandler E tilsvarer Hestehandler D 64 Kr., og endelig tilsvarer Gaardejer F til Hestehandler E 32 Kr.

Intet Stempelforbehold.

Thi eragtes:

Hestehandler B bør til Husmand A betale 225 Kr. med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra 26. Maj d. A. til Betalingsdagen og Sagens Omkostninger med 160 Kr.

Hestehandler C bør til Hestehandler B betale 180 Kr. med Renter 5 pCt. p. a. fra den 21. Juli 1942 til Betalingsdagen og Sagens Omkostninger med 128 Kr.

Hestehandler D bør til Hestehandler C betale 135 Kr. med Renter 5 pCt. p. a. fra 21. Juli d. A. til Betalingsdagen og Sagens Omkostninger med 96 Kr.

Hestehandler E bør til Hestehandler D betale 90 Kr. med Renter 5 pCt. p. a. fra den 21. Juli 1942 til Betalingsdagen og Sagens Omkostninger med 64 Kr.

Gaardejer F bør til Hestehandler E betale 45 Kr. med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 21. Juli 1942 til Betalingsdagen og Sagens Omkostninger med 32 Kr.

Det idømte at udrede 3 Uger efter Kendelsens Forkyndelse.

HUSDYRVOLDGIFTSLOVEN

Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr.

§ 1.

Naar Tvistigheder opstaar mellem Parterne i Køb eller Bytte af levende Kvæg, Heste, Svin, Faar, Geder eller saadanne Husdyrs levende Afkom, skal ethvert Spørgsmaal om Handelens Tilbagegang i Anledning af Mangler ved det afhændede og om Erstatning eller Afslag i Købe- eller Byttesummen i Anledning af saadanne Mangler høre under Afgørelse af en Voldgiftsret efter de i det følgende indeholdte nærmere Regler. Under Køb er indbefattet saavel Handel mellem Mand og Mand som Køb paa Auktion og auktionslignende Vilkaar. Afgørelsen af, om en Sag henhører under Voldgiftsret, træffes ved Kendelse.

§ 2.

Stk. 1. Hver Retskreds udgør en Voldgiftskreds; Voldgiftsretten bestaar af 2 Voldgiftsmænd samt af Retskredsens Civildommer (i København en af Præsidenten for Københavns Byret udpeget Dommer og paa Frederiksberg Dommeren i Frederiksberg Birks 3. Afdeling). I hver Voldgiftskreds beskikkes fra syv til elleve i Kredsen boende uberygtede og kyndige Mænd, som er villige dertil, og som har praktisk Kendskab til Handel med Husdyr, til Voldgiftsmænd. Af Voldgiftsmændene beskikkes en til Formand (Voldgiftsformanden) og en til som Næstformand at træde i hans Sted i Tilfælde af Forfald. Med Justitsministerens Samtykke kan Antallet af Voldgiftsmænd for en Voldgiftskreds fastsættes enten højere eller lavere. Beskikkelsen foretages i København og paa Frederiksberg af Kommunalbestyrelsen, men ellers af Amtsraadet efter Indstilling fra Kommunalbestyrelserne. Justitsministeren fastsætter de nærmere Regler om Fremgangsmaaden ved Beskikkelsen i de Tilfælde, hvor en Retskreds henhører til flere Amtsraadskredse. Beskikkelsen gælder for fem Aar ad Gangen, i Tilfælde af Afgang før Tidens Udløb dog for den tilbageværende Del af den afgaaedes Tjenestetid. Sager, som er indbragt for Voldgiftsretten, kan tilendebringes af de ved Indbringelsen beskikkede Voldgiftsmænd, uanset om disses Tjenestetid udløber under Behandlingen.

Stk. 2. Den, der første Gang beskikkes, afgiver til den beskikkende Myndighed skriftlig Forsikring, hvorved han paa Ære og Samvittighed forpligter sig til at udføre sit Hverv efter bedste Evne og Overbevisning.

Stk. 3. Beskikkelsen bekendtgøres ved den beskikkende Myndigheds Foranstaltning i de mest udbredte stedlige Blade.

Stk. 4. Hvervet som Voldgiftsmand bortfalder, naar vedkommende bliver umyndiggjort, kommer ud af Raadighed over sit Bo eller ved Dom findes skyldig i en Handling, der gør ham uværdig til fortsat at beklæde Hvervet. Endvidere fratræder enhver Voldgiftsmand med Udgangen af den Maaned, i hvilken han fylder 70 Aar.

§ 3.

Sagen hører, naar ikke anderledes er bestemt ved Aftale mellem Parterne, under Paakendelse af Voldgiftsretten i den Voldgiftskreds, hvor den Person, mod hvilken der først indgives Klage, havde sin Bopæl ved Handelens Afslutning. Er der Tvivl om, hvilken Voldgiftskreds Sagen vil henhøre under, kan hver af Parterne begære Justitsministerens Afgørelse paa dette Punkt.

§ 4.

Stk. 1. Den, der vil fremføre Klage angaaende Handel med Husdyr for den i denne Lov omhandlede Voldgiftsret, skal under behørig Iagttagelse af de i Lov Nr. 102 af 6. April 1906 om Køb indeholdte Reklamationsregler henvende sig skriftlig til Øvrigheden (i København Magistraten, andetsteds Politimesteren) paa det i § 3 nævnte Sted med sin Begæring om Voldgiftsmænds Udmeldelse inden 30 Dage fra Leveringsdagen. Naar Tvisten drejer sig om Tuberkulose, Drægtighed, Salg paa Vilkaar og andre Tilfælde, hvor Forholdenes Natur medfører, at Klage ikke har kunnet indgives inden for nævnte Tidsfrist, kan Klagen dog indgives senere. Voldgiftsretten skal da først afgøre, om Klagen har været holdt unødvendig længe tilbage; finder man, at dette er Tilfældet, afsiges der Kendelse gaaende ud paa, at Klagen ikke kan tages til Følge.

Stk. 2. Naar en Sag skal afgøres ved Voldgift, meddeler Øvrigheden det til Voldgiftsformanden og tilstiller ham Klagen og alle foreliggende Oplysninger om Sagen samt en Meddelelse om, hvilken af Voldgiftskredsens Voldgiftsmænd Øvrigheden har udmeldt til at medvirke ved Sagens Paakendelse.

Stk. 3. Snarest muligt, efter at Voldgiftsformanden har modtaget Sagen fra Øvrigheden, giver han den, mod hvem Klagen rejses, Meddelelse — ved anbefalet Brev — om Klagens Indhold og opfordrer ham — under Tilkendegivelse om hans Rets Fortabelse i Overensstemmelse med Regelen i Stk. 5 — til, saafremt han ønsker den, fra hvem han har erhvervet Dyret, inddraget som Part i Sagen, at indgive Klage mod ham til Voldgiftsformanden inden 4 Dage. Indgives saadan Klage, giver Voldgiftsformanden paa tilsvarende Maade Hjemmelsmanden Meddelelse om Klagen og opfordrer ham — under Tilkendegivelse som foran anført — til inden 4 Dage at rejse Klage mod sin Hjemmelsmand, og saa fremdeles.

Stk. 4. Naar den af Voldgiftsformanden stillede 4 Dages Frist, der løber fra Meddelelsens Modtagelse, er udløbet, uden at en indklaget har begæret sin Hjemmelsmand inddraget i Sagen, indkalder Voldgiftsformanden med 5 Dages Varsel alle Parterne til at møde med Angivelse af Mødetid og Mødested. Tilsigelsen, der sker ved anbefalet Brev, skal indeholde Angivelse af alle de Personer, der er begæret inddraget

i Sagen, og en Tilkendegivelse om, at en Klager, der udebliver, udsætter sig for at ifalde Godtgørelse til enhver mødende Person, hvis Inddragelse i Sagen er foraarsaget af den udeblivendes Klage.

Stk. 5. Inddragelse af tidligere Ejere af Dyret i den foreliggende Sag kan ikke finde Sted efter Voldgiftsformandens Afsendelse af Tilsigelsen, medmindre alle Parterne samtykker deri. En indklaget, der ikke benytter Adgangen til at inddrage sin Hjemmelsmand i Sagen, kan ikke senere rejse Voldgiftssag mod Hjemmelsmanden, medmindre det paa Grund af særlige, den indklagede utilregnelige Omstændigheder har været umuligt for ham at overholde den i Stk. 3 fastsatte Frist; i sidste Tilfælde kan Sagen forfølges ved Indgivelse af Klage mod Hjemmelsmanden paa dennes Hjemsted inden 8 Dage, efter at Hindringen er bortfaldet, hvorefter vedkommende Hjemmelsmand kan føre Sagen videre under Iagttagelse af Reglerne i Stk. 3; Afgørelsen af, om der har foreligget utilregnelige Omstændigheder, der har gjort det umuligt for den indklagede at overholde Fristen, træffes ved Kendelse.

Stk. 6. Til Voldgiftsmand kan ikke udmeldes nogen, der er beslægtet med en af Parterne saa nær som Søskendebarn eller i tilsvarende Grad besvogret med nogen af dem, eller som har personlig Interesse i Sagen; ej heller kan Forretningerne som Voldgiftsformand udføres af nogen, med hvem dette er Tilfældet. Opstaar der Uenighed i saa Henseende førend Voldgiftskendelsens Afsigelse, træffer Øvrigheden paa en af Parternes Forlangende bindende Afgørelse.

§ 5.

Stk. 1. Sagens Behandling indledes af Voldgiftsformanden med Forligsprøve, som ogsaa kan optages senere, naar Anledning dertil gives. Saafremt Forlig ikke opnaas ved Sagens Paabegyndelse, tilkaldes den udmeldte Voldgiftsmand samt Dommeren i vedkommende Retskreds, jfr. § 2, Stk. 1. Dommeren indtræder fra nu af som Formand for Voldgiftsretten, ligesom han ogsaa fungerer som Formand, hvis Voldgiftsretten samles forinden dette Tidspunkt for at afsige Kendelse. Voldgiftsafgørelser træffes ved Stemmeflerhed. Er der ikke Flertal for nogen Afgørelse af den foreliggende Tvistighed, gør Formandens Stemme Udslaget. Saafremt flere Hjemmelsmænd er inddraget under Sagen, vil Retsforholdet mellem alle de inddragne være at afgøre ved samme Kendelse, medmindre Voldgiftsretten finder Anledning til at udskille et eller flere af Forholdene til særskilt Paakendelse; ved Kendelsen skal Retsforholdet mellem hver enkelt Klager og hans Hjemmelsmand særskilt fastslaas.

Stk. 2. Til Forligsmødet skal Parterne give personlig Møde, medmindre de har lovligt Forfald, i hvilket Tilfælde vedkommende Part kan lade møde ved en anden myndig og uberygtet Person, der er forsynet med tilstrækkelig Fuldmagt. Den Part, som ikke blot bor uden for vedkommende Voldgiftskreds, men tillige 25 km borte fra det Sted, hvor Retsmødet holdes, skal dog være fritaget for personlig Mødepligt. Den Part, som er mødt ved Fuldmægtig under Mødet, bliver ved Kendelsen i Sagen at ikende en Bøde af 4 Kr., naar han efter dertil at være opfordret af Modparten ikke oplyser at have været berettiget dertil.

Stk. 3. Udebliver den Klager, der har rejst Sagen, uden oplyst lovligt Forfald fra Mødet, afvises Sagen, og Voldgiftsretten kan da efter enhver mødendes Paastand ved Kendelse tillægge ham en passende Godtgørelse hos den udeblevne Klager for det forgæves Møde. Udebliver en indklaget uden lovligt Forfald, afsiges Kendelse i Henhold til Klagerens Fremstilling, forsaavidt denne ikke strider mod det i Sagen i øvrigt oplyste; hvis den udeblevne har rejst Klage mod sin Hjemmelsmand, afvises denne Klage, og der kan i Overensstemmelse med de foran angivne Regler tillægges Hjemmelsmanden og enhver anden mødende, hvis Inddragelse i Sagen er foraarsaget af den udeblevnes Klage, Godtgørelse hos ham for det forgæves Møde. Udebliver alle Parter, hæves Sagen. Godtgør en udebleven Part inden 8 Dage, at hans Udeblivelse fra det berammede Møde skyldes en ham utilregnelig Aarsag, kan han forlange Sagens Behandling genoptaget, som om han ikke var udeblevet; Afgørelsen om Genoptagelse træffes ved Kendelse.

Stk. 4. Parterne er berettigede til at indgive skriftlige Fremstillinger af Sagens Omstændigheder til Voldgiftsretten. Parterne er pligtige til paa Forlangende af Voldgiftsretten at meddele denne enhver Oplysning vedrørende Sagen og at overlevere den samtlige Sagens Dokumenter. Tilsidesættelse af denne Forpligtelse medfører, at Modpartens Angivelser paa det paagældende Punkt kan lægges til Grund ved Sagens Afgørelse. Vidneførsel og anden Bevisførelse til Brug ved Voldgiftsafgørelsen sker ved Voldgiftsretten efter Retsplejelovens almindelige Regler om Bevisførelse og under Ansvar efter Borgerlig Straffelov Kapitel 17. Af alle Forespørgsler til raadgivende Institutioner skal der samtidig med Forespørgselens Indsendelse tilsendes Parterne Genpart; af alle skriftlige Fremstillinger og Erklæringer til Brug ved Voldgiftsretten skal der meddeles Parterne Genpart inden Voldgiftsmødet.

Stk. 5. Voldgiftsmændene er under det samme Ansvar, som efter den almindelige Straffelovgivning paahviler Personer, der virker i offentlig Tjeneste eller Hverv, for uberettiget Aabenbaring af Tjenestehemmeligheder, forpligtede til ikke at meddele uvedkommende Underretning om, hvad de i Medfør af deres Hverv erfarer om de paagældende Forhold ud over, hvad der indeholdes i den af dem afsagte Kendelse.

Stk. 6. Forlig, forgæves Mægling og Kendelser indføres i en af den udmeldende Myndighed autoriseret Voldgiftsbog; i denne underskrives Forlig af Parterne og Voldgiftsformanden, forgæves Mægling af Voldgiftsformanden og Kendelser af den samlede Voldgiftsret. Voldgiftsbøgerne, af hvilke der for hver Voldgiftskreds efter Fornødenhed anskaffes en eller flere, opbevares hos Voldgiftsformanden. Af indgaaet Forlig eller afsagt Kendelse samt paa Begæring af forgæves Mægling meddeler Voldgiftsformanden straks hver af Parterne en bekræftet Udskrift. Begæres der yderligere Udskrifter, betales disse med 1 Kr. Stykket, hvilket Beløb tilfalder Voldgiftsformanden. For Udskrifter af det Voldgiftsbogen tilførte angaaende Forhandlingerne samt af fremlagte Dokumenter o. lign. tilkommer der Voldgiftsformanden Betaling i Overensstemmelse med Retsafgiftslovens Regler. Alle Udskrifter udfærdiges paa ustemplet Papir.

Stk. 7. Kendelsen skal indeholde Afgørelse af, hvem af Parterne det paahviler at afholde de med Voldgiften forbundne Omkostninger, eller hvorledes disse skal fordeles mellem Parterne.

Stk. 8. For Udførelsen af de skriftlige Arbejder og den indledende Forligsprøve tilkommer der Voldgiftsformanden 15 Kr. foruden mulig Befordringsgodtgørelse, som beregnes med 20 Øre pr. løbende Kilometer eller Jernbanebillet paa Fællesklasse. For hvert af de følgende Møder tilkommer der Voldgiftsmændene og Dommeren Befordringsgodtgørelse, beregnet som foran anført, samt for hvert af de tre første Møder 5 Kr. i Dagpenge. Voldgiftsretten er, forinden Forretningen paabegyndes, berettiget til af enhver Klager, hvem der ikke er meddelt fri Proces, at forlange enten Sikkerhed for eller et passende Forskud til Dækning af Omkostningerne ved Behandlingen af den af ham rejste Klage. Der haves Udpantningsret for Omkostningerne hos den Part, som det ved Kendelse paalægges at udrede disse.

§ 6.

Stk. 1. Begrundet Kendelse bør afsiges snarest muligt og som Regel inden 8 Ugers Forløb fra den Dag, da Voldgiftsmanden er udmeldt. Men er Spørgsmaal Sagen vedrørende indbragt til det veterinære Sundhedsraads Betænkning, eller er det af anden Grund ugørligt at tilvejebringe de nødvendige Oplysninger saa betids, at fornævnte Frist kan overholdes, kan Formanden inden Fristens Udløb ved begrundet Kendelse fastsætte en Forlængelse af denne, dog ikke ud over 8 Uger. Saadan Forlængelse kan gentages een Gang.

Stk. 2. Er Kendelse ikke afsagt inden Udløbet af disse Frister, har Voldgiftsrettens Medlemmer intet Krav paa Salær, Dagpenge eller Befordringsgodtgørelse, ligesom de er pligtige at tilbagebetale det mulig forud erlagte Forskud, og det staar derhos vedkommende frit for at foranstalte Sagen behandlet ved Domstolene.

§ 7.

Stk. 1. De i Medfør af denne Lov afsagte Kendelser kan som Regel ikke paaankes. Under særlige Omstændigheder kan dog Overøvrigheden efter Samraad med en af Amtsraadet — i København og paa Frederiksberg Kommunalbestyrelsen — dertil udpeget Mand, der har praktisk Kendskab til Handel med Husdyr, tillade, at en Tvistighed indbringes til fornyet Foretagelse for en Overvoldgiftsret, der i dette Øjemed oprettes i hver Øvrighedskreds. Saadan Tilladelse skal gives, saafremt det skønnes, at der i Handler om det samme Husdyr er afsagt modstridende Kendelser, eller saafremt Sagen har omfattet flere Parter.

Stk. 2. Overvoldgiftsretten, hvis Medlemmer beskikkes for 5 Aar ad Gangen, bestaar af en Formand og 4 sagkyndige Medlemmer. Formanden, der skal være en fast Dommer i en ordinær Ret eller undtagelsesvis en anden juridisk uddannet Person, der opfylder Lovens Betingelser for Beskikkelse til fast Dommer, beskikkes af Justitsministeren efter Indstilling af Amtmanden (i København Overpræsidenten); endvidere beskikkes der efter de samme Regler en Stedfortræder for Formanden; Stedfortræderen overtager Formandens Hverv, saafremt denne

har deltaget i Sagens Behandling i 1ste Instans, og i øvrigt i Tilfælde af hans Forfald. De sagkyndige Medlemmer beskikkes af Amtmanden (i København Overpræsidenten). I hver enkelt Sags Paakendelse deltager Formanden og 2 sagkyndige Medlemmer. Reglerne i § 2, Stk. 2—4, finder tilsvarende Anvendelse paa Medlemmerne af Overvoldgiftsretten.

§ 8.

Stk. 1. Andragende om en Kendelses Prøvelse ved den i forrige Paragraf omhandlede Overvoldgiftsret indgives skriftlig til vedkommende Overøvrighed i Løbet af 14 Dage fra Kendelsens Afsigelse og maa være ledsaget af en Udskrift af den afsagte Kendelse samt Sagens Dokumenter, der i dette Øjemed skal udlaanes Parten. Saafremt det skønnes, at der i Handler om det samme Husdyr er afsagt modstridende Kendelser, kan det dog tillades, at disse indbringes til fornyet Foretagelse efter den nævnte Frist, naar Andragende derom indgives snarest muligt efter vedkommende Kendelses Afsigelse.

Stk. 2. Saafremt Paaanke finder Sted, tilstiller Overøvrigheden Formanden for Overvoldgiftsretten Andragendet og de øvrige foreliggende Oplysninger samt meddeler ham, hvilke to af de sagkyndige Medlemmer den har udmeldt til at medvirke ved Sagens Paakendelse.

Stk. 3. For Sagens Behandling ved Overvoldgiftsretten finder Reglerne i § 4, Stk. 3—6, §§ 5 og 6 tilsvarende Anvendelse, saaledes at Formanden for Overvoldgiftsretten opfordrer til at inddrage i Ankesagen alle de af Voldgiftskendelsen omfattede Mellemværender, for hvilke en Ændring af Voldgiftskendelsen vil være af Betydning; ny Forligsprøve kan undlades, men der tilkommer desuagtet Formanden 15 Kr. for det første Møde. Parterne er ikke bundet ved Proceduren for Voldgiftsretten; nye Oplysninger og Anbringender kan fremføres.

Stk. 4. Fornyet Prøvelse af Kendelser om samme Husdyr, der undtagelsesvis maatte være afsagt i andre Voldgiftskredse, skal ligeledes saa vidt muligt ske ved samme Overvoldgiftsret. Den, der andrager om en Kendelses Prøvelse, skal derfor i Andragendet oplyse, hvorvidt andre Kendelser om samme Husdyr ham bekendt allerede er tilladt indanket for en anden Overvoldgiftsret. Saafremt det oplyses, efter at en Sag er indbragt for en Overvoldgiftsret, at Sagen allerede er indbragt for en anden Overvoldgiftsret, skal førstnævnte Overvoldgiftsret straks slutte Sagen og henvise vedkommende til at indgive Andragende om fornyet Prøvelse til den Overøvrighed, der allerede har tilladt Prøvelse af den tidligere Kendelse. Naar Sagen paa denne Maade sluttes af Overvoldgiftsretten, kan denne ved Kendelse paalægge den, der har andraget om fornyet Prøvelse, at betale de paaløbne Omkostninger.

§ 9.

De i Medfør af denne Lov indgaaede Forlig og afsagte Kendelser kan tvangsfuldbyrdes efter Lovgivningens almindelige Regler om Fuldbyrdelse af Forlig og Domme, for de af Overvoldgiftsretten afsagte Kendelsers Vedkommende dog først, efter at de er forkyndt efter Reglerne for Dommes Forkyndelse, og 5 Dage fra Forkyndelsen er forløbet, og for andre Kendelsers Vedkommende først, naar 3 Uger fra saadan

Forkyndelse er forløbet, og Rekvisitus ikke kan forevise Attest fra vedkommende Overøvrighed for, at et Andragende om fornyet Foretagelse for Overvoldgiftsretten er indgivet og ikke afslaaet.

§ 10.

I de af denne Lov omfattede Sager kan der meddeles fri Proces saavel for Voldgiftsretten som for Overvoldgiftsretten i Overensstemmelse med Reglerne i Retsplejelovens Kapitel 31. De i denne Lov omhandlede Honorarer og Rejsegodtgørelser udredes i saa Fald af det offentlige, jfr. dog Retsplejelovens § 331, sidste Stykke.

§ 11.

Det en Dommer efter Borgerlig Straffelovs §§ 144 og 146 for Bestikkelighed eller forsætlig Uretfærdighed paahvilende Ansvar skal ogsaa paahvile Voldgiftsmænd efter nærværende Lov. En Kendelse eller et Forlig, der er tilvejebragt paa forbryderisk Maade, er ugyldigt, og det Forhold, som Kendelsen eller Forliget angik, kan søges afgjort ad almindelig Retsvej.

§ 12.

Udgifterne ved Bekendtgørelsen om Voldgiftsmændenes Beskikkelse, § 2, Stk. 3, og ved Anskaffelsen af Voldgiftsbøgerne, § 5, Stk. 6, afholdes, for saa vidt angaar København og Frederiksberg, af Kommunens Kasse og ellers af Amtsfonden for den Amtsraadskreds, hvor Beskikkelsen af Voldgiftsmændene er sket.

§ 13.

Denne Lov, der med de fornødne Lempelser ved kongelig Anordning kan udvides til at gælde for Færøerne, træder i Kraft den 1. Juli 1939. Samtidig ophæves Lov Nr. 234 af 12. Juni 1922 om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr. Dog bliver Behandlingen af Sager, i hvilke Voldgiftsmænd er udmeldt inden nævnte Tidspunkt, at tilendebringe i Overensstemmelse med de hidtil gældende Regler.

JUSTITSMINISTERIETS AFGØRELSER

Justitsministeriets Afgørelser i Sager vedrørende Husdyrvoldgiftsloven i Tiden efter 1939.

Nr. 69.[1])

20. Maj 1939.

Cirkulære til Kommunalbestyrelserne i København og paa Frederiksberg og til samtlige Amtsraad vedrørende Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr.

Med Ikrafttræden den 1. Juli 1939 af Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr bortfalder de hidtidige Voldgiftsinstitutioner, dog saaledes at Behandlingen af Sager, i hvilke Voldgiftsmænd er udmeldt inden den 1. Juli, vil være at tilendebringe i Overensstemmelse med de hidtil gældende Regler.

Ifølge § 2 i nævnte Lov skal der for hver Voldgiftskreds — der fremtidig falder sammen med vedkommende Retskreds — beskikkes fra 7 til 11 i Kredsen boende uberygtede og kyndige Mænd, som er villige, og som har praktisk Kendskab til Handel med Husdyr, til som Voldgiftsmænd at mægle Forlig i og eventuelt i Forbindelse med Retskredsens Civildommer (i København en af Præsidenten for Københavns Byret udpeget Dommer og paa Frederiksberg Dommeren i Frederiksberg Birks 3die Afdeling) at afgøre de i Lovens § 1 nævnte Tvistigheder i Overensstemmelse med de i Loven indeholdte Regler.

Under Henvisning hertil skal man anmode Kommunalbestyrelserne i København og paa Frederiksberg og Amtsraadene om snarest muligt at foretage Beskikkelser af Voldgiftsmænd, saaledes at de foretagne Beskikkelser skal have Gyldighed i et Tidsrum af 5 Aar fra 1. Juli 1939 at regne. For Amtsraadenes Vedkommende foretages Beskikkelserne dog først efter indhentet Indstilling fra Sogneraadene og Byraadene. Man henleder Opmærksomheden paa Bestemmelsen i Lovens § 2 Stk. 4, hvorefter enhver Voldgiftsmand skal fratræde sit Hverv med Udgangen af den Maaned, i hvilken han fylder 70 Aar; som Følge af denne Bestemmelse bør Beskikkelse af Personer over 65 Aar kun undtagelsesvis finde Sted.

Kommunalbestyrelserne i København og paa Frederiksberg og Amtsraadene anmodes derhos i Overensstemmelse med Lovens § 7 om at udpege en Mand, der har praktisk Kendskab til Handel

[1]) Nummeret henviser til Skrivelsens Offentliggørelse i Ministerialtidende.

med Husdyr, til at raadslaa med Overøvrigheden angaaende indgivne Andragender om Tilladelse til Indbringelse af Tvistigheder for Overvoldgiftsretten og at give vedkommende Overøvrighed Meddelelse om, hvem der er udpeget.

Endvidere anmodes de nævnte Myndigheder om at modtage den i Lovens § 2 omhandlede skriftlige Forsikring fra de Mænd, der beskikkes for første Gang, og om at indrykke Bekendtgørelse om Beskikkelsen i de mest udbredte stedlige Blade, hvorved Opmærksomheden henledes paa Bestemmelsen i § 12 om, at Udgifterne ved Bekendtgørelsen, for saa vidt angaar København og Frederiksberg, afholdes af Kommunens Kasse og lægges i Amtsfonden for den Amtsraadskreds, hvor Beskikkelsen er sket.

For de Kredses Vedkommende, hvor Antallet af Voldgiftsmænd maatte ønskes fastsat højere end 11 eller lavere end 7, forventer man snarest at modtage Indstilling i saa Henseende.

Endelig maa det paases, at de i Henhold til § 5 i den tidligere Lov autoriserede Voldgiftsbøger overgives til Opbevaring hos de Voldgiftsmænd, der nu beskikkes, eventuelt at der anskaffes nye Bøger, jfr. om Udgiften Lovens § 12, hvorhos det erindres, at nye Beskikkelser ved Beskikkelsesperiodens Udløb foretages i rette Tid.

Justitsministeriet den 20. Maj 1939.

Steincke.

Nr. 151.

20. April 1940.

Skrivelse fra Justitsministeriet til Sagfører, cand. jur. N. N.

I en til Landbrugsministeriet indsendt, af dette hertil oversendt, Skrivelse, har De paa Foranledning af det af Landbrugsorganisationerne nedsatte Udvalg for Afholdelse af Avlsdyrauktioner i X Købstad forespurgt, hvorvidt den i Auktionskonditionerne sædvanlige Vedtagelse om, at enhver Trætte mellem Sælger og Køber, der maatte opstaa ved Indkøb af Dyr paa Auktionen, afgøres af en Voldgift bestaaende af 3 Medlemmer, der vælges henholdsvis af Køberen, Sælgeren og Landbrugsorganisationerne, vil kunne opretholdes efter Ikrafttrædelsen af Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr, saaledes at Tvistigheder, der maatte opstaa mellem Sælger og Køber ved Indkøb af Dyr paa Auktionen, ikke vil kunne tages under Paakendelse af de i den nævnte Lov omhandlede Voldgiftsretter.

Foranlediget heraf skal man meddele, at Forespørgselen efter Justitsministeriets Formening maa besvares bekræftende, men at Spørgsmaalet henhører under Domstolenes Afgørelse.

Nr. 28.

5. Februar 1941.

Skrivelse fra Justitsministeriet til Gaardejer, Sogneraadsmedlem N. N.

I et hertil indsendt Andragende har De, der i Medfør af § 5 i Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr er beskikket til Formand for Voldgiftsretten i X Retskreds, udbedt Dem en Udtalelse fra Justitsministeriet om Omfanget af de Pligter, som i Medfør af den nævnte Lovs § 5 paahviler Dem som Voldgiftsformand og Retskredsens Dommer, naar denne i Medfør af Paragraffens Stk. 1 har overtaget Hvervet som Formand.

De har navnlig ønsket oplyst, 1) hvem det paahviler at føre Voldgiftsprotokollen, efter at Dommeren har overtaget Formandsskabet, 2) hvem det paahviler at korrespondere med Sagens Parter for at faa opklaret Ufuldkommenheder og Unøjagtigheder i Parternes skriftlige Fremstillinger, 3) hvem det paahviler og hvem der er berettiget til at udstede Udskrifter af Vidneførsler og Bevisførsler, 4) hvem det paahviler at besørge Korrespondance med f. Eks. det veterinære Sundhedsraad og at sende Parterne Genparter heraf samt af andre Fremstillinger og Erklæringer.

Foranlediget heraf skal man meddele, at de omhandlede Hverv efter Justitsministeriets Formening maa paahvile Dommeren, naar denne i Medfør af Lovens § 5 Stk. 1 har overtaget Formandsskabet i Voldgiftsretten og indtil Sagen er sluttet.

Nr. 207.

3. Juli 1941.

Skrivelse fra Justitsministeriet til N. N.

I et hertil indsendt Andragende har De anholdt om, at en inden den i § 7 i Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr omhandlede Overvoldgiftsret for X Amt paakendt Sag mellem Dem og Landmand A maa blive genoptaget.

Foranlediget heraf skal man meddele, at Justitsministeriet ikke har Hjemmel til at imødekomme det ansøgte.

Nr. 117.

7. April 1942.

Skrivelse fra Justitsministeriet til Landbrugsraadet.

I Skrivelse af 5. Marts 1942 har Landbrugsraadet forespurgt, hvilke Værnetingsregler der maa antages at gælde for en under Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 om Tvistigheder angaaende Handel

med Husdyr hørende Sag, naar Indklagede er en Indlænding, som ikke har fast Bopæl her i Landet.

Foranlediget heraf skal man meddele, at Justitsministeriet er tilbøjelig til at mene, at § 3 i nævnte Lov i et saadant Tilfælde kan suppleres med Retsplejelovens § 236 Stk. 2, saaledes at Sagen vil være at indbringe for Voldgiftsretten enten paa det Sted, hvor Indklagede opholdt sig ved Handelens Afslutning, eller paa hans nuværende Opholdssted eller — saafremt intet af disse Opholdssteder kendes — for Voldgiftsretten paa det Sted, hvor Indklagede sidst vides at have boet eller opholdt sig.

Nr. 171.

6. Maj 1942.

Skrivelse fra Justitsministeriet til Gaardejer N. N.

I et af X Amt hertil indsendt Andragende har De anholdt om Tilladelse til for Overvoldgiftsretten i Husdyrsager for X Amt at indanke en af Husdyrvoldgiftsretten for X Købstad m. v. den 21. Januar 1942 afsagt Kendelse i en Sag mellem Dem og Handelsmand A paa den ene Side og Gaardejer B paa den anden Side, hvorhos De har anholdt om fri Proces under Indankningen.

Det fremgaar af Sagen, at Andragendet er indgivet til Z Sogneraad den 29. Januar 1942, for at det kunde blive forsynet med Uformuenhedsattest, og at det af Sogneraadet er videresendt til X Amt, hvor det er modtaget den 10. Februar 1942, altsaa efter Udløbet af den i Husdyrvoldgiftslovens § 8 Stk. 1 fastsatte Frist af 14 Dage fra Kendelsens Afsigelse.

Foranlediget heraf skal man meddele, at Justitsministeriet ikke har Beføjelse til at tillade Sagens Indbringelse for Overvoldgiftsretten.

Nr. 287.

24. Juli 1942.

Skrivelse fra Justitsministeriet til N. N.

I et hertil indsendt Andragende har De besværet Dem over, at Politimesteren i X Købstad m. v. har nægtet at efterkomme Deres under 27. Maj 1942 indgivne Begæring om Udmeldelse af Voldgiftsmænd i Henhold til Lov Nr. 94 af 15. Marts 1939 til Behandling af en Klage angaaende en af Dem den 7. Marts 1942 købt Hest, under Henvisning til at Begæringen er indgivet for sent.

Det fremgaar af Sagen, at Hesten var solgt med Garanti mod Halthed, i Anledning af at den ved Handelen trak lidt paa Be-

nene, og at De videresolgte den den 15. April 1942, men modtog den tilbage den 20. Maj 1942 paa Grund af Halthed.

Under Henvisning til, at der efter Deres Formening foreligger et af de i den nævnte Lovs § 4 Stk. 1 2det Punktum omhandlede Tilfælde, hvor Klagen kan fremsættes senere end den i Lovens § 4 Stk. 1 1ste Punktum omhandlede Frist af 30 Dage, og til, at Spørgsmaalet om Klagens rettidige Indgivelse maa henhøre under Voldgiftsrettens Afgørelse, har De nu anholdt om, at det maa blive paalagt Politimesteren at efterkomme Deres Begæring om Udmeldelse af Voldgiftsmænd.

Foranlediget heraf skal man meddele, at det efter Justitsministeriets Formening tilkommer Politimesteren at afgøre, om der foreligger et saadant Tilfælde, at Klagen i Medfør af Lovens § 4 Stk. 1 2det Punktum kan indgives efter Udløbet af den nævnte Frist af 30 Dage, og at Voldgiftsretten alene har at afgøre, om Klagen i et saadant Tilfælde har været holdt unødvendig længe tilbage, jfr. Justitsministeriets Skrivelse af 26. November 1909 (Ministerialtidende A Nr. 428).

Da Justitsministeriet derhos kan tiltræde den af Politimesteren trufne Afgørelse, hvorefter der ikke foreligger saadanne særlige Tilfælde som foran nævnt, vil den fremsatte Begæring ikke kunne tages til Følge.

SAGREGISTER

SAGREGISTER

(Tallene henviser til Siderne i denne Bog og ikke til L. M.)

Afslag i Købesummen, 19, 38, 41, 48, 88, 91, 144, 178, 188, 190, 204.
Afstamning, 224.
Aftaler, om Benyttelse af alm. Retsvej, 56.
— om Følgerne af konstaterede Mangler, 33, 181.
Afvisning, af Voldgiftssag, da den drejede sig om Misligholdelse af Videresalgsklausul, 14.
— da Købet var sket som Led i Ejendomshandel, 29, 69.
— fra ordinær Ret, da Parterne ikke gyldigt kan bestemme at Sagen skal behandles der, 56.
— fra Voldgiftsretten da Sagen angik Salgsgenstandens Identitet, 81 f.
— da Klagen var indgivet for forkert Myndighed, 84, 115.
— da Sagen angik Skade voldt af det købte Dyr, 93, 106, cfr. 130.
— da Sagen angik Garanti for Afstamning, 224.
— da Anken var for sent indgivet, 228.
»agtpaagivende« Ko, 203.
Aldersangivelse, for Heste, 30, 36, 91, 98, 123, 184, 187.
— for Køer, 88.
Amtet kan forlænge Ankefristen, og dets Skøn kan ikke anfægtes af Overvoldgiftsretten, 131.
Anbefalet Brev i II. t. § 4 Stk. 4, 80.
Anke, Amtet kan forlænge Ankefristen og dets Skøn kan ikke anfægtes ved Overvoldgiftsretten, 131, cfr. 228.
— for sent indgivet, 228.
Justitsmin. Skrivelse, 256.
Anlæg til Fejl, 190, se ogsaa *Dispositioner.*
Ansvar, se ogsaa *Forbehold,*
— naar Sælgeren har haft begrundet Mistanke, 23.
Attester, 207, 225 f.
Køber vildledt ved —, 162.
Auktion, ugyldige Auktionsvilkaar medfører at Sagen ikke kan behandles ved »privat Voldgift«, 155.
Avance, 64, 231.
Reduktion i Erstatningskravet, da det angik en af Krigskonjunkturer foraarsaget ekstraordinær —, 36,
Sælger ikke anset for at have givet saadanne Garantierklæringer, at det kunde danne Grundlag for at tilkende Erstatning for tabt Fortjeneste, 136.
Avlsdyr, 83, 104, 190.
Uopfyldt Garanti for Afstamning ikke Mangel i Lovens Forstand, 224.

Bedækningsevne, manglende —, hos Tyr, 195.
beslaa, vil ikke lade sig —, 187.
nervøs ved Beslag, 18.
Bevis, for Forbehold, 50, 58, 78, 101, 126, 139, 192, 227 f.
— for Mangelens Eksistens før Fareovergangen, 51, 99, 104, 222.
om Sælgerens Adgang til at sikre sig —, 69 ff.
— for Aldersangivelse, 88.
— vanskeliggjort ved Undladelse af at tilkalde Dyrlæge, 99.
— for Kompagniskab, 103.
— for Tuberkulosefrihed, 116.
Bevisbyrden, ved Løfte om Afhjælpning af konstateret Mangel, 26.
— angaaende Garantiens Omfang, 78, 126, 129, 157, 192, 227 f.
— hos Sælgeren ved Forbehold, 78, 126, 157, 192, 227 f.
blaa Attest, 225 f.
Blindtarmsforstoppelse, 91, 98, 99.
blødmælket, 234.

Brandfeber, 85.
Bronchitis, hos Hest, 64.
»brugt af Ben«, 28.
Byttehandel, hvor det tilbyttede var videresolgt, 216.
Bøde, i H. t. Lovens § 5, Stk. 2, 12.
Bølgebid se *Tandfejl.*
Børen, viser —, 110.
Børvattersot, 211.

Diarrhoe, 99, 109.
Disposition til Sygdom el. Fejl.
— ikke godtgjort, 51, 86.
Ansvar for — paalagt Sælgeren, 75, 134, 144, 190, 203, 231.
Ansvar for Spire el. Disposition til Sygdom ikke paalagt Sælger, 138, 146, 199.
Dissens, om Eksportmarkedskutymen m. H. t. Ansvarsfrihedens Omfang, 66.
— ang. Oplysningspligtens Omfang, 192.
— ang. Sygdoms Tilstedeværelse, 207.
— ang. 30 Dages Fristens Paabegyndelse ved for sen Kælvning, 225.
Distancekøb, 109.
Dommer, Forholdet til den læge Formand, 10.
Justitsmin. Skr., 255.
Dragtbrusk, forbenet, 73, 98, 162.
Drægtighed se ogsaa *Foletid, Løbetid* og *Kælvetid,*
manglende —, hos Hopper, 71, 78, 103, 184.
manglende — hos Svin, 169.
manglende — hos Kvæg, 220, 223.
drægtige Kvier solgt som »tomme«, 237.
Dyrlæge, Undladelse af at tilkalde —, 70, 109, 211, 217.
— ikke tilkaldt rettidigt, 99, 131.

Ejendomshandel, Køb af Husdyr som Led i —, 29, 69 og 200, der afviger fra den alm. Hovedregel.
Eksportmarkeder, Kutyme paa —, 66.
Engbrystighed, 161, 165.
Erstatning, 30, 35, 47, 84, 93, 98, 101, 103, 106, 110, 114, 119, 141, 148, 159, 180, 203, 225 f., 231.
Erstatningskravet reduceret p. Gr. a. ekstraordinær Avance, 36.
— for Afsavn af Sæd til Foreningens Køer, 58.
— for manglende Drægtighed, 71, 78, 103, 184, 220.
— for for sen Kælvning, 76, 110, 139, 185, 198, 212, 225 f.
— for Skade voldt af det købte Dyr, 93, 106, 130.
— nedsat eller bortfaldet p. Gr. a. egen Skyld hos Køberen, 109, 131, 207, 211.
— p. Gr. a. smitsom Kastning, 128, 192.
— ikke givet for tabt Avance, 136.
— for Driftstab, 155.
— for Udviklingsfejl hos Kalven, 211.
— ved Svig, 214.
— trods Sælgers gode Tro, 227, 238.
— fordi drægtige Kvier var solgt som »tomme«, 237.

Fareovergang, 24, 27, 54, 151, 217.
— ved Forsendelse, 109.
Fedtlever, 211.
Fejl, se de enkelte Fejl,
— som Køberen har bemærket, 15, 153, 221, 236.
Fodergerrighed, 12, 108, 187.
Fodernel (sønderj. Handelsudtryk), 108.
Foderpenge, tildelt med Tidsbegrænsning, 43.
— for Heste, 12, 43, 64, 75, 91, 101, 117, 120, 130, 131, 134, 136, 147, 162, 214.
— for Kvæg, 58, 181, 212.
— for Svin, 169.
ingen —, da Køberen burde have afvist Genstanden eller undladt at betale Købesummen, 75.
— tilkendt, da Koens Løbetid var fejlagtig anført i Auktionskatalog, 155.
— bortfaldet, da Dyret var benyttet, 165, 170, 176.
— nedsat, 218, 231.
Foletid, se ogsaa *Drægtighed,*
— opgivet, 71, 78.
Forbehold, Forbeholdsklausul mod Ansvar, 28, 71, 124, 161, 164, 204.
manglende Garantiforbehold medfører Ansvar, 71, 218.
Oplysninger fra Sælgeren kan virke som —, 72.
— mod smitsom Kastning, 72, 128.
manglende — fra Købers Side, 18, 153, 221.
Ansvar trods —, 176.
Sælger har Bevisbyrden for Garantiforbehold, 227 f.

— ikke tilstrækkeligt, 233.
Forespørgsel til raadgivende Institution Anmodning om — nægtet, 33.
Forfangenhed, kronisk, 178.
Forholdenes Natur, med Henblik paa Klagefristen 84, 116 f. n.
Forligsmødet, Fristen i § 5 Stk. 3 om Genoptagelse skal regnes fra —, 80.
ikke tilvarslet til —, 211.
Forlængelse af Fristen i Lovens § 6, Stk. 1, 15.
— af Fristen i § 8, 131.
Forsendelse, 109.
Forsikringsselskaber, 67.
Forstoppelse, hos Hest, 98, 151, 209.
Fortielse, 23, 214.
Fortjeneste, 36, 231.
Sælger ansaas ikke for at have givet saadan særlig Garantierklæring, at der kunde gives Erstatning for tabt —, 136.
Forældelse af Mangelsansvar, 11, 69, 235.
Fristen, se ogsaa *Klagefrist,*
om Formaalet med Lovens § 6, Stk. 2, 56.
4 Dages — i § 4, Stk. 3, 47.
8 Dages — i § 5 Stk. 3 om Genoptagelse løber fra Forligsmødet, 80.
om Forlængelse af Fristerne i § 6, Stk. 1, 93.
om 14 Dages — i § 8, 131, 228, 256.
30 Dages — gælder alene for Klageren, 165.
Lovens Frister ikke anvendelig, naar Justitsmin. har Værnetingsspørgsmaalet til Afgørelse, 212.
frivillig Voldgift se *privat Voldgift.*
Fuldmægtig, 188.

Garanti, se ogsaa *tilsikrede Egenskaber*
uden —, 28, 66, 126, 176, 204, 203, 209, 227 f., 229.
manglende Garantiforbehold, 71, 78, 128, 218, 220.
Betydningen af Sælgerens Oplysninger, 72, 122, 169, 204.
— mod Tuberkulose, 41, 79, 87, 111, 116.
— trods Forbehold, 98, 169, 176, 209.
Betydningen af Garantiens Form, 122.
Mundtlig — staar ved Magt, uanset at skriftlig Kontrakt intet indeholder herom, 176.
Uopfyldt — for Afstamning ikke Mangel i Lovens Forstand, 224.
Sælgeren har Bevisbyrden for Garantiforbehold, 78, 126, 157, 192, 227 f.
Genoptagelse efter Afvisningskendelse p. Gr. a. Fristforsømmelse, 133, 143.
udeblevet Parts Adgang til —, 80, 133.
Fristen for — regnes fra Forligsmødet, 80.
Justitsmin. Skrivelse, 255.
Grimetøjlen, sætter Forbenene over —, 148.
Gul Attest, 207.

Halerem, vil ikke gaa med —, 180.
Halsmarvsbetændelse hos Ko, 32.
Halthed, 26, 40, 123.
Halvorne, 141.
Handelens Tilbagegang, 12, 15, 20, 23, 28, 35, 36 f., 58, 64, 75, 79, 90, 108, 111, 112, 117, 120, 122 123, 126, 127, 130, 134, 150, 157, 162, 165, 169, 170, 181, 189, 209, 218, 227 f., 234, 235.
— omfatter begge Dyr, da de var solgt som samlet Spand, 136.
Handelsmænd, 73.
Handelsudtryk
»som den er og forefindes«, 28, 101, 126, 204, 209.
»fodernel«, 108.
»tøjvant«, 19, 112, 209.
»mild i Stadet«, 124.
»i Skel«, 139.
»Skridtet kørt af den«, 161.
»solgt med Bemærkning«, 164, 204, 209.
»Væver«, 164.
»Nipper« 164.
Griseso paa »4. Læg«, 169.
»sti«, 176.
»ikke vant til at gaa med Halerem«, 180.
»reel udenfor Stalddør«, 180.
et Dyr »med Snak ved«, 192.
»agtpaagivende el. nidstirrende« Ko, 203.
»nappe«, 204.
»man kan ikke faa den bedre end den er«, 218.
»vil ikke vente«, 227 f.
»tomme Kvier«, 237.
»brugt af Ben«, 28.

Hegn, Hest, der vil springe over —, 191.
Hestehandler, Paapasselighed ved Undersøgelsen, 73.
Hjemmelsmand, Indklagedes —, Sp. om Klagefrist, 116 f.n.
Hjemvisning, 143, 183, 195, 211, 223.
Hjerne- og Halsmarvsbetændelse hos Ko, 32.
Hjertefejl, Degeneration som Følge af Handelsanstrengelse og Kulde, 20.
— hos Hest, 131.
Hovkræft, 126, 218, 233, 235.
Hvinskhed, 180, 222.
Hæve Køb se *Handelens Tilbagegang.*

Identitet vedr. Salgsgenstanden, 41, 81, 87, 91, 170, 209, 237.
Indklagede, Udeblivelse, 12, 69, 79, 111, 127, 133, 144, 173, 185, 188, 212.
om Indklagedes Modtagelse af det anbefalede Brev, 80.
Indkøbsforening, ikke Part i Sagen, 115.
Indlændinge, Værneting for —, der ikke har fast Bopæl her i Landet, 255 f.

Justitsministeriets, Afgørelse af Værnetingsspørgsmaal, 212.
— Skrivelse ang. Udmeldelse af Voldgiftsmænd, 253.
— Skrivelse ang. privat Voldgifts Gyldighed, 254.
— Skrivelse ang. den juridiske Dommers Forhold til den læge Vfmd., 255.
— Skrivelse ang. Genoptagelse, 255.
— Skrivelse ang. Værneting for Indlændinge, der ikke har fast Bopæl her i Landet, 255 f.
— Skrivelse ang. Ankefristen, 256.
— Skrivelse ang. Politimesterens Kompetence, 256 f.

Kastning, se *smitsom Kastning.*
Katalog, Auktionskatalog indeholdt fejlagtig opgiven Løbetid for en Ko, 155.
Kendelse, »i H. t. Klagerens Fremstilling«, 12, 69, 79, 111, 127, 144, 185, 188, 212.
— om Genoptagelse, 80, 133, 143, 173.
— om Forlængelse af Fristen i H. t. § 6, Stk. 1, 93.
— om Partsforholdet, 67, 103, 109, 115.
— om Afvisning paa Grund af manglende Kompetence, 14, 29, 69, 81, 93, 106, 224.
— om Klagen ikke taget til Følge i H. t. § 4, Stk. 1, 22, 28, 32, 40, 84, 85, 87, 175, 195, 216, 225.
— om Retsforholdet mellem Parterne, 20, 33, 35, 38, 43, 64, 117.
— om Identitetsspørgsmaal, 41, 81, 87, 91, 170, 209, 237.
— om Hjemvisning til Behandling ved Underinstansen, 143, 183, 195, 211.
— om Skade voldt af det købte Dyr, 93, 106, 130.
— kendt ugyldig, da kun 2 af Rettens 3 Medlemmer havde deltaget, 183.
— om urigtigt Indhold i Tilsigelsen, 189.
— om Ugyldighed p. Gr. a. manglende Tilvarsling, 211.
— om Køb paa Prøve, 229.
Kindhulebetændelse, 214.
Klagefrist, 30 Dages Fristen, 22, 28, 32, 40, 56, 69, 84, 85, 87, 116, 165, 170, 195, 223, 225, 238.
30-Dages Fristen gælder alene for Klageren, 165.
4-Dages Fristen i § 4, Stk. 3, 47.
— i Forholdet mellem Indklagede og dennes Hjemmelsmand, 116 f.n., 165.
8-Dages Fristen i § 5, Stk. 3, 80, 133.
Klagen, ikke taget til Følge i H. t. 30-Dages Fristen i § 4, Stk. 1, 22, 28, 32, 40, 84, 85, 87, 216.
— indgivet for urigtigt Forum, 84.
Klageren, »Hensyn til Klagerens Fremstilling«, 12, 69, 79, 111, 127, 185, 188, 212.
— har selv Risikoen, naar han stoler paa Løfter fra en af Sælgernes Side og derfor undlader at paaklage rettidigt, 175.
Klaphingst, 175, 227.
Klovesyge, hos Faar, 106.
Knæledsbetændelse, kronisk, 28, 98.
Knæskalsforrækkelse, 12.
Kommission, 103, 188.
Sælgerkommissionær udgaar som Part, da han kun har »optraadt« for Sælgeren, 109.
Kompagniskab, 103.
Kompetence, Voldgiftsretternes
— om Køb af Husdyr som Led i Ejendomshandel, 29, 69 og 200, der afviger fra Hovedreglen.

Aftale om Behandling for ord. Ret, 56.
naar Aftale er truffet om Følgerne af Mangler, 33, 181.
i Sager om Salg paa Vilkaar, 14.
angaaende Partsforholdet, 67, 103, 109, 115.
i Sager vedr. Salgsgenstandens Identitet, 41, 81, 87, 91, 170, 209, 237.
til Forlængelse af Fristerne i § 6, Stk. 1, 93.
vedr. Erstatning for Skade voldt af det købte Dyr, 93, 106, cfr. 130.
Voldgiftsretten ikke kompetent til at bedømme Sag om Afstamning, 224.
vedr. Køb paa Prøve, 229.
O.-Voldgiftsretten ikke kompetent til at anfægte Overøvrighedens Anketilladelse, 131, cfr. 228.
Kontrolbøgerne, som Bevis for Aldersangivelse, 88.
kronemærket, Hest, 90.
Krybben, sætter Forbenene op i —, 148.
Kuller, 117, 138, 161, 222.
kunstig Befrugtning, 139, 195.
Kutyme, for Ansvarsfrihed paa Eksportmarkeder, 66.
Kværke, 85, 112.
Kælvetid, 76, 110, 133, 139, 159, 185, 198, 212, 220, 225 f.
Køb paa Prøve, 229.
Købeloven
§ 10: 27, 109.
§ 17: 15, 24, 54, 101, 151.
§ 42: 15, 141, 170.
§ 44: 15.
§ 47: 15, 73.
§ 52: 178.
§ 54: 11, 69.
Køberen, se ogsaa *Klageren,*
Undersøgelsespligt, 15, 104, 129, 147, 158, 178, 211, 215.
— forskertset Sælgerens Adgang til Bevis, 69.
Køberens Forbehold, 18, 153, 221.
— burde sikre sig skriftlig Bevis for Aldersang. 88.
— udviser Uforsigtighed, 98, 207.
— undladt at tilkalde Dyrlæge i rette Tid, 70, 99, 109, 131, 217.
Fejl som — har bemærket, 15, 153, 221, 236.
— maa godtgøre det nærmere Omfang af de Mangler, som var en Forudsætning for Handelen, 229.
Købsforbehold, manglende —, medfører, at Køber maa bære Tabet, 18, 153, 221.
Laangiver, ikke Part i Sagen, 115.
Landboforeningers, Auktionsvilkaar kendt ugyldige, 155.
Ledstivhed, 123.
Levering, 15, 24, 27, 54, 101, 151.
Leveringssted, 27.
Leverlidelse, 189.
ligge ned, Hest vil ikke —, 45.
Lungebetændelse hos Kvie, 30.
Lungesygdom hos Hest, 54, 101.
— hos Svin, 153.
Lægmænd, Fejl el. Følger ikke synlige for —, 15, 178.
Løbetid, 155, 198.
ved Angivelse af Løbetid hæfter Sælger for Drægtighed medmindre Garantiforbehold tages, 220.

malker sig selv, 188.
Mangler se *væsentlige* og *uvæsentlige Mangler.*
Mellemmænd, 109.
mild i Stadet, 124.
Misfoster medfører Kælvekvies Død, 22.
Muk, 15.
Mund- og Klovesyge, 93.

»nappe«, 204.
Navlebrok, 238.
Nedslagtning, Sag om —, 14.
Nedsættelse af Erstatningskravet, 109, 131, 207, 211.
negativ Kontraktsinteresse, 23, 136.
nervøs, ved Beslag, 18.
»nidstirrende« Ko, 203.
»Nipper«, 164.

Obduktion, 69, 70, 91.
Omkostninger
Porto og Blanketter, 10.
Parternes egne Udgifter, 64.
Ophævelse af —, 75, 165, 170.
Sagførersalær, 93, 106, 112, 146.
Vurdering, 106.
Omraade, Lovens, se *Kompetence.*
ondskabsfuld, Heste, 51, 86, 124, 146, 164, 176, 199.
— Kvæg, 203.

Ophævelse af Sagens Omkostninger, 165.
Oplysningspligt, ved Handelens Indgaaelse, 19, 128.
— hvor Fejlens Synlighed er tvivlsom, 90.
— selv ved en svagere Formodning for smitsom Kastning, 192.
Overbid hos Hest se *Tandfejl.*
Overenskomst, mellem Sælger og Køber om konstaterede Mangler, 33, 181.
Overvoldgiftsretten, kan ikke anfægte Overøvrighedens Anketilladelse, 131 cfr. 228.
— kan ikke realitetsprøve en Genoptagelsessag, men maa hjemvise Sagen til Underinstansen, 113, 173, 183, 223.
— afviser Sagen, da Anken var for sent indgivet, 228.
Overøvrigheden kan forlænge Ankefristen i § 8 og dens Skøn kan ikke anfægtes ved Overvoldgiftsretten, 131 cfr. 228.

Panthavere ikke Part i Sagen, 67.
Parterne,
egne Udgifter, 64.
Kompetence vedrørende Partsforholdet, 67, 103, 109, 115.
hvem der er Parter, 67, 115.
— ikke tilsagt, da deres Tilstedeværelse ansaas for ufornøden, 175.
Pasgænger, 114.
Patten, stukket op, 234.
Politimesterens, Kompetence, 256 f.
Portoudgifter, 10.
positiv Opfyldelsesinteresse, 36, 136.
privat Voldgift ikke kendt gyldig, 155.
— er gyldig ogsaa efter den nye Lov, 254.
pro forma Forhold, 67, 115.
Prøve, Handel paa —, 229.
Pølseko, 116.

Race, ren —, 119.
Realitetsprøvelse, 143, 173, 211, 223.
reel og skikkelig til Arbejde, 28.
— udenfor Stalddør, 180.
Regres, mod Hjemmelsmand tabt, 47.
rejse sig, Hest ude af Stand til at —, 48.
relevante Mangler, uvæsentlige, men dog —, 114.
ren, 116.
ren Besætning, 41, 79, 116.
ren Race, 119.
Renter, 64, 75, 101, 103, 106, 117, 181, 214.
Ret, den ordinære
Aftaler om Benyttelse af —, 56.
Sagens Behandling ved —, naar Voldgiftsretten ikke rettidigt afsiger Kendelse, 56.
Afvisning fra —, 56.
— behandler Identitetsspørgsmaalet, 81 cfr. dog 41, 87, 91, 170, 209, 237.
— behandler Erstatningskrav ang. Skade voldt paa andre Retsgoder, 93, 106 cfr. 130.
Sag om Dyr solgt som Led i Ejendomshandel afvist fra —, 200.
Retsforholdet, mellem de enkelte Parter, 20, 33, 35, 38, 43, 64, 91, 117.
retsstridigt Forhold, se *Svig.*
Ringfod, 45.
Risikoovergang, se *Fareovergang.*
Roeforgiftning, 217.
Rosen, 15, 221.
Rumpegalskab, 23, 136.
Rygmarvslammelse hos Hest, 67.

Sagførersalær, tilkendt, 93, 112, 146, 164.
— ikke tilkendt, 106, 153.
Sagkundskab,
Betydningen af — 15, 73, 178.
Salg paa Vilkaar, 14.
Salgsklausuler, se de enkelte Udtryk.
Samtykke, til Forlængelse af Fristen for Sagens Behandling, 93.
Sandforstoppelse, 150, 209.
Seletøj, Erstatning for ødelagt —, 130.
Skedebetændelse hos Kvier, 83.
Skedekrængning, 27.
sko, vil ikke lade sig —, 187.
Slingerhed, 35.
Smitsom Kastning, 33, 72, 128, 157, 170, 192.
snubler, Hest, der —, 90.
solidarisk Hæftelse, 64, 91, 117, 192.
som den er og forefindes, 28, 126.
Spand, begge Dyr omfattet af Kendelsen, da de var solgt som samlet Spand, 136.
Spat, 73.
Spire, se *Sygdom* og *Disposition.*
Staldkrampe, hos Tyr, 28.

Stamtavle, 139.
— kunde ikke fremskaffes, 224.
»sti«, 176.
Stivsyge, hos Kvie, 38.
Stortarmsforstoppelse, 24.
Straalekræft, 218, 233.
Strubepibning, 36, 50.
Stædighed, 50, 112, 116 f.n.. 120, 130, 134, 161, 176, 213, 229, 231, 236.
periodisk —, 227 f.
Svig, 162, 170, 214.
Sygdom, begyndt at spire, 15, 101, 138, 151.
— under Udvikling fra Sælger til Sælger, 20.
synlige Mangler, 129.
Sæd, Afsavn af Sæd, 58.
Tyr der ikke kan afsætte —, 195.
Sædoverføring, kunstig, 58, 139, 195.
Sælger, Oplysningspligt, 19, 90, 176, 192, 214, 235.
— ansvarlig for Disposition, 75, 134, 144, 190, 203, 231.
— ikke ansvarlig for Spire el. Disposition, 138, 146, 199.
— bør sikre sig Bevis for Kælvetid inden han videresælger, 76.
Tab fordelt paa 3 Sælgere p. Gr. a. svagt Bevis, 88.
— reduceret Fejlens Betydning, 91, 204.
Oplysning om mindre Fejl medfører Garanti for større Fejl, 122, 176.
— ikke fritaget for Ansvar, trods Salg »uden Garanti«, 176, 209.
— bør tage tydeligt Garantiforbehold, 218.
— Bevisbyrden for Garantiforbehold, 78, 126, 157, 192, 227 f.
særskilt Paakendelse, af hvert enkelt Retsforhold, se *Retsforhold.*

Tandfejl, Trappebid, 43.
Tandmangel, 43, 47.
udslidte Tænder, 47.
raaden Tand, 91.
Bølgebid, 127.
Overbid, 129.
Tarmbetændelse, 209.
Tilkøring, 19, 236.
Tilsigelsen, urigtigt Indhold i — medfører ikke Afvisning og findes uden Betydning, naar lovlig Varsling har fundet Sted, 189.
tilsikrede Egenskaber,
tøjvant, 19, 112.
Aldersangivelse, 30, 36, 88, 91, 98, 123, 184, 187.
Drægtighed, 71, 78, 103, 169, 184.
tuberkulosefri, 30, 41, 111, 116.
kunstig Sædoverføring, 58.
Avlsdyr, 83.
Race, 119.
renskaaren, 141.
Tinter hos Kalv, 66.
Trappebid se *Tandfejl.*
Trepattethed, 88, 159, 174, 215.
Tuberkulinprøve, 225 f.
solgt med Garanti for at have bestaaet —, 111.
Køber ventet for længe med at tage —, 216.
Tuberkulose hos Kvæg, 30, 41, 79, 111, 116, 206, 207, 225.
— hos Hest, 69.
— hos Svin, 87.
Tungerækker, 165.
Tungestikker, 190.
Tvillingefødsel af Kalve, 157.
Tøjr, Hest der vil rive sig løs af —, 191.
tøjvant, 19, 112, 209.

Udeblivelse, Indklagedes —, 12, 69, 79, 80, 111, 127, 133, 144, 173, 185, 188, 212.
Klagerens —, 143.
Voldgiftsmands —, 183.
uden Garanti, se *Garanti.*
Udmeldelse, af Voldgiftsmænd, 253.
Udspytning, 127.
Undersøgelsespligt, før eller efter Købet, 15, 98, 104, 129, 147, 158, 180, 211, 215, 238.
uvæsentlige Mangler, men dog relevante, 114.
ikke »tøjvant«, 19.
Stivsyge hos Kvie, 38.
ikke fra ren Besætning, Tuberkulose, 41.
ældre Hoppe ude af Stand til at rejse sig, 48.
Trepattethed, 88.
Tandfejl og unøjagtig Aldersopgivelse, 91.
Disposition til Stædighed, 144.
kronisk Forfangenhed, 178.
Ko, der vil malke sig selv, 188.

Tungestikker, 190.
Ondskabsfuldhed, 204.
Videresalgsklausul, 14.
Vilkaar se *Salg paa Vilkaar.*
»vise Liv«, 27.
Vogndele, Erstatning for ødelagte —, 130.
Voldgiftsformanden,
Forholdet til den juridiske Dommer, 10, 255.
skriftlige Forretninger, 10.
Honorar, naar Klagen trækkes tilbage, 11.
Voldgiftsloven
§ 1: 14, 29, 56, 69, 81, 87, 91, 93, 106, 130, 200, 224, 229.
§ 3: 212, 255 f.
§ 4 Stk. 1: 22, 28, 32, 40, 56, 69, 84, 85, 87, 116, 165, 170, 195, 223, 225, 238.
§ 4 Stk. 3: 47.
§ 4 Stk. 4: 80.
§ 5 Stk. 1: 10, 20, 33, 35, 38, 43, 64.
§ 5 Stk. 2: 12.
§ 5 Stk. 3: 12, 80, 111, 127, 133.
§ 5 Stk. 7: 10.
§ 5 Stk. 8: 11.
§ 6 Stk. 1: 15, 93.
§ 6 Stk. 2: 56.
§ 8: 131, 228.
Voldgiftsmand, udeblevet, 183.
Udmeldelse, 253.
Voldgiftsrettens Pligt til ex officio at iagttage Lovens Frister i § 4, Stk. 1, 22.
om — Kompetence se *Kompetence.*
Vurderingsomkostninger ikke tilkendt, 106.
Værneting, 212, 255 f.
væsentlige Mangler
Knæskalsforrækkelse, 12.
Rosen, 15.
Hjertedegeneration, 20.
Rumpegalskab, 23, 136.
kronisk Knæledsbetændelse, 28.
Slingerhed, 35.
Strubepibning, 36 f., 165.
Tyr uegnet til kunstig Sædoverføring, 58.
Bronchitis, 64.
Ondskabsfuldhed, 75, 108, 122.
Tuberkulose, 79, 111.
Snublen, 90.
Fodergerrighed, 108.
Stædighed, 112, 120, 130, 134, 227 f.
Kuller, 117.
Aldersopgivelse fejlagtig i højere Grad, 123.
Hovkræft, 126, 218, 235.
Bølgebid og Udspytning, 127.
Sandforstoppelse, 150, 209.
Tvillingefødsel, 157.
Engbrystighed, 165.
manglende Drægtighed, 169.
Udeblivelse af tilsikrede Egenskaber, 170.
for ringe Mælkeydelse, 181.
Leverlidelse, 189.
Tarmbetændelse og Forstoppelse, 209.
Straalekræft, 126, 218, 235.
blødmælket og Patten stukket op 234.
Navlebrok, 235.
Væver, 164.

Ydelse, for ringe —, 181.
Yverbetændelse, hos Køer 88.
Yverlidelse hos Faar, 104.